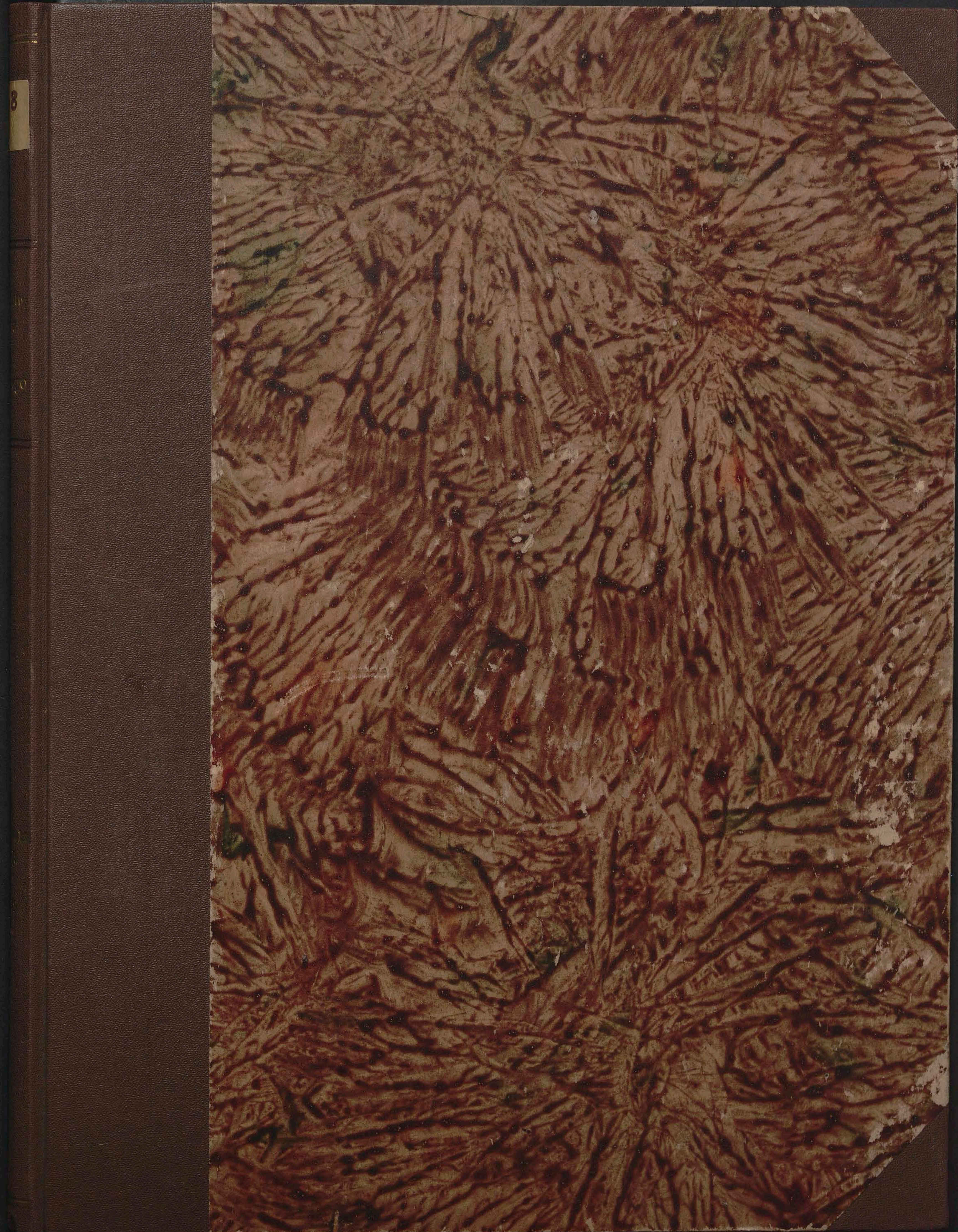

Opr. „Starodruk" 1957 r.

Poniatowska Dionizja
[z domu Iwanowska]

I. 1835 - 1859.

3 listy	z r.	1835,
3 "	"	1836,
4 "	"	1837,
1 list	"	1839,
4 listy	"	1842,
11 listów	"	1843,
8 "	"	1844,
4 listy	"	1845,
3 "	"	1846.
2 "	"	1847,
1 list b.d.		[1848-1864],
1 "	"	1850,
10 listów	"	1853.
5 "	"	1854,
4 listy	"	1855
2 " b.d.		[1855-1860].
2 "	"	1856,
2 "	"	1858,
2 "	"	1859.

64

Listy Pani Dyonizii Poniatowskiej

Arcy-ważne listy siostry Dyonizy (i przedśmiertne z r. 1868)

przepisane w 1892 r.

I

[1835] przypuszcz. od J. B. Zaleskiego

~~209~~ 1

Dieu a voulu que tout ce qu'il y a de pur et de sensible au cœur de l'homme ne soit pour moi que peine et souffrance, que sa volonté soit faite — Je rêvais une singulière joie à revoir Joseph qui m'avait laissé jeune et joyeux enfant avec un monde d'espoir dans l'âme vieilli mais affermi et grandi par quatre ans de l'agonie d'un peuple — Le sacrifice devait être complet — savoir Joseph à Ste Pélagie quand je croyais toucher au moment de le revoir obé [illegible] — Vous autres avez au moins la conscience de votre force, vos pensées libres et puissantes se personnifient en actions, tandis qu'à moi pauvre femme il ne m'est donné que de souffrir en silence et en paix — La paix dans le malheur c'est le ciel mais c'est ou le martyre d'un être qui sent le malheur approcher l'atteindre lui, ou ceux qui sont pour lui plus que la vie et n'ose pas étendre le bras pour l'éloigner, échapper un seul murmure — sang pour sang larmes pour larmes patience et résignation pour orgueil et tyrannie, que Dieu les reçoive en expiation des fautes de nos pères — Je saurai porter avec courage ma part de douleur, si vous ne

n'épargnez pas à Continuer quelques relations avec une personne qui pour vous existe à peine comme une idée obscure, éloignée, écrivez moi, ne m'a cachez rien, je vous croirai plus que à Joseph lui-même dont la tendresse m'épargnerait peut-être. J'ai l'âme d'une trempe assez forte pour m'attendre à tout pour supporter tout. — Dobry Pani — pourquoi jetez-vous cette pénible parole Je vous suis étrangère — N'êtes vous pas mon frère en Dieu en souffrances en Espoir en attachement pour Joseph, mon frère d'Ukraine mon frère des Steppes comment ne comprendriez vous pas une âme animée du souffle de Dieu et moins heureuse que la vôtre car elle ne sait chanter. Je voudrais attirer sur votre tête toutes les bénédictions du Ciel car vous avez tremblé à l'idée d'une souffrance de plus pour une inconnue. Elle vous le rendra de la seule puissance qu'elle ait par une longue et fervente prière —

Denise

Ma tante malade depuis quelques jours ne peut vous répondre elle même — Pani Za [illegible] Swięty

Nauki ceeba i pragui od ptaucia boreum

pour remettre à Monsieur Bordes

Ce 24 9bre 35. Mannheim

574

3

Que Dieu soit loué cher Oncle de ce que vous êtes libre
n'est-ce pas que vous pourrez me venir voir? ou vous voudrez
je puis quitter Mannheim aller quelque autre part si cela
vous convient pourvu que je vous voie. Mon Oncle cher Oncle
je vous écris avec joie avec bonheur car vous êtes libre et j'ai
de bonnes nouvelles à vous annoncer j'ai eu des lettres de Maman
d'assez fraiche date Francis se porte en perfection zawsze sa
w Corsie pozdrawia i [illegible] — [illegible] Joséphine
est encore à Varsovie mais comme elle est quitte de ses flacons
elle va se mettre en route bientôt — Venez venez cher Oncle
j'aurais tant de choses à vous conter profitez du moment
où l'on vous ôte comme vous dites. Allons autres cela
n'arrive pas souvent — Venez venez je vous attend tous
deux — Je ne veut pas de la station de Strasbourg [illegible]
[illegible] Il est juste que qui a partagé
la peine partage le bonheur toutefois si ce qui est plaisir
pour moi n'est pas peine et desagrément pour vous. Cher
Oncle écrivez moi tout de suite votre décision je vous
préparerai un logement będę patrzyć wyglądać i to
[illegible] — Je vous embrasse mille fois cher Oncle adieu
votre Dyana

Cocia Józefowa z Mamą w Mannheimie [illegible] o Panie
pisaliśmy [illegible] —

Monsieur Dagnieau[illegible]

propriétaire [illegible] à Paris place Royale

hôtel [illegible]

pour remettre à Monsieur Joseph Zaleski

Franco

PP

Sèvres

MANNHEIM 27

ALD

7.

SEVRES 2

Odebrałem list 26[go] odpisuję wieczór wszy wyjeżdżi odpowiedź 27 rano

Enfin vous voila donc a Strasbourg tout chez Vous — bien certainement je vous verrai — Malgré les revers de tant d'années maintenant que je tombe en bonheur je l'ose pas y croire — Kochany Wnuczek często Niech pamiętać [illegible] mówi — Naprzód zdaje mi się że dla Was żadnego być nie może — potem [illegible] wyjechać Dyonia cała rodzina z Warszawy a Wnuczek z Strasburga przejeżdża i że dla najbardziej trochę [illegible] [illegible] za powrotem do domu [illegible] tylko do siebie będzie — Oto [illegible] potwierdzenia Wnuczka — Ponieważ Dyonia dla [illegible] zdrowia krwi w piersi wyjeżdża [illegible] nie mówi, [illegible] być [illegible] wyrobić rządowego pozwolenia w formie przyjechania [illegible] kilka czasów do Was — Prawie pewna jestem że go otrzymam — [illegible] prawdę powiedzieć że się [illegible] [illegible] i [illegible] — Jakbyś Wnuczku przyjechał się z francuskim paszportem Potrzeba by to wiedzieć — Jeśli tak [illegible] Wnuczku to tylko [illegible] pewniej wiedzieć się będziemy. — Jak tylko Dyonia wyjeżdża [illegible] napiszę gdzie się [illegible] [illegible] była w [illegible] [illegible] Badeńskiem w ten moment przybędziemy. — Wybierz Wnuczku najpewniejszy sposób — [illegible] żadnego względy nie przemagaj nad tem najważniejszym — Cała rodzina [illegible] z tych stron [illegible] będziemy — [illegible] czasu [illegible] Wnuczku [illegible] dobrze i ostrożnie dla siebie — [illegible] przyjęcia [illegible] [illegible] Naszego [illegible] — Powtarzam że się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jest tylko przybrani a [illegible] Wnuczku [illegible] [illegible] [illegible] z mojej przyczyny [illegible] stało — Mój Wnuczku drogi kochany [illegible] Bóg błogosławi i [illegible] jeszcze kilka dni [illegible] vous verrai et Vous serez avec Nous — [illegible] [illegible] de grand [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] przed [illegible] cały a Wnuczku [illegible] — Daj Boże [illegible] do Badenu [illegible]

Dyonia

Cieszę się bardzo że się pakiet z Landkartami do Ciebie dostał w porządku granicy. — Czy też się cieszą z Wiadomości za [illegible] —

Madame Schneegans

Négociante à Strasbourg

par [illegible]

Il ne sera pas [illegible] Que vous avez été si peu lasse de [illegible] toute la ville et Nuit sans changer [illegible] — Mes [illegible] serca Dzięki i [illegible] Panom posyła — [illegible] Panowie wszystkich [illegible] [illegible] posyła —

[1836]

57 5

13 Janvier à [illegible]

Mon bon cher [illegible] — Jakże mi [illegible]

że się [illegible] niespokoi o was — Mój [illegible] dla

tej przyczyny nie odpisałam do tąd — D'abord le Monsieur

qui devait nous donner des informations sur la possibilité

d'[illegible] est à Carlsbad où l'attend presque

d'heure en heure et il n'arrive pas — Je voulais vous

[illegible] zaraz [illegible] Dariusz [illegible]

[illegible] i wyszło mi z głowy że napisać ci [illegible]

że na tego Papa powrót czekamy — Jak tylko przyjedzie

zaraz ci [illegible] — tylko się nie smuć mój

dobry mój kochany mój własny [illegible] że

myśli o Syzii nigdy nie przychodzą — Ledwo twoje

słówko odebrałam w ten moment odpisuję pour vous

épargner quelques heures de peine — Adieu je vous

embrasse de coeur et d'âme [illegible] i [illegible]

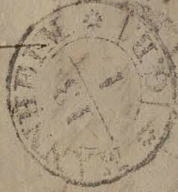
[illegible] tylko się nie gniewaj [illegible] tylko mnie

kochaj — Dariusz [illegible]

[illegible] — Syzia

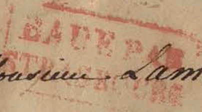
Monsieur Louis Schertz

Kehl

J'écrivais à Maman et je devais déjà quitter la table et aller m'habiller
pour le bal quand votre lettre m'arrive — Voilà je ne mets à terre pour
qu'un petit feuillet porte pendant que je courrai demain un moment de
plaisir à mon bon Oncle — Mon Cousin [illegible] tout à fait [illegible]
qu'elle doit vous être agréable — Mon bon cher Oncle soyez tranquille sur
tous les vôtres il y a quelques jours j'ai reçu une longue lettre de Maman
que je vous enverrais si je ne craignais de faire un trop gros paquet. Elle
[illegible] à Odessa avec les enfans — France se porte bien, Joséphine
n'est pas encore chez [illegible], je n'ai pas de nouvelles que d'hier. Elle
s'est arrêtée à Lampert et est certainement en chemin maintenant. Elle
craignait pas un refroidissement pour elle — Elle voyage en [illegible]
[illegible] qu'elle doit trouver à Brody je vous dirai comment quand je
[illegible] saurai — tout ce que je vous conterai par état — Que Dieu donne
seulement que je puisse parvenir jusqu'à vous — Mon attendrai pour
vous mon Oncle une permission de venir à Heidelberg j'espère l'avoir
dans quelques jours — Potrzeba było dać twoje [illegible] i twoi
[illegible] twego — Jeśli cię co tego stanu do przyznajemy [illegible]
[illegible] gorzkiej [illegible] ze Mną dobrze i spokojnie [illegible]
Byłabym już dawno u Ciebie ale [illegible]
[illegible] wyjazdu [illegible]
[illegible] twój [illegible]
[illegible] — Jak tylko [illegible]
[illegible] i my [illegible] się w Heidelbergu [illegible]
[illegible] odprowadzimy się do [illegible]
będzie — Mon [illegible] — Mój [illegible]
zrobić [illegible] żeby tobie [illegible] — Mój dobry [illegible]
[illegible] mój kochany, całuję cię [illegible]

Monsieur Monsieur Lamay
a Strasbourg rue des Balayeurs N. 56

Franco PP

18 Czerwca 45.

Pomimo wszelkich starań pozwolenia nie dostali Niemieckiego — Obejdziemy się bez tego — Mój Wnuczku dowiedziałam się pewnie że najbezpieczniejsze miejsce dla nas wszystkich jest Lauterburg — 20 tego tam będziemy przybędziecie tam oba — Kilka dni razem spędzonych to wielkie szczęście — Mój wnuczku tak wielkie że nie się wierzy nawet — Miałam listy niedawno wszyscy zdrowi i weseli i Franciszek zdrowo ~~p~~ przyprowadź kilka — Mój jedyny, mój drogi wnuczku z Wasilkami mój mój i ciebie za dwa dni obaczę — Strach jak będę iście — Ja sama tak — Do zobaczenia jeśli pierwszy od was przyjedziemy, wszystko i dla was gotowe będzie Pokój — Czy kiedy ja tam nie miewam Grzesiniu posłali tylko brzydka Niemiecka — fe — Ucieszymy się wnuczku bo ja teraz mówię — Adieu w Sobotę się ujrzymy co Niedziela w Kościele razem będziemy — Mój Wnuczku pierwszy raz od tak dawna pomodlimy się razem

Adieu Dyzia

BADEN 2.

Monsieur Louis Metté

à Strasbourg rue des Balayeurs

N. 50

Ma mère m'a dit que vous souffrez — mon âme se serre quand
je pense à votre isolement. Mes pauvres exilées vous deux étoiles toujours
restées seules et tristes sur ce ciel tout noir — Je voudrais vous des
belles étoiles descendre par ici. Vous ne seriez plus seules car nous
vous aimerions — Si les étoiles descendaient à nos voix demeureraient-elles
jusqu'à ~~[illegible]~~ Oh non les radieuses étincelles remonteraient dans leurs feux
nous emporteraient perdus dans leur lumière et nous deviendrions étoiles
comme elles — Je vous appelle de si loin pour que vous soyez entrée dans
votre sphère si haut si haut que je deviens comme vous j'étais une
étoile qui guide ou ange qui console — Oh je suis comme la mère qui
fuit vers le ciel et que Dieu renvoye en larmes sur la terre. — Mais
Vous ma belle étoile que Dieu par une vertu sublime de foi d'abnégation
et de pureté appelle à de si hautes destinées, dont peut-être des peuples
suivront la voix un jour, que une auréole attend là-bas pourquoi vous
détourner et pleurer? Il y a peu de larmes en ce monde que d'autres
larmes n'expient plus tard — Croyez vous que les larmes n'influent
que sur vous? J'ai lu dans une de vos lettres à ma mère: Je pleure
mais demain je me remettrai à écrire et personne ne s'apercevra de
l'état de mon âme — Ce ne sont pas les paroles mais l'état de l'âme
qui persuade — Quand j'ai prêché quoique personne ne le sache que
mes paroles soyent pures et saintes comme de coutume que elles viennent
de ma plus profonde conviction elles glissent sans convertir car la
grâce de Dieu n'est plus en moi. — Quand Dieu vous est il permis
de jeter un regard de regret sur les jours chatoyants de ce monde. Sent
il donne la main à des frères trébuchants dans l'incertitude et le
vague de ceux qui pleurent après quelque ombre? — Quelque fois la ten
tation de quelque bien m'ébranle violemment comme un orage et

Q

Comme dans un orage je me retire en moi-même pour ne pas me laisser entraîner — Mon Dieu je ne veux pas te vouloir — Quand je m'empêche de penser et j'attends en silence que l'ouragan passe sur ma tête — Si à moi qui ne suis qu'une pauvre et humble femme toute et faiblesse, à moi qui essaye pour moi-même avant d'essayer pour les autres Dieu donne quelquefois la grâce de [illegible] même la souffrance de me présenter calme devant les autres — Seigneur je conçois que je souffre plus et de la espérance, entre par à vous qui a reçu de puissance [illegible] que devriez-vous donc, vous travaillez avec fruit à son œuvre — Elle Bondon votre Dieu exige [illegible] par une profonde humilité et dans vos aveugles complaisamment dans force, le mal par ingénieux sophismes d'une beauté mensongère car l'Ange des ténèbres prend souvent la forme de l'Ange de lumière dans la sincérité de votre cœur confessez entièrement faiblesses tout — je crains que Dieu ne se souvienne plus de nos fautes et par [illegible] de tout [illegible] du fond de la conscience de votre faiblesse ainsi que dit l'Apôtre les yeux [illegible] l'Évangile comme flambeau de la vraie marche, sans vous détourner, vous [illegible] de votre route, foulez avec calme les ronces qui vous déchirent afin qu'elles fassent reculer de crainte ceux qui vous suivent — Votre mission est grande — grands sont vos devoirs — Bondon Bondon je ne dirai pas [illegible] vos souffrances je les comprends je les sens elles me font mal mais je serais traître à vous et à ma conscience si j'attendais [illegible] votre âme [illegible] de la retremper, par l'idée de la force que l'on obtient d'en haut et du devoir de rejeter loin de vous tout objet de distraction et d'entraînement dût il tenir à votre propre chair — Vous appartenez à vos frères et à ceux qui le deviendront peut-être quand vous les aurez appelés — Oui Bondon ainsi que vous me l'avez [illegible] prophétiquement vous devez être un vrai martyr comme tous ceux qui portent la croix du Christ mais il y a autant de genres de martyre que de missions différentes et la réunion de vos forces dans votre [illegible]

ce est un aussi et souvent mille fois plus douloureux que le
Martyr sanglant — Je voudrais vous voir Saint Bordeau — Et plus
les dons de Seigneur ont été mis en vous plus je le prie avec crainte
et tremblement de vous préserver d'un faux pas de ne pas laisser égarer
l'Étoile qui doit vous rappeler au chemin du Seigneur —
Merci Bordeau pour l'envoi du glorieux [illegible] l'éternel sym-
bole de l'humilité — Moi aussi je combattrai jusqu'à mon dernier
souffle — si la grâce ne s'éloigne pas de moi pour le mal que j'ai
fait en ma vie — Merci pour l'épingle elle est devenue ma parure
habituelle quand on me demande de qui elle me vient avec fierté je
dis Bordeau me la présenta — Cette feuille me pèse comme une
sécheresse comme un manque de charité — croyez vous vraiment que
je vous méconnaisse que je n'ai pas en moi de compassion pour vos
douleurs ? — Venez regarder dans mon âme — vous n'y trouverez que prières
et bénédictions pour vous — Votre sœur en Dieu Denyse

29 7bre 37 VS

Boston, ~~[illegible]~~

27 8e 1837 446 10

J'aurai dû vous [illegible] de cela mon Joseph [illegible] d'agir [illegible]
personne. Il y a des choses entre l'âme et Dieu qui ne se confient à
nulle autre personne — Quelques mauvaises pensées que l'[illegible] de mo-
ment ait pu vous suggérer dans votre profonde conviction vous savez bien
qu'il n'était pas l'amour pour ceux qui manquent au ~~[illegible]~~ Dieu
ne m'en veuillez donc pas — tout le reste [illegible] et [illegible]
tout ce qu'aucune [illegible] circonstance de la vie. Cela seul
vous ont manqué — ne m'en veuillez pas — vous ignorez peut-être vous
dont le cœur ~~[illegible]~~ est si véritablement vrai combien de doutes
et d'angoisses ont apparu devant soi dans ces moments à l'heure et long-
temps on s'arrête pour reconnaître le véritable. Longtemps on les contemple
avec épouvante et l'on s'étonne quelquefois et l'on [illegible] c'est une
de Dieu [illegible] pour la négligence de l'autre et l'on cherche quelque pitié
de Dieu qui vous serve de [illegible] et l'on prie et la grâce semble s'éloigner
de nous — Joseph Joseph que Dieu vous préserve de semblables moments
[illegible] par [illegible] je sais que c'est une punition de Dieu [illegible]
les [illegible] de l'offense je dirai presque je sais pour quel mal — qu'elle
serait expiation et que Dieu prenne pitié de moi — Maintenant mon
[illegible] [illegible] fait — [illegible] je viens causer avec
vous mon bon [illegible] — Savez vous qu'il n'y a pas grande différence entre
votre vie de [illegible] et la mienne ici — Savez vous que tous les jours
[illegible] je [illegible] que [illegible] comme [illegible]
[illegible] que [illegible] — Savez vous que [illegible] je travaille aussi comme
vous autres — [illegible] une goutte d'eau [illegible] vous [illegible]
l'univers je [illegible] mes petites filles — [illegible]
[illegible] et [illegible] votre [illegible] viendra tôt peut-être — [illegible]
le [illegible] — mon bon [illegible] pour vous rappeler un peu à votre monde [illegible]
vous [illegible] un peu je voudrais seulement que vous puissiez [illegible]
comme moi je vous vois quelquefois — C'est une singulière chose que l'on
puisse demeurer avec des êtres qui [illegible] pas avec nous — car vous
[illegible] si souvent de notre vie au moment où [illegible] vous
[illegible] pas [illegible] — Merci bon [illegible] pour la description [illegible]
[illegible] dans vos jolies chambres [illegible] à votre table
[illegible] pas une manière de [illegible] mon [illegible] — [illegible]
de votre table [illegible] y assistant souvent [illegible]
vous aiment et qui pleurent quelquefois de ne pouvoir [illegible]

visibles — Voulez vous, cher Oncle, savoir les faits et gestes de votre
petite nièce? D'abord cher Oncle sachez qu'il est d'une double nature — nièce
chez vous, en pension chez Oncle il est également impossible à ~~séparer~~ — c'est
une paresseuse, qui dort neuf ou dix heures de la nuit, comme une marmotte et
qui ne s'éveille quelquefois que lorsqu'elle a peur des revenants — à sept heures
elle ~~[illegible]~~ à grand peine et en grand habillant elle se rendort de plus belle
jusqu'à ce que quelqu'un ne vienne les voir — Alors donc il est neuf heures
Il arrive aussi qu'on a pitié de moi et alors on me laisse dormir à volonté —
N'allez pas croire mon Oncle que c'est tous les jours ainsi — Vous seriez capable
méchant de supposer que je ne travaille qu'en rêve — hélas non — si vous
saviez cher Oncle, comme je l'aime pour travailler ah c'est une confidence
que je vous fais en grand secret — Je passerais toute ma vie à lire et à faire de la
musique, à monter à cheval — En outre il me faut l'idée toujours avec
les romans, j'en lis quand j'ai un livre en main je ne rêve que de romans
de salon quand je joue, et des romans guerriers quand je monte à cheval, et je
fais aller mon cheval au [illegible] par de beaux chevaux et je me figure
de me [illegible] — Malheureusement depuis que je me suis dit qu'il fallait
travailler je n'ai presque plus le temps de songer à de belles histoires dans
ma tête — [illegible]
bien [illegible] — Mais je vois maintenant que j'avais grand
tort, car Dieu justement trouve que pour la terre elle fait et seulement
pour les bulles d'air qui remplissent l'espace qui les sépare — Revenons
à mon petit lever — Au toutes les perfections ne sont pas encore déve-
vées — Une fois les yeux ouverts je frappe des mains — Car puisque vous
devez tout savoir il faut vous dire que ~~[illegible]~~ ayant le [illegible] de délasser
tout métal qui n'est pas tranchant il ne faut pas les croire sangui-
naire pour cela, je ne m'assure que des pommeaux, je ne me sers pas de
sonnette attendu que c'est un [illegible] jusqu'au jour où le
bois le [illegible] vous le donnera — Il y a d'ailleurs dans cette façon de [illegible]
de jeune quelque chose qui répugne à mon instinct d'orient — Je frappe
des mains donc et je dis: Jozeeeeefa — Une petite fille
accourt et vite je mets mes pantoufles et mon bonnet et je cours me
blottir dans la cheminée comme la pauvre Cendrillon — Vite je
m'habille la Tylowna votre bonne connaissance mon Oncle coiffe —
[illegible] [illegible] mon Tylowna — [illegible]

11 447

[illegible] Dzisiaj [illegible] — [illegible]

[illegible] — Zawsze [illegible] — [illegible]

[illegible] tylko [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] wszystko [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible] en fait [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible] historyą [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] —

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — Il a trop de [illegible]

[illegible] quand je songe [illegible] pourtant —

[illegible] avoir recommandé de [illegible] dans la

[illegible] à [illegible]

[illegible] et à présent [illegible] il s'en va [illegible]

[illegible] — C'est [illegible] — J'apprends

[illegible] seule jusqu'à [illegible] — [illegible]

[illegible] petites [illegible]

[illegible] — J'ai naturellement [illegible] qui

[illegible] — [illegible] totalement — [illegible]

[illegible] la langue de la [illegible]

[illegible] qu'il [illegible] y a pas une seule petite fille qui le

[illegible] jamais — Il n'y [illegible]

[illegible] et que [illegible] je [illegible] d'autres [illegible] —

[illegible] — [illegible] je puis le

parti de paraphrases sur les [illegible] passé pour que tout les volumes soient
complets l'histoire sainte et l'Evangile qui suivront plus tard — J'ai
souvent grand peur de mal comprendre moi-même et de mal expliquer mais
enfin je fais ce que je peux et il n'y a personne pour me remplacer et le faire
mieux que moi — Adieu le pape, la matinée — l'après midi un ouvrage
d'aiguille à la main quelques personnes et moi nous [illegible] le bon père
de Darnis dans son fauteuil une pipe à la main — L'heure de nous fait
la lecture j'aimerais beaucoup à la faire souvent mais j'ai la poitrine
si faible maintenant que je me ressens huit jours presque de la lecture
d'une soirée — Je suis donc là tranquillement assise comme per-
due par [illegible] de la tienne maintenant que moi, et encore moins
de personnes comprenant que sans être tout à fait [illegible]
attachée à la vie, on puisse [illegible] entre elles — Si parfois
je [illegible] je touche [illegible] le son [illegible]
[illegible] papa, dans sa chambre et [illegible] pour presque
toute la maison — Darnis fatigué de ses pensées s'endort profondément
dans la chambre à côté je pense — pour vous aussi — pour Amandine —
pour ma pauvre Maman pour mon bon Darnis pour bien des
personnes, qui sans doute n'ont pas l'idée que quelqu'un chaque soir
prononce leur nom dans sa prière — Et quelqu'un qu'il [illegible] qu'au
salon [illegible] et qui semble [illegible] oubliées comme les
autres — J'ai [illegible] fait d'[illegible] cette dernière phrase — Qui [illegible]
que les autres valent — qui [illegible] que je fais pour tous ceux pour
qui je ~~[illegible]~~ devrais faire — fi l'orgueil — que Dieu seul le pardonne
après la prière, si Darnis dort assez profondément pour ne pas s'a-
percevoir qu'il fait tard et que je reste encore — je [illegible]
Darnis [illegible] à travers la porte [illegible] pas [illegible]
[illegible] alors … je lis quelques [illegible]
idée ? … et je fais un [illegible] — [illegible] le lendemain
après l'avoir — [illegible] Darnis [illegible] tout le [illegible] et puis j'ap-
pelle Joseph [illegible] me déshabiller et je fais un peu de bruit comme
si je me couchais, et tout doucement je reprends mon livre pour lire
[illegible] qu'un tout petit peu — [illegible]
[illegible] que votre [illegible] peut être [illegible]
J'ai grande [illegible] plusieurs fois — Mais au moins
[illegible] petite [illegible] —

12 ~~48~~

Quelquefois je me suis éveillée pour une petite tasse de pommes
ou de prunes à côté de son lit, je soupe une seconde fois et nous causons
nous causons longtemps puis il me bénit et je m'en vais dormir jusqu'au
lendemain — C'est voilà ma vie en [illegible] — elle pourrait l'être plus
calme, plus intérieure — Rien ne s'oppose à l'uniformité que quelques grandes
courses à cheval le matin [illegible] l'air d'un peu de monde — les [illegible]
vraiment — elle n'est pas [illegible] d'une [illegible] et une raison
ne sont pas nombreuses non plus — c'est un vrai bien pour moi — ce plutôt
les deux [illegible] de Moreau — [illegible] comme en tout [illegible] que l'extrême
de le monde dans toute l'acception du mot, ou une profonde retraite —
pour bien et [illegible] je me souhaite [illegible] le premier quoique
je pourrai l'aimer pendant quelque temps — Je ne veux pas [illegible] le sujet
il nous mènerait trop loin ou trop profondément plutôt — L'autre
personne que je vois le plus souvent est [illegible] ~~[illegible]~~ — C'est un bon
et brave jeune homme, sur lequel on peut compter quand il s'agit de [illegible]
Je répondrais de lui comme de moi-même s'il est possible à la faiblesse
humaine de répondre de soi ou de quelque autre — Il parle de se faire prêtre,
mais je ne crois pas sa vocation bien mûre — J'espère que je pourrai user
de mon influence sur lui pour l'empêcher de se jeter dans quelque parti
décisif — Dieu sait les regrets et par conséquent les peines où pourrait
l'entraîner des vœux irrévocables pris à vingt-cinq ans dans un moment
d'exaltation peut-être — [illegible] de l'avoir [illegible] entre
lui les siens et moi — Il nous aurait été si pénible à tous de renoncer cette
vieille liaison d'enfance — tous [illegible] si bien et il y a tant de
ressemblance entre nos âmes — [illegible] nous devenons tous — jamais je n'ai
vu quelqu'un se perfectionner plus visiblement — Elle devient sainte — Vous
savez que l'un de ses frères s'est marié il y a un an — Il est tout bien [illegible]
c'est le dernier celui qui a [illegible] sept ans que prochainement [illegible]
esprit, beaucoup d'[illegible] à l'étude et [illegible] que c'est un charme — elle
pieux, bonnement, simplement avec foi et ferveur, comme une femme —
Je crois vraiment qu'il y a quelque spéciale bénédiction de Dieu sur eux
[illegible] — [illegible] un peu [illegible] et [illegible] jusqu'au [illegible]
[illegible] qu'il croit devoir faire [illegible] pour ses devoirs — [illegible]
[illegible] dans le [illegible] de ses devoirs et de sa bonne volonté — Mais le [illegible]
se débrouillera un jour par la grâce de Dieu — Et alors cela sera un [illegible]
la force de le [illegible] — [illegible] l'image [illegible] manquera pas [illegible]
[illegible] — C'est une vraie joie pour moi que vous soyez tous rassemblés dans
[illegible] Vous savez qu'ils sont mes voisins et [illegible] plus mon
de mon [illegible] l'un jour — C'est vrai [illegible] et la [illegible] que je [illegible]
plus — Tout comme autrefois, depuis l'enfance, rien dans nos relations n'est
changé, tout s'est accru grandi voilà tout — C'est une singulière chose [illegible]
mais c'est vrai — [illegible] pas comme une [illegible] comme un pro-
fond [illegible] ils comptent et se reposent sur moi comme sur [illegible]

et que je leur repose sur eux — Mais L: a pour sa sœur mille sollicitudes mille
ménagements qu'il ne lui vient pas même dans l'esprit d'avoir pour moi
pas plus que pour son frère il sait bien que je le lui ai pas besoin et quand
nous nous manque un moment de fermeté il nous reproche avec étonnement
comme un bonheur oublié de mon devoir — Eh bien mon oncle — c'est ce qui
fait que vous nous entendons si bien — mon âme certes n'est pas meilleure
que celle des autres, elle est faible plus faible encore que celle de bien d'autres
mais à chaque âme humaine Dieu a donné un peu de force, qui à nous
femmes tout comme à vous, et il ne faut pas l'ignorer, la retenir en
voilant de son existence, et l'empêchant toujours de s'exercer — On nous
dépouille de notre dignité humaine en nous frustrant de notre part de travail
de souffrance c'est estimé, ce point on estime un être sur lequel on ne
compte pas plus que sur un enfant — Ne dérangeant nullement nous ne pouvons
s'il est de la souffrance à nos côtés — on ne la partage pas noblement avec nous mais
comme par une indispensable nécessité il faut que nous en ayons le contre
coup, on laisse tomber sur nous comme par mégarde le fardeau que l'on
ne nous avait pas jugé dignes de porter sereinement et volontairement
avec eux — Et la souffrance nous reste toute dénuée de tout le prestige du
sacrifice qui l'ennoblissait et la rendait légère — Il arrive alors que c'est
vous qui faites le sacrifice qui en avez le mérite devant le monde et
que c'est nous qui le souffrons — L'histoire de Jephté et de sa fille a lui
la voix et la victoire à elle la mort — Aussi aux yeux de Dieu avons nous
de plus que vous la palme d'un droit méconnu et donc la palme de la
victime — Oh nous ne vous envions pas — Cela L: lui faire et mon il
n'en est pas aimé — nous nous aimons en frères — D'ailleurs je t'ai pas
que peu de relations — J'en avais plus à ma[illegible] depuis le retour de mamma
la maison ne désemplissait pas — Constance ne manque pas de prétendants
que dans sa beauté elle est en sa pleine fleur — Mamma Adèle a [illegible] d'au-
tant plus — Il y a [illegible] pour le beau-frère de Caroline pour un jeune
homme de nos [illegible] Jo: et encore un que je ne sais comment
vous nommer — Ce serait une singulière chose pourtant si Ernest par
[illegible] et l'Époux — et si le rêve du bon vieux Grand-papa se trouvait
enfin réalisé — En attendant que tout se décide c'est une grande inquiétude
pour ma pauvre mamma — Oh mon Dieu mon oncle Joseph croyez-
vous que je le sois pas à ces journées de [illegible] et que je
ne puisse la voir — Et je sais qu'elle se tourmente et je sais qu'elle
pleure je la connais assez pour en être certaine sans qu'elle me le
dise, et je passe la grande journée sans rien faire qui vaille car de
ne pouvoir la rejoindre — Quand je sais que avec eux elle se sent

mille fois plus calme à [illegible] — Joseph Joseph c'est un tourment —
Que Dieu prenne pitié de Nous — Il n'y a pas longtemps j'ai entretenu
de Clémence — Maman qui croit ne la quitter pas la maison de toute l'année
C'est bien — Il ne faut pas qu'elle s'expose au froid ni elle ni Constance —
Joséphine et Marie se portent à merveille — J'ai eu une petite feuille
de Marie d'une jolie écriture, toute couverte déjà — Maman a pris
éternelle garde de [illegible] pour les deux garçons cela s'arrangera dif-
ficilement [illegible] il me semble malgré les bons soins de Sottile qui
s'emploie de son mieux à apprivoiser l'oiseau — quel ensemble
[illegible] à Sottile — Savez-vous que l'un de ses frères est mort, les
bien dit-on, je ne connais pourquoi pas son nouveau beau-frère — Nous
avons [illegible] à la Mer il y avait foule de [illegible] on peut le
dire, en [illegible] il y a peu de personnes possédant un [illegible]
de [illegible] — [illegible] Maman a donné [illegible] — Nous
avons [illegible] la rivière qui coule dans le jardin
[illegible] se ployerait pas du [illegible] — Il a fallu le remettre
à l'été prochain — Nous [illegible] quelques beaux [illegible]
quelques [illegible] matins [illegible] petits nuages [illegible]
[illegible] pour en adoucir l'éclat —
Joseph mon bon Joseph je voudrais avoir chez moi un peu de ma maison
quelque chose qui porte votre nom — Ma maison, si c'est vrai que je dois
avoir une maison sur la terre, sera une maisonnette qui domine la mer
[illegible], au bas de laquelle coule un ruisseau et dont un côté est couvert
des reflets d'un demi-jour — [illegible] le printemps je planterai une rose
Il y a une petite colline qui jette un peu plus bas, il y a quelques
arbres où je compte mettre un banc, que voulez-vous qui prenne
votre nom — Dites-le moi mon bon Joseph — ce [illegible] à jamais
demeure personne [illegible] de Nous. Vous serez le premier — tant
d'événements gisent dans l'avenir — qui sait — Oh vous viendrez peut-être
quelque jour sur cette colline et y chercher votre signe — Vous reverrai-je encore
jamais? Oh [illegible] — Cependant je ne sais pas si je ne [illegible] pour vous
les [illegible] — Qu'il en soit comme Dieu voudra — peut-être
bientôt me reverrez — Vous en [illegible] comme lorsque vous me
[illegible] sur les [illegible] vous rappelez-vous [illegible]? peut-être en vieille
ridée — dans — entre toutes celles qui me semble le moins probable
mais encore une fois qui sait? qui sait? Oh Dieu est bon ce qu'il
fait est bien — Autrefois la vie me semblait si longue comme un chemin
dans le steppe — droite devant moi facile et sûr, me paraissait couvert
[illegible] un [illegible] étincelant sur les côtés — Mais j'avais de l'ennui
[illegible] — Et je pensais à tout ce qui devait [illegible] en moi et
répondre jusqu'à la fin toute la poésie de ~~[illegible]~~ le steppe —

pour la première fois cette année et j'ai compris le vrai [illegible] — C'est peut-être que mes vingt et un ans m'ont donné de la sagesse plus et plus que [illegible] pour être toujours — je [illegible] votre [illegible] et me rappelle [illegible] [illegible] — pour vous y engager je vous enverrai mon premier [illegible] [illegible] — En attendant [illegible] que [illegible] écrivent de dire ce que je fais: Je dessine, je dessine, [illegible] les yeux, le [illegible] je [illegible] que vous avez trop, pour le [illegible] vous faire participer [illegible] d'[illegible] qui [illegible] tous [illegible] je vous envoye deux [illegible] qui représente la galerie [illegible]: i [illegible] d'après nature. Numéro

1 – Dottoli siedzi koło stołka i wyrzuca [illegible] która się [illegible] budowane i to [illegible] żeby przed [illegible] była w gotyckim rodzaju [illegible] w Paryżu — [illegible] prawdziwy [illegible] Dottoli sam architektem —

2 [illegible] w [illegible] w kwiaty który Dyzia sprawiła [illegible] [illegible] przegrywa i [illegible] Dottoli [illegible] i przed [illegible] i [illegible] wszelkie gotyckie [illegible] [illegible] & [illegible] że jeśli tylko [illegible] przejść [illegible] będzie

3 – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

4 [illegible] w polityce pogrążony gazety czyta w [illegible]

5 [illegible] skrada się [illegible] żeby Dottoli do [illegible]

6 – [illegible] [illegible] i wody mineralne pije — [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] Krzysia — Ach — [illegible] [illegible] [illegible] — i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Ach żeby [illegible] przed [illegible] [illegible] —

7 Dyzia [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible]

8 [illegible] [illegible] [illegible]

9 – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] ze swoją [illegible] —

A [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tego [illegible] [illegible] była [illegible] tylko [illegible] co [illegible] co [illegible] [illegible] [illegible] bo [illegible] [illegible] [illegible] jest d'après nature — [illegible] [illegible] [illegible] je vous [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Vous pourquoi ? Nos paysans disent que le Coq dans son pauvre
esprit de sa plume de l'aile d'un ange il répond par un Cri
la Chante des Anges à Minuit — Demande à Bordeau et Vous le dira
Vous une fois bonne nuit chère Oncle dormez bien Aymee 450

Recevez tous mes Oncles souvent longuement — si Vous pouvez savoir
cette la joie que vous apportent des lettres et Vous t'en ferez pas
paresseux — Je ne Viens pas Vous faire de reproches pourtant il serait
temps répondre après la bonne lettre d'Eudoxie

27 8bre 37 V. J —

[illegible] Joseph

Dobry Soir — le souvenir de ma dernière lettre me
pèse comme un remord et cependant je n'ai parlé de
plaie à vos souffrances — pourquoi ne m'avez vous pas
répondu? Quelque parole vous a-t-elle fait peine? Je ne me
rappelle plus mes expressions mais je les désavoue si elles ont
pu vous blesser, je ne répond que de ma pensée — Quand la
souffrance a brisé les ailes d'un oiseau et retombe pleurant
sur la terre, alors ses frères ramassent sa couche de mousses
de fleurs assez qu'il est plus à l'aise et d'arriver plus
facilement à la terre — On appelle cela consoler et l'on a
tort — car l'on ne pleure pas ses plumes brisées mais par
ce qu'une aile blessée ne vogue plus dans le ciel — Je n'ai
donc pas voulu vous consoler. Vous habitez à l'écart cette
terre, aurait beau resplendir, elle vous serait toujours d'un
froid. Otrzyj łzy i daley daley la douleur de l'effort
vieg przebolo — Et quand au sein de la lumière vous ne
regretterez les ténèbres plus rien n'appelera vous à votre
suite vous pauvres et faibles courbés sous tant de passions
ne me dites pas que vos larmes ne sont pas pour le monde
que je vous accuse à tort — Vous ne pleurerez pas après le
ciel car il est toujours à votre portée mais pour vos fautes car
le repentir est une joie — Assez de rêves me direz vous —
Le rêve est la réfraction du ciel en nos âmes mais est-ce
pas le ciel même — Les rayons sur l'eau éblouissants de son
bord m'attirent quand on y porte la main — belle fleur sans
fruit, dépouillée de tout idéal, voici celui de l'obligation de deux
qui l'emmènerait pour faire place à l'humble attente de la
grâce — Que j'aimais les rêves et y aimerais encore — Comme
les contes de fée dans mon enfance, fiancé d'une après

6

la fierté de vous — combien de fois me suis-je pensé à justifier c[illegible]
et en m'écartant la créature de le Monde pauvre moi que de vous ay[illegible]
Ces moments oubliant la vraie utilité de ce but — vraiment [illegible]
quelque fois vient la folle idée que cette vie n'est qu'une douce illusion —
et que nous sommes faibles parce que nous dormons — c'est alors que
est presque toute de ce côté, en passant du rêve à la veille. Malheur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Bordeaux que [illegible]
Vérité vous éclaire et vous console, recevez mon très [illegible]
que je vous ai fait peine en rien — j'aurais péché si je ne [illegible]
à avoir averti mon frère en Dieu lorsqu'il me semblait [illegible]
[illegible] dans ma sollicitude je me suis exagéré votre tort [illegible]
compris votre âme, Gloire en soit rendue à Dieu, mais jusqu'à [illegible]
ce que vous me détrompiez, laissez moi vous dire encore [illegible]
dans Bordeaux vous n'oubliez pas assez les riens de la terre — [illegible]
Vous convaincu de votre plus profonde conviction en écrivant [illegible]
suivre une vocation que vous vous croiriez coupable de négliger [illegible]
car il vous est donné peut-être de rappeler plusieurs à la [illegible]
de Seigneur et à cause de quelques considérations du Monde [illegible]
paroles au lieu de retentir à la face des peuples ne s'[illegible]
que dans quelques âmes privilégiées — Que vous ayez [illegible]
pour l'intérêt de ceux que vous aimez — pour les [illegible]
d'une légère participation de quelque manière que ce soit [illegible]
l'œuvre qui vous a été confiée — Vous êtes au-dessus de l'[illegible]
égoïste orgueil qui a peur de l'obligation comme il [illegible]
Ayez aussi noblement assez de [illegible] que [illegible] de la [illegible] et [illegible]
connaissance [illegible] obligation il y a elle serait plutôt [illegible]
dette du Monde que de votre [illegible] je ne doute pas que Joseph [illegible]
[illegible] faire l'utilité du Monde [illegible] l'accomplissement [illegible]
à votre [illegible] que votre propre gloire — Votre assistance [illegible] Joseph

…ne à justifier du tout d'être ne peut donc être que une délicatesse que
…ger d'autres répéteront [illegible] par vous, pour vous élever jusqu'à
…[illegible] qui se calcule dans sa simplicité que la pureté de l'âme
…[illegible] — Oh de répéter par cette voie [illegible] par votre [illegible]
…et l'idée des considérations qui ne peuvent avoir de poids entre
…[illegible]: [illegible] — tout à effet par en commune entre [illegible] de [illegible]
…que pourquoi voulez vous rompre cette égalité en refusant [illegible]
…[illegible] qui de vous [illegible] n'est pas un [illegible] il ne s'agit
…[illegible] d'un simple [illegible] et que Joseph [illegible] vous
…[illegible] peut être à faire [illegible] un jour —
…voilà secret — Maintenant que vous direz — je pour me [illegible]
…[illegible] d'avoir osé toucher cette corde, sans que vous me [illegible]
…[illegible] de prouver? Rien que la vérité — la tristesse de
…[illegible] — Joseph de vous voir élever de force une séparation entre vous
…[illegible] quand il voudrait tant ne faire qu'un avec votre âme
…[illegible] de vous une pierre d'achever à l'édifice de [illegible]
…à la [illegible] attachement et dans que je vous porte [illegible] — pour [illegible]
…[illegible] d'avance aux soupçons qui pourraient vous venir
…[illegible] je vous donne ma parole que personne ne m'a
…[illegible] à vous en parler et que je le fais de mon propre mouvement
…[illegible] croyant avoir très souvent vous [illegible]
…les formalités et les [illegible] de société — pourquoi
…[illegible] pas avec vous comme avec tous ceux qui [illegible]
…[illegible] de près le masque odieux [illegible] pour [illegible]
…de la [illegible] et produire l'effet — Jugez moi selon ma sincérité
…[illegible] ma bonne volonté et vous ne m'en voudrez pas — Je m'en
…[illegible] à cette parole de l'Écriture reprenez le sage et il vous
…[illegible] et j'attends avec confiance une réponse de vous
…[illegible] Joseph [illegible] aussi [illegible] une longue bien longue [illegible]

de plusieurs ce dernier tems et vos lettres font une
impression si favorable à Soledaire sur elle – Elle a [illegible]
vous – Que Dieu vous bénisse et vous protège tous deux

Henry

Jeanne vous salue amicalement tous deux

Le 7 9bre – 83

Par Bordeaux

mets à ses pieds et me soumets à votre indulgence à votre
charité à tous deux – N'ayez pas de souci aucune contre
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pour
pour moi et pour vous tous au [illegible] de vos [illegible]
[illegible] de la monde [illegible] au lieu de purification [illegible] nous
après la mort – Écrivez à ma sœur Bordeaux elle a eu bien

17 ~~576~~

przepisany

Jeśli Pana tej wiośnie zawitała kiedy błoga chwila, pewnie ona szczerego dziękczynienia z głębi Ukrainy przez góry i morza zaleciało drogą do Pana — Święty uczynek chrześcijański utwierdzeniu w szczęściu i pocieszeniu, [illegible] uboczniu, ukojeniu duszy mojej żałośnej [illegible] świętym życzeniem wywdzięcza — Niech Pana Bóg błogosławi — Żądanie Pana spełniłam wiernie — Pozdrowiłam od wygnańca zadumanego gdzieś na cudzym brzegu, a krwawej sławy naszej — stepy wielkie czarnomorskie, nasze niebo wschodnie — wy-[illegible] [illegible] — Grudkę ukraińskiej ziemi dla Pana posyłam — dla [illegible] [illegible] krwawej na mogile rzewnej — może odświeżone zabły-szczą dla was nad Dnieprem przemożną — Zasłużyłby [illegible] [illegible] poprawioną przykładem świętych — Którym zdrowie Pana [illegible] przysłać [illegible] książki godnie wspierana drogą powrotu do Boga. tej bardzo potrzebnej książki dla nas w szczę-ściu, to zachowujemy narodową przyszłość naszą [illegible] nie-[illegible] i dumy — [illegible] do historyi ukraińskiej [illegible] kiedy szczęśliwszej [illegible] — do [illegible] [illegible] [illegible] przeszkadza [illegible] postępach — Do zobaczenia dobry Panie w lepszych czasach, pełniejszych życia, bliższych nieba

[illegible]

27 9bre 39

Il y a si longtemps que je suis déshabituée de la joie de causer avec vous ma chère Justine ma bonne [illegible] que je crains le [illegible] ce bienfait [illegible] qui semble m'être accordé aujourd'hui — mes relations ont été brusquement interrompues par les malheurs du voyage que j'ai fait et je ne sais plus par où les renouer — pour comble d'ennuis [illegible] ma dernière lettre et elle [illegible] Justine il faudrait que vous puissiez voir dans ma poitrine ouverte les paroles [illegible] — j'ai [illegible] des [illegible] [illegible] voilà dix mois comment expliquer autrement votre présence continuelle en ma pensée ? Justine encore une fois la parole est chose morte [illegible] vous pouvez voir — Revenir sur le passé c'est impossible [illegible] vous le donner [illegible] [illegible] pour le jour où la miséricorde de Dieu me permettra de vous revoir [illegible] vous aimerez peut-être à jeter un coup d'œil sur mon petit [illegible] perdu dans la [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] d'un regard d'une [illegible] — Voyez vous dans votre pensée le steppe s'étendre en marche immense. Voyez vous la ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] en bas et au delà encore le steppe, seulement [illegible] un bouquet d'arbres et une chaumière — Eh bien Justine une de ces chaumières qui ressemblent aux autres si ce n'est peut-être qu'elle est un peu plus grande c'est la mienne — Il me [illegible] absolument [illegible] chez moi même indépendamment de ce besoin de solitude qui me [illegible] comme un [illegible] — Ne pouvant avoir de maison je fis arranger une pauvre chaumière de paysan et en plein hiver j'improvisai un abri pour moi et mes trois enfants — Je vous en envoie le plan — il y a des chambres où je touche les poutres du plafond avec la main mais au moins toute pauvre qu'elle est [illegible] je [illegible] de la [illegible] chaude comme [illegible] ma petite société et comme par une [illegible] de [illegible] ici je fais [illegible] possible à mon [illegible] — Rien n'y [illegible] ni les [illegible] ni les portes ni le plancher — les papiers des parois sont blancs [illegible] les planchers [illegible] que [illegible] pas — Quand on en vient au point que toute pensée blesse comme une [illegible] on commence à attacher du prix à la [illegible] de paix au dehors — pauvre [illegible] que la souffrance fait vieillir jusqu'à l'enfance — Dans cette [illegible] chaumière la vie est [illegible] aussi — Levée dès six heures et les [illegible] et [illegible] [illegible] de femmes terminés, à huit heures nous sommes autour d'une table à thé nous [illegible] ensemble les trois enfants leur [illegible] leur gouvernante et moi — Mon mari [illegible] d'affaires presque toujours absent ne compte pas parmi nous — les enfants

je suis seul comme s'il n'y avait que moi dans le monde — A neuf h établie dans ma jeune
petite chambre nous nous sur le ~~petit~~ sofa auprès d'une petite table les trois grandes
sœurs et moi commençons la leçon d'histoire de Paris que je donne moi même depuis que le [illegible]
catéchisme — Ma bonne Justine Sophie vous figurez vous Mimi prenant un propos [illegible]
sur la gravité sur le front le noble style d'histoire aux trois écoutant deux enfants [illegible]
qui écoutent ~~très~~ ~~merveilleusement~~ l'époque donne même les plus grands détails le [illegible]
plus seraient plutôt [illegible] — Il est permis de prendre des notes, permis de faire des
questions, il n'est pas besoin d'ajouter que les notes et [illegible] nous [illegible]
quelquefois aux antipodes, il n'y a qu'une condition c'est que le lendemain [illegible]
puissent me raconter la leçon à leur tour — puis nous lisons à tour de rôle quelque
chose d'adapté à la leçon du jour — après quoi arrivent mes petites filles [illegible]
[illegible] chambre une à une pour le catéchisme — tout cela mène à midi [illegible]
jeune [illegible] donne la leçon d'allemand — J'avais travaillé avec [illegible]
[illegible] jusqu'au [illegible] nous nous [illegible] pour dîner et prendre la [illegible]
seulement ~~[illegible]~~ cela se passe vite. Ne se passe après le repas [illegible]
les heures dont m'appartiennent en propre, une ou deux s'écoulent à coin de [illegible]
[illegible] offerte du [illegible] tous les mois — tout ce qu'il y a dans [illegible]
se traduit en lettres & envolé comme des oiseaux dans tous les coins du Globe —
ce qui est trop sauvage pour recevoir une forme convenablement polie présentable
au monde demeurant [illegible] & ne s'écoule que devant celui qui [illegible] l'étoile
[illegible] et quelques [illegible] d'élite dans par lui d'[illegible] sympathie pour la souffrance
d'autrui — mais n'entend le cri de douleur — pas même les plus proches peut-être
plus aimés — Voilà pourquoi l'isolement est si profond en ce monde — dès mon enfance
je l'ai vivement senti — l'homme comprend tout excepté la souffrance de son [illegible]
c'est la limite que Dieu mit afin qu'il ne se reposât pas [illegible]
toute la puissance de sa douleur et demeure mystérieux abyme devant lui — La prière
du soir nous réunit une dernière fois dans la journée en face domestique tous sans —
exception qui formons de la même communion — L'une des nôtres [illegible] prière
si belles dans le livre que vous m'avez donné Justine. Vous en souvenez vous, [illegible]
autres suivent — Jamais presque mes mains ne se joignent pour la prière [illegible]
que ces deux mains ~~[illegible]~~ jointes présentées devant le Seigneur — [illegible] les jours [illegible]

dans mes yeux se ferment pour te formant un signe de Croix vous benit tous deux —
[illegible] grande est la puissance de l'Ame qui ne connaît ni temps ni espace — Il y a si long-
temps que [illegible] que je vous ai vu et pourtant vous êtes avec moi toujours et partout — pour
vos propos de visages qui se rattachent à chacune de mes douleurs — [illegible] et me
[illegible] quelque fois que vous avez habité ma chaumière — que vous vous êtes assis
[illegible] le soir [illegible] feuilleté mes livres — Est-ce donc tout à fait une illusion? N'ai-je donc
jamais été chez vous — N'ai-je pas vu ici vos visages pâles penchés sur des volumes
[illegible] vos larmes quand [illegible] seules à genoux — N'avez vous donc jamais [illegible]
[illegible] de cette tombe profonde qui s'appelle Moi? N'avez vous jamais pensé que
quelqu'un [illegible] tombe [illegible] de l'éternité? Toute [illegible] est en paix — Il
[illegible] tant d'amour que mon cœur n'est qu'un débris pourquoi souffrait-il [illegible]-t-il
jusqu'au dernier jour? Béni soit le Seigneur — sa justice est miséricorde car j'ai beaucoup
[illegible] péché — j'ai besoin de dire à quelque Ame charitable que je suis une pauvre pécheresse
[illegible] besoin que quelqu'un le croie et prie pour moi — [illegible]
[illegible] compte de mon humilité — Mon Ame a vécu de jours sans nombre [illegible] années que
[illegible] de cette dernière année ne lui ont jeté qu'une ombre plus ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ et le malheur est ma vertu —
décembre
Quelques jours se sont écoulés sans que j'aie pu achever cette lettre — Dieu a pris
pitié de moi et [illegible] sa pauvre créature [illegible] reposer l'ame sur la pensée
[illegible] la Miséricorde et l'Orage dort — Quand la souffrance nous est envoyée comme la
[illegible] souffrir [illegible] et couverte de terre de la fleur d'éternelle beauté — c'est à peine un
[illegible] souffrance [illegible] le Ciel d'ici-bas — Mais souffrir avec la pensée que [illegible]
[illegible] est un abîme qui nous sépare du Seigneur [illegible]
[illegible] de Dieu — et cependant il ne faut qu'un [illegible] regard pour sanctifier
[illegible] cette douleur là — fruit de souillure elle devient éternelle expiation [illegible]
[illegible] la prière pour ceux dont les ailes couvertes de poussière ne sont pas déployées
[illegible] — elle demeure [illegible] que l'on paie au Seigneur pour ses [illegible] miséricorde
[illegible] utile [illegible] racheter [illegible] trésor pour [illegible] de [illegible] —
[illegible] Que toutes les bénédictions du Seigneur soient sur vous deux qui [illegible]
[illegible] — Quoique pauvre pécheresse je ne sois pas digne de vous obtenir du Seigneur
[illegible] en sa Miséricorde — il ne vous abandonnera pas à vos forces et [illegible]

Saint Ange pour marcher devant vous — Sophie Sophie si vous pressentiez comme
il serait [illegible] me donne votre pensée de vous faire religieuse — cet état est saint mais
quelles grâces faut-il pour qu'il porte de dignes fruits — vos passions sont fortes
votre imagination mobile — je crois bien que vos actions seront toujours dignes de ce
saint état mais l'immense domaine de la pensée qu'il est si difficile de retenir
même sous le joug plus léger de simple chrétien — on passe à la [illegible]
tout compte pour mérite ou péché, où l'on peut à peine saisir la différence si imperceptible
tuelle de l'involontaire et du consentement qu'il est si aisé et si dangereux de confondre, ~~et~~ si
et les idées comme les vagues viennent et viennent toujours sans que on puisse
les compter ni s'en souvenir ni trouver les ~~traces~~ incidemment toutes si peu de [illegible]
les pensées simples faiblesses venues pour nous autres, deviennent crimes dans les
plus parfait — Dieu seul sait à quoi il vous destine Sophie priez priez qu'il vous
éclaire mais ne partez que [illegible] une exaltation momentanée que le chagrin la solitude
a peut-être produit ne vous entraîne pas à des vœux sans retour — Malheur ~~à~~ [illegible]
dont l'immense voile de ses profanes — Sophie — m'opposerai-je à vos vœux de
[illegible] en vous demandant au nom de la sainte affection et sans que je vous porte
retarder encore et retarder de beaucoup l'irrévocable résolution — je vous le dis
votre cœur est trop jeune trop violemment ému encore — vous n'avez pas la force qui
donne l'inaltérable paix — il faut que longuement tout le terrestre soit brûlé par
l'amour ardent et désintéressé du Seigneur ~~mais~~ encore que les cendres soient froides — il
faut que dans l'abandon de tout ce qu'il y avait de cher et d'attrayant on se
se trouve bien loin de ceux qu'on les avait quittés et puis longtemps et qu'il y avait plus
en elles rien qui ~~vous~~ donne joie, toute joie ne venait plus que immédiatement de Dieu
la main sur le cœur Sophie pourriez-vous le dire — vous n'avez pas la paix
signe de victoire, du moins elle ne ~~vous~~ [illegible] vous que par les flots de grâce comme
elle descend sur nous pécheurs [illegible] sur une terre brûlée que la chaleur du jour dévore
jusqu'à la dernière goutte — je ne peux rien par moi-même je le sais Sophie ~~mais~~ je prie
tement le Seigneur qu'il vous garde de l'abîme qui m'épouvante pour vous —
qu'il vous inspire je le puis assure le demande qu'il répand toutes ses bénédictions
sur vous deux — Adieu chérie en Dieu — je vous envoie à toutes deux le salut
Christ que la paix soit avec vous — Elise

[illegible] vous souffrez tant des yeux — je vous supplie ne les fatiguez pas pour
moi — Dictez vos réponses à votre cousine — vos lettres ne me seront pas moins chères
pour n'être pas de votre main — envoyez-les à Marais elle sait toujours où je me trouve

przepisany

Rzym, 28 stycznia 1842

Niech że Bogu będzie chwała za wyzdrowienie Naszego Kochanego biednego Józefa – Obaczym się Obaczym pewnie – przytulim Was pocieszym pocałujemy całe tam u Nas przebiorą może Bóg da na chwilkę zapomnieć sieroctwo biedni biedni – byleby tylko Józefa nie zaczął za wcześnie spodów zwłaszcza w zimie – po takiej chorobie jak zapalenie piersi i mało siłami bardzo wojować z niepogodą i niewygodą – A z tąd jeśli wydzie jak się on wyrywać będzie – Ale mój Bohdanie nadzieja w staraniach Twoich i władzy twojej nad nim że nie się nic z tego nie stanie – Choćby się przyjazd wasz opóźnił trochę my na Was czekać będziem – dawajcie tylko znać o sobie – O Nas bądźcie spokojni nie wierzcie złym wieściom – Że dozn-nałem dawno dzień zapomniałam nic o niem prawie – twarz blada i nie-docna lecz nie myśląc jam chora. A to tylko młodość zwiędła nie więcej – Gdybyś ja znowu młoda będę z pod białych włosów błyśnie czasem Ale czy wszystko Bóg jeden wie, do tej młodości dopiero wraca – w dzieciństwie – Wiesz ty mój Bohdanie czemu wcześnie żółknie liść i opada? bo nie ma dla siebie soku w sobie – Świeże pączki na gałązkach – I przeciwnego mroźnego wichru przeciwnego Zimnego Słońca nie będzie pączki trzymać się soki na nagich konarach. Aż sporej zaprószy i uśpi nadługo Zimę – do Wiosny – Czy z twoim nadchodzeniem nie to samo się stało co z moją młodością Bohdanie – Czy ci w zamian tego losu wiekuista nie sprzedała – Nie sprzeczmy się wcześnie – czasem ~~a~~ może nie wyrozumieć myśli Bożej Prosię na Nas spełnia – Szczęsna Szczęsna siły nam trzeba wiele wiele

Głosu Wam trzeba któryby Wam słowa Boże powtarzał — serca Wam trzeba któreby ciem z martwych zbudziło — Wam wierzącym nie Ch

w pełni wiarę — — Ah — na kiedyś pogadanka — Józefa Woli

pokój Wam i radość Boża to jest zapowiedzenie Miłosierdzia Bożego wa

pierwszym i Ocaleszonym — błogosławieństwo i łaska na was i wszystkie

naszych i nie naszych wszystkich wszystkich — Do zobaczenia

prędko nie prędko Wisé

Drogi Ojcze kochany Bóg dawnie z nas tak

Ta pociecha ordynowania drogiego Józefa w

z Dycio nasz powtarzam prośbę aby pozw

wcześnie nie narażał się na podróż nie i

czy jak z pozwoleniem Doktora dobrowol

i bez nalegania drugiego ten naraża stąd i

Ministwo Ojca przechodzi na siebie, a Józef n

i synowskiej uczestnicy ofiarę w zapłacie

nagrywa nie mniej łaska jak niebezpie

iż ten Bóg pozwoli to Twojego imienia nowe

widzieć się będziemy od nowego roku iestem

Rzymie, w Marsylii zastaniesz pismo od

pisane naraz jednym z Florencyi, w którym go

Mlle Carré którą znacie zapewne, w tem

jest wiadomo na tysiąc franków, wypłaciła

Pascal, fils, et Cie na podróż do Marsylii p

tomy wam weksel na pięć set franków payable
a vue; które przyjeżdżając do Marsylii pieniądze
donca, pod adresem François Borri et Cie do
Florencji, i oczekujcie naszej odpowiedzi w której
wszystkie miejsca do Boż spotkania nowego
Dzięki chwała Bogu zdrowe ale ostatnia przy-
ty pobytowemi w duchu i ciele nas pokrzepi
daj Boże jak najprędzej doczekać się ujrzenia
uściskania was całym sercem. —

Rzym dn. 28 Stycz 1842

Monsieur B. Zalewski

à Paris

rue St Germain de Prés, Hotel St Ger-
main de Prés.

przepisany

23 8bre 1842.

457
22

Pierwszy odebrałam się od Was kochani moi – Wczoraj odebrał H. P.
przez ciekawość Pana w Warszawie o którym nie wiem nawet jak się
nazywa, wiadomość żeście zdrowi bardzo że cię więcej że ktoś całym
przez czeka na Was we Włoszech że się cię Mój Wiesław będzie drogi o paszport
stara – Rozczarowała mnie się w duszy tej i Wesoły i dziś mi bliżej [illegible]
Właśnie nie tak prędko od kiedy Wiem pewnie że nie Was Bóg na
dłuższy czas dalecie – bo mi się cię czasem zdawało że daremne starania
że przyjdzie czas powrotu do domu Nim wyjechałeś Was potrafię –
dwa miesiące całe na wszystkie strony listy od Was rozpisywałem – Ale jeszcze
prośmy – Bóg taki dobry – Niech Was nie zatrzymuje troska o przysz-
łość naszą – nie zaniechamy żadnych ostrożności jakie tylko w ludzkiej
mocy będą i to przez wzgląd szczególnie na kochanych których w [illegible]
więcej by pewnie od nas cierpieli – reszta w Bożym ręku –
Przybywając do Warszawy tam zastaniecie list z uwiadomieniem dokąd
prosto jechać macie bo na co się Wam daremnie za nami po Włoszech
wozić – Wszystko mój drogi Bohdanie Ten pokochaj Was poratować
biednych biednych gdyby cię przedtem – W domu wszyscy zdrowi i spokojni
Spokój niech będzie z Wami kochani – a spokój [illegible] i radość Bożą i wszystkie
[illegible] wszelkie błogosławieństwa z Wami kochani – Kasia

W Warszawie trzeci raz z Łodzi powta-
23 [illegible] 42 – rzutem serdeczne wezwanie najlepszej
do poświęcenia z Warszawy, listy nasze znowu doszły, niech one
nie upłynęło na próżnym oczekiwaniu; każdej chwili stra-
szny żal serdeczny, boimy się wymyśli dla nas powiedzieli;

wtem teraz przeczytamy wam Chleb świątecz-
nu podnóży a dziękujemy wam zasilacie
drodzy i kochani; napiszcie nam zaraz o
staraniu w Ameryce, list adresujcie d
Florencji a Mr François Rossi et Cie
oni będą wiedzieć gdzie my się obracamy
a jak tylko odbierzemy wasze pismo
wam znać dobrą za pomocą Boską
my się zjechać; bądźcie zdrowi polecamy
się waszej przyjaźni.

Monsieur Joseph Zaleski

…emu to by sam Wuciaszku o passport się starasz – doprawdy miałam przeczuci-
…e mi się Bohdanie po dawnemu sposobie – tylko wstyd mi było mówić komukol-
…iek, a tem bardziej pisać o tem do was – ~~[illegible]~~ na wszelki przypadek gdy-
…by się wasze dzieciaki poprawić nie chciałam mu złej myśli podawać – Otóż
…mama ostrzegasz – Gotów ciebie przed jesienią tutaj gdzieś o dwie poczty od nas osiąść
…r tam tu cię z za morza pisywać – Mój Bohdanie mój braciszku pomiarkuj
tylko sam – ciebie ciągnie do Mamci do Ojca do wszystkich naszych i pewnie
…Bohdan na wiosnę zdrów tak że z nim rady nie ma – Nie tylko strata
…i nas się boi i żadnym sposobem z Nerki swojej wybrać do nas nie chciał –
…by Mamcia na to powiedziała? Rozpłakałaby się nasza pewnie – ale
…raz źle by było by źle – Doprawdy Bohdanie mój nie wiem – przyjedź
…sam a przekonasz się – spróbuj ciebie do nas, jeśli ci się nie podoba to sobie
…wejdź do Francji zaraz – przyjedź przyjedź z Józefem – Gdybyście wiedzieli
…jakiem upragnieniem czekamy na was nie wahałbyś się ani chwilki – Albo
…mój Wuciaszku kochany – Czyż to nie dopust Boży – szukaliśmy go dwa mi-
…esiące lecz… lecz… wyjechali – ten o passport się stara i wyrzec się rozmyśla

[1]842. 23.X.)

Boża przyjeżdżające przed to przed to Wiśnią

Bohdanie Bohdanie Zawistny się nie dziwaj — przepraszam z[a]
za to słowo Ale nie doprawdy niewiem co wszystkie żeby wy[...]
~~[illegible]~~ przyjeżdżające — My głos z domu — Od Żywych i Umarłych od [...]
i Dniepru Od Horodyszcz i Mogił — głos wszystkiego co tam było [...]
Kto Wie Może i tego co będzie — bo nam Boża wielka w słabym Człow[...]
ducha proroczego dać nie chce ego — Kto wie — przyjeżdżaj
przyjeżdżaj —

23 Lutego 42 —

Jedna Bohdanie rzecz jest to na przyszłość całej sprawie [...]
czynny który Wie — Kto się albo niespokojnie na baw[...] — [...]
przyjeżdżaj — Wszelkie dobra tylko dla was spragnie — pomnij
Bożej — niech Bóg broni azeby przeminęło to co się nie
stało —

27 Listopada 42 – Florencja

Kochani Kochani – Od pięciu tygodni już trzeci raz piszę do Was a od

Was dotąd ani słówka – Wysłałam jeden w Paryżu teraz jeszcze probuję

w Marsylii Was nie znajdę, Stan mój biedny na myśl że Was niema

Was niema a niema – Są tu dla Was posłańcy z domu ale nie wiemy

dokąd je wyprawić trzeba, ażeby Was dojść mogły – Jeśli Bóg pobłogosławi

tej kartce i ona zastanie Was w Marsylii nie czekajcie na nic nie oglądajcie

się na nic tylko przybywajcie Gdyby nie ta biedna liczba [illegible] już byśmy

dawno byli z Wami – Jużeśmy się tu ułożyli rozgospodarowali niebyśmy

z siebie mamy już gdzie Was przyjąć – Ach przyjeżdżajcie przyjeżdżajcie

Kochani tak za Wami już tęskno – tak trwożno w sercu – Zlitujcie się

przyjeżdżajcie prędko – pieszczotka Wam i błogosławieństwo obydwom od

wszystkich Waszych – Chaś zdaleka tuli was i całuje Misia

Kochani Kochani jeszcze Was proszę nie opóźniajcie się – jeśli teraz morze burz-

liwe nie narażajcie się broń Boże lepiej lądem – Jeśli Wam spokojność Misi choć trochę

[illegible] nie wybierajcie co taniej ale co bezpieczniej – Moi wy moi – pierwsza dodawaj prośba

oczekiwających

Kochany Józefie i Dobromiłe [illegible] do trzech wszystkich [illegible]

[illegible] przyjeżdżajcie bo czas [illegible] a [illegible]

[illegible] [illegible] pewności [illegible] tej [illegible]

[illegible] ani [illegible] przy [illegible] tego [illegible] ta kartka [illegible]

[illegible] w Marsylii [illegible] w [illegible] ale [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Monsieur Joseph Zaleski

[1843 . 22. II.]

...kiwać Józefie i Bohdanie — Szczero będzie to będzie dokonane

...rzez Boga dane — potęga Wszechmocnego przedmiotem do rozumienia

...rzeczy zapewni — Oto czekamy was z upragnieniem — trzeba

...nam będziemy pomieszkania całe najbliższe od was bo z Daryusza

...a szczęśliwszy emfaterzysta / po polsku mówiąc pięknie / a ta idea

to żeby ciągle być z Wami — Dotąd Daryusz dyktował i X. Ger-

...ki coś tam chciał dodać — że się wy i na trochę materyi — Ale nie

...tego — Kto was więc chce a mnie wyprosić was muszę — Obacz czy

...się z nimi — Ale kochani kochani przybywajcie — Ciemno

przeciw was wszystkie [illegible] — Ale prędzej prędzej przybywajcie

Domu zawsze dobre wieści chciała Boga — Mnie się zdaje że ...

wieczór powinni byście też być z Wami — Ale prędko prędko —

do zobaczenia — Cyprian — Żal mi teraz was [illegible]

...egeata a wy... — Bóg z Wami i [illegible] —

Czwartek

Jakiż Bóg dobry że mnie was w krzyżu daje — A nie [illegible]

tego spodziewać —

...milsi w Chrystusie! Widzicie jakim sercem was wszyscy wyglądamy
...a wieczysta zapewne że i 6. są się w jedności Chrystusa z wami pod...
niemniej serdecznie was oczekujemy — Spodziewam się że przyjedziecie po...
...z rana lub jutro w nocy skoro staniecie na dogancie w mieście
...ślijcie po mnie vicolo del mortaro N.ro 58 al primo piano jeśli będzie
...to znajdziecie u nas łóżka jeśli w dzień to może już będzie i stancja goto[wa]
której bądź czasie przyjedziecie przyślijcie po mnie — Wasz na zawsze w X.cie brat Terlecki
...przez dyliżans [illegible] mieli prędzej odpowiedź.

(Odwróć)

+

ponieważ list ten niemógł odejść przez dyliżanc
i ja mogę się do niego przypisać i dołączyć z
strony najserdeczniejsze zapewnienie radości z p
do przybycia Waszego najmilsi bracia, oczeku
my was wszyscy z upragnieniem polecając W
Matce Bożej by was szczęśliwie z lini
Vechie tutay przeprowadziła. Do zobaczenia
zatem. Bóg z Wami

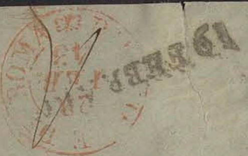
Wasz we wszystkiem w Panu Bra
X Hube

Pan Bóg chciał kochani! opóźnić nieco Waszej naszej
doń gdyż w żaden sposób uprosić niemogliśmy aby pr
list ten na dyliżans wziął jutro dopiero t.j. w piątek on
dzie a ~~poczta~~ w sobotę w nocy dopiero lub raniutko w
dzielę stanąć tu możecie. Jeśli w nocy przyjedziecie do Kr
to wedle niektórych zwyczaju można się od dogany uchron
dawszy w bramie parę pawłów strażnikowi poradźcie się w
między sobą czy tego sposobu użyć zechcecie i wtedy zaprość
nas zajeżdżając, jeśli zaś zajedziecie na doganę to zróbcie za
miętko mała lub porte manteau z rzeczy potrzebniejszych
przez niedzielę dogana będzie zamknięta a więc i Wasze w
rzeczy – Zapewne przez jutro i pojutrze wyszukam Wam
mieszkanie gdzie obok Dominików bo tego pragnę – przy
cie więc za łaską Bożą która niech nam was zdrowych
doprowadzi a zawsze niech Wam szczodrą będzie –

Całuję was w miłości Xa Pana nasz
Brat Hippolit

NB. list był już zapieczętowany i jam go rozpieczętował
do dopisania tych kilku słów

~~456~~
28

19 FEBB

CIVITAVECCHIA

ROMA AFFRANCATA

Monsieur Révérend
Joseph Zaleski

à Civita Vecchia

Grand Hotel des Isles Britaniques
Via Babuino No. 61 — Roma

Dobrześ zrób dla mnie tę Ofiarę i przyjedź zaraz – nie do-
ści wcale, tego nie wymagam tylko do mego komisarza jedź Obi-
cuję ci że co mego a mego nie przyprowadzę – będziesz
sam jeden = Może w śpiewie całej nuta się znajdzie co do serca
ci dojdzie i pogłaszcze – to nie że śpiew włoski – wspak
...ylka mowa, cały wdzięku – I tej ci zrozumieć Ukrainie
...cali cięli ci to przybrowana być – zostań – doprawdy doprawdy
...szczę niechciała być ci zadraszczę – pokój tobie wiecz-
ny i błogosławieństwo —

Panu Wołdanowi

przepisany

14 Maia [18]43 – Krzyż

Niech ten Bóg stokroć płaci Mamo najmilszemu Józefowi za dobre wys-
-porządzenie tych ostatnich papierów – Wiem było było rozsądnie zaraz nazajutrz
o wszystkim wypisać nie bacząc iż wszystko na przepadłe do Malty czy [illegible]
-dy bo najmniejszego interesu – I tak poczciwy Generał się [illegible] [illegible]
[illegible] a kiedy pisał żeby się [nie] [illegible] [illegible] że nie oddaje; tylko na za-
-[illegible] – i [illegible] nie pojedzie o czasie – Kochani moi najmilsi [illegible] [illegible] będzie
[illegible] – prawda że się tu [illegible] w [illegible] [illegible] tylko [illegible] [illegible]
[illegible] – Niech to [illegible] za [illegible] – [illegible] i tam [illegible] gdzie
[illegible] najmniej [illegible] [illegible] tak jak i wy – [illegible]
[illegible] i w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] to groni to [illegible] to
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – A wszystko [illegible]
[illegible] – [illegible] z [illegible] [illegible] w brzydkiej [illegible] [illegible] gdzie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] z Wami na [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] i
[illegible] [illegible] – tyle [illegible] [illegible] na niebie a wszystkiemu patrzę na
[illegible] [illegible] głębi przez [illegible] [illegible] gdzie [illegible] i życia bije się [illegible] w
[illegible] jak w [illegible] – [illegible] jak wy – Ale ja nie zawsze lubię kiedy do [illegible]
[illegible] bez pozwolenia [illegible] [illegible] [illegible] ze stawu czy z wody, tylko na
[illegible] dzień dobrze, [illegible] na [illegible] się [illegible] między ziemią [illegible] [illegible]
[illegible] bo widzisz trzeba się [illegible] gdzie kiedy się [illegible] [illegible], ale
[illegible] [illegible] do tego [illegible] się [illegible] dzień czego się [illegible] na [illegible] patrzy –? Jedyn[e]
[illegible] [illegible] bo [illegible] i kochające dla tego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] – Gwiazdki [illegible] [illegible] tak jak wy – [illegible] [illegible] gdzieś tam
[illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] Pana [illegible] o [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] a takie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] – ale [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible] pod stopy wszystkim
[illegible] [illegible] kiedy [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] o niej [illegible], a [illegible] przypadkiem [illegible] [illegible] się tylko że
[illegible] – Mało Gwiazdki [illegible]? Mało [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] trzy, [illegible] teraz tak [illegible] na [illegible] – Kochani Kochani [illegible] [illegible]

w Wierzchołkach że i my na los zostaniemy ustępujemy i my do całej Całości skoncz...

potrzebie bo sprzeciw bez myśli i celu Bóg nie stwarza — Nie starzemy się bo stokroć

trzeba przejrzeć gdzie ust ow let Ziemskie pierwsza przyszłości ziem do Nieba Chrystus

się dobijem i niechcemy Kościół zerwanie dojrzeć cały w ogóle budowy prosząc na stokroć

tajemnie walczenie się spierać codziennie — Modlimy się nie o opiekę Aniołowie wytrwałe ...

Wytłumacz się w naszym Kościółku — Zostałam sierota nasza Matka Boska z W. ...

Częstochowskiej rzeczami cały Czyściec, zdaje się że zaprosza do stołu syna swojego ...

Nie dojrzałam oczy twarzy ale czułam że pogodna i w słodkie wielkie oczy dłonią ...

co na Chrystusie spostrzegł się nauczyły stworzyłam cały drzewa wszystkich ...

Was kochanych żywych i umarłych bliskich i dalekich znanych i nie zna-

nych, dobrych i grzesznych płaczących i śpiewających, wiele będzie się ...

poprawia lepszy wszak ona Matka bo darowała nasze życie wszystkich Chr...

Chrystus — Co też ona was ma — Obsiadła dziedziny i na rzeki i na przestrzeni ...

i ukochana i u stóp i pod stopami i daleko gdzie przed nią czołem w prac...

wielki zastęp a ona tylko uśmiechała się i tak, choć nie zrozumiem z daleka ...

pogłaszcza a też ma w oku bo nowe ich dziatki u drzwi chora i biedna bardzo ...

biedna — Niedawno do domu wróciłam — pusto u mnie teraz — Mogę czytać ...

pisać bez przerwy nikt nie przeszkadza, nikt drzwi nie otwiera i nie zaprasza ...

może przeszkadzamy ? i nikt mnie powiedzieć chodźcie chodźcie ...

nie ciągniemy poprawiamy — Ot przyszło mi to pozwolić — Wy mnie drodzy ...

nie byli cały nikt z kochanych nie bywa nigdy — Zawsze przytomni ...

zawsze razem ze Was nawet w pacierzu rozdzielić nigdy nie mogę tylko ...

nadszedł czas pracy, zebrać siły trzeba w duchu i skupić się naprzód ...

przez góry i wody ale co ~~[illegible]~~ trudniej przez oczy i poleczywy i ...

ostre kamyczki — ~~Na~~przód wszystkim pozostać trzeba czasu co marnie ...

minął i wrócić do częstej modlitwy — straszna wasza myśl złej do ...

niewdzięczna i niedbała — tak mało przez te tory mieszcza modlita, ...

rozkazywała się i myśl na wszy strony nie przestała ...

i miłości od Chrystusa na świat ale się zwała co chciała, a myśl to ...

[illegible] rowano bo wiesz że lepiej nie składać to mogę pracować i gawędzić
[illegible] sobie i śpiewać pisać i biegać a między niedoliczy nie przerwać i zawsze
[illegible] Chrystusa słodkie wejrzenie na sobie — Czyż ja Chrystusa w ten czas tylko
[illegible] kosztować będę kiedy w samotności w ciebie nie zostanie? Wprawdzie kochałam
[illegible] twego zawsze kiedy się nie cieszyłam ale nie bezprzestannie nie mówiłam
[illegible] że nie wiem że nie tylko z radości Niemocy stworzenia ale z miłości, życzenie
[illegible] mojem jest tylko On — I wam krzywda była kochani — miłości ko-
[illegible] tylko było godzin w których oszczędzałam się tylko Wam a na oko bolesći
[illegible] przyszłości zostanie — będzie wy będzie co wam z miłości co się bezprzestannie
[illegible] modli za Was — Gorzki mam żal do siebie i do Chrystusa — a potem za Was — radabym
[illegible] się wynagrodzić Wam dziś to przeszły pokutować za Was i prosić prosić bez końca
[illegible] Co? drzewa rzecz drzewa — Żadnym sposobem nie mogę — co się ukorzę sama
[illegible] w sobie i za Was co zaczęła spłatę całkiem radość wszystkie serca i niezmordowanie
[illegible] owa dziękczynienia na usta przychodzą — Czemuż wszystko we mnie chwali
[illegible] łam cały po zwycięstwie Czemuż dziękuję nie za Was cały byście wytrwali aż
[illegible] do końca i wszystko co po końcu było — darmo ~~[illegible]~~ łzy i rany na sercu
[illegible] darmo krwawo boleć mnie wszyscy leżeniem w sercu i [illegible]
[illegible] i wy [illegible] i lud ~~[illegible]~~ kochany darmo łzy nie [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] się niemogę darmo błagam aby się [illegible] i [illegible]
[illegible] nie trochę tylko kochać i dziękować nie mogę nawet [illegible] głębokiej
[illegible] niezgodności i grzechów moich — Już się nie opieram niech [illegible]
[illegible] chwała mam na wieki — A z wami co się dzieje kochani? Jaki
[illegible] dzień zabłysnął Wam w sercu, nie prawdaż dzieci? pobrzeż-
[illegible] się w tym [illegible] w których mnie Wam taka dana będzie w podzie[illegible]
[illegible] taka obrazów i [illegible] w [illegible] Niemocy — Kochani — tak nie [illegible]
[illegible] — Mieszkania wiele tam u Ojca Znajdziemy się tam wszyscy i nie
[illegible] nadługo. Mało nam na Czyśćcu [illegible] rozbijać — Zachciewa się nam wszystkim
[illegible] wierzę [illegible] że [illegible] — Gdyby na tej pustyni rósł cały owoc
[illegible] nie zabrały czyż by nam go nie dał Ojciec — Gdyby choć jeden był

tym czasem roboty mnie [illegible] - trzeba one francuskie kartki połozyć
i wszystko [illegible] - trzeba koniecznie porobić wizyty z pożegnaniem
oddawać - potem na przeprawę do Heidelberga - będzie dosyć drogi
zdrowi i spokojni - [illegible] [illegible] obszernie [illegible] - ale nie
[illegible] czy moje bazgraniny czytelne dla Was bo już nie [illegible] po
[illegible] wyraźniej piszę - Całuję Was w [illegible] obydwoje Bóg z Wami
Amelii [illegible] - [illegible] Wam z serca od [illegible] -
Ściskam was wszystkich Bogu polecam, i siebie waszym modlitwom

Monsieur Joseph Załuski

[illegible] tylko - nie by się Ziemią wyznaniem nie nazywała, nie był do nieba
[illegible] tęskno by nie było - Generał nie kazał bardzo grubego listu pisać a więc
[illegible] na dziś - czy to Wam nie nie szkodzi że wszystko bazgrzę bo [illegible]
[illegible] co mi do głowy przyjdzie? Z domu dotąd nic nie nie - papiery
które Józef porozsyłał są całe Rewers Pana Potoc. który po naradzeniu
się nie posyłamy Wam żeby nie przepadł przypadkiem, tylko zostawiamy
u siebie - potem [illegible] posyłamy list do [illegible] [illegible] od [illegible]
który przyłączamy - We czwartek zdaje mi się wyjedziem z [illegible]

przepisany

Bolonia, 1r Czerwca 1843

A do Ciebie co napisać Wobeńsiu? Jak to się rozgawędzić teraz kiedy ledwie
chwilka czasu i kiedy właśnie o tem co wiele rzy w myśli a potem prędzej
siły pociągnie biało ciebie? Zrozum — o tem nie można ani mówić — Jedziemy
dziś nie bardzo spieszenie a jednak rzadko kiedy wolną mam godzinę —
Smutny mi był pobyt w Marae — patrzę na opuszczenie
grodu przyjaciół — Obejrzałam się tam trochę w około — towarzystwa nie ma
Zdaje mi się że się łudzi i że przecież przecie przypatrzywszy się dobrze takiej
przyszłości może by tam ~~[illegible]~~ można — coś nakreślać myśli — Nie
byłam się bo nie myślałam że wszędzie żeśpie tylko wiara że
nie godzien widać — Nie znam ludzi na których by tak ślady duszy nie
było — spoza głęboka nawet nie śpią — bo śpią na pierzu — Zdradny
dar pięknym i rozkosznym kraj = W poniedziałek przeciwiawszy całą noc
dzieliśmy w Loreto właśnie na Mszę Stą — komunikowaliśmy w Izdebce
Najświętszej Panny — Ciasna ciemna nie wybielona ale w środku wszystkie
ścianie znać z rodzącem kominka gdzie sobie jeść gotowała — Modli-
łam się strasznie za wszystkich — Gorąco usilnie — wiesz Wobeńsiu jak
gdyby się mówiła nie wstanę dopóki nie uzyskać bo też zdaje mi się o nic
wielkiego nie prosiłam chyba jako dodatek — nie koniecznie — Na kolanach
obeszłam domek — tak mi było błogo i spokojnie — Ale pokój w mnie
nie długo zwykle gości bo mnie godna warta — Nazajutrz wróciliśmy znowu
do świętego domku, klęczałam jak wilka ale mi nie szła modlitwa — Nie
wiedziałam gdzie myśl latała ani jej zebrać ani jej uciszyć — ~~[illegible]~~ oder-
wana od świętego miejsca zła i grzeszna raz wraz coś mi przestała się
ciebie — Zdawałam z początku że jej nie słyszę i modliłam się dalej —
cały czas nie równie tak szło — Aż jedną razą Wobeńsiu — spostrzegam
wśród modlitwy że się ja na tę złą myśl patrzę — Nareszcie — ocknęło
mi się przez — szczery chwała Pana a że mnie obraza tam tylko —
nawet do świętego domku Maryi grzech zaniosłam — przeprosiłam
trochę pokłoniłam się jej i postałam sobie przed Przenajświętszą

Sakrament posłać – płakałam płakałam i nie uczytałam –
wyjechałam z Loredy z tem całem wzruszeniem słabości nie mogę dźwig-
i pamiątkę z którym to się znam od tak dawna – Bolesz pewnie – Nieby
czego gryzę się tak bardzo rozdrażnieniem każdemu się zdarzy może –
Bolesiu – bo też upadek na duchu jedna część z chorowiczych niedości
nałożę wrócić – probuję się czasem poprawić – Ale utrzymać się na
stopniu pokoju często nie radości ciężko dla mnie takiem wszystkiem takiej
natężenia wzruszenia dziecka potrzebnie że naturalnie po takiej
czasie upadam na siłach – tego samego dnia stanęliśmy w Krakowie
brzeg morza który nie może być piękny – I wieczór i rano był cudny
lekkie w powietrzu i gwiazdy i światło mało w oknach i ciche się
bo Neapol pusta cała wszystkie miasteczka włoskie – mieliśmy ba
które nad samą wodą – Daryusz cygaro palił a ja do Mamy pisała
reszty czasu nie nie myślała tylko na piękność świata Bożego patrząc
Mój Bolesiu – Czasem piękność zupełnie te same wrażenie robi co
matczyna piosnka którą śpiewała do snu zasłyszana po śmierci dziecka
nam ją kiedyś nuciła – Mnie tak kiedyś było – długo bardzo długo
było – teraz zdaje mi się że już nie – teraz rozumiem – dobrze że pomarły
wszystkie tak straszne tak namiętne wybuchowe marzenia – dzieciki
moje ziemskie – Oblicza ich nigdy wyrażenia nie widziałam – one były
dla mnie w boleści równie jak w szczęściu w znanym czy nieznanym
po zwaleniu piękności macierzyństwa moja miłość porwała by je wszystkie
dobrze że nie pomarły – nie dla gorszej one i słabej kobiety całe
wolnam teraz i jasno widząca – rzeczywistości nie mam tylko Pana
i niczego nie mam tylko do Pana – Nic nawet nie dołożę nadziei
przepaść ciepłem w błoto jak wiankiem Ojca jednocześnie
Pana – Jeżeli by nam powiedział: nie sprawiedliwa jest rzecz
psom chleb dzieci – Kraina się jeżeli jego nie przestajemy – Mój
Bolesiu bo dokąd że byśmy się udali? praca i proza bez końca

Stanie się na czem się oprzeć – wypłaczemy się nie czemu w miłości
niona wyciągniesz – Ale pan – czy to tak szczęście bez wiary i
zastanowić że on Zbudzeniem nie jest – że istnieje choć głosem na
głos nasz nie odpowiada czasem – ale modlimy się modlimy niech nie
rzuci nas nigdy – W Ankonie Wolański wstałam rano przed szóstą –
witam okien przed siebie – Woda nieruchoma stała bez szelestka
ślizgiem przyprószona czy lodem tylko szkła – woda tylko wie-
pała na ponurym brzegu promieniami słońca oświecona – cudowni –
przypominały mi się nasze wczesne ranki zimowe – Nie prawdaż
cieszę się czasem tak zdarza że piękność istot dotała nas jak by
dziem dobrem – patrzymy na nią chwalim ale zawsze z tym uczuciem
to do nas nie należy, że to z obcej sfery nie naszej; radość która
rozlana nie wchodzi jako żywot do zwykłego życia naszego.
zespolić się z nią nie możem – Jednak zawsze powtarzam [illegible] się
raz tak nie dzieci – Nie wiem jak ci jest – co piękne nadobnym
Kasia nawet wam kiedy czy wielomównym – u was by owa przy-
stała [illegible] nigdy – Miesiąc drogą z Ankony do Forli czyste
brzegiem morza się ciągnie – Jak dzieci zbierałyśmy kamyczki i
uciekali przed falą – a morze szumiało szumiało wieczną pieśń
byś podobny – i nas uczyło – coby się nie działo w około czy w nas –
modlimy się modlimy do póki tchu – Jest bardzo ładny pana Obrazowy
[illegible] – [illegible] to porządkowi czegoś choćby z niezależnych
ny a nam święta jego wola za wszystko stanie powinna, [illegible]
nieufność w miłosierdzie jego – Wolański wyczytał jedną scenę
ta Natività [illegible] i przeczytał przepowiednie o przyszła
Kościoła i o stanie świętości jego na końcu – Jedna my pięk-
się rzeczpospolita która się nie tyle prawami ile doskonałością
każdego utrzymanie – Całą drogę to czytam tę bardzo ła-
wą i dziwną książkę to na okolice patrzę szczególnie wieczór

na roli świeżących muszek w zbożu i trawie to się modlę za-
nim — o różnych a różnych rzeczach — boję się o ciebie Bolesiu
ta cała bieda że wszystkiego pisać nie można — Rozważywszy
o zakonie trapistów zdaje mi się że pozwolenia ojca nie uzyskasz
nigdy — boję się żeby z odmówieniem tego pozwolenia nie przyszło
zniechęcenie do wszystkiego co dobre — Ale my Bolesiu tak sobie
powinni jak przerobić — prawie prawie dłużej zaledwie skończę
bywają im wiad a sednak się nie zniechęcają i na nowo pracę
poczynają — Jak się widzi nie ta drobny drogi — może się też
przewidzenia mylą — Gdyby się udało tak tylko nie opuszczaj
do pobożności powtarzaj nie wszystko w prawie powiedzieć skończyłem dzień
jeśli nie widzisz co dalej robić — Czekaj cierpliwie naprawdę aż cię jeszcze
powoła — ale żeś nie nowy
Bracie mój kochany synku Mamo mój Ojcze
po wysokiem twoim czole błogosławieństwa na ciebie wzywam
daru łaski i wytrwania, daru uprzedzenia abyś nie żądał od
pracy twojej widzieć nie sława żadna która ci Bóg w dłoniach
się, tylko w pokorze czeka abyś powiedział wola twoja panie
się stanie ale nie moja i daley w pokorze czy to samo na nowo czy
innego nie chwałę pana a zbawienie bliźnich zaczął — biada nie
przeciążonemu robotnikowi — Wzywam jeszcze dla ciebie daru
pokornej bojaźni pewnej i pewnością czystości nie się ważnie
kontemplacji przed panem — Bądź zdrów Bolesiu — Zdrów ciałem
i duszą — Uchylą się i pokój tobie i łaska boża teraz na-
tobie i Józefowi mojemu drogiemu Ojciec

1 Czerwca 18-43
Bolania

Czerwiec 1843 35 ~~224~~

przepisany

Boże Ciało Wola – 43

[illegible] mi dziś na duszy – daremnie chodzę i rozmawiam z ludźmi trzy razy się
[illegible] – Gdybym na czyich kolanach głowę oprzeć i popłakać – Gdyby z ich
[illegible] miłosierdzia – trzeba mi litości jak wody w skwar ale nie współczucia
takiego ażeby ktoś bolał ze mną niewięcej ażeby komu chciałby przez odbicie tylko
mojej duszy niedobrze było i samotnie i przykro jak mnie – Nieszczęście też nie [illegible] mówi-
[illegible] on jak święty pasterz słodki i dobry – [illegible] i tak samo [illegible] mnie ta [illegible]
[illegible] od tylu lat [illegible] nie [illegible] – i Mamci nieszczęsnej boby jej list [illegible]
[illegible] na długi dzień spokój zakłócił – i do ciebie niemogę bo ona [illegible]
[illegible] do jej listów prawo ma – i do Ciebie Wolusiu ob[illegible] czy [illegible]
[illegible] – może ją ona zgorszy – może złej grzesznej godziny nabawi – może to zły
przykład dla Ciebie że Wisia jak trzcina gnie się i pochyla gdzie wiatr powieje – Wisia
cierpliwości i odwagi niema nie trzeba jej w tem naśladować – Wisia szczęśliwa
[illegible] bo [illegible] ufności w miłosierdziu Boga [illegible] nadziei w Opatrzności
[illegible] człowieczeństwa naszego panowania [illegible] – Jak tylko [illegible]
[illegible] Bóg nie mówi do nas zdaje się nam że nas opuścił – On tylko zasłonił
[illegible] swoje na chwilę ażebyśmy mieli zasługę wiary i dlatego też Wolusiu [illegible]
[illegible] ciągle bez przerwy jak nas miłość jego [illegible] – Zniknął mi on bo
[illegible] bardzo bo nie dość go kocham bo najmniejszej ofiary nie umiem ponieść
[illegible] dla niego – Niecierpliwię się złoszczę zazdroszczę drugiem szczęścia Błagam
[illegible] myśla po [illegible] chcę na chwilkę chcę w obrazku [illegible]
[illegible] o którym wiem tak dobrze i całą duszą [illegible] że go [illegible] dla tych [illegible]
[illegible] żądali – potem wracam do Chrystusa przepraszam go i płaczę – [illegible]
drugiej [illegible] nie moi [illegible] i tylko [illegible] słodka być [illegible]
[illegible] znowu mi się coś w piersiach [illegible] wybuchnie myślą czy słowem i tak
[illegible] ✡ [illegible] – W ten czas na [illegible]
[illegible] wszystkich w koło siebie [illegible] – Wolusiu Wolusiu mnie nie ludzkiej ale
Bożej litości trzeba – Gdybym miała ludzką zaraz by się obudziła zgryzota że
[illegible] chcę sam nie warta że cierpienie moje za wielkie mam [illegible]
[illegible] że to [illegible] moich pochodzi [illegible] jest [illegible] z mojej

strony – Może ja Bolesku nie cierpisz czy ja wiem? może to nerwy tylko rozd[illegible]
może kaprys – niewiedzieć czego mi się zachciewa – pewności zbawienia, to żeś spoko
jnie po śmierci – to znów pokoju na ziemi w wieczystości i zwierzęcej całości w sercu –
tości – to mnie znów trwoga bierze na myśl krzyżów co za powrotem do kraju [illegible]
kraj – to ich przed powodzią do ziemi przypadam na wspomnienie grzechów [illegible] za pro
życia do [illegible] przed tem które zdaje mi się że widzę w przyszłości czarniejsze
straszne pole na które z daleka zawczasu [illegible] siła moja – [illegible]
po twarzy ale w wiarę [illegible] czuję niedorzeczność niektórych dyskusji [illegible]
szczególnie ostatniego – wiem że nie na własną broń Boże ale na chrystusowe [illegible]
w pokusach liczyć należy – trzeba [illegible] – a pomoc na żelaznej drodze [illegible]
że mi przerwali – Jeszcze chwilka – dziś Boże ciało – u nas procesja – słońce [illegible]
świeci lud śpiewa nasi kochani za Chrystusem krok w krok idą przyklękając za[illegible]
błogosławi go – kwiatków po drodze mnóstwo – nie które świeże jeszcze niektóre [illegible]
powiędłe – pomarłe dla Chrystusa w wielkim szczęściu – Ono go nigdy nie obraziło [illegible]
kwitły gdzie i jak kazał czy w ogrodach czy w pole na wietrze i niepogodzie – [illegible]
Bolesku – na Boże ciało na kochanie mój święto boto święto Chrystusa co [illegible]
zawsze z nami przebywa nawet nie opuszczam [illegible] słówkiem – Błogosławiona [illegible]
ci bracia by moi – niech co łaska co w dzień tym na wiernych spływa przyjemnością [illegible]
to właśnie & czego ja wam dał [illegible] – pokój i siłę – i wytrwanie –

17 Strasbourg – [illegible] rozstrojone mam nerwy jak tylko dobre słowo [illegible]
Bolesku [illegible] i położę się na sofie – [illegible] kiedy kochani nie [illegible]
dzieci zasypia i gawędzi [illegible] – wy teraz właśnie w [illegible]
dochodzicie pewnie do miejsc świętych i modlicie się –

21 Czerwca Heidelberg – nie mogłam pisać bo mi nie dobrze było [illegible]
dni zabrały podróż i pozwiedzanie – Czemu od was dotąd nie [illegible] – [illegible]
z Wally obszernie pisać i nie tylko do mnie – może Bóg da w Frankfurcie [illegible]
zastać – kiedy wy mi wracacie – tak mi was wiara Strasburska żywo [illegible] –
pomniała, nie teraźniejszych ale was przed pięciu laty – młodszych weselszych [illegible]
świat patrzących – Józef postąpił od tego czasu pobożniejszym się stał, [illegible]
wszystko ważącym na chrześcijańskiej szali mniej wesołym ale [illegible]

...to zeni spokojniejszym — A z tobą Bolesiu co się stało? Zmartwiała z gorąca iato
...biejsz w sercu niedbałego azebyś gorszym był teraz ale pierwszy może raz w życiu
...kraciutes się całkiem i stolice w sobie cisnęs bez natchnienia i poczuszych się nie ...
...bo to za przewinieniem szczodrotatni tworzenia — Wielka to chwila Bolesiu i która
...szarwniczenie przed czy później nadejść musiała — Na tej ziemi szczodrota
...im tamże nie siedzą na własność — pożycza i tylko czasem [illegible] i to
...wyraźniejszej stała azeby niewiara nasza własnym okiem ujrzeć mogła czasze
...owa szczęśliwy czasu ludów i tak wiecej bohaterów do pana dążyła — teraz Bolesiu
...ciela się z niemowlęcia na człowieka i wyrosło, nie mogę [illegible] prosto własny
...mozniejsze niezwykłym usposobieniem zapracować sobie trzeba chleb duchowy — teraz
...krzywa zasłużyć [illegible] — i wielka nic to jest powinna się serce rozkwitnąć
...dobrze tu dziewica boś po raz pierwszy może wielka ich będzie zrozumiał — Naprawdę
...obrazku kto w niebie długo zamieszkał nie bardzo ziemian pojmuje i przyjdzie
— wtedy pełna pogardy — a chwała i ziemianie pracowniczy to pewny w
...to miłości chłodzi i niedostatku i niebezpieczeństwach wielu których ciała i
...ostatkowa praca ~~[illegible]~~ polszczona kiedyś będzie — gdyś teraz zstąpił między nich
...przyjaciół [illegible] dotąd i przeszłość dzieci i nie starz się nie stać bo dla chrześ-
...to jedyna droga — najprościej a [illegible] i dobra bo prowadzi do
...Boga kochanego nad wszystkich i wszystko — Zresztą jeśli co ona [illegible]
...nie pomoże ma to trochę wiary Bolesiu bo przypomnij sobie — czyś ze szczę-
...umysłu korzystał jak trzeba — szczodrotka nadal aby w niebo [illegible] czyś
...kiedy z natchnienia wyrobił sobie niby kajdanki co tobie [illegible] tak mało
...[illegible] ale zawsze ziemi się gdzieś trzymać — Nie trzeba o tem wspo-
...minać, jeśli co z tego było aby i Bóg zapomniał — tylko Bolesiu strzeż
...[illegible] a jeśli [illegible] w [illegible] i znów [illegible]
...o przyjaciół — ~~[illegible]~~ [illegible] nie będzie [illegible]
...nie było i [illegible] a wychodząc [illegible] w [illegible] obraz [illegible]
...ał, wrzucasz do piersi jak to go na obrazkach z Ojczyzną malują [illegible] i
...trwogę z [illegible] — Jeśli przez Strasburg przejeżdżać będziecie [illegible]

l'Abbé Thiery a którego się spowiadałam i pojdziem do niego po nauk[ę]
iakiego stopnia doyść może i powinno ~~na~~ ślepego Bożego miłosierdzia dla
wyżej stabych – Odmienił się trochę Strasburg więcej niebo niż za naszych
Czasów – tawerzki naprzeciw wieży ani niema Ale za to Wieża sama [illegible]
święta przejrzysta iak dawniej – iak dawniej przepięknego w niebo strz[ela]
u szczytu krzyżyk trochę mitości a nawet się w obłoku — nie pobladł [illegible]
by coś przerywał – żal mi było trzeba Francji porzucać gościnnej i dobrej
Cieszyliśmy się niemniej aż do Mannheim – cała prawie godzina podróż rodz[illegible]
była zawsze bosemu cały czas musieli faire la belle conversation z [illegible]
duc d'Arenberg która wracała do Belgii a z którą znała się Olga w [illegible]
ona nieśmiała Lobkowitz z domu dobra zdaje się kobieta – stary duc [illegible]
żal mi Obszarami iak niekorzystnem jest dla Belgii Oderwanie się od [illegible]
iak Belgia utrzymać się długo w niepodległości swojej nie będzie w stan[ie]
iak miłości Ojczyzny tam niema i każdy za zyskiem swoim goni – iak
między sobą nienawidzą – iak Ogólnego Charakteru Narodowego niema
rozprawiać z żeniona która między sobą Czy by nie lepiej wyszli na rozb[illegible]
między Ościennemi państwa # Ciekawam na ile też prawdy w tem wszyst[kiem]
duc Arystokrata zabity z iednej więc strony tylko rzeczy widzi – [illegible]
by było gdyby choć w dziesiątej Części Zarządy sprawiedliwemi się okaza[ły]
Belgowie wyrobnicy i handlarze – prawda że się Zysków wyłączenie [illegible]
Oddali, [illegible] to tylko przemawia dawna [illegible] Naszych Oddała do handl[u]
Ale podług mnie to im szeroko pole pożądaniom otwiera = Wieczo[rem]
Wysiedliśmy w Mannheim i pieszo przez całe prawie miasteczko po[szliśmy]
do dawnego naszego mieszkania – Wszystko iak przed siedmiu laty – [illegible]
i domy i ~~[illegible]~~ zamarła cichość i pustka = Niby mój powrat – i da[illegible]
Nasz salon [illegible] ciemny wyklejony na szafirowym tle [illegible]
papierem w kupidynach i Venery, w pokoiku obok sofka na której
Czasem siedziałam wieczór – i płakałam, schody po których tyle
nadziei biegałam do naszej w owczas takiej wdowie pięknej młodz[illegible]
[illegible]iej i żywej = [illegible] z firanką [illegible] – na których [illegible]

-wała Lizka niespiesznie wracam z balu i opowiemy jej na zabawce staroś-
-ci w salonowym świecie dzieci — teraz — te wszystkich znajomych tego
-ka — wszyscy rozleciały się po świecie zacząwszy od gospodyni starej wielkiej
-szej — między niemi a mną nic wspólnego nie było — przeszli kołowanie
-ję się i śpiewają nie po sobie nie zostawili ni żalu ni — odprawy
wspomnienia — jak w ogóle ich widzę — dwoje z którymi się dzieliłam [illegible]
i których wrażeniach spotkał [illegible] i [illegible] nie stali mi się mego
-mi gdzieś tam cierpią daleko każde w samotnym swoim kątku —
-lka pustot dziecinnych kiedyś wesołe chwile które mi się z [illegible]
-la w pamięci zostały — Z pobliższej wrośli w brew wszelkiej [illegible]
wielkiemu podziwieniu elegantek samej przyjaciółki ~~[illegible]~~ [illegible]
-ły świata[illegible] do krawy [illegible] figla spłatać na ciastkach [illegible]
[illegible] wszystko to przypomina mnie samej mogło [illegible]
[illegible] ale [illegible] dzieciństwa tamta [illegible] — Oprócz tych wyskoków nie
[illegible] tej dawności nie było ale dzieciństwa na wszystko na świecie
[illegible] się była niewinna barwa wtedy — Wieczory i bale
[illegible] czy nawet [illegible] wszystko nie było jakieś niepotrzebne
[illegible] blade — Żadnym sposobem wyrwać się nie mogłam [illegible] do
[illegible] na świecie — Od czternastu lat wiedziałam że powołaniem
[illegible] pokutować za siebie i drugich — Ale pokutowanie to bierne tylko
[illegible] życia zostawały te które zamierały w sercu — Jak widzisz
[illegible] nie bardzo to dla mnie miła była epoka — tak mi się przy-
z boleścią przypominała na miejscu — A jednak ile jak byłam do
[illegible] wróciła rada — teraz wiele rzeczy wiem lepiej — rozumiem że
pokutowanie jest czynnością bo jest zwróceniem się przeciw sobie
zawsze czynną do roboty w życiu — Chociaż ten cierpieć [illegible]
dołożeniem woli naszej do woli Bożej jest ono pracą — A jednak
nam często że na pracy ~~[illegible]~~ zbywa bo gardzimy drobnemi rze-
-czami które zawsze pod ręką mamy i za które zsyłając nam Bóg
wielkie [illegible] które te drobnostki za sobą zawsze prowadzą

ciągną — Wiem — Ale też wiem zarazem że tysiączny raz wybaczy ta...
przebaczy krzywdy mojej — gdyby tylko przeciw tej jednej — Do Lekarza...
Gdzieśmy przebyli lata niedoli i Grzechów — Niemasz pod słońcem...
słabszej istoty odemnie — Może też właśnie dla tego widzisz że nadewszystko...
Pan — Od trzech dni bawimy w Heidelberg — bo tak Ojca radzi...
i tylko dla ceremonii bo D— tak chciał Ale że w moim przeznaczeniu które...
nie nie odmieniło się zawsze do leczniczych wód i morskich kąpieli obraz...
mnie odsyłają — lecz Heidelberg — jakże okolice zielone bystra...
i Uniwersytet — pełno dzieci i młodzieńców — Wzruszało mię na widok...
młodego pokolenia które w pewnym usposobieniu swoim ... przyszłości...
jakiejś ludzkości przyszłość — żywo przeczuwało też co tam bliższego...
nami — Kocham je i błogosławię przeciw — Chociaż ono wyrzeczenie...
sobie myśli wszystkich Obu nam jest jaśnie — My je rozumiemy...
Ale nie ono nas — Wielka młodość jak starość nie pojmie życia jeśli...
tylko marzy druga też nie nie marzy jedna i druga wychodzi za...
prawdziwego człowieczeństwa które jest starciem marzeń z [zwykłych] rzeczą...
wiekami marzeniami czy wiekową niedoskonałością przeszłych pokoleń...
z tym co niewinnie czemu wyłącznie nazywają rzeczywistością...
by rzeczywistością i to wpływającą i działającą nie były także myśli...
nie wiekowe — Na prawdę niemasz myśli niewiekowych jeśli wiecznie...
stwarzają, w czynie człowieczym który z modyfikacji jeśli go ... zaha...
nie stworzy — W duchowym jak w fizycznym świecie niemasz...
myśl nowo powstała nie znajdzie wolnej przestrzeni w życiu ludzkiego...
gdzie by spokojnie zamieszkać i owoc wydać mogła — prawda...
błędem zaczyna się wszystkie jego rozgałęzienia bo stan wątpliwości...
czasem koniecznym ale zawsze tylko chwilowym przeciw...
raczej by tylko chorobą duchową dowodzi — Myśl nowa ...
i stwierdzona swoim musi więc na całej przestrzeni następować, ...
stwarzać to wyższe lub nowy w stopniu siły i rzeczywistości...
w każdym razie zmieniać i to koniecznie działalność na...

38 ~~227~~

...ytaćllumieząc [cie] przekonanie jest pierwszym wstrząśnieniem wszyst-
Do której za pomocą [tego] przetworzonego przekonania aż do spełnienia pięgacego
pod jest w twardym czynie się wcielić — Młodość żąda się ~~[illegible]~~ że ona walczy
bądem tylko marzy i Zarzeczy to ogromna potęga przekonania swego wy-
radzi jeno się cała nabudowy ... pokolenia która schodzi z pola
...której tak zbudowały by i deska po desce opadły za nastaniem nowych
...kasz obrazem cała opadnie kiedyś budowy dzisiejszej młodzi skoro im włos
...dra wpierw bo to są wszystko tymczasowe namioty w pustyni i biada
...widołamu któryby namiot taki utrzymał i porzucić go niechciał i dalej
...po pustyni obiecany wędrować — Zarzeczy młodość bo przeciwnik jej
...przeciw otwarty — Dla tego olbrzymia w siłę swoją wierzy i świat cały
...wszędzie wierzy ledwie że nie w dłoni swej trzyma — Ztąd że tak rychło pokon-
...rozłamie, skądże wszechwładna na zniszczenie tak rzuca się po sobie zostawia
...ca ... — Oto i na źdźbło trwalsze ... się obrazów [cie] ~~od~~ tych które obaliła
...za ... przemowała w powietrzu. Albo dobijała nimi a nie zwracała się
...Godnemu sobie wrogowi którego w samych ... trzymaliś
...pogryzał w niej do ostatka siły tworzenia — Nie zwracała się przeciw
...samej sobie — Nie spróbowała tej pracy która ludzie na ziemi warta
...wszystkie walki pracy na sobie — dla młodości to jedna walka równa
...li wiersz szlachetna i ważna — wszelka inna ... — Niewyrobiony
...zabarłowany ... własnym usiłowaniem nie natchniony do pokor-
...wiary posłuszeństwa i poświęcenia ciężkiego wytrwałego niepotrze-
...budzącego ... świadków ... spełnienia własnego i Boga cało w
...dobroci swojej ... tego — szczeliny dla której rychło upadnie — gdyby
...kiedy zrozumiało całe pokolenie nie potrzebowało by ... wszy-
...przez bo ona samo królestwem było by Bożem i koroną świata i ziemia
...ona dni — Dość tej bazgraniny — za którą Bohusiu nie prze-
...a, naszem ba i uraczyła tu na pismo daję pozwolenie karta
...dość nie czytania jeśli co trudnego czy nudno będzie — szkoda
...tak na drugą stronę cięższe mam pisać — Do zobaczenia Bohusiu

w hotelu gdzie stoimy mieszka Stary Krasiński – Zygmunt
jutro ~~zapewne~~ przyjedzie ale nas nie zapewne nie zastanie
wesele 18 tego Lipca w Dreznie – Żeniowie państwo młodzi mają
w Warszawie albo na wsi w Królestwie – Od kiedy z dziećmi jedna
wyjazd pierwszy raz podobno tak długo w kraju bawić będzie –
by im to na dobre wyszło – niewiem – wątpię – wiele mu jest
bije się na twardy powrót – bo on nie posiada czarnoksięskiego
kto dla ludzi lepsza powtórką życie = Obym nie przepowiedziała ale

Wohlgeboren

No 4

pokój Boży z tobą – Na Frankfort jedziemy do Schwalbach do
wód żelaznych stamtąd znowu poślę wam karteczkę – przyślę –
nam listy z domu – Bądź zdrów Bohusiu niech ci radość
Boża do serca zawita i spłyń w ciebie dobroci tak w tobie –
Kwiatowi ucałuj polecam cię Cesia

Przez wszystkich gorąco do dziś czekam – Boże mój ...

1 Lipca [illegible] – 43 Schwalbach

~~459~~ 39

[illegible]

Der Stahlbrunnen in Schwalbach

Lith. Anst. v. J. Zingel in Wiesbaden

Cóż porabiasz Józefie mój drogi – Jżeś nie [illegible] odprawił i różaniec odmówił i tydzień odpoczął – Szczęście że po Morzu chodzić nie można – boś nie był pewnie z Malty pieszo powędrował – Błogosławieństwo Pana który cię wybrał z pomiędzy nas Józefie abyś go chwalił swobodą i pokojem ducha – pokochaj Pana za nas wszystkich u Grobu jego – gdyby tak rozpłynąć oczyma odkryły by serca nasze smutki i całowanie – Za kilka dni będziemy na pewnem miejscu – złączym się tam w Modlitwie – Schwalbach cichy i samotny – z przybyłych nikogo nie znamy kościół o kilka kroków – świat nie stanie przeszkodą między waszą a naszą myślą na chwilę – Dziękuję ci drogi mój braciszku za list ze Smirny – Jak nie było bez wiadomości was – a zbiegło się ich aż dwie razem jedna przez Generała druga prosto od was – szkoda szkoda żeśmy nie razem / po ludzku mówiąc szkoda – po Bożemu pewnie lepiej tak jak się wedle rozrządzenia jego stało / – szkoda żeśmy nie razem – Oprócz szczęścia ujrzenia Grobu Chrystusowego jak Wolność utrzymanie że ci się Wschodu zawsze on dla nas nowszym jest i ciekawszym Szwajcaryi i brzegów Renu na które cieszyłabyś się przyznam patrzeć nie mogę – my się wyleczyć ale w protestantyzmie i filozofiach zamiera Chrześcijanizm i nie dano jest oczom ludzkim dojrzeć kiedy i jak zmartwychwstanie – tam na wszystko obojętność zawsze przykrą jest myśl że ziemia naszą wiarą tylko – nie zapamiętała obrzędowa-łość odpustów i wygody – Jednak nie powinna była tam stać Szwajcarya na równi z Renem szczególniej wracając z Zürich – z tego pięknego wiejskiego miasteczka gdzie zdaje się widzimy więcej dzieł Bożych – W wolnym całemu porządku, w utrzymaniu ubogich ludowych zakładach Miłosierdzia – Ostatni raz z Bolonii pisałam do was jak tylko

dawno – ale to nic mi nie szkodzi – pozostać do was chciałam – Za powrotem dopiero w
Mediolanie czy Neapolu poodbieram listy moje – Od Bolonii wszystko wiem ci jestem zdać sprawę
z całej naszej podróży – W Mediolanie zastaliśmy najmłodszą córkę starej Buturlinowej – wdowę
u niej wszystkie czasy z nią zbiegło nam dni kilka – miła kobietka bardzo – Mediolan nie zostawił
nam wrażenia prawie żadnego – Miasteczko jak wszystkie na świecie – Gdyby mnie było z
cowcami zaznajomić się trochę ciekawszem by się wystawić Okazało mi się wydać na pierwszy rzut
oka – I cztery dni pobytu wystarczają na oswojenie się z tego – Katedra tak cudna że oka
oderwać od niej trudno – niby olbrzymie źródło marmuru całe z mlecznobiałego wypieszczone i ...
wybuchnęła tam w błękitowe niebiosa – Cóż kiedy uważając się i w końcu dzisiejsze pokolenie – patrzeć
tekstowo na dzieła takich niewiary objawia się zawsze niebezpieczności – darmo rozmiary bierze ...
okaż i bogactwa form niezliczone zawsze to tylko ogromnemi głoskami drobna lub podła myśl
wypisana – nawet ludzkiej wielkiej wyrazić nie potrafi – patrzcie na katedry – w końcu ...
podług pierwotnego planu, zdaje się że całe dzieło postępu nawiązane tylko na pomnożonych
miejsca władzy – a codzień – drewno wpływowi myśli – całkowicie materyalnie ... i wyłonić
iakież nie podobna jej praca do pracy tych co w gorącości serca nawiązanie do modlitwy ...
na oko niedowiarstwo jej widać i całej fałsz jak w dekoracjach theatralnych – bo też i pochodzi
z miłości tylko z próżności albo z wyroku dobrowolnego całego złudzenia imaginacyi ...
nie ma rady z prawdą – nic jej żadne nie zastąpi nawet – biedny człowiek zamyka przed ...
ile może powieki – wyrzekłszy się raz wiary w objawienia Boże to jest wyznawszy się sam do ...
wolności ze świata dzieła, odrzuciwszy sobie powietrze którym oddycha żyć może, cierpi ...

ma czas nieodrodnego obrazu i stwarza sobie ~~świat~~ na miejscu jak go nazywa sam [illegible]-
cięst wspomnienia pozostałe po niebie zwolna i nawet im ziemi osiadać - jak dzieci [illegible]
[illegible] ziemi w łonie swojej przyjmie i próbuje zachwycenia - Potem słów rzewniejszych
[illegible] rozumnych wszystkie słucha nie jednym podniesieniem nadawcy sam sobie [illegible]
wymarzył życie własnym swoim życiem, a stanie wzruszenie nie zależnie od niego - [illegible]-
[illegible] bez wiary jak [illegible] bez [illegible] - Z Milanu przepłynąwszy nadto zachwalone
jezioro Como lat dziewięć godzin [illegible] prowadzoną i utrzymaną drogą dopaliśmy się na
Splugen - U dołu drzewa ~~Chatki~~ [illegible] światy żywa bieżąca woda - jak ziemskie - wyżej
[illegible] coraz ~~[illegible]~~ bardziej szare i ospałe świerki - dalej ~~to~~ tylko niska zielona trawka - i gdzie-
niegdzie z pod płat śniegu przemknie się ~~[illegible]~~ wiosenny liliowy kwiatek - dalej dla
[chyba w dół i tam z góry pięknej]
górowania góry najmniejszego widoku na żadną stronę - Ostatnia godzina zwłaszcza prawie
ciągle między dwoma ścianami na trzy łokcie wysokimi czasem wyżej rozrąbanego jak lód
twardego śniegu ~~[illegible]~~ [albo] wykutej ściany pokrytej śniegiem - ~~[illegible]~~ czasem drogą tunelem
[illegible] który podróżnych od avalanchów nakrywa - Cały ten wierzchołek [illegible]
rzadziem ptaszęcym otoczonym górami niższej wysokości - Wszystko grubym śniegiem
okryte - wicher - cicho jak w grobie - ani krzaczka ani żółtej trawki ani ptaszka tylko
czasem potok zaszumi ~~czasem~~ w przepaściach pod śniegiem - tak się niektórym ludziom
[illegible] Józefem - ku niebu nie dosięgli tylko nad poziom się wznieśli - Już wyżej tym samotni
i ziemi - Zwierzchniej zwykłej ludziom miłej szaty jak zieloność im tam niema - Ciche
jak ~~[illegible]~~ wicher - nie szumi bo niema [illegible] tylko skała i lód - Chyba potok wieczności
zaszumi gdzieś w głębi, pod śniegiem nikt się ich nie dowie - tacy ludzie nad ziemią nie mają prawie
[illegible] i ku niebu spojrzeć nie śmieją - Nagroda [illegible] tylko [illegible] miłości [illegible] -
[illegible] - Widzieliśmy potem jedną z bardzo pięknych części Szwajcaryi - Via Mala i jezioro
[illegible] Wallenstadt - [prawie] ciągle jedzie się brzegiem Renu wartkiego i bystrego jak potok - i nałożyliśmy
[illegible] kilka godzin drogi aby Schaffhausen obaczyć - Na pierwsze ~~[illegible]~~ wejrzenie nie odpowiada
oczekiwaniu - trzeba przepłynąć rzekę i zbliżyć się ile można do Kaskady - Straszliwy odmęt
[illegible] gdzieś nazwał piekłem wodnym - Obraz jakiegoś szalonego ślepego a wściekłego -
[illegible] Ojca ni rozumu - tak by wyglądała w przestrzeni była gdyby nie Bóg - Ale nasz
[illegible] Katolicki - Ach biedni by się było [illegible] - bez wyrozumienia i sprawiedliwości -
miłosierdzia by najwyższej sprawiedliwości - Jak te wody lecą tak my postępujemy być
[illegible] Józefem - pierwszego dnia stworzenia powiedział im Pan że gdzie [illegible] tam
droga - i od tąd dzień i noc bez najmniejszego bez przestanku wiecznie płyną czy [illegible]

w Upały i wracaj mi prędko — Całuję ręce twoie z proszę o modlitwę za słabe
Stwórcy stworzenia i za siebie stworzenia która nie kocha tobie nieustającej
tobie — Do zobaczenia Józefinie Bóg z wami i pokój i łaska jego Niech
Dzięki za pamięć twoią dziękuję ci Józefinie i proszę pobłogosław ci Zofię

Józefin

N. 5

cyli niezrównanej w skaliste przepaście gdzie na każdej odpryśnięciu rozbijają się kropelki
gdy się wały na brzegu nim skała, ale jest ciurkiem zatrzymana i drżąca — Tu się trochę
się nad nią z niemi stanie — szkoda tylko — bo gdzie wola Boża tam mądrość — Z Schaffhausen
nie kaskada większe by wrażenie sprawiała gdyby nie zabudowana była tak blisko a
szczególnie gdyby budale ~~[illegible]~~ nie psuły nie miasta — Na Bale Strasbourg Heidelberg
Frankfort dostaliśmy się do Schwalbach — cały się mi pewnie drukować po Niemiecku na
początku. Kiedyś opowiem wam o tem — Ale nie dziś bo wysłać mi to trzeba —
przestrzegam że odtąd po kolei pisać do was będę raz do Wolińskiej drugi raz do
mego Wuaszka — nie do [illegible] obydwóch razem jak teraz — posyłam wam listy
[illegible] — Do zobaczenia kochany mój drogi Wuaszku — Zostaję się nie [illegible]

+ przepisany 228 41 1

4 – Lipca 43 Schwalbach

Od kilku dni nasz Wolański kochany osiedliśmy w Schwalbach na cztery może pięć tygodni – Jest to długa ale płytka dolinka w której z jednej strony pobudowano rząd domów z drugiej zasadzono podłużnym kołem młode drzewka nad wyszlachtowaną drogą – W końcu parę kilku starych kamienistych wszędzie prawie widok zamknięty niby górą naszą wałem zielonym na których z rzadka rosną kilka rozsianych młodych drzewek – Wydaje się na kletka jak by w stepie – przez liście rzadki przeziera błękit powietrza – Drzewiarzem Wolański jak się ludzie na smutku i wyrażeniach jego nie znają może dla tego (ze względów zaś) że się on mierzy u każdego wedle doświadczanych mu rodzajny boleści – Większa część ludzi bierze powagę i surowość za smutek a smutek za złość – Wiele w krajobrazie obraza czarne świerki cyprysy i płaty zaraz smutku rozpraszać będą toż samo i w życiu – Gdzie wiele zdarzeń a nagłych a uderzających imaginacja daje ich litość – Kiedy przeciwnie doświadczenia każdy by wiedział by powinien że jakkolwiek gwałtowna cierpienia w chwili woli i pracy widzi go w całej mocy nie czuje jak nie mnie mówią nasi żołnierze w czasie bitwy bo się wznosi nad sferę osobistości – wszystkiej ludzi cierpienia. Ale od smutku broni ich lekkość zmienność wyobraźnia skrzydlata, dziecinna zdolność roztargnienia i zabawki – mniej mówiąc ubóstwo źródła miłości – Smutek jest to cierpienie które końca sięga na ziemi nie rozumie nie przewiduje – Smutek jest to opustoszenie duchowe, pewność wiecznej samotności widzenie pustki bezkońca, lecz jest i niezmierny [illegible] niema się do kogo odwołać i wiecznie szukali bo w koło niego oddalenie niezrozumienia – Wyrażeniem jego na ziemi jest tylko łza – puszczenia łzami myśl zaludniona + każdy człowiek urodzony na niezmierność [illegible] ~~[illegible]~~ mowy – Ale tylko częściej wedle zdolności ~~[illegible]~~ (miłowania) – Im wyższej który ten ludzkiej za szczęściu ziemi niezmierną pojęcia w sobie wyobrażenia – W zachwyceniu ~~[illegible]~~ wznieci śpiewa tym których ko ukochał że ani ziemi zgromadził w sobie i pierwotnej zabawy ~~[illegible]~~ (odkrył w) piersi – daremno – nikt go nie rozumie bo wspólnie mnie w każdym wszystko w najświętszej mowie (pojęcie) ~~[illegible]~~ –

wzajemna miłość kochanych nie pocieszy go ani zaspokoi — choć z niemi
on cierpi sam bo łączyć się z niemi w raju swoim nie może — ~~[illegible]~~ Z nim
we wszystkiem cudność obraz w zrozumieniu nieznana — człowiek na ziemi
na doczesność tylko kocha i jego miłość dowieść się tylko może — ta część
drzewa w której ona także urodzona tylko Bogu — i może dlatego miłość
tak wzniosła jest i tęskna że na wierze tylko oparta — Im bardziej on
kocha tem bardziej biedny tem większe boleść czuje się sam — bić się
długo usiłowała zrozumieć że darmo i daleko nie serca samo tak
niezmierzony cała miłość jego — bo dopiero objawi mu się w prawdzie
swojej wygnaniu. Darmo kocha — nie właściwością jego nie jest, bo ta
kim zda się nie może — on to przybywa pod nazwiskiem — czyżby tego
nikt nie rozumie — uczucie nie pusto na świecie i wszego nam się
niebem bo nigdzie nie szczęścia — a miłość — tylko trosk boleści — W czas
czas tułaczem z głębi wzniesie oczy — zbawione — świat ukochał człowieka
i chciał aby nawet w grobie ~~[illegible]~~ miłowanych on sam jeden był
zawsze zawsze — świat zazdrosny szczęścia człowieka i nawet go mową
której prawie nikt nie rozumie — świat w miłości swojej stworzył
się obudzeniem serca człowieka i niebiosa aby wzrok śmiertelny zaj
rzeć mógł aż do jego głębi — wzrok czasem zabić może — ach mój
Boleścią cała mogą być ludzie co stopień nierozumienia — samotność Czło
wieka z Bogiem — świadectwo opuszczenia niesłowiesności i niesko
czonego ubóstwa i w szczęściu wszystkim wszystkich namiętności —
Opatrzność co w stworzeniu całą tę nędzę z miłością łączy — Boże
pamiętasz cały nas objęła ze wszech stron do stopni się chylić i
brzegów jego dotyka cały by świat — stworzyć się czasem boleść
że go ubrania niedość kocha — otrzymasz do wspólnej szczęśliwości
miłości nigdy — świat myśli że szczęście jest ze strony bardziej kochanej
nieprawda — ono jest ze strony co bardziej kocha — Ukraina nieszczęśliwsza
szczęśliwsza od ciebie boleśnie — poszanowanie straszne jej ciesząca
ked jej ani nic cała i ile ty ją kochasz — nie rozwiedziałaś się tobą
cierpieniu w razie nie oparł się cierpieniu na śmierci swoich, nie

stałaś śpiewakami tworem — Ale poczekaj — dowie się on o tobie
w tedy Obaczysz na ziemi czy z nieba kto lepiej śpiewać umiał czy
czy ty — nie wyzywaj go na [illegible] — On [illegible] nad [illegible] za [illegible]
[illegible] — Gotów cię aż do stóp Bożych wynieść — Od drzewek na błękitnym
niebo daleko zostaną myśla — Wątpię aby która ze ślicznych
różowych zielonych liliowych pań ~~które~~ przechadzających się tam rano
wieczór zwróciła kiedy uwagę na nie. Chyba pomyślała która że brzydki
[illegible] w liczbie za tobie z daleka tam stoi aż boli patrzeć — Dobrze by
[illegible] się przed nami — [illegible] życie [illegible] tego losu [illegible] dzień prawy [illegible] —
[illegible] się mi panie bo cierpieć bardzo — Wolności [illegible] nie ustają
[illegible] wasze mi przypominały — mnie właśnie dlatego że świat ziemi
posiadł — dobry byt — i filozoficzny, [illegible] komfort ~~[illegible]~~ — [illegible]
— [illegible] i zamieszkali w nim bo znaleźli że na ziemi wygodnie — i [illegible]
że [illegible] jak [illegible] — Ile to więcej jest bałwochwalstwa w
[illegible] i w was — Ale wasze innego rodzaju — nie przeto lepsze — zawsze
[illegible] niebo stworzona — Dziś 5 lipca odebrałyśmy list wasz z
Pyrmontu, drugi od wyjazdu waszego — Chwała Panu że was dotąd prowadzi —
właśnie teraz jedziecie zapewne w Saksonii z [illegible] i [illegible] —
spokój o was nie spowodował się [illegible] — Jednakowo w [illegible] —
[illegible] w liczbie [illegible] bezpieczniej [illegible] jak wśród [illegible] jak w czasie burzy
[illegible] — tak sobie myśl i wiarę sam [illegible] jak mówi św. Fran-
ciszek Salezy — Ale moja wolność sam tylko [illegible] — [illegible]
[illegible] się o was i o [illegible] — od której [illegible]
[illegible] na wrażenie że jej kazano pięćdziesiąt butelek pyrmontu wypić —
się od wielu lat znana z pyrmontem i z kosztowaniem [illegible] i aż
[illegible] — Wszak to gotowe [illegible] — Musiał jej [illegible]
[illegible] tej ta [illegible] lekki przepisał — Zaraz posłałam [illegible]
[illegible] takiej ilości nie [illegible] bo to najmniejsze ze wszystkich znanych
[illegible] źródeł — lepiej nie dowiadywać jak ze zdrowiem ~~[illegible]~~ w końcu
[illegible] — Albo zabija albo zupełnie wyleczy — Wątpię aby mój list
[illegible] przyszedł — Oj bieda bieda — A zawsze ze strony z której się

ży nikt nie spodziewa — dziękujemy mu Bogu za łaskę jego nad tobą
żeś spokojniejszy — żeś do grobu Chrystusowego tęsknisz — że ładniejszy mia-
wasz — Bolesiu Bolesiu — Powiedz prawdę — Czy ci teraz nie wstyd
kaprysić niemieszczący się — Ale nigdy nie odrzucić — Skoro tylko pan po w-
drowu prawie nie spieszy? — Na grobie tego co tak cierpiał aż zawołał
Ojcze Ojcze czemuś mnie opuścił przeproś Bolesiu za wszystko szczę-
i Obiecaj pokornym zostać milczącym i wiernym chociażby łaska ta
dawna i słodka na zawsze odebrana ci była — Zawsze zapominasz że kto
ta więcej łaskę nie rozkosz — Nawet największy krzyż za wszystkie
Opiekuńcze praca — proszę panas za mnie biedną — Wymodlenie mi po-
kory i cierpliwość — Niech się nie wola moja z krzyży i biedni — Z
nie się że robię jeśli nie wszystko przyznajemy wiedz tego co mi każe
ważnych rzeczach [struck] przezgotowi, co kiedy nie to postaszy
na grzech wychodzi bo gorzej zostać w sercu i dręczę ludzi co w koło
mnie szczególnie złym ostrym usposobieniu — biedny mój [struck] krewni
Cóż ci ani przez mnie wycierpiał mimo Niebo któreby mi przyjęło
lat gdyby mógł — pewnie nie pomogę do Zbawienia bo teraz cierpli-
wości i słodyczy dali dowody aż mi wstyd i wstyd — Niech ci się
zdaje że to uroczne wiary — Nikt nie wie ile w mnie krnąbrności i
samowoli chyba mój stróż który to mi nie raz opłakać musi
Jakiś samowola potrzebuje moja z głęboką obojętnością na wszystko
Czy na tym świecie to jest [struck] dla mnie samej zupełnie nie zrozumiała
swobodnej myśli
Oprócz Zbawienia i pokoju) jeśli można [struck] kochanych dla — się
niektórzy dla których nawet i tyle kosztować nie żądam, ci którzy
im Znam cała siebie — ale dla siebie też — o Zbawieniu tylko — i oszczędzam
strasznych — strasznych spokoju i bolesny smierci prosić — Oprócz
więc [struck] dobra kochanych — mało zdaje mi się rzeczy pragnę na świecie
Ale niemam mocy nad chwilowym usposobieniem — kiedy mi się
drzemać albo czytać chce a kto do czego innego weźmie się bawi — za-
się niecierpliwię i chmurzę — Albo kiedy ... w ...
robotę robię a ktoś nas spacer iść każe — Jest coś w głowie ...

eryma w przekonaniu że niepotrzebnie mnie niepokoią coś dla
nie niewypowiedzianie przykrego — Moie posłuszeństwo gdyby dobrze
powinno by bardzo ~~być~~ mi wiele zasługi — Każde posłuszeństwo
twia się myślą że się nim posługę całkiem oddam — Mnie prze-
ie posłuszeństwo [illegible] to tylko dla posłuszeństwa — i nadomia
zawsze niby dla mego własnego dobra dla zdrowia — i to nie tylko
Spowiednikowi który z taką słodyczą i miłością wymaga — ale tam [illegible]
raia nie uwierzysz ile to ust ludzi co sobie powiedzieli że to prawo
nadmiernie i doprawdy nie mogę wedle go używać — Ojciec W[illegible]
przychodzi mi czasem do jakiegoś szału że rada bym nie na kraj
świata — Dajcie mi pokój — Czy można by tak dzieciństwo takie
przykre było — mnie co przecie wiem różnicę między [illegible]
pieszczeniem — Czyż mi nie wszystko jedno czytać czy chodzić — [illegible]
jesień czy później się położyć — Zrobię co każą dlatego że pan z
ba ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ tatyczki, tajemnic spokojnie i korno — Ojciec W[illegible] — na to bo poprzeczne
się dzięki mnie to wiecznie — Daremno się starać nigdy zetrzeć tej
swowoli nie mogę — Wszystko to dowieść nie panować nad sobą łagodnie
dobrowolności bo się do nich całej siły trzeba żadnym sposobem tej-
przykładać nie można — a jednak trzeba — koniecznie — ko-
ci — Wprosić niech się nie poprawię — nie dlatego że brzydka wada
dla tego że mój pan nie lubi —

Lipca Dwa rzeczy nikt nie wyrozumie w człowieku tylko Bóg — miłość i
— Ale czy i Bóg w człowieku tak oceni jak on? ponieważ Bóg miłość
losy człowieczej podziela nie mogę patrzeć ~~[illegible]~~ pytania ~~[illegible]~~ Boże trzeba — czy
na Boga jak człowiek miłość i boleść swoją waży? — Jeśli nie zawsze
nie zapełnia się tego chwila w których i od ludzi i od Boga zapełnia
i pomocy — bo ludzie nie wiedzą a Bóg nie tylko — [illegible] — na
nie jego patrzy ale mamy o niem sądzić — Ach nie — i w ten czas owego
opuszcza litość jego niewyższej nigdy — ponieważ nie wszystkie są dobre
wia tego cierpienia w sobie i miłość i boleść — Można i trzeba dawno
wspólna prawda a zawsze dziwna niepojętą się zdaje — bo zapominamy
nie się kto przetworzy naprzód w prawie zetrzeć się musi — w rodzinie

prach w nicość — Czy Ukrainy nie tak kochamy jak powinniśmy? Czy
za nią dość pokorni? Czy dość żalu wszystko wszystkiem odpuszczam. [illegible]
dość żalu dla niej mam wyrzeczenia wszelkiego dobra ziemskiego — dz[illegible]
niej niebieskiego tylko słuba żądam — światła — piękności niebieskiej
Mówią u nas Wołoszczyźnie że wzrok Matki dzieci upiększa — wzrok
do [illegible] wzrok miłości — Od tylu lat patrzym w nią jak w tęczę — gd[zie]
płomień tam trzy ciała — gdzie ogień i twardo tam żal spali — A w [illegible]
Ocierał owiewał [illegible] głazie [illegible] tuli serce do serca [illegible]
Ogień tej dali a podsycał to piosnka gościnna gdzie słuba to wsz[illegible]
niem dawnych ślicznych czasów wszystko się [illegible] Majestatu, jak w niebie
w [illegible] ani [illegible] ziemi i w widzeniu Woli pańskiej [illegible] i
jej silną [illegible] — na Męczeństwo — któż to? Boże [illegible]
byśmy wszyscy poszli w Raj — i jak się chóry Serafinów i Męczenni[ków]
i wdów i wyznawców i jak go chwalili [illegible] tysięcy [illegible]
i cztery tysiące legii [illegible] tak niech go kiedyś chwalą
[illegible] Ukraińców — Niech z nich ni jednego nie braknie — Ob[illegible]
w nią wierni Wołoszczyźnie — Miłość upiększa w sercu — Miłość zba[illegible]
bo są pokorne prośby kochających [illegible] i nagradza ich [illegible]
kochanych — Ale niech wzrok na siebie w tej miłości nie będzie
niech ona tylko dla chwały Pana istnieje — x o wzroku Matki
Wielka jest myśl zawarta w tym słowie ludu naszego — Miłość wola
swoj wciela, Miłość jest to szkoła której środek do wyrażenia się, [illegible]
nie mamy nic kolorytu Ale życia — Miłość tworzy — Widok piękn[illegible]
rozwija w człowieku wyobrażenie doskonałości które każdy jako stwór[illegible]
[illegible] w [illegible] zawarty jednostronny, musi mieć [illegible]
dzieła swego — Jeśli dla jakichkolwiek przyczyn zponiewieraną siły [illegible]
ducha, marzy tylko będzie dostępności do [illegible] — i w [illegible] w sobie
[illegible] urzeczywistnienia ideału swego — [illegible] rozw[illegible]
kiedyś musi a [illegible] miłość — Ale jeśli twórcza potęga swoja zachowa[illegible]
[illegible] ducha naprawdę, weźmie ideał swój zapragnie — przedmiot [illegible]
nie martwym [illegible] materyałem, przedmiot ten życie władał,
[illegible] rozdanie piękności swojej wpadał [illegible] dotąd ideału

to więc obustronne podwójne tworzenie — Kochający wznosi się
wprzód sam aż do sfery Ideału swego potem całą siłą szczęścia wpływa
dzi kochanego — Na każdą myśl jego wpływa, wolnemi i wszystkie
przez ocucenie siebie ale w proroczem widzeniu przyszła pewna
doskonałość wdzięczniejszy tylko szczęście a może nawet i w błędzie —
Miłości kształcie długie tak będzie — niezamordowanie aż z piętna
kochanego Amiotowi Boga wyświadczeni — Każda miłość na świecie
to świat nowy ~~który jeszcze~~ który się wznosi — dlatego Wolności
Ukraina będzie jak nie na Ziemi jeszcze nie było — Jeśli ona
— biada nam znać że nie dość kochamy — Jeśli niedoskonała
że długi jeszcze pracować trzeba kochać potrzeba — takiej nie
Wolności w Bogu kochać — dotąd zawsze bywało biedna się
ratowanie — Wszystko to Wolności wznosi się do rzeczy ukrytych
które kiedyś od siebie o Ukrainie słyszałam — Jesteś zapominać
lepiej —
Niewiem cała miłość w Niebie — Ale i tam zapewne będzie stopniowa
przez całą wieczność wznoszenie się — bez doskonalenia nie
ma szczęścia —
9 Lipca Zgodziły Wolności lekko wczoraj do nas najmniej spodziewany
Co nas to wiązało na świat na rozprawiać i dalej dziś potrzeba? —
Dziwny — przyjechał z Paryża Londynu Boga niewiem skąd
do Baden na cztery tygodniowa zabawki przypadkiem za-
szedł do Stokeku gdzie stoimy i spotkał się z Daryaszem — Co ten nie
gadał — Są ludzie co schwytać rzeczy tak wyśmienicie że wszystko
wszystko widzą i zachowują w pamięci — Że niesposób nie śmiać się
są bezdrożną naszą rzeczywistością — Wyjechał na przeciw
chciał się zostawić bardzo — pożegnał się z Jędrzejem którego
i Wielki — Z nami Krasińscy był się nudzi — słyszał o nas
i kochanie i powiedziano mu żeśmy się do Jerozolimy wyprawili —
Jego wyobrażenia że nasz razem trzy miesiące w Krymie przesiedli —
nas zawsze zostawiony sami — Gdzie do źródeł przybywa stroskanych
świętych ale ich nawet Daleko przed wrócą bo się i Kamiennej
myśli w Ciemnym Nieszczęściu każdym zostanie w Nie jest zdrowie

starymi drzewami – ta ulica dwieście na krokow – co rana kilka
Godzin prawie po niej chodzę – sama pacierz mówię albo gawędzę
z Darygusem – oprócz Listopada rzadko tu który dżdżysty – wszystka ta
Gra – Jestem też cała ze światem – cały mój pokój drzwi
gramasty z ogromnemi oknami przez które za rzędem domów
nosi trochę widzę – Zboża które wziąć całe u nas w wały wagonu –
wierzysz całe też do lisko – to iść dobrze – pokój zewnętrzny mój
lepszy dobrze tak mi się zdaje może – wiemy też wszystko ~~całe~~ na cienia
Rozmyślałam niedawno nad usposobieniem mojem – to w Schwalbach
siedzenia tady a teraźniejszym – po każdej niedzieli namiętniej moja
ta była gwałtowna namiętna – wygryzała mi duszę niecierpliwość – ja
miała byłam w owczas moj woleńsie – bywały takie lata w których
w rozpaczy myśl niespokoje stała całe czas się i płyn mne nie
zostawia – szczególniejsze musiało być że mnie stworzenie – nawet
tak przez wyobrażenia – Jakimś rodzajem obłąkania dziecinna byłam
właściwym wierzyłam w Uroczna własne cokolwiek przeciwna
Oczami – szczęśliwość mnie – uważyłam naprzykład że może kiedyś
~~do~~ trudnych niebezpiecznych okolicznościach ~~do~~ zawiera się potrzeba
będzie któś z przez nieszczęście z osobistości wypełnić wyrzuty którymi
na wszystko się narazić nawet ofiara nie będzie i mimo najgłębszego
przekonania że jako kobieta nikt by mnie do niczego użyć nie mógł
że w części nie będę wolną nie mam prawa do siebie samej i że nie
by dość miłosierdzia nawet ażeby mi czynić usługę komu oddać
wolił – nie mogłam się oprzeć władzy – i mimowolnie stosowało się
życie moje do tego się na iswia – choć tak dobrze czułam że to było
~~Szczególna~~ Szczery ~~Konady~~ sucha bierze mi woleństwo na wspomnienie energji
i ducha która się we mnie dla miłości tego rozwijała – Do wszystkich
stała mi na przeszkodzie wątłość sił fizycznych – powiedziałam
sobie że się od wszelkich kobiecych wymysłów odrzekę – a miałam
~~do~~ do nich z dzieciństwa obrzydzenia – Byłabym sobie za bandę
czytała na czem innym lepiej cała na słowami – Komu tyle stopni
~~widzi~~ niezbadaną zdała mogłam że niesiedzenia mężczyzna
nie bardzo zwykłych trudno było dotrzymać mi pisan – Od dzie

nasze lata najlepsze podobne tamte chwile spędzone [illegible] byłyby [illegible]
tak trwało z pięć lat – Że jak zostało mi dziś potwierdzenie że było
tak długo – teraz Wiara twierdzi że powinnam żyć tu choć przydaje się
więcej – więcej dlaczego była mądrość Boża która mnie stworzyła
Wam i spełniam moje potrzeby całe każdego tego dnia – Nie chciała
bym żeby po mnie płakała – W przyszłości tak do niego że nawet
w śmierci nie mogę być mu – bo Grób nie dla nas tylko dla głównego
zdrzenia naszego nie usypiam w nim ale się zbudzam – A potem
przebudzenie me zaraz i wedle każdego powinna wiedzieć sprawy
i mogę dla tych co mi wiecznie zamieszkali – Co by to było
piekło nie na Ziemi gdyby nie Wiara w miłosierdzie Boże w to
pierwsze spojrzenie i ostatnie rozwiązanie wszech rzeczy – Cało
wiek nawet pół istnienia na zawstydzeniu mnie – Co mi teraz
ut to mi brakuje – Nie – [illegible] Nie nie szukaj
dawniej chciałam chciałam [illegible] czasu w zapomnieniu się
radości chwilkach teraz to i nie szukam – Wyrywanie ziemi
z korzeniami – Ani do niczego mi mnie nie się nie trzyma że
tracę ciało się budzi za interesami – Wobec tego ta Zabawa rozpadam –
który ja rozumiem znaczenie tego słowa Zabawa dla mnie przy
jemność to jest nie cierpienie Żeby prawda czasu czasu by się tu
zatem wiele zajęcia – Na domowe obowiązki czasu mam rozerwania
nawet osamotnienia od przyrodzenia – Nie żeby mniej ludzie
mi się wydawało czasem – Ale dzień mi się dłuży chociaż i szczęściem
w tej miłości [illegible] do Człowieka – W dzieciństwie nie mogę
co wypowiedzieć w takiej odwagi zgodzie i miłości z nią żyłam –
Zeszłam się z każdym dobrodziejem poczęła z każdym radziemi
chwilek z wiekami z ziemianami samymi z rosą ranną
i wieczorną – Wszystko dziecinne zespoliła się tyla z całym tym
niewidzialnym światem Bożym – Pamiętała się od nowa była
z nim razem – Czemuś go się nie bała i nie się porzuciła
swobodniej z nim było – teraz mam nawet [illegible] by w nas
wielbiciel – Ogarnia nas ogromna [illegible] ciężko [illegible]
tylko z [illegible] – W dniu [illegible] mowi [illegible]

Nabierzcie powstania Ziemia Słońca i Księżyca i wtedy będą Ziem
ze gwiazdy których Oblicze są niezważone — Patrz, kiedyś na
Księżyc zaczyna ciągle całe by [illegible] kołysząc promieniami
tak tajemnicze Miłości — i wszystko jest prawda [illegible]
pieśni do Ciebie — dopóki kazano — dziś myśl moja zawsze ma
rozpływa się w rzewnym ciekawym niby szczęśliwym promieniami
tego wyrwanego a może on przemawia nam i brać mój sprawie
słodyczy Twojej wzywać będzie — Nie masz miłości tak [illegible]
pokoju nie będzie tylko w panu — Do przyrodzenia [illegible] Zak
Ojczyzna — Ona wierzy panu [illegible] w posłuszeństwie sprawy ale
między nim a człowiekiem nie ma — Człowiek czytać [illegible]
z pokornym uwielbieniem słowo wszechmocnej mądrości Twojej —
i całość reszta Twojej wypełnienia cała kwiatu dać ma to — całość bez
dziecka tęskniąca głęboka między nimi odda — Miłość — Boleśnie i
tak przyrodzeni kochana — może nawet nadto — Zawsze się od
tych dawna — Ale nie z nim samotnie — Jeśli ukrywany kochan
to jak w niej się dział — Ale biedna kochana kochana kochana [illegible]
co to znaczy — czy nie szczęście czy wesoło — Czy nie [illegible] czy
samotnie — wszystko mi się nad tem zatrzymam — pani pani
Zwróć się nad jej [illegible] — pani pani — szczęścia [illegible] szczęściem
promieniami na niebie — i na pamiątkę — Niech niebo cała
kochany — niech za [illegible] i [illegible] oddalonym — [illegible] —
Ale Boleśnie — Ofiara co to za raz — błogosławiony [illegible]
będzie oddać się za [illegible] — Za [illegible] biedny biedny [illegible]
[illegible] wiele [illegible] przez Chrystusa —

12 Lipca Na co szczęście na ziemi Boleśnie? takie pytanie naprzód
[illegible] naprzód bluźnierstwo — Nie wiem [illegible] ale [illegible] przyszła
tylko sobie [illegible] Chrystusa za nierozumienie — [illegible] przed
[illegible] i [illegible] nie [illegible] [illegible] człowieka [illegible]
[illegible] do [illegible] i [illegible] — pozostałam — prawda że nie [illegible]
Ale co nie [illegible] potem — I po każdej mojej szczęśliwości na [illegible]
czy szczęściem co potem? Gdybyśmy ta [illegible] Boga [illegible] i za [illegible]
szczęśliwości co nam [illegible] Boże [illegible] i całej [illegible] w

umiłować się w nią wolno było i gdyby tak niezmierzona była to by
duszę napełniła i starczyć jej na całą wieczność mogła — to co innego —
Każda piękność z Boga tylko pochodzić może istnieniem swym rzeczywistem,
niezależnie od usposobienia naszego — czyliż by dzieło na którym najwyraźniej
się piękno zbliż Boży promień chwały jego, na ziemi widzieć był prze-
baczony na najgorszej połowie na kamień probierczy Człowieka — Ażeby
najpiękniejszy dostąpić zdołał zasługi pogardzając dla czystszej miłości Boga nawet
tym niebieskim darem jego — ~~tylko zmarniał~~ — ~~[illegible]~~ wdowie — inna-
tak — inaczej nie było by pola ofiary — Jest to rzecz ludzi w naszym wiele
wierzących wielce bardziej kochających względnie zaś moralną piękność
jeśli niedoskonała całość piękności Boga — Wszystkie wielkie ludzie według świata
to jest źródłem wszelkiego bohaterstwa przed którym świat klęknąć na
kolana pada to drabiny te promienie dobra w niej jest właśnie drobnostki
go i rozumiem go wyświecenia zachwycić się nim nie — nie takiego
ziemi z bohaterstwem miłości Bożej — Ażeby go pojąć trzeba wiedzieć że jest
piękność jest tylko w świecie bo piękność jest ~~tylko~~ zewnętrznym kształtem
dobra — a to jest wiedza bardzo głęboka której dostąpi tylko wychowaniem wiary
na świecie każdy czas tylko ułamki piękności według miary czystości dziecka
ke nie nadzieją zostawiły — Gdyby ją kto zupełną miał pokochał by
całość Boga — niewytrzymanie — Ale człowieka bez grzechu nie znasz —
i zapowiedzenie — miłość Boga pomimo upadków słabości jest tylko darem
Wiary — Dla tego też ktokolwiek się wznosi od ułamków do całości od
promieni do ogniska znajdzie się tem samem w przeświadczeniu że spotka-
jąc go ~~czasem~~ świat wielki czasem będzie to pewnie dla najmniejszej jego zasługi
Chrześcijanie i filozofi wszystkich męczenników Ojca i kochania — zapytaj
przyczyny — pewnie nie dla niezmierzonej ich miłości ku Bogu dla
tego że życie swoje ~~[illegible]~~ i cierpienia mało ważyli — ceną w niebie
co nad zwierzę a nie co nad człowieka ich wynosiło — fakt podziwiana
nie uderza ich przyczyna która im wartość nadaje — Wolę się na-
co tego piękność zrobiła niebo? Ażeby jej nie kochać — Ażeby na prze-
konanie nam służyła ich przez Boga i niedoskonałości jego ku
zupełnie nam jest nie może — ich niebezpieczne to światło które się
kiedy się w nim promieniu chwały Bożej tak drobno i ciemno odbija—

tak wszystko więcej miałeś i prostszemu – Nie styka obfitość przez
w Zewnętrznym świecie i nie dziwnego – bezpośrednio z tyłu Bożej tej
przed a człowiek tego igłat i wszystkie do właściwych celów nie bardzo n[illegible]
i te drobny nie w źródle tego życia – Mój Bolesiu drogi – cały kwiat[illegible]
koże o kilka kroków od nas – Napatrzeć i nacieszyć się niemi nie można
tak swobodnie na łodyżkach tak jak pod listkami chłodno i dobrze –
się każdy pączek niby w pokoju niby w pewności że na swoim miejscu
że go mile przyjmą że potrzebny rozwija do powietrza do światłości
Oto szczęście Bolesiu – tak musiało być Adamowi przed upadkiem
w całej krasie – Czy byś lubił Bolesiu kwiatki – Ja strasznie –
nie po dwudziestu miastowa potrzeba wolę od ogrodowych – nie
naszej wsi która je hoduje i pielęgnuje jak dzieci – Ale dla mnie
każdy kwiatek powiększy się w dobrej ziemi napełniony się przerobi
jego upadek – Z czystej myśli stają się materyalne piękności –
Kwiat a nadewszystko natura szczęścia to prostości to złości to spo[illegible]
w spełnieniu znaczeniu kwiat – i nie ma nie dziwna bo nie ma kocha –
Wiem i wiem nie tylko – Jeszcze nie widziała ogrodowego kwiatka [illegible]
tego – Czy sobie wyobrażasz na przykład* — Ach biedne kwiatki
Mieliby nie na niebie mówić – Co one tam wiedzą że jest ktoś prze
jadał że się w więzieniu zamienił – Czy jest we Francyi moy że
wszystkich najukochańszy rost beaty? – trzeba bardzo być prześlicznego
i życia wielkiemu w sobie młodego aby lubić otaczać się kwiatkami
Nikt uważnie dziecka kolebki nie zapłacze – popatrzeć z daleka
poczekać potem w światło ** zwrócić obrócić żeby ta nie pobiegła [illegible]
prześliczna chwila i ta nie wyspała – dość dość – Mam kwiatki
w spalarni ale to nie dla mnie i nie co się niemi zdradzę – Moja
Siostra Kochana chodzi koło tych i tak się lepiej jak nie [illegible]
wykonanie – Co to za anielskie serce Bolesiu – nie znasz jej jeszcze
poznasz jej nawet rozwijał – jeszcze wielkie z niej dziecko było
kiedyś ja znam – Gdybym ja wam kiedy posłać umiała – pogłaskałeś
by rączki – Wielki nadar ukołysania i pieszczoty – [illegible] wam
córka Córeczka – Niepokój mama ojca – Zachowaj nam Boże
zdrowia i swobodna –

xx to sposób mojej ciwanej ale pewnie nie pomocy –

Był u Domu [illegible] myśli kto nie [illegible] kto [illegible] kwiatki [illegible] przyjaciel

15 Lipca Pisałam dziś do Ojca D— i do Olgi – nie mogę się nic z dobra wo-
powiedzieć – dziś tylko o natrętnej do ciebie przychodzę – Pieśnię się lepsza
została – dobry wieczór Wołusiu – jak tam wesoły czy pewny był ci
dzień – Żeby nam wszystkim strzegł zamiary Ojca Głaszcząc ciebie – by nam
Moim Wołusiu – Jest Bóg w Niebie jest Anioł twój stróż i Matka twoja
[Nie]ścieszna koło ciebie – A na Ziemi grobie do którego ty należysz – z
którym zawsze czystość – która błogosławi tobie – W cieniu całego grobu
… dziś przychodzi i zaciera się w duszy u Wołusia dzień – Czy spo-
… tam czasu? Czy widziałeś kiedy o południu kiedy słońce ku …
łoży się pod wodą dzień? fala kołysze się kołysze ku słońca to świat dzien-
… do źródła w głębinie być – ciągle w … Chwili spoczynku …
… to mi przychodzi że w tej czasu promienie przez czysto ludzie
… w zaczarowanym Kraju – Otóż tak o ciebie w duszy mnie będzie –

16 Lipca – Und kann ich nur einmal
Recht einsam seyn
Dann bin ich nicht allein
Denn überschleicht bei Tag und Nacht
Mich einsamen die Pein
Mich einsamen die Qual
Ach werd ich erst einmal
Einsam im Grabe seyn
Da läßt sie mich allein –

Nie prawda nieprawda – Grób – ostatnie Schronienie – Nic Człowieka
nie ma tam ani on nawet – Zdradzi go i wyda sprawiedliwość –
– Über meinem schuldigen Haupte breitet
Das schöne Bild der ganzen Welt zusammen –

[?] Lipca Grzeszyłam – potem żal mi się zrobiło poszłam wyznać wszy-
stko powiadałam Panu a Pan od razu odpuścił – I zawsze tak – Ile razy
by pięćdziesiąt razy jeden Grzesznik z żalem przyszedł pana
… – i taka obdarzy jak by wiara dzieci – przyjdzie i rozradowa-
… jest to Wołusiu przedwczesne usprawiedliwienie nawet przed zgra-
rowym rozumem Człowieka … Czyż się sama nie wiem
odbiera … tego niewyczerpanego …

~~[illegible]~~ która nie tylko odpuszcza ale darzy i błogosławi wiecowaje ile O
i lżejszy się spowodowanego do Ojca bardziej nie kocha sprawiedliwszy ale — przy
Jak można rozprawić o wierze kiedy się jej nie ma — Theoria nigdy Religii i G
nie nauczy Ona do Serca przemawia — trzeba więc spróbować jej w przeznaczeniu —
zastosowaniu do życia trzeba więc być świadomą azeby ją zrozumieć pr
Jak wdzięk Wolności przypomniała mi się długa rozprawa z Z— Chciała sprawi
się koniecznie ogólnego czucia nieoszczędzić dla całej ludzkości mającej niezbędnie
bezpośredniego zupełnego zawładnięcia jej wszelkimi — Azeby bez względu
na dobrą czy złą wolę człowieka zbawieni jego koniecznością było — nie
A więc wielki dar wolności na pobudkę tylko dany niepotrzebnego jest sposo
nadania się poświęcić — A więc bez Ofiar i Miłości obyć by się mogło jej
niezawodniej wprawdzie ale bez nich zbawieni zawsze by przyszło dzi by
Czyliż by nie prościej i lepiej było w takim razie człowieka pozbawić rozsądku
stworzyć — Oszczędziłoby się zachodu walki pracy a szczególniej obrazy bos
Bożej — wysiłku kształtowania Człowieka tak mało warą Czemu czekać kondlewania
Aż się marzeniach dopełnia — Jeśli by się dawno świat ten skończyć był
powinien — Dopiero by zagadka tego świata [illegible] do spełnienia
Gdyby zło i dobra szczęście i cierpienie wiecznie i Ofiara istotnego Słowa
nie miały ~~[illegible]~~ ani rzeczywistego celu ~~[illegible]~~ to kończyła się
Cnoty i boleści nie było i wszystko bez nich zrównałoby kiedyś niewierze
sierdzi Boże — Z. mawia tylko — z pod stóp jego wydobył się gad aż Zak
dotarł aż do świata marzeń i w szkole połagał mu młodości — Ja więc
Cierpiał wielce na Ziemi nie we ani rozumie oprócz mnie jednej kobie wszy
o której ani się domyśla że siostra po Matuszy — Razem co się wiśniość jej
wygryzła i jedna się zniszczyła Życie mu ją wyssała i dlatego zdaje mi długo
się zła (ou) to Życie złe — On oprócz żywemu tęsknego ideału szczęśliwości spełnienia
na który w gorączce ciągle patrzy — Oprócz marzeń którym z pozarły jest
ugodzić mimowolnie ciągle przed sobą samym przystawia, a z pr
przecie oprócz jałowo, nie mi zła — Dla mnie rzeczywistość jest Życia
tylko w nieustającem cierpieniu całe sprawia dotknięcia Bóg
i nie własnej wyższej jego — Wierzy we wszystkie tajemne wypadki
Która mu się prawdopodobną zdaje a dla mnie prawdopodobniejsze jest jak ro
wiele bo trzydzieści lat nie przedziałał ale przemarzył, przecie Z. mógł

ile obcował a ~~n~~ nigdy z Narodem chyba urojonym w przeszłości
— przyszłości — ludu i głębokiej jego mądrości nauczania sprawiedli-
wości i godności własnej ~~[illegible]~~ a nas szczególnie posiada wyobrażenia
przeznaczenia — słowem nie zna życia które właśnie jest zbiorem naszej prze-
szłości przeszłości się musi Idea nie dojdzie do umienia nie tylko prawdy
ale i prawdopodobnej — Nie by zaczął działać powinien by przez wielką przejść
[illegible] ~~[illegible]~~ — przez naukę miłości pięknie ani wyobrażenia — wyjść
z głębi ku ludzkości — bo dotąd Idea tylko jest nie się bawiła — kiedy w
— w miłość doskonałości przedmiotu ku miłości istoty przedmiotu zad-
sposobem jej niemocy — każdy przedmiot bawi się zapewne tylko
pięknością która posiada lub według jest posiadać — Ale on tę piękność
tylko z daleka jak by w obdyczeniu całym złudzeniu — nic nie
[illegible] w niemocy — I tak być musi — Jeśli ogólność życia nie zna
bardziej życia narodu naszego tak straszną różnorodnością [illegible]
[illegible] w całość jednym tylko uczuciem — potrzeba piękności
która nigdy przemaga nad potrzebą wygodnego bytu — Dlatego to
— widzi jedynie w tem — uczuci wytworzyła się tam w głębszy czyn
słowa i on i zrozumiał a dwadzieścia milionów leży mu jak martwa
przed oczami ziemia i niema — prześlizgnął się tylko po niej
wierzchu do serca nie zakołatał — i zdaje mu się nie ~~[illegible]~~ umiał by na-
zakołatać — Nikt do ludu przemówić nie potrafi ani odpowiedzieć jego
[illegible] jak z rodzonym bratem w miłości i równości serdecznej
wzrost — [illegible] prostoty jego mienia to jest dobra jako czystego ziarna bez
złoconej łupiny owej przebiegłości wyobraźni która się rzecz każda
według woli ubarwia na złą lub dobrą stronę tłumaczy — podstawa wszel-
[illegible] Z — jest 8 — która ~~[illegible]~~ na obrabianiu na stworzeniu ideału
jest [illegible] dwudziestu milionów — i naprzód według niego trzeba
a z przepaści wydobyć ażeby tam coś zniweczonego — nie widzi iż jest
życia [illegible] nikt lekarza nie wydźwignął [illegible] jeśli ~~[illegible]~~ nie
~~[illegible]~~ go w karby jakiegokolwiek systematu nie wcisnął tylko samej tej
Idea na zewnątrz rozwinie i stanie się potęgą — Szczególnie rzecz w
rozmaitych powodów i on i mistycy nasi oddali się błąd rozbi-
ziemny materiał
się też i Demokracja nawet przebrana za lud nie ~~[illegible]~~ — [illegible]

rodzinna swoje życie – że przeszłości nawet wspomnienia Boża [illegible]
chce że więc Ona swój przyjmie mnie że w niej utrzymująca [illegible]
swoim sierocego [tego] Kto [illegible] na przeszkodzie stawać będzie – że więc
sam nie uważa Obcego [nie] trzeba mi może ani się godzi – tylko staraj
się je hodować i strzec aby mu [illegible] wzrosło – Wiara ojców naszych
na której cała narodowość nasza oparła [illegible] całym sercem kochać i
niej ojców uszanować i strzec wzrostu – na rozwijaniu i doskonaleniu
aby [dalsza] do ideału tej wiary [illegible] mnie zabrakło i do skończenia świata –
Porwano mnie serca całego z myśli – bieda i daremnie się o spokój [illegible]
jedna była mnie tej ziemi trochę bardziej błoga chwila – Gdy rzucę [illegible]
duszą ideał i zapomniał się w niej — w następnie długi szer[illegible]
myśli których pisać nie można – Oto ostatnia – Niczego mi [illegible]
tak zupełnie spokojnie się stało [illegible] –

23 Lipca [illegible] i [illegible] listów – tak mi jest jak by [illegible]
dawno u was gościła –

29 Lipca Chwała Bogu chwała Bogu że jest list od mamy, [illegible]
ziemi [illegible] ode[illegible] za dni kilka – Wszyscy zdrowi – Boże [illegible]
czy można tak długo nie pisać – Ani [illegible] nadrzeczyło na [illegible]
[owa] pewna byłam że się coś stało złego – doprawdy okropnie [illegible]
czekać od tego że jest najniewinniejsza stworzenia pod słońcem – [illegible]
nawet [illegible] Bolesnowa uwagę zwrócić na biorąc [która] [illegible]
codzień za [illegible] bieda [illegible] cierpią a do [illegible]
Czy wiesz mamo dotąd tylko dwa listy od was odebrała? Niech was
Grabe spokojny zawstydza chciałby [illegible] wydecyfrować nie mogli [illegible]
Cierpliwości mi mieli – dziś piszę długo [illegible] – pozna
[illegible] nas Schwalbach – Żal mi go szczerze – Niech Bogu będzie
dziękczynienie i chwała za pobyt którego my [illegible] używali – Niech [illegible]
Miłosierdzie odpuści grzechy którymi my go tam obrazili – Żal mi
ubogiego kościołka w którym [illegible] chorzy codzień śpiewa [illegible]
Chrystusowi który dla niego zawsze na ołtarz zstępuje i błogosławi
wielka [illegible] od których przyjechali – Jak gdyby oddech [illegible]
wzrok nasz spalił pola takie ~~[illegible]~~ zielone porosły i liście [illegible]
drzewach nie tak [illegible] – dziś wieczór będziemy we Frankfor[illegible]

byłem się tam z C— i zaraz puściłem się na statku [illegible] do Ostendy
[illegible] tam obaczę. [illegible] się [illegible] abyśmy w [illegible]
[illegible] bo wątpię ażebyście do Hollandyi wstąpili [illegible]
przewróciła siodła na stronę Ostendy —

Sierpnia Brussella — Kochany mój [illegible] wczoraj wyjechaliśmy
[illegible] [illegible] — Spotkaliśmy [illegible] [illegible]
[illegible] Księżnej [illegible] Jerzego — który [illegible] do
[illegible] w Szwajcaryi — Z. nie [illegible] — Kochany [illegible]
[illegible] — Gawędziliśmy — Za powrotem [illegible] [illegible]
wszystkich [illegible] ciekawych bardzo — Zdaje się i [illegible]
rzeczy tylko odkrytych zostało tak że by nie [illegible] [illegible]
[illegible] wiary — [illegible] [illegible] gorzki chleb [illegible]
[illegible] tylko do [illegible] — Chwyta też i pożera [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] z [illegible] na [illegible], w której [illegible]
[illegible] najniepojętszym wytłoczone [illegible] [illegible] —
wyszło Z. — ale tego [illegible] [illegible] — W Malines widziałem się
[illegible] [illegible] — Zapominałem ci powiedzieć że w Frankforcie
[illegible] się ze starym [illegible] [illegible] — wracał [illegible]
[illegible] mi że [illegible] wszystkich [illegible] [illegible] nie [illegible]
[illegible] w Belgii osiadłych [illegible] się wraz [illegible] [illegible]
[illegible] w [illegible] i [illegible] wiersze nie [illegible] — [illegible]
by [illegible] Francyi przybywało [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mi Jerzy — [illegible] po [illegible] [illegible] się i [illegible]
[illegible] się [illegible] — [illegible] [illegible] w całym [illegible]
[illegible] [illegible] — dowiedział się z [illegible] [illegible] się [illegible]
[illegible] [illegible] — Ale [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] Stoffler [illegible] w drugiem dziele [illegible] po [illegible] [illegible] —
[illegible] do pierwszego w [illegible] zostanie [illegible] — Gdyby
[illegible] chwilkę [illegible] [illegible] gdzie [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] na darmo — [illegible] [illegible]
[illegible] i życia [illegible] w [illegible] z [illegible] prawda — z [illegible] [illegible] —

pomimo najlepszej chęci pisania daty – trzeba mi [illegible] [illegible]
dać i odesłać do Rzymu azebyście tam wiadomości o nas zasięgli [illegible]
to z Wilgy mi z Mamą urzędzie bo cieśli takiemy to na [illegible]
Otrzymało mię już wczoraj – rzecz sposobna – czary w koło mnie – [illegible]
Żałość – zazdrości nie trzeba – wiele mnie zawiniło [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ ostroż drogę – bo tu nad nasz [illegible] tu – Jezus całe [illegible]
straszna na wiosnę na czole to chyba dla tego żeśmy że nie dob
ciężka – wszechwładnie Boża widzimy jednak a niesprawiedliwość nasza stad
i mimo nas samych potężniej nam Oszczędziła świetło [illegible]
na [illegible] – nie straszmy się tego ale raczej w nierozumiałej [illegible]
podwarzajmy sobie [illegible] życie – prawdziwe życie – w tem słowie
nasze szczęście i niebezpieczne – która w niedzieli tylko zostanie [illegible]
nie żyje dopóki nie tylko w sercu pierwszej albo kobiety ale w [illegible]
Wszystkich radość to [illegible] – bo jedna Ojczyzna może [illegible]
kowana Zaborstwo – Moj Boleszu całe [illegible] jedna tylko [illegible]
[illegible] i jedna [illegible] powtarzam – tylko o mojej śpiewa [illegible]
strof – [illegible] że się rozerwać nie mogą – która [illegible] z [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] w mnie mimo mnie w której – Słyszałeś [illegible]
[illegible] mocy kiedy w nie [illegible] ludzka ale [illegible] [illegible]
trzeba [illegible] – [illegible] Boleszu – nie [illegible] słowka [illegible]
[illegible] dała całe [illegible] w prawdzie serca błogosławię tobie –
4 Sierpnia Bądź zdrów braciszku – [illegible] i [illegible] się [illegible]
Gdzie ty i [illegible] – drżę azebyś się w [illegible] [illegible]
[illegible] nie [illegible] – a przechodzić [illegible] – nie w mocy mojej – [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] – nie [illegible] [illegible] świata nie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] – Za [illegible] słowa moje przyjdą – Boleszu [illegible]
Cię Anioł strzeże – [illegible] Duch święty [illegible] na [illegible] i [illegible]
Cię dla chwały Pana dla zbawienia twego i wielu [illegible]
Bądź zdrów – do zobaczenia – [illegible] świętym błogosławię
wam obydwom Misia

ły teraz mówiła — mówi że Wielki wszystkie z rozkazu Nat-

dzenia po błogosławieństwo do Rzymu udać muszą —

bezgranic — dzieci —

Dostępuje z Wami mowa — oddał mnie w Ofiście C. — a pan

ł w Verviers — fabryki zwiedza i podobno za tydzień dopiero

się z Wami w Ostende —

No 6

Wołodanowi

12 października 43 Verviers

[illegible] kochani moi kochani — chciałabym pisać do was — Ale nie wiem czy było czy
[illegible] nie potem — Zaczęłam list do Mamy i ten się nie udał — Na wszystko
[illegible] by się powiedzieć chciało drugich słowach potrzeba — Więc nie się [illegible]
[illegible] — Od teraz powtórzę wam tylko często — Kochani moi kochani!
[illegible] przerażającym ile w tem słowie spoczywa boleści i trwogi o was szcz-
ęście — wszystkie na wschodzie i zachodzie —

[illegible] października Frankfort. Zaledwie my przyjechali przywitała nas [illegible]
[illegible] z rozrzuconych stron kilka z gwiazdek do nas [illegible] — dwa od was
wczoraj drugi dziś przyszedł — tonęłam od mego drogiego Kochanego J — to
[illegible] — tylko przyszedł miły list od niego w pierwszym —
[illegible] bardzo tak bo poznaniem się do tej samej [illegible] listów — Wszak to
dali dawno zaczęliśmy się rozmówić a pierwsza kartka dopiero wyszła — Czas
[illegible] do miasta Zamkowego w małym pokoiku w Verviers sama siedzę bo Do-
[illegible] tam interesa załatwia. Olga u siebie leżała i czytała, całe dwa dni [illegible]
[illegible] tylko coś tam romans francuski czytałam — Bardzo mi było nadzieja
[illegible] — Nawet na spacer zebrać się nie mogłam często do tego też przystępować
potrzeba — na dworze chłód słota — z głębi serca coraz [illegible]
[illegible] serca się serca [illegible] — i potem tak się chmurzyło kochani
[illegible] ni jednego wesołego kątka nie zostało — a Olga była [illegible] przyczyna
[illegible] Napisać nie mogę — dopiero w spacer niedzielny coś przeszedł [illegible] — Do
[illegible] bo nie list żal — Wrócił [illegible]
[illegible] dla Matki — [illegible] się i [illegible] coraz [illegible] bo [illegible]
[illegible] nie bolą [illegible] źródła [illegible] a [illegible]
[illegible] — Cóż ona temu winna że wszystkie głosy na ziemi [illegible] a wszystkie
[illegible] wszystkie serca na ziemi [illegible] a wszystkie grzesza i [illegible]
[illegible] niemowlęcia [illegible] bo sama grzeszy i [illegible] grzeszy — [illegible]
[illegible] dzieci ale w tej chwili płakała bo [illegible] była [illegible]
[illegible] gdzie [illegible] i [illegible] — [illegible] się [illegible] — przybyłyśmy
[illegible] — tam dom Boży [illegible] ale [illegible] — [illegible]
[illegible] powagę wzniosłe spokojne [illegible] wielkości i świętości [illegible] —
[illegible] Oczu i [illegible] — tam drugi dom Boży [illegible]
[illegible] o Miłości [illegible] żywej radości [illegible]
[illegible] u którego [illegible] i dobroci nie przebrana miara — [illegible]
[illegible] Chrystus [illegible] stworzenia — powiedział. [illegible]
[illegible] i [illegible] od razu [illegible] — i [illegible]

w cieśni podłużnej stoi — ciasno błękitne niebo — a ziemia ogołoco-
drzewa i liść żółty na wilgotnej ziemi — I tak być musi — żadnej
poprawy rzeczy nie może — ~~ps~~ Ele czy dobra pani się pani do ko-
i po końcu świata — Wszystko swój przymiot musi — Wczesna
stworzona była młodość wczesna też i ogołocona starość — Dzięki Bo-
za pokój jaki kolwiek krótkimi chwilkami nawiedza — Niemniej
jednak wszelkie troski z Ojczyzną porzucić dla tego długo jeszcze
mnie nie może — dzięki dzięki nieskończone i za chwilki od pocztu
niezgodnie jak Bóg wróci — Oto [illegible] dzieje, [illegible] od tych
kilku dni dzieje się — teraz dzieci zeszły towarzystwa — jesz. całe tu
czytają gawędzą — D. się ukoiła — i do prawdy na czas — kto z
bycie czterech czy sześciu fabrykantów sprowadził — śpiewał wiele
się od dawna — ani znała — wie nie dość będzie drudzy nie chcą —
nawet napisany nie był kontrakt — konie nam zaprzężone — spo-
tylko kwitu do podpisania — czekamy czekamy — A Wilgów [illegible]
co do głowy przyszło — odwlekła do wiosny — i tak zimą wyje-
z Verviers — miała to razem na porze, wiosna dla nas ważna — czy rze-
szczęśliwy był uwierzy że ## powinna starać i dobry chleb polecony
spędzić nie można było — Chwilę wołał się D. czy wraca czy nie wra-
do domu — Zastraszała go spóźniona pora ale wiele Boga będą dzięki
~~i tobie~~ też że powietrze przeszkadzało się wdzięcz — biedny nawet co
był
by ~~[illegible]~~ sobie ten nas przeszedł — tem bardziej że się nas spodzie-
i potem — Coś byśmy w Verviers robili? byłoby całkiem zawieszeni
w zupełnej nieczynności grzech — bo gdyby to gdzieś z domu ale
kilka miesięcy przerwy — toby mnie — to nie prorokowanie ale wza-
ja
się w siły, wzbicie ~~ja~~ na wyższe stanowisko — i oddzielnie naszy
i Wam i mnie — Ale nie mieć Bogu Czas szczęśliwa — szczęśliwy
rzeki i Wrzali w powstaniu naszem potem się ku sobie stulili ich
brata mój kochany — podniosło razem na przestrzeni pozostali na
i miłość Ukrainy naszej — na ślady też naszego co po drodze naszej
zostały
nam — do prawdy ledwie popatrzali jak by my nie istnieli w sobie —
w górę w górę poszły głosy pierwsze — Chwała Panu — A teraz nam
~~[illegible]~~ sam niby z obietnicą — Boże mój Boże
przepada za mną pora gdyby niemowie całe szczęście na ziemi to
się do nieba — gdyby a Boga w niebie zabrało by ktoś się za mną
[illegible] Wam niemożna dłużej iść zostać — Całuję drogą ty-

cierpieć — Nauczmy się kochać — gdyby cięższe im trudy — przybędzie
Kamienia ptaszęta w świecy przed nami — Gdzie tam ptaszę — Stałem
się łzy w piersiach i głos się wstrzymał tylko ciało wdzięcznie
wzruszony i wesoły, a na twarzy pogoda a w myśli przytomność
słowo podziękowania wszystkiego co pośród zajmie i bawi — i spokojnie
kolorowa — i tak oddana aż do późnej nocy a wracać do kątka pierwszego
go tego samej drzwi za sobą te krótkie modlić się trzeba i ciekawie stało
albo nasze ciasne a ludziom — posłuszny według przeszłości i darowana
Pierwsza praca — bo w niebie taki pierwsze wyrażenie za potrzebne do życia
i pogody ciężki u kogoś cierpienie mieszka pierwsza w nich potrzeba
już na bliźnich przyjaźni a wesoła, ten niewiedzie — uczyni nie zalecana
takie wytłumaczenia z trosk i pamiątek szczęśliwych. — Kto ulgę przy
nim pragnie cała Amen Boży w świętej godzinie Niebieskiej pracy
bo czemu mają boże boleści miłości i współczuciu ale to uczuł współ-
nie zakładają nigdy w wszystkiej radości która całe Niebieskie posiada i
słowem ofiary swojej cierpiącym udziela — Stąd nam wyrozumiałym tu
wiemy ale wiernie pogodnym Ojcem na niezmiernie patrzeć mamy bo
Pogoda szczęściem jest wpatrywania się w niepojęte wyroki Boże, pełne
Miłosierdzia na przyszłość — Wiedza gorąca i spokojna niezmierzona
chwały Chrystusowej niezmierzona miłość ku cierpiącym. Czy można
mieć się aż do tego stanu wiary niebieskiej? Nauczmy zdaje mi się że mogę
tego stanu przygotować uczniom ona zdaje mi się że łaska Boża chce
niektórym stopniu dość nam szczęśliwa ofiara we pełnym zrozumieniu
i uchwaleniem woli Bożej bez względu — tak trzeba przestać żyć
ku temu żeby nawet rodzina cierpienia została na ile większej w zrozumieniu
ostrzeżenia mojej, tak trzeba wpatrzyć się w Boga żeby w porównaniu nie-
skończonego Miłosierdzia jego wszystkie cierpienia ziemskie niknąć się
zdały i za to nasze obarczały się tylko w promieniach przyszłej chwały
tego tym rozpamiętywaniu Miłosiernych celów Mądrości Bożej wszystkie
każde pragnienia człowieczeństwa pewniej — potrzeba pociechy
ziemskiej współczucia, miłości, odpoczynku — skruszyć się mają ograniczenie
kształcić wyłączną niezgodnie złej usposobieniem
wyrozumienia i miłości; żeby pozostała jedynie święta święta
harmonia chwały Bożej i zbawienia ludzi — pośrednikiem między
a Miłosierdziem — Nauczmy takimi stać się my powinni —

nie zdawać wesołości w obcych ludzi — bo Ukrainkę wszędy owcen
przyjmiesz — Ale wzbudzić w sobie szczęście albo lecz — Nie pojęs
ściany wszędzie szczęścia — a Nam trzeba dołożyć siły Cierpliwości
i w prawie i w tem pojmowaniu zebrany jak ziemia dobra i kiedy
nie Okładały się za czym i tej nie szukały czem nie rośnie bo one
nie nasze nie pańskie a pan Bóg czem nie wiesz, tylko Nieba
a Ziemia Czarna i źmiena i Czem chciał do tego przez [illegible]
[illegible] bujny tak za przemycim [illegible] — płakały Nam w
Bolączanie szczęścia trzeba — trzeba nie wyssać przez [illegible] żałowania
Szczęcia — Nie które nie potrafili — Nie tak się na Ukrainie [illegible]
szczerb Czarnowody nie [illegible] — Na Boskim Boże [illegible] — a
Boskim — tor by wie sercem bez Woli naszej — Ja Wołyńska
i Ziemia tak który wyście rozbrany — i Ziemia powstała — w
Ziemi wszystkie — Na Ziemię dajmy wszystkiemu — Wszyscy wie spraw
Naszą do Was — Wie płakały nie można — pan w Wszystek cały
wyznawał w swoim krwawym — A lud mój Cery naszej nasz
Zwierzy — Nie szczęście — i Nie tam szczerb z tego się poświęcały w
Ukrainie: Wszystkiego dziecin Wołyniu Ubolejnie — Który pan do
nas dotyczy a w tej Czas — — Oh Stawa Wolen Stawa
24 Październia Krakau — Najmilszy Sąsiedzie — sprawunki i
interesa pomoc Boża wygrzewany — Ach Krakowi ach Krakowi —
Cyt cyt — Pokój — Opatrzności Boża wszędzie — [illegible]
pisywać się dziś do Was — tylko J — odpowiedzieć muszę na [illegible]
Gruwerwantło — Zdaje mi się że na Mamie którą mi tak
rozdać na wszystkie strony że w takiej sytuacji chodzi [illegible]
za drogo — wszystko [illegible] — wytłumaczenie tej pani z Ukrainie
i że kilka tygodni czekać na odpowiedź trzeba będzie — Ja
Mieszka przez Was [illegible] dowiem się co Mamie o niej orzekła —
Spowiadam zdaje mi się na Mamie nie podobieństwo by
z 500 fr. płaci a z 1000 na drogę — to dzisiaj — A [illegible]
nie jedno spowiednika na dziecię do Ubierania [illegible]
Mamie i Wujowie — dla tego sama trzeba na siebie nie [illegible]
Zdecydowanie się i napisać muszę — bądźcie Zdrowi —
w pokoju i łasce Bożej — przyciskam Was obydwoje
do prawdy jak brat czy jak dziecię czy jak Wszystko [illegible]
jak Ameryków — wszystko razem — Wasz z Krakowa [illegible]

+ [illegible] 2000 f. [illegible] wiele —

stałem wasz list z Piotrkowa bo tam [illegible] przysłał się mnie o tem wiem że [illegible]
ściskam was wszystkich —

53 71

Do Was kochani

10 8bra 43 Drezno. Zmieniłeś się [illegible] w dzień [illegible] kiedyś wy-
[illegible] Nie [illegible] bo byśmy [illegible] gorszych drogi [illegible] narodowy-
-[illegible] na Saxonią wracamy — Nie koniecznie mi to [illegible] bo się pewnie
[illegible] pisało [illegible] [illegible] żeby mi listy wasze z poczty
[illegible] przesłał — Dziękuję wam [illegible] [illegible] [illegible] mi [illegible]
ale powtórzyłbym to co [illegible] było — Mam od was [illegible] słowo [illegible]
[illegible] [illegible] się [illegible] się mnie których się nie dość wyczytam
[illegible] pamiętasz Warszawa ów wieczór kiedyśmy wszyscy razem byli
[illegible] Falconka mówiła o Czytaniu i Czytelnikach [illegible] [illegible]
[illegible] aniżeli [illegible] Czytać nie umiał & Nie wytłumaczyłeś mi w której
[illegible] myśli twojej — ale by [illegible] zajrzeć [illegible] gdyby [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] by nie [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] o której by mówić prawdziwa by mądrość tylko bo nie [illegible]
z oderwanych wyobrażeń które kiedy przyjęciem lub [illegible] [illegible]
[illegible] z własnego ich usposobieniem Ale z duchowego doświadczenia
którego by każde pokolenie doświadczało prawdy i [illegible] z usprawiedliwieniem
[illegible] przekazywało następnym jako naukę i pamiątkę — i utworzyła by
[illegible] pierwszy filozofia nie [illegible] martwy system oderwany od rzeczy-
-wistego życia utworzony przez głowę której [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] wiek [illegible] z serca nie wierzy nawet [illegible]
[illegible] Go tak [illegible] i [illegible] zbudował — Ale życie [illegible]
[illegible] [illegible] na [illegible] wpływa [illegible] wiary z rzeczywistego doświad-
-czenia [illegible] — prawda Chrystusa zaświadczona wypadkami wieków — [illegible]
[illegible] — Ale [illegible] będą [illegible] tego rodzaju Oświaty [illegible] Oświata tak [illegible]
[illegible] świata — powiedział Chrystus — dziś [illegible] najlepszemu się w rzeczach
[illegible] świata niesie dziś [illegible] — Czy mogło by się ostać na tej biednej ziemi
[illegible] [illegible] w prawdzie Ale nie znające wyobrażeń [illegible] [illegible]
[illegible] narodów nie znające [illegible] [illegible] [illegible] rodzaju tego [illegible]
[illegible] [illegible] materyalnemu dobru co cywilizacya się zowie — W prawdzie
[illegible] [illegible] [illegible] Ale na wpływ na czyn nie [illegible] osobiste [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible] — Nie mogę [illegible]
[illegible] tego wszystkiego — Nie mogę się [illegible] i [illegible] od [illegible]
[illegible] — Nie mogę [illegible] na [illegible] swobodzie i [illegible] [illegible]
[illegible] — Dziwne to [illegible] [illegible] była [illegible] — dziwne
by [illegible] wolna była [illegible] [illegible] i [illegible] każdy [illegible] [illegible]

ieśli nam się [illegible] – Dziwna ci się Wasz tak [illegible] i dla mnie [illegible] otworzył że Wa[illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] bo [illegible] od Egoizmu [illegible] –
ludzkość – Jak to być może żebyś sprawiedliwy [illegible] [illegible] [illegible]
Marzeniu – po [illegible] i [illegible] a to w takiej [illegible] [illegible]
darowania – Czy można żeby [illegible] [illegible] nawet [illegible] tylko [illegible]
w naszej [illegible] – [illegible] kiedy [illegible] [illegible] żeby się dziecko [illegible]
[illegible] [illegible] to ma [illegible] [illegible] [illegible] – a [illegible] [illegible]
[illegible] – Ach [illegible] u nas [illegible] bardzo kochać i bardzo [illegible] [illegible] –
dla tego nie trzeba [illegible] na tle kiedy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – bo się to tylko [illegible] – [illegible]
Miłość – [illegible] [illegible] żeby [illegible] to [illegible] [illegible] dla –
Ciebie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z tobą – [illegible]
tobie [illegible] – [illegible] [illegible] Marzeniu [illegible] z [illegible] słowkiem – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] ona tam [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – Tak to takie [illegible] słowa
tak ona dobrze [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tam [illegible] w [illegible]
[illegible] prawdę wyraża – bo w Tatu jest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
własnie czy na [illegible] [illegible] jest [illegible] [illegible] wszystkiego [illegible]
jest zawsze i [illegible] [illegible] [illegible], jest [illegible] wszystkiego [illegible]
jest [illegible] się do [illegible] sprawiedliwości czy [illegible] – [illegible]
Tak to ostatni wyraz [illegible] [illegible] w [illegible] – [illegible] i [illegible]
Wasz [illegible] odpowie nam kiedyś w dzień sądu – i ostatni wyraz [illegible]
kiedy [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] – przed [illegible] [illegible] [illegible] –
boleśniej miłości [illegible] Ojcze – Wasz [illegible] odpowie nam kiedyś w dzień [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] to słowo [illegible] – [illegible] [illegible]
Marzeniu –

31 8bra [illegible] [illegible] się [illegible] drogę ku [illegible] – [illegible] [illegible]
[illegible] – Czy wrócim [illegible] kiedy ku [illegible]? Gdzie Was powitamy? u nas czy
[illegible] – czy tam gdzie [illegible] [illegible] – ale gdzieby się [illegible] tam [illegible]
[illegible] w [illegible] ale [illegible] – Czy sobie wyobrażacie co to będzie za dzień
w [illegible] [illegible] zgromadzi Chrystus tyle [illegible] [illegible] – a [illegible] się [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] się między sobą i powitają się [illegible] [illegible] –
Boże mój Boże – nie [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] w [illegible]
Miłości – [illegible] [illegible] – ale Wasz w [illegible] [illegible] – nie [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] – a [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] –

…ja Wam pociecha — Gdyby mi od was choć słowko — proszę mówić mam
…ow — co porabia St. i jak się ma na zdrowiu — czy się porozumieli względem
…rozumieniu listów między sobą — czy Paweł wraca do was ze Szw[…] —
…cji go widzieli — Ach coż to za wielkie dla ciebie Marianna — Ach kilka dla
…wszystkich opuścić kochanego wiele wiele oddano mi będzie — błogosławiony zaś
…ten mąż z tego ofiarę uczynić — Spowiadał się za mnie biedną — Grzesznicę —
…szystkim widziałam się z Franciszkiem — który mię poprosiła się mi do domu —
…przyszły — tylko tylko coś się jak dziecko nie rozpłakał — Aż boli patrzeć na niego
…pisarstwo pisarstwo — Kochani wy wszyscy — Bóg z wami Ojciec pisał —
…mi pisał mi że w Dzierżu znajdzie się Jan K. — ale się z nim nie spotkałam
…ieda — Szkoda listy wyprawiać na pocztę — bądźcie mi zdrowi kochani
…wszystkim pańskiem żegnam was z daleka — Justyna idzie do …
…wszystkim — Kochani kochani Bóg z wami Wasza

…mi wysłałam z serca

No 48

56 74

Listopada 43. Wracam — Co tam porabiacie kochani moi drodzy mili — Niewiem gdzie mieszkacie [illegible] i z kim żyjecie — Cieszę się mocno [illegible] na pustelni [illegible]
iak się wam dzieje godziny rozłożyły i nie mogę was sobie dobrze wyobrazić — proszę [illegible]
[illegible] to wszystko wiem — owszem po przegotowaniu mowa nie się uda wydobyć listy nasze
[illegible] nosić ze starym [illegible] — teraz — Was w oddaleniu lepiej widzę [illegible]
o wrażeniach po [illegible] zbliżaniu się do kraju — [illegible] słowa posyła-
[illegible] Obrzezane pola i [illegible] pod [illegible] — [illegible] i [illegible]
[illegible] porze najbliższe [illegible] go nagą — po [illegible] w [illegible]
czy [illegible] obiad [illegible] [illegible] i [illegible] na [illegible]
— Jednym o jednem bez przerwy — dzień cały i w dłuższe wieczory po [illegible]
[illegible] się [illegible] — [illegible] chwilki przeprzęga i [illegible] się [illegible]
— [illegible] się [illegible] albo [illegible] przerywanie — [illegible] się [illegible] — Albo [illegible]
[illegible] pali [illegible] — [illegible] i zadumany — bolesno mi [illegible] wyra-
[illegible] się tak coraz [illegible] — [illegible] — [illegible]
[illegible] przeprzebiała [illegible] przestała [illegible] przeważyła się w bolu mego? [illegible]
do tego — [illegible] robić aby mi dobrze było — [illegible] wszystko [illegible]
[illegible] zawsze — tylko pogody i wesołości pragnął na mojej twarzy tylko [illegible] w [illegible]
— [illegible] otrzymał tego [illegible] — Jednak [illegible] go tak szczerze kochamy — [illegible]
[illegible] dwa [illegible] tylko to bolesne na [illegible] widzi i [illegible] — [illegible]
[illegible] wszystko [illegible] odkryje — [illegible]
[illegible] i pali — Ale to dla [illegible] wymówka — [illegible] tylko [illegible]
— [illegible] który w sobie człowiek [illegible] taki [illegible] wolą i [illegible] wyrobi; takim [illegible]
[illegible] się z boleścią i takiem [illegible] woli [illegible] aby ona bolu przestała [illegible]
[illegible] nie mogła — Kochani tyle mi lat [illegible] prawie [illegible]
[illegible] wszystkich [illegible] w bolu moim — [illegible] a teraz tylko [illegible]
[illegible] się i [illegible] powoli [illegible] coraz bardziej — [illegible] który [illegible]
[illegible] przyjmuje [illegible] mojej [illegible] będzie? [illegible] i boleść — [illegible] boleść [illegible]
— Zdaje się że w [illegible] mojej [illegible] — a [illegible] wyrywa się [illegible]
[illegible] to bolało od dzieciństwa Ale to od [illegible] prawie za drugich czy za siebie — powoli
[illegible] bez przerwy bez końca i [illegible] od [illegible] w [illegible]
[illegible] — [illegible] zadałby [illegible] przyszedł zagadał obudził mnie by [illegible]
[illegible] — [illegible] na chwilę [illegible] się zaczyna — A wszerz tak [illegible] — [illegible]
[illegible] tego wszystkiego to przeszło niby [illegible] — Nie [illegible] do Kochani — [illegible]
[illegible] o zadanym [illegible] [illegible] o zadanej [illegible] — [illegible] aby [illegible]
[illegible] wyobrazić człowieka powstać mogły — [illegible] Bożej — Ale tak wyrażam i [illegible]
[illegible] i [illegible] tak [illegible] głęboko boleśnie że [illegible] i [illegible] — i [illegible]

nie się prawdy rozczarowania prawdy bo ci wiem z doświadczenia każda... dłuższy niezła...
szczęśliwszej biednej ziemi ze podobnych nie słyszałam nie czytałam nigdy chyba w
dziełach ogólna o nich wzmianka w nastadowaniu — i powiedziałam sobie że ich nigdy
nie powtórzę bo musiałam stać by się mogły w gadaniu połową — Ca dopiero kiedy na
upada ich więcej ziemia wspomnienie grzechów całego życia i grzechów których dro[...]
powodem byłam i ziemia nie mniej przed Bogiem w przystępie od tej ten dzisiejszej
ziemia w grzesze do w tej chwili nawet boleśniej niż trwaga bo w niebosz[...]
Bożym uczuciu pobładła nie umiem, bo za dobrać myśli człowiek nie Boga ostat[...]
wdzięczności nawet odpłacam bo patrzę tam ziemia nie nie niebo bo się nalewam
sobie kiedy drugiemu gorzej bo wszystko mnych w koło siebie kiedy pomnąc z pamięci
być winnam — Dziś spowiadam się wam pora ostatni z tego wszystkiego — [...]
nie koniec dobra z wiedzy o tem co się tam w ziemi dzieje — a mnie grzech pozy[...]
do mówienia o sobie — Już blisko domu tam wiele stacie — Coście mnie więc [...]
w piersi ta boleść mnie umilkła w poszanowaniu przed boleścią godziny szyb[...]
wszystkich panu — Niech się tam zgryzoty dla D. modliłam się dziś aby za Boga
stać się wola jego święta — Ciągle myślę o przyjeździe naszym do Wamci — [...]
się to nie przeciwdziałam przemieniając Konstantynowo Chmielnickie bardzo — Co [...]
stepy Wołowe — stoją dwie na pustym pole jedna stara druga młodsza ciemna
brzydka z wysokim dachem — ale w około — step nasz — ziemia i niebo — [...]
w dali gdzie nigdy błękitnawa o Czterdziestki wiorst Gwardzko nasze — Szeroka [...]
w tem miejscu rzeka i grobla na niej po której ledwie przejechać można — nie [...]
[...] — i nasz drewniany trzęsący — pod nim zgromionym Czasem wołam Woda
szumiąca i szumiąca dalej na [illegible] droga między szuka topolowa dziś topole [...]
opuszczone stała i ziemia droga dalej tak na prawo na lewo szczątkami grabi — dro[...]
zwaiczajna nowych zdziesiętnienia lecz tych co nowych mnie wynosili biedny [...]
lów — potem taka drobna w dali stara brzozy i szosy i dom — Gdy by wy wie[...]
ich tam sieńkie Okropnie chce się kiedy ich w razie — Cała tam przeszłość wła[...]
wielu nie tylko nowa ziemia szyszki się na żywej głowie — tam wszystko cz[...]
Gwardzki. Niech Boże daj zdrowie i pokoju ich zaś daj nowego szczęścia
takiego nie ma przyszłość —

12 Listopada Lwów

Jak to czas bieży nie dwunasty listopada a czyta [...]
daleko — Wczoraj tak na pustego miasta pierwszy śnieg upadł — po tem
błotniste i czarne ale na dachach gdzie nie gdzie białe i ziemia dopiero [...]
do domu Czas — Wianuszek się tam nie może na polu o nas — Wszystko [...]
się ta widzieć D. zawiści więcej o powrocie naszym — Jan z Zagranicy wrócił [...]
wiele więcej umiał nam o tętna naszym powiedział — Ideą się z Wami trzeba [...]
po danemu — Mówił o całej niedawno śmierci Konstantego Jaszczyszyn [...]

[illegible] Wędrzyczka — została dziedziczką [illegible] wdowa — We dworze [illegible] —
[illegible] tu wam — Odwiedziliśmy w kościele bo dziś niedziela — [illegible]
[illegible] sprawki w Wiejskie odwiedziliśmy stara Ciotkę S: [illegible]
— [illegible] — i Dar: gdzieś poszedł — Błądzi od sobie myśli — drzemka się [illegible]
[illegible] — i nie pamiętam drzemać — a potem co padamy — słowa i słowa — czy one do
[illegible] do ludzi idą bolesne czy [illegible] [illegible] szczęście
[illegible] spadną a owocu potem dawno czekać — A Chrystus mówił nie ten Zbawiony
który mówi Panie Panie Ale ten który pełni wolę Ojca mego —
Parafianko [illegible] listów zdrowie — [illegible] gdzieś [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] dla [illegible] przyczyn —
Odwiedziłyśmy wczoraj zakładający się Klasztor Sacre Coeur — może pamiętasz przy [illegible]
[illegible] wyjechały z Krymu — Zostały [illegible] nie przygotowane prawie [illegible]
[illegible] do zamieszkania i założenia [illegible] dziewczynek — Jednak [illegible] trzy
[illegible] która na ten zakład [illegible] staraniem [illegible] biskupa [illegible]
[illegible] czy [illegible] przygotowania [illegible] mieszkanie a klasztor budować będą
[illegible] Nie bardzo się podobały [illegible] warunki pod którymi [illegible]
[illegible] panie wychowywać dzieci — jako to że oddawszy tylko do siebie widzieć się
[illegible] wolno oprócz podobno w razie choroby — i że [illegible] z sobą brać nie
czyli to czysta prawda to więcej [illegible]
— Na pierwsze [illegible] nawet Matki [illegible] do pola
bardzo [illegible] jest ten zakon [illegible] prosta — Ale [illegible] do prawdy
[illegible] aby w niem [illegible] zadowolenia — [illegible] czy
[illegible] ~~[illegible]~~ cały [illegible] prawości — [illegible]
[illegible] w prorocy — Zdaje się [illegible] nigdy [illegible]
[illegible] cała bogactwo i elegancja a nie przyzwyczajona nigdy aby się [illegible]
[illegible] uciekać za [illegible] zabawa — [illegible]
[illegible] gdzie indziej spoczynek [illegible] potrzeba [illegible] —
[illegible] Ciała i duszy — [illegible] w [illegible] aby [illegible]
[illegible] poza [illegible] świata — Może dla [illegible] byś [illegible]
[illegible] Klasztorze Sacre Coeur — [illegible] młode [illegible] wyleczy z [illegible]
[illegible] wybaczenia i zabaw — a wtedy otworzyła oczy do patrzenia i [illegible]
[illegible] i [illegible] prawo Boże [illegible] — bo [illegible] tylko [illegible]
[illegible] Ograniczone w początkach — [illegible] dla [illegible] tylko [illegible]
[illegible] było [illegible] towarzystwo [illegible] Sacre
Coeur i zakon ich w Wiedniu odwiedzać go [illegible] za bardzo fashionable
[illegible] się [illegible] — Między [illegible] jest za-
[illegible] wiele [illegible] — Ale [illegible] bardzo by potrzebował aby
[illegible] na zabawy [illegible] Pan Bóg a [illegible]

19 listopada środa

więcej [illegible] kobiety — Nadeszła tymczasem [illegible] — nie mogłam do-
pisać i dobrze się stało bo byłam w [illegible] obecnej — dziś było trzeba być [illegible]
niewiele wartych rzeczy tylko odwiedzin do mało znaczących a z których [illegible]
sprawowania i konwenansu trzeba się było [illegible] [illegible] się [illegible] było [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] znowu — [illegible] [illegible] najpierw się [illegible] [illegible]
[illegible] dawny nasz znajomy przyjął nas serdecznie — [illegible] [illegible] [illegible]
na przyszłość dodawał [illegible] w tej samej [illegible] — Aż się błogo w [illegible] [illegible] —
[illegible] to Boże tak pokornie — dziś wyjeżdżamy — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — daj Boże dobrą [illegible] [illegible] — od [illegible] dotąd [illegible] [illegible] — [illegible]
to od was co odbierzemy — biada z tą korrespondencją — A tak zawsze taka
[illegible] [illegible] [illegible] Fredro — przypominając sobie wszystko co [illegible]
będzie [illegible] — bo [illegible] co [illegible] [illegible] co się u nas w [illegible] dzieje — [illegible]
cierpienia [illegible] boli ani radości [illegible] Bóg pamięta — tylko do [illegible]
Oj plotki plotki to to istna zaraza — Kochana moja drogi kochana
[illegible] — trzeba by [illegible] wyprawiać każdemu zdrowia — zostawię [illegible] w pokoju
[illegible] [illegible] do [illegible] kochania — Ostatni raz przed [illegible] [illegible]
[illegible] na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] się [illegible]
moi wy moi — [illegible] [illegible] z wami — Jakże [illegible] [illegible] w [illegible]
swoi wszystkiego nas [illegible] — Wierzcie mi wierzcie [illegible] [illegible]
na ziemi — [illegible] z nieba [illegible] [illegible] i [illegible] — a na ziemi [illegible] [illegible]
prawdzie ale nas kochają kochają Trzeba radzi by [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] by [illegible] tam [illegible] — [illegible] [illegible] o [illegible] [illegible]
[illegible] — Bóg z wami — [illegible] [illegible] wiele nas błogosławi [illegible]

Widziałam się z panią [illegible] — Zdrowa — powiedz [illegible] to
[illegible] przyjaciołki

58

[illegible] [illegible] [illegible] jeszcze [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] na świecie [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] w potoku [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] w [illegible]

[illegible] [illegible] było [illegible] w potoku [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] w [illegible]

[illegible] — ale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible] — [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] cały bo trzeba było [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] o [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] bo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] — po [illegible] [illegible] [illegible] po [illegible] [illegible] na [illegible] na [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — do [illegible] do domu — [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]

[illegible] na [illegible] — [illegible]

[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] — W [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Wasza Mamunia i siostry krewni przyjaciele których
wymienionych wyżej dzieci dzieci moje piszę do was i błogosławię — [illegible]
Wszystkich [illegible] pisałam do was przez dni kilka po przyjeździe [illegible]
nie było [illegible] niewątpliwy [illegible] — trzeba było wszystko [illegible]
[illegible] wymawiała Mamunia że się z Wasza [illegible]
[illegible] was na przykład [illegible] — Wszystko jednak [illegible]
[illegible] sobie [illegible] i [illegible]
[illegible] w pracach po niedawnych burzach — Z [illegible]
w nieszczęśliwości [illegible] wszystkich Napisałam była i prośba [illegible]
naprzeciw was wyjechali do Chmielnickich Karczmy — potem [illegible]
[illegible] i przybyli dzień pierwszy nie w [illegible] było — [illegible]
w domu wszyscy tak [illegible] — [illegible]
taborem wyruszyli byli naprzeciw was i [illegible] — [illegible]
na końcu domu [illegible] przy kończeniu dzieła które [illegible]
wszystko — w kilka godzin dopiero potem przy [illegible] ujrzeli was — [illegible]
[illegible] z powrotem naszych dzieci zdrowo [illegible] Boga [illegible]
nawet więcej — Ale Mamunia chorowała niedawno i [illegible] bardzo — [illegible]
gospodarowania [illegible] drugich godzi [illegible] chleb [illegible] przy
[illegible] chorych przy Jani i Irence [illegible] wszystkich [illegible]
[illegible] herbaty [illegible] — [illegible]
[illegible] już [illegible] — między nimi [illegible] i [illegible]
[illegible] moja [illegible] Matki; dzieci tylko [illegible] do siebie
[illegible] tylko [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] ale to nie zupełnie [illegible]
[illegible] — Nie mogę wam wyprowadzić [illegible]
[illegible] robiło potem [illegible] — [illegible] tak przyjechała [illegible]
[illegible] życie [illegible]
[illegible] po [illegible]
[illegible] naszych [illegible]
[illegible] przez [illegible] w [illegible]
[illegible] bez [illegible] i [illegible]
[illegible] i [illegible] — Jak [illegible] tak [illegible]
[illegible] — [illegible] nie [illegible]
[illegible] do [illegible] sposobu — [illegible]
[illegible] przy [illegible] po fortepianie [illegible]
[illegible]

59

wyjeżdża do [illegible] [illegible] gdzie dawniej do Grabów [illegible] powodu [illegible]
[illegible] z drugiej strony [illegible] drugiej [illegible]
[illegible] Obojga [illegible] Mamie [illegible]
[illegible] Grabów [illegible] do [illegible] wyprawie [illegible]
[illegible] [illegible] od [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Obojga – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Mamie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible]
wszystkich [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible]
[illegible] zdrowo [illegible] [illegible] – według [illegible] i [illegible] – i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible]
[illegible] dopiero [illegible] [illegible] i [illegible] i wyjeżdża
[illegible] do swojej [illegible] – [illegible] się [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] płacę, [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible]
[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible]
przyszły [illegible] [illegible] wyprawienia do potrzebnego [illegible] – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – dla [illegible] być [illegible] i dla [illegible]
[illegible] przyczyna których wyjazd [illegible] [illegible] zabawiam do domu
[illegible] – [illegible] tylko [illegible] by [illegible] [illegible] z [illegible] – [illegible]
[illegible] [illegible] Mamie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] powody – [illegible] [illegible] do wyjazdu [illegible] [illegible] –
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] =
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] – i [illegible] [illegible]

Co do obowiązków całe mnie będzie – co do pensy [illegible] to z Ospitą(?)
podróży – w sposób więc przez Mamę od niej wymagać będzie na potrze
bam tego powtarzać – koszta podróży wyniosą nad 500 fr. [illegible]
pewniej bo ten raz taką summę wyznaczyła na sprowadzenie Pana
córki [illegible] – Co do pensy pisałam wam wczoraj że wynosi na
Mamie – 2000 fr pierwszego roku a 2500 następnych – [illegible]
rada oczywiście od tych 500 przyznajemy panna [illegible] odp
mogła – Mam więc pełną nad konkurencją [illegible] tego [illegible]
dając się przytaczony list i wiele [illegible] teraz odpisze z drogi
Mamie całe kłopoty wyobrażam sobie nie mogła – [illegible]
[illegible] dostaje nie zapomni bo cztery na [illegible] pier
drogi się spisze – Ale Ale – wiele [illegible] napi
pisano będzie – Dame de Société [illegible]

[illegible] dawno [illegible]
dawno nie widziano – [illegible] od was [illegible]
słodkiej pieszczona [illegible] od was – dziś [illegible]
tylko myśl serca [illegible]
ręką do gładzi [illegible] to przytuli, także tęskno smutno [illegible]
tego wielkiego [illegible] dawać przyjaciółmi [illegible]
się [illegible] cieplej [illegible]
bezpiecznie [illegible] drogich serc [illegible]
[illegible]
nych – [illegible]
[illegible]
chać [illegible] powstać – Boże dopomóż [illegible]
dany – Dzięki wam dzięki [illegible]
[illegible]
Pana –
O ciocia [illegible]
[illegible] – [illegible]
[illegible] do [illegible]
do [illegible]
[illegible]

strata
…raz na Słowaczyznie jest — Wielka to dla Was wszystkich bo bardzo
…ciwy i do rzeczy — a młody ciągle mógł by pisała długo być pozy-
…tyczne — 6 fr — dobra wieść ale listu ani jednego tu nie mam bo i Matka
…tkie pozabierała z sobą —
…zecznoś na pocztę do Berdyczowa, a więc list wypisanie trzeba ale się
…tego nie boimy nowe po dawnemu rozpaczy dziennik i co więcej
…go wam będę — Bądźcie mi więc zdrowi Kochani drodzy moi mo-
…ję do wszystkich się pocieszajcie — Boże Mój co to za szczęście mimy-
…dziam takie się bez trwogi — a ich ono rzadkie na świecie — Błogosła-
…wo na was teraz i na wiek — Wiś

Mamcia prosi was prosi usilnie niech to panna Weronika rozum
— bo dotąd Jennia zawsze mądrzejsza była od wszystkich towarzyszek
od 800 fr — odstąpię nie może to co sobie niech się swej woli
tylko przysyłające —

X 43? 70

[illegible] Kasperze
[illegible] sobie — Cóż to znaczy że od was dotąd ni słówka kochani
— czyli gdy listy wasze bo żadnym sposobem wierzyć nie mogę ażebyście
pisali też i moje [illegible] was niedochodzą — Boże Boże niedopuszczaj ażeby
zabierał wam ten jedyny [illegible] z rodzinnego [illegible] — Wasi chociaż pisać będę
za ten [illegible] jedna kartka nadzieję was dojdzie — to jest trzecia od [illegible]
[illegible] powrotu mego do kraju — Ostatnią posłałem wam na [illegible]
[illegible] z Gwardii teraz Oznajmiam wam że [illegible] pomimo [illegible] obawy
[illegible] dostało się [illegible] szczęśliwie do T. gdzie się was D: nie spodziewał a
[illegible] Ojciec jego przyjął nadzwyczaj mile — Cóż to za niedola wrętka starości
[illegible] podobna do młodości niektórych istot — taka sama potrzeba przytulenia
[illegible] i taka łatwość w przylgnięciu do lada czego lo by się tylko [illegible]
[illegible] nie był — to ciągłe szukanie wsparcia i to [illegible] obrazy
[illegible] co one jest niepodobnem bo [illegible] cały [illegible] drugim i
[illegible] nic [illegible] nie zdoła — Starość jak młodość [illegible] na [illegible]
[illegible] jedna jak druga wyobrażenia tylko żyją i rozumu nie [illegible]
[illegible] i druga sobą tylko zajęta — pierwsza młodość całą namiętność [illegible]
[illegible] zwykle wyobrażenia wylewa — na [illegible] — [illegible]
[illegible] jest [illegible] bo [illegible] gwałtowny [illegible] jest dla
[illegible] potrzebą jak [illegible] ciało potrzebą być [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] i [illegible]
[illegible] złotą wygrywa — [illegible] z [illegible] może [illegible]
[illegible] za wszystkiem co [illegible], dość [illegible] ażeby przytomnie
[illegible] sposób [illegible] i [illegible] na [illegible] i w niebie
[illegible] potrzebę [illegible] nie dla siebie lecz dla [illegible]
[illegible] przedmiotu dla sprawiedliwości — A czasem [illegible] dla [illegible]
[illegible] do wyższej czystszej doskonałości —
[illegible] starości — doświadczenie [illegible]
i [illegible] rzeczy [illegible] i [illegible] powtarza
[illegible] bo wszystko [illegible] jest — Ale [illegible]
[illegible] z [illegible] i materyalnego [illegible]
[illegible] nie [illegible] w [illegible]
[illegible] [illegible] starczym duchowe
[illegible] na wszystkiem to [illegible] być na
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] do [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] do wszystkich [illegible] [illegible] —

nocy swojej z niewymownem czuciem zazdroszczą ci dano mi użyć szczęście [illegible]
Cię szczęśliwszą – I rozdzierają się serca jego wielką ~~rozpaczą~~ i podziwem pełne
miłości Boga i śpiewa nam tysiące razy nie śpiewał Salomon kiedy
mówił Księgę o próżności – Wierzcie mi kochani – Niedarmo Ojcowie
nasi o bardzo starych mówili: szczęśliwy na wieki I stokroć szczęśliwa [illegible]
kiedy się aż w Żywej Wieczności rozpromienia – To też kochani moi
niech na ten nadchodzący nowy rok życzę wam z serca Azeby serca nasi
zatrzymali się na chwilę przy pożegnaniu i szczęśliwszem teraźniej-
szym a tak nie lubię – Ale doszli do rajskiego promiennego wieku
w którym Człowiek Aniołem stał się w Panu, dojrzawszy na Obli-
czu Jego i pobłogosławiwszy mu za wszystko – Nowy rok co
nam przyniesie? Nie wiem czy złe w Panu? Ubierzemy czy nowe [illegible]
z gryzotą? Która niedola z tych które dojrzeć nam można z dala [illegible]
Ojczyzna i początkiem Ziemi na ustach złożę – może powiada Miecz
z tego Pan użycza gotowość rzucać sobie nowe przebudzanie po-
kiedy nas do siebie? Wola Jego wola święta niech się stanie – Ale proszę
z sercem swoim kiedy oto Panie jeśli toby może niech bierze [illegible]
dziś od nas – kochani nie dał pociechy w skarbnicy swojej – A co
stało może nie odrzucić który – kochani szczęśliwego wam serca [illegible]
Chleb nasz biały którym się z Wami w dzień narodzenia Chrystusa
nie mogli i tej ~~z Wami~~ podzielić, żegnam was z daleka korzym przed
niebem przed tym Żłobkiem Zbawienia wszystko tu przez [illegible]
tak was – Niech się Aniołowie i święte dzieci zbiorą i wesołe
z Wami – Niech on wam wsparciem i szczęściem będzie nadzieją
pociechą odpłatą za wszystko i zbawieniem tu i ~~tam~~ gdzie wszy-
Gdzie daj nam Boże rychło wszystkim zejść się w Ojcowskiej
najświętszej szczęściu – na wieki Amen –
Dzisiaj w chwilkę czasu nie było aby się z Wami rozmówić
Teraz chcę przerwać nie przyszedłem do was – Słuch Słuch – [illegible]
[illegible] w tej stronie – Na nowy rok zaczynający chcę [illegible]
[illegible] nowego źródła miłości [illegible] dla gwiazdki z Ukrainy [illegible]
przypuszczam się cały szczęścia w tem czasie [illegible]
tej i wszystkiej [illegible] z Ukrainą – to moja wiedza przecieka – [illegible]
który trwa na ile wiara moja żyje – kochani – i [illegible]
i tej pamięci – A więc i niech [illegible]
[illegible] – rozradujcie się w Ojca który dobry bez miary – [illegible]
a zgłaszajcie się wszyscy u niego – dobra nam będzie w pokoju –

Stycznia Nie spisałam [illegible] nowy rok przepędzić w [illegible] chciał J. tak blisko bo
ten wywrócił [illegible] się dzisiejszym powozem i uderzyłam się w głowę tak
że mi dawniej [illegible] odzywać się zaczął — Nie przeszedł mnie [illegible] D.
[illegible] i sam tylko był u Ojca — [illegible] dziś [illegible] na gawędzie z [illegible]
który [illegible] został ten świat i na przyjmowaniu tudzież [illegible]
[illegible] i dwóch innych pobliskich wiosek przybyłych na powitanie [illegible] —
[illegible] rozstanie z Nimi było ale krótko bo się mniej znamy — Ale kobiety
zawsze kochani — dawno dawno takiej chwilki błogiej nie miałam ale z
[illegible] — wyobrazić sobie niemożna tego smutku i tej radości [illegible] mnie przy-
wszystkim [illegible] zaczęła pierwszego dnia [illegible] dwadzieścia razem
wszystko, [illegible] przyjechała [illegible] co która miała — Na [illegible]
[illegible] znajduję [illegible] zmizerniała bardzo — i [illegible] — [illegible]
na [illegible] — tak dowcip tudzież u siebie doma — mimowolnie pokorny się
[illegible] w obec [illegible] tych istot — [illegible] w oczach mówię im kiedyś —
[illegible] przez tak niedawno dobroci zrobiła za [illegible] wy mnie tak [illegible]
dobre słowo — powiada [illegible] — Zaprosiłam ich wszystkie na obiad na pierwszy
dzień który w domu przepędzić będę mogła — tam będą gwarzyć i gawędzić —
mnie o [illegible] w wesołe [illegible] — Jakie miłosierdzie Boże że im się
[illegible] dziś — przejeżdżałam przez W.: tam tudzież [illegible] bardzo się starza —
to za boleść kiedy oni niby do nas należą ale [illegible] związani — kiedy się oni [illegible]
[illegible] proszą a ja dla nich nic nie zrobię nie można tylko słowem [illegible]
[illegible] modlić się tej [illegible] — [illegible] do was [illegible]? — Niemasz [illegible]
[illegible] cała mnie [illegible] daleko — w bliższej chcę to się w tej [illegible] nie można
[illegible] wpływem wyrobić [illegible] się do niej [illegible] — Z daleka niema sposobu
[illegible] ich [illegible] Oficjalistów — Nie umiem [illegible] Boga
[illegible] za to że D. sprawiedliwy — koniecznie [illegible] się w domu [illegible]
Z daleka najlepsze rozporządzenia na papierze tylko zostają — Boże [illegible]
gdyby oni wiedzieli jak [illegible] oni [illegible] w sercu —

13 Stycznia Mało co czytam nic nie robię i nic nie myślę [illegible] —
się nawet zdaje że [illegible] — Ciągle prawie [illegible] na [illegible]
[illegible] W. [illegible] z tych gości [illegible] się z [illegible] prawie wszystkie
[illegible] — tylko wymyślam rozmowy które by [illegible] prowadzić [illegible] niby [illegible]
[illegible] a które by nigdy niczego [illegible] nie [illegible] — Mimowolnie [illegible]
[illegible] się [illegible] myśli do [illegible] dawniej tak nie bywało — Wiele
przedmiotów o których na wieki zamilkły [illegible] cała moja nawet z kochanemi
[illegible] rozmowach [illegible] tylko
[illegible] — tym nawet o których długo myślałam [illegible] w wyobraźni

a kiedyś w zapomnieniu się w gniewie wymówi to słowa wzgardy i szyderstwa [illegible]
by im nigdy z serca nie wyszły przeciw temu co było [istotną] świętością świata — [illegible]
nieraz mówi że największą wadą moją jest pamięć — bo raz usłyszane słowo [illegible]
wymówione więcej ma u mnie wagi niż [illegible] — i ryje mi się na wieki
~~w pamięci~~ w sercu — bo mamcia [illegible] nie widzi że nie o mnie idzie ale
w to wierzę co uwielbiałam jako prawdę i świętość nie dla mnie ale dla [illegible]
dziś ich wartości — nie [illegible] się bo nie ta [illegible] niekiedy miewam na wszystkie
Miłosierdzia Bożego wzywam tylko — widzę — są chwile, zdarzenia straszne
ważne i przenikające w których błyskawicą światło spada na całą czarną
duszy ludzkiej i wyrzuca ich nigdy jeszcze — [illegible] ~~[illegible]~~ i
[illegible] postać wróci się nigdy nie zapomni jaka się [illegible] w świetle obraz
[illegible] ludzkie [illegible] — wszystkiem, myśl z której się wyradza i od
myśli zależy wpływ cały na świat wywierająca + ta myśl [illegible] się [illegible]
[illegible] dojrzanym [illegible] w pół słowa — Może też i to za daleko się
nie mniej tych ludzi kochanie między którymi a mną przepaść widzę której się
dowiedziałam tylko [illegible] swobody i potrzeby z niemi nie mam — [illegible] się
myśl wiele oblicze bo [illegible] się boi i tam gdzie głęboko we mnie
prawdę kochać zdaje się że i w samotności myśl [illegible] się nie [illegible]
wiemy że nikomu przydatną nie będzie i [illegible] na wszystko tylko [illegible]
kochani kochani — którzy — jeśli nigdy a nigdy [illegible] nie będzie
doprawdy [illegible] całe [illegible] i będzie [illegible] bez [illegible] — [illegible]
Ach to też i mówię — [illegible] nas gorszyć — [illegible]
sam Bóg nas stworzył — A potem czyż Chrystus nie [illegible] czy nas [illegible]
[illegible] — nawet nas biednych kobiet [illegible] samarytankę odtrącił. [illegible]
dziwi się kochani że nie wiedzieć co wam piszę — [illegible]
że sama jedna [illegible] i [illegible] że sama jedna kochani [illegible]
[illegible] na świecie — A kiedy widzę że wyobraźnia moja wszystkiemu prawie [illegible]
i dzieci że się wiele [illegible] gorszy za drugiego [illegible] lub [illegible]
mnie niespokojnie boli — to mi się tak zimno — zimna w duszy [illegible]
[illegible] mi się w myśli jakby coś [illegible] bo [illegible]
i wątpliwość zaległa mi serce nie co do prawd wiary Chrystusowej Boża ale
do zastosowania ich do życia — Może doprawdy szalone mi serce czy
wiem? Życia jeszcze tak wiele przede mną — [illegible] dalej drogi wskaże [illegible]
[illegible] tylko a tak samotnie — ah gdyby głosu Chrystusa zasłyszeć — zasłyszała
pewnie gdyby [illegible] — [illegible] — [illegible]
tak pisze [illegible] że i płakać [illegible] mocna — [illegible] pisze nie mówię [illegible]
[illegible] nie patrzy — biedni wy biedni że [illegible] — kobiece — [illegible]

ścierać mi się — nie sobie wiele razy mówiłam że nigdy czarno na białym nie [illegible]
[illegible] się tam w [illegible] drzwi — ale nie dotrzymam słowa bo pewna jestem że nas listy
nie dochodzą i piszę — jak się tyle rzeczy w życiu robi tylko dla zaspokojenia się
[illegible] — Abyś wam kiedyś mógł powiedzieć robiłam co mogłam — Wstyd mi [illegible]
— jedna wiem pewnie i to mi za wszelkie światła za wszelkie pomoc starczy [illegible]
że powołaniem moim jest wiecznie powtarzać głosem i muzyką słowa [illegible]
[illegible] — Dzieci kochajcie się wzajemnie — wszystko jest na ziemi nawet wiara
miłość minie — brak miłości kaleczy mi był od dzieciństwa — brak miłości
[illegible] ale jedynej bliźniego jedna rzecz mi zaprawiła że niewłaściwie się stały —
[illegible] głębszej przewidliwej niż wszystkim [illegible]
[illegible] gdzie miłość [illegible] — to też z cierpienia jedna mi została owa
[illegible] — doświadczenie jednego otworzyło miłość — i dla świata jedna nauka wszystkich
[illegible] zostawiło: Dzieci kochajcie się wzajemnie — A więc czegoż chcę jeszcze —
aby wszyscy kochali i miłością żyli się nie gorszyli i z miłości [illegible] nie
[illegible] słowa moi nie [illegible] [illegible] ale tajemnica [illegible] by były —
[illegible] przez [illegible] — chcę wiedzieć o was — błogosławiony Bóg który nas
[illegible] — a więc [illegible] w [illegible] [illegible]
[illegible] — Czy [illegible] wam [illegible] czy wam [illegible] — [illegible] — widzę was z [illegible] —
[illegible] się do was jak [illegible] między sobą. Gdzie kobieta tam
[illegible] tam dom bo u niej zawsze wyrozumienie i miłość i ciche bezpieczne [illegible] —
[illegible] przed [illegible] co [illegible] — dlatego kochanie [illegible]
[illegible] — i nie ja jedna — tak gronko wasze dawno rozpierzchło się [illegible] — [illegible]
[illegible] waszego — siedzieć [illegible] w całe waszej [illegible] [illegible] z was [illegible]
[illegible] ręką podparta głową i [illegible] tak [illegible] jak by Bóg [illegible]
[illegible] i dobra myśl [illegible] była — i to kochanie [illegible] [illegible] —
[illegible] chodzi to [illegible] to w [illegible] to wkoło [illegible] — [illegible]
[illegible] spojrzenia [illegible] i po [illegible] ręką [illegible] i głową potrząsa i tak [illegible]
[illegible] jak by ją wydrzeć chciało — [illegible] się [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] — Obie [illegible] i siedzą — niemożna rozstać się i [illegible]
siedzą [illegible] — [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] — nie tam w [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible] się i [illegible]
[illegible] — [illegible] — [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] — Była [illegible] gwiazda między gwiazdami [illegible] [illegible]
[illegible] jak [illegible] miłości — [illegible]

Ziemi garstka ludzi była ich biednych — W złej doli zrodzeni w złej doli wz-
iak trawka na borowisku gdzie wicher nawet nie zna ich pieszczoty — I nawet
się wszyscy nie znali tylko przeczuwali i sobie mówili cichutko — Jak się
wszyscy pomodlim Panu prośbę wysłucha tak Chrystus obiecał — razem i o-
ale w przestrzeniach myśl nasza biegła jak w siedm ugodziem? i w najem-
się panu prośbę zestrzeliem? Jak z głosów wielu jeden śpiew powstanie? [illegible]
Gdy spadałem z ramion? Ot tam wysoko Gwiazdka nam świeci ponure
takiej boleści — tak ona świeci jak my te płaczem w pragnieniu naszej
wolności tylko w blaskach burza się nie miała ku niej wrzeszczem [illegible]
nie — Jak ona świeci tak my nadto będziemy pośród żywota — W niej [illegible]
wierzony i wszystko zarzucim przez nią aż do stóp pana lecz ten nasza [illegible]
Gwiazdka skurta wysoko mowy ludzkiej nie słyszała tylko drżała
sobie smutkiem i wciąż myśl gorzką snuta: Czemu na łzawnic [illegible]
twórca wyjął mnie ten Pan? Ni mam siostry towarzyszki ni kocha-
ni pomocy udzielać — Gdyby do niebios to zbliżyć razem z niemi żeby
błyszczę — nowym dniem — przecież byłabym na los zdata. Ha! [illegible]
wola przyda kiedy kresu nie rostanę — Ależ światło na cóż darmo rzucę
w przestrzeń? siostry nie widzę — a ludzie nizko daleko ani dojrzą ani
pojmą — patrzałam piękni nie z poziomu się nie wznosi, tu jak [illegible]
cisza w trawie zielonej — Gdyby dał choć jeden wyjrzał [illegible]
z siebie — Żeby się im wznieść mego światła — na losy im przyda [illegible]
i niebiem? To gorzej Gwiazdka chmurna wola: Ostoń mnie chmur-
kach i kwiatkach ale nadarmo bo tak wysoko tak daleko nikt [illegible]
wybiegł jak ja, rzucam promienie ale nadarmo bo do niższy nie
sięgną, świecim więc sama i nie potrzebna nikt mnie nie trzyma
wiary nie widzą ni gwiazd ni ludzi, sama dla siebie wieczność [illegible]
w trzebie i tęsknocie — I zniknęła w chmurze Gwiazdka bolesna — A na
[illegible] ziemi wicher wył srogi i garstkę ludzi niósł a one długo [illegible]
[illegible] w górę nie było tej gwiazdki na niebie i w siebie wracali [illegible]
i same — I długo przecież był tak — A ludzie one jak [illegible]
dzieci i [illegible] zwiędłych [illegible] przez ogień przeszłych [illegible]
[illegible] na [illegible] — Gwiazdka wyjrzała z chmur
[illegible]
[illegible]

[illegible] prawdy: na tą Gwiazdkę aby świeciła mi [illegible] na los [illegible]
Stworzenie powiedziano na początku: stworzył Pan Gwiazdy aby świeciły
które świecić nie będzie — biada więc Gwiazdce która nie [illegible]
[illegible] świeciła? Gwiazdki moje Gwiazdki wszystkie [illegible]
Jeden [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] przyszłości [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] — co to za [illegible] postać — [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] od [illegible] serca [illegible] —
to [illegible] [illegible] się [illegible] — Jedno z was tylko [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] — drugie [illegible] to [illegible]
w milczeniu [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] radości było [illegible] w [illegible] — [illegible] [illegible]
poprawić się [illegible] [illegible] z serca a potem [illegible]
na [illegible] tego który [illegible] nas [illegible] [illegible]
to [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] z serca powtórzyć na [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] ten dobry [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] radość w [illegible] na [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] — [illegible] w chorobie [illegible]
[illegible] się [illegible] [illegible] moje [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] nie [illegible]
Ale w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] do — [illegible] [illegible]
[illegible] do [illegible] w [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] było — [illegible]
w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] —
[illegible] się [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

zasłużyli? Wprawdzie przed stopami padnę uwagi mego i zniknie [illegible]
[illegible] i westchnienia ustanie Chrystusowi — przyjdzie czas w którym [illegible]
[illegible] zniewagę karanie go nie będzie — Zwyczajny czysta powabność [illegible]
i [illegible] przygarnie się do niego wszystkiej mitości [illegible] — [illegible]
[illegible] będzie — Miejmy dobrą wolę a wierzmy — stanie się [illegible]
[illegible] wolnie i [illegible] mego wszystkie — Od początku tej [illegible]
jest dziś 2 Lutego Znamię komunikowałam [illegible] Oby [illegible]
tylko jeszcze przyjąć raczył — Wszelakie i wy [illegible] dziś [illegible]
[illegible] przyjęcie — tylko wy racz za [illegible] —
dobrze którego Pana Chwałą [illegible] — [illegible] Chwała [illegible]
nie zniewagą [illegible] modlitwy mojej przyjść może — Zapewne [illegible]
Chwała za [illegible] temu uzdrowieniu [illegible] stworzeniu [illegible]
[illegible] Czysta z Chrystusem [illegible] tak się [illegible] i [illegible]
Wszystkie się [illegible] i [illegible] mego [illegible] w niej [illegible]
[illegible] — Jak się tam [illegible] dziwnie [illegible] i [illegible]
może [illegible] z pokory tak mówię — gdzie tam — [illegible]
[illegible] — Nie byłabym [illegible] między [illegible] i [illegible]
Pana gdybym pokorna była — Nie upadałabym tak często i tak [illegible]
[illegible] ile mnie [illegible] dobrą [illegible] i [illegible] — [illegible]
radabym w głębi serca żebyście mnie we wszystkich względach [illegible]
[illegible] dobrą wolą i [illegible] od [illegible] — ale jeśli [illegible]
[illegible] mnie i [illegible] [illegible] — bo
[illegible] i [illegible] — [illegible] w [illegible] serca [illegible]
[illegible] — [illegible] kiedy [illegible] i [illegible]
[illegible] serca [illegible] — [illegible] bydlęca — [illegible]
[illegible] tak [illegible] pokory [illegible]
[illegible] prawdy [illegible] razy [illegible] razy [illegible]
[illegible] i [illegible] serca [illegible] tak [illegible]
[illegible] każdą [illegible] tego [illegible]
[illegible] tak cały [illegible] gdzie nie gdzie [illegible] — [illegible]
nie gdzie — [illegible] [illegible] w [illegible]
[illegible] Ona ile [illegible] a [illegible] były [illegible] tak [illegible]
[illegible] tak, tak [illegible]
[illegible] dał [illegible]

3

ludzie patrzą ciekawie i mówią że to piękne i lepsze się ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] która — A to światło twoje [illegible] obrzydliwy — Czy trzeba całej
[illegible] — Nie nie — nie burza piękna tylko pokój — bo pokój to siła — [illegible]
[illegible] może pokój wam w panu — Chcemy usposobienia waszego nie wiem czy by
[illegible] dziękować Bogu — niech wam wielka w panu który przebacza —
[illegible] się pracujcie dla niego — bo [illegible] przyjść który będzie do tego który
[illegible] czynowi robotę teraz z prośbą i niezapracowanymi rękami —
[illegible] chce najdrobniejszego byle nie w [illegible] [illegible] a twojej pracy
[illegible] tylko żeby nam nie powiedziano. Naprawdę odebrałyście się za
wasze — Nawet widzę trzeba na zbudowanie od rana do wieczora [illegible]
[illegible] a pracy tej miłosiernej zawsze na tyle co ludzie starczy ej może
[illegible] za to najdrobniejszą nagrodę — Dziś cierpiała bardzo w tych
[illegible] dość długo w łóżku leżała teraz podobno niby jest lepiej ale to lepiej [illegible]
nie wiele znaczy w chronicznej chorobie mówią że ma zapalenie w [illegible]
[illegible] [illegible] otacza — Dla tej drogi i nie mając ej [illegible]
[illegible] ej w naszej stronie gdzie lepsi podobno lekarze i gdzie by może [illegible]
[illegible] i wolnej myśli miała chociaż ej [illegible] takiego się radzaj i trudno
[illegible] — [illegible] się nie zarobem [illegible] [illegible] — Ona [illegible]
[illegible] nie może [illegible] przyczyn [illegible] między [illegible]
— Chyba na separację do której według duchownych których się radziła
[illegible] na prawo — będzie się więc [illegible] przed [illegible] broniła żeby
[illegible] jest [illegible] grzechem ej być — Zawsze na dalej [illegible] będzie
[illegible] przypadku bo w [illegible] [illegible] że przyczyny [illegible] a [illegible]
[illegible] — Możecie sobie wystawić co dla niej z tego wszystkiego za kłopot
[illegible] i bieda — Wiadomości od [illegible] nam [illegible] ale nie przewidzę
kiedy się [illegible] — od [illegible] — [illegible] nie sposób tak [illegible]
[illegible] chce nie [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] — [illegible] że [illegible] może nie
[illegible] kiedy ej Bóg nie dozwala — trzeba [illegible] kończyć ten list
[illegible] pocztę posłać bo właśnie [illegible] nie miejsca zawiera — [illegible]
[illegible] [illegible] moi [illegible] — do zobaczenia drodzy mili — mili
— moi — moi — [illegible] drogie w [illegible] Całuję Ojcu Matki [illegible]
[illegible] polecam — Chciej ej w [illegible] Matka [illegible] nie wzywana. W
[illegible] serdecznej miłości wyrażam [illegible] wam [illegible]
[illegible]

[illegible] za [illegible] żegnać się dziś z Wami — [illegible] [illegible] [illegible]

pióro — przebaczcie dzieci jeszcze razem siostrzyczko kończę i oddam —
my będziesz z Matką twoją w Niebie błogosławili będziecie razem i dziękowa
rać Panu Jakiej ona straszne kochać musi, z rana pewnie modliła się za
Was przy Chrystusie stała kiedy zstępował do Ciebie — Może ci pokój wy
i cierpliwość i cichość i wyrozumienie w miłości i wytrwanie w słodyczy
ciężkim brzemieniu które pańskiej ręki porzuciła kiedyś — Wychowali ją
na sercu wypieścili wykochali że będziemy a którzy ich dziś nie mam nie może
będzie — ptaszę a ptaszę — tak i Matka pewnie z tak trzy [illegible]
wytrzyma gościnie z Nieba przyniosę ciebie cierpliwości trochę — coś
[illegible] ciele że się Matce nie tak bije i trzeba przyjechać — Boże Boże
wy wiedzieli jak to boli w dzieci Urodzie cierpliwości kochanym tęsknię
Zatem tę co mi pobiegły niech wam Was chcę trochę cierpienia
kocham kocham — nie wam powiedzieć nie umiem bo się ptaszę
czemuś was tak boleśnie kocham jak tak gwiazdy jak [illegible] —
Gdyby wam na wiązanie chcę jeszcze Józefowej posłać — Gdyby gdyby
widzieć wam siebie uprosić — chcę tęsknię — szczęścia waszego albo
Dzieciątko — Gdyby chcę kwiatka papierowego wam posłać żebyście
łatwo ułożyć żałobnie Magli w kilku sercach cała o was mowa —
wy moi rodzeni — co ja wam dam na wiązanie? Nie — chyba na
ciche modlitwę do Pana za wami — nawet Dziecko nie zaśpiewam
dziecko ptaszek coś pokój — ptak na lodzie nie od szczęścia —
Ubóstwo z pomiędzy ludzi naszego kochanego zbiorę o gromadzie —
naszej i pokocham za was — będą wam błogosławić godniejsi dzieci
na wiązanie niż ja dziecię u Pana uproszę — Obiecuję wam to na
wasze szczęście w Sobotę w marcu — tego roku będzie za tydzień
Obiecuję bo w domu umieszczam — Boże daj wam szczęśliwą pogodę w dzień
ś. [illegible] chcę odrobineczkę — Niech wam pies[?] samotnie nie będzie
będzie mi radością jak ptaszki co wrosną trzeba chcę jeszcze
i zaświergolą jak do Nieba tak głośno a wesoło żeby aż Chrystus obejrzał
się na was — Moi wy moi — A ja się nie pochwalę i powiem: Panie
w Gwiazdce mojej śpiewam tobie — sercem całym i głosem całym a
radością chcę jeszcze sama a sama boli jesteś
Od Lalego też razem dopraszam się — Będzie nie zdrowi kocha
D: w domu niema od dawna — X. i nie wam od niego nie
będzie ręce i o całem szczęściu — Bóg z wami — Panu
polecił wam [illegible] pocałunek [illegible] i całuję i dzię
[illegible]

66 ~~84~~

Lutego [illegible] 44 Dziś kochani drodzy mili — przeszło wasz przeszło
[illegible] w trochę [illegible] — w dniu pospiesić się do interessu — bo Mama
te dwa tygodnie temu [illegible] od [illegible] pisać i skończyć z nią [illegible]
[illegible] a Matka [illegible] się w najlepszy [illegible] niczego zrobiła i Mamcia [illegible]
[illegible] przez lekarz [illegible] naprawić — Oto list do niej — 700 fr na
[illegible] wkrótce. Odbierze jeśli nie razem przyjedzie z [illegible] — Mamcia dobra
[illegible] niej przeczuciu i straszne się już [illegible] — Zmartwiłem się kochani niech sobie
[illegible] się wyprawowania jej w drogę i wszystkie jej do potrzebne przysłać
[illegible] powie Mama [illegible] w paszporcie [illegible] cała [illegible] do [illegible]
[illegible] najlepsza i najprostsza droga na Frankfort Drezno [illegible]
[illegible] — potem Lwów [illegible] gdzie się [illegible]
będzie — tylko trzeba żeby przejeżdżając przez Drezno napisała do mnie
[illegible] na tym punkcie podróży zupełnie inaczej nie będzie [illegible]
[illegible] powóz do granicy wyprawić — tylko w Dreznie [illegible]
[illegible] na odpowiedź ale [illegible] bezpieczniej dalej jechać [illegible]
w drogę tem lepiej będzie — bo już Mamcia bardzo potrzebuje — Więc cała
prawie bez przerwy chorowała na koszt [illegible] to znowu po [illegible]
[illegible] w głowie tygodniami w łóżku leży — Jeśli będzie [illegible]
[illegible] do wód [illegible] — Mamcia [illegible]
[illegible] towarzystwa jej bo trudno jej [illegible] chorą więc [illegible]
[illegible] w takiej podróży — [illegible] ale gdyby się tak
trzeba by wszystko ułożyć i [illegible] w przeciągu dni kilku to dla niej
[illegible] bardzo trudno — [illegible] biedaczka [illegible]
[illegible] żeby na pewno wyjeżdżać miała — Gdyby się [illegible] z panną [illegible]
[illegible] mogła [illegible] to by to dla niej za dogodność była i za [illegible]
[illegible] czy brać ją z sobą [illegible] dla pani czy zostawić [illegible]
[illegible] powiedziawszy [illegible] żeby się [illegible] podróży — trudno [illegible]
[illegible] czy więc [illegible] będzie miała tak daleką i [illegible] drogę
[illegible] za Zygmuntem [illegible] do [illegible]
[illegible] się [illegible] z pokoju do pokoju w dni których się [illegible]
w łóżku [illegible] leży najwyższego [illegible] bo jej [illegible]
wszystko to nie by nie było bo [illegible] — Ale to [illegible]
[illegible] Napoleonem [illegible] co [illegible] koszt [illegible] — [illegible]
[illegible] na [illegible] przeznaczona [illegible] biedna Mamcia
[illegible] do [illegible] do niespokoju — kiedy [illegible] dłużej [illegible]

ze twoia nie iest tak ale iak sie jej wydaie to stoica tylko potrzeba — Juz ia przedtem
poczuwała to wiem — Mowią wszak Doktorzy że nie iest ta choroba tak niebez[pieczna]
iak by była choroba kości samey — Boże Boże zmiłuy się nad nami — czy wiesz
iaka wola Boża nad nami. Moie z Wiosną z ciepłem lepiey się będzie — [illegible]
listow ostatnich dowiedziałam że się jej pot. wyszło trochę i może to tak być bo pisząca
pisała do mnie — Mamunia opowie się [illegible] — Mowią że się [illegible]
i [illegible] będzie [illegible] kiedy ia tobie przestanie — Nie ia do niej [illegible]
ona do mnie dostać się nie może, [illegible] przed tem po tak długim niewidzeniu którey
przebyłam iakiś czas z nią i znowu rozgonił nas Bóg — A tak by się [illegible]
[illegible] na którem by [illegible] — swobody się trzeba duchowey — [illegible]
iak powietrza na odetchnienie — [illegible] kiedy [illegible]
bo [illegible] serce [illegible] pierwsza [illegible] — [illegible] Mamunia [illegible]
się od niej nie [illegible] Mamuncza [illegible] nie może wszystkiem [illegible]
[illegible], [illegible] tylko [illegible], [illegible] potrzeba
nie może bo [illegible] i od razu tak [illegible] — Boże Boże kiedy się na
[illegible] przestanie — [illegible] że [illegible] do mnie przyjechać [illegible]
moie [illegible] — [illegible] i [illegible]
[illegible] kiedy [illegible] — Moie [illegible] opowiedzieć iak [illegible]
[illegible]? [illegible] sobie [illegible] i [illegible] dom drewniany [illegible]
bez piętra — [illegible] zewnątrz [illegible] wewnątrz [illegible] z ogrodem [illegible] — i
[illegible] wiele wiele [illegible] dwa [illegible], w [illegible]
[illegible] na miejscu [illegible] dawniej [illegible] i trochę [illegible]
[illegible] — Z rana [illegible] się [illegible] w [illegible] dawnym [illegible]
[illegible] i [illegible] że
[illegible] się [illegible] i do [illegible] i [illegible] — bez
[illegible] trzeba z [illegible] w [illegible] wiele — [illegible]
[illegible] Czarnobrewa [illegible] serca [illegible] —
[illegible] na [illegible] [illegible] — potem [illegible] wychodzi w [illegible] —
bo wszystko [illegible] palcach — [illegible] obchodzi [illegible]
[illegible] iak [illegible] — Czasem w [illegible] Mania
z [illegible] sobie [illegible] — potem idzie do [illegible] na herbatę i [illegible]
[illegible] w domu [illegible] D. [illegible] pierwszey w dnia [illegible]
sobie się [illegible], na prośby takie [illegible] chwilka, [illegible]
niektóre listy [illegible] nie które sprawy domowe — po herbacie [illegible]
[illegible] w [illegible] i idzie do [illegible] przed [illegible] długo [illegible]
[illegible] do kobiet — tam wybiera się [illegible]
z wszy [illegible] by którey z dziewcząt do najdrobniejszych [illegible]

...śniadanie — rozwodzę się rozum starszy — Wtedy Gromi godzi wyszła z czasem
...ową na wieś czasem przerażające przesyłam kartki do Oficjalistów na
...z dziewczętami przechadzę się po ganku pokoiku — Zajrzę do Augustki
...powarzeni za stołem siedzi i z dziećmi rozmawia które spyta ...
...bo szytacie — obejrzę czy czysto ubrane, czy zdrowe i grzeczne — potem
...zabiera z sobą i wraca do mego długiego pokoju gdzie przy stole
...odbywa się katechizm historya święta czytanie polskie i pisanie, co
...niewiedziec którego zwykle wspomina się Ojca D: i przed krzyżem pacierze odmawia
...potem — jeśli trochę czasu zbywa listy się pisze i w domu w ...
...kuca się sieknięta bo obiad daje a D: wraca z fabryki czy z pola —
...potem gwar wielki w kowalskiej pokoju — Wszyscy goście którzy się
...cały ranek przebyli odwiedzając się nawzajem czytając czy ...
...kiedy jeśli kto z dziećmi przyjechał Ale któryś zwykle nie odwiedzam ...
...porządniej bardzo ale w szczególnym takim razie — Wszyscy goście ...
...schodzą się na obiad i ciż resztę dnia ze razem czytają, drukarki śpiewają, nowości
...opowiadają, obrazki przeglądają i gawędzą gawędzą bez końca o Niebie i o
...ziemi i kłócą się ani święta filozofów — Na kominkach ogień się pali
...cały dowcip przez cały dzień słowa aż pora rozchodzić się spać — i często
...zasiadają takich gawędzeń — potem znowu do mego długiego pokoju z D: ...
...— i tu odpoczywa — jeśli taka przez dzień wieść ~~...~~ xx przyniesie
...spoczynek — i ... przeczyta i przyjdzie i zostaje przy drzwiach
...kiedy tych Was jeden ze mną w pokoju — — Nazajutrz znowu to samo
...tak który kończenie podział dnia na dni czasu ... tak prze-
...że rzadko kto do nas inaczej jak na kilka albo kilkanaście dni przy-
...bez końca by wszystko było przeznaczone — Z resztą i goście tamte radzi bo
...nowych zawsze mają podstawienia a kto u nas nie czyta — Że ona
...miło mi było wiersze ... Obiecuje się z W: Cóż to za poezje
... ~~...~~ wiele się tam uczę z Was Naszych bo często ...
...tak bujno wyrosło — Oj szkoda szkoda że wielu rzeczy pisać
nie można — że co w mowie nowinka to w pisaniu plotka — Ale coś tak
...gawędzam kiedy wysłać trzeba bo niemożna żeby Mamcia długo na
...czekać — Mój wy mój rodzeni — Mój wy mój serdeczni
wy moi błogosławieństwo Wam i kochanie Nieba i Ziemi — Czemu
...nawet do Was przemówić nie można — odejrzę coś się ci w pamięci
...dziecka u Was dziś — czy prawda że się Paweł z przybranym
...powaśnił? Do zobaczenia wszyscy kochani całuję was wszystkich ...

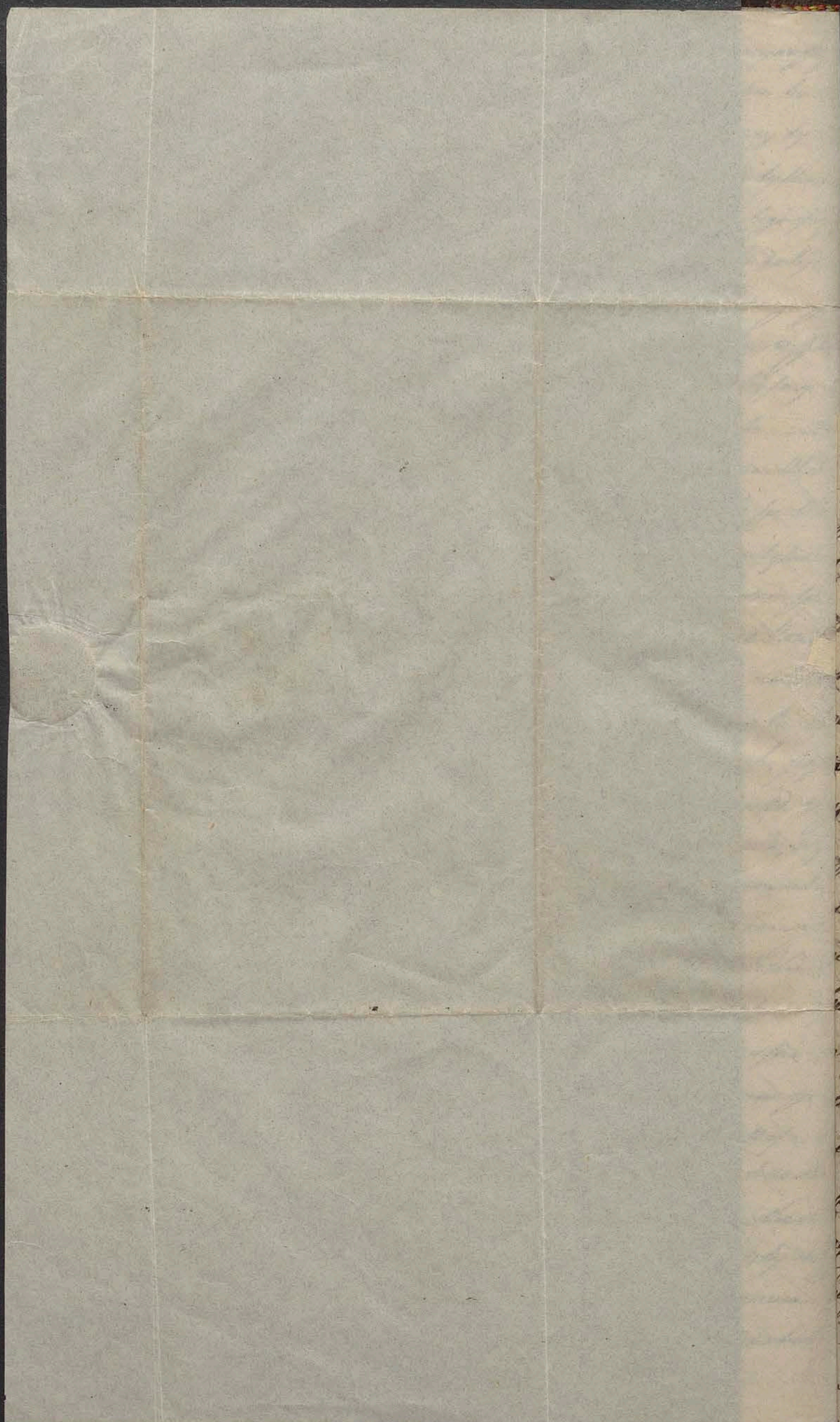
xx to ... życia — a ... ziarenko — ...

…orabi ziała bo liczba 7 tajemnicza — Jest siedem grzechów śmiertel-
nych i siedem boleści i siedem darów Ducha Świętego i siedem barw w tęczy —
Kto wie może na końcu życia się okaże że i moje zwierciadło siedmiorakie
było. Ale wiedzieć którego wyrośnie jako owoc będzie? biały czy czarny?
…owoc czasem Zdrowaś Marya za mnie zmówią —

Kwietnia 44 Gniazdko — Jak ja was przeproszę mili najmilsi moi za długie
milczenie — będzie sprzeniewierzyła się wam Ojca — Boże kiedyś kiedyś w niebie
dowie się w wiary wszystko dojrzy i zrozumie wytłomaczycie to sobie i wy-
baczycie — Ale teraz daleka ta nadzieja niespokojna mnie ani troszkę tak o
niespokoi waszym myśli — Zaczęłam była do was pisać — Alem się wnet spo-
strzegła i dałam pokój — przyzwyczaiłam z wami słów nie dobierać — i dlatego
tam w takiem usposobieniu że żadnym żywym sposobem nie mogłam
dobyć się na żadnej przysposobienie biednej myśli mojej żeby przeciw tak was
nie straszyła* — Jedna z was pyta ciemnej wiszi sumienia — Boże mój ileż
[illegible] niewinni — Oto dla tego że ma taka wiszi jaka Bóg ją mnie chce
upadła pod krzyżem i leży pół martwa pół żywa i tylko zaraz
ruszy się jej w sercu straszne słowa — Gdybyś chciała szczerze wstałabyś
niosąc krzyż bo takich Bóg nigdy nie odmawia — Nie usłyszy ją Bóg
nie spojrzy na siebie i na tych za którymi modlisz aż wstaniesz i poj-
dziesz z [illegible] zabłąkowała co się to niepodobnem zdaje — Boże mój Boże mój
kochany — Niech się kto pomodli za mnie — Ale nie za mnie jedną — Gdyby
z odrobinką światła i siły — tyle tak potrzeba bo ciemno i mało nie
mowa mnie ale i w koło mnie — Żeby kochana służyć trzeba więcej szczę
od nieba — szczególnie wiary i pokory — i owocami tak pokornie — wiele
tak przebudzeń potrzeba — Wznosi się wszystkie w ziemskie żądze
niebo światło słów Bożych i tak Piotr na górze Tabor nie wznosi się
światła do nieba Ale zbudować namioty zapragnął na ziemi —
ziemi używać światła Bożego na szczęście — Czy wiem że i szczęście
kryształem duchowy? — Wiem że i Boga tak ludzie mogą kochać
więcej nie dla niego ale dla siebie i egoizm brać szczerze za miłość —
samochwalstwo siebie za pobożność i cnotę — Kto zgłębia myśla szczęście
duchowa zgłębia tylko Objawioną mu Wszechmocą Boże ale wcale
miłość swoją ku Bogu — Zgłębia miary Boże nie swoje doskonałość —
pamiętaj szczęścia tego nieba na siłę swoją nie licz ale bo zawodzi by
[illegible] — W żadnym względzie szczęście nie jest szczęściem — chociaż
nawet ludzka sprawność tak samo prawie zawsze — Kochane
nie niby z wami i odpowiadam na to co mówicie — Czy zgadłam
nie stosownie wmieszałam się do rozmowy waszej? Gdyby to gdyby

wszyst do was niespodzianie – Mamcia i Ancia zamyślały wyraźnie [illegible]
torotu ale na ile się ten zamiar da wykonać nie wiem bo
bardzo bardzo chorowała całą zimę tak że podobno trzy razy tylko
dni kilka wstała – Od paru tygodni jest lepiej to jest że leży tylko
i powoli przyzwyczajamy się do podróży – nie dopiszemy do tego [illegible]
że chcę mile widzieć nie musi się [illegible] – Obaczymy jak to dalej
czy ona pojedzie czy nie Mamcia do morza którego potrzeba [illegible]
z J. mała się teraz bo i ona zaczęła mnie coś nadpsuta [illegible] w [illegible]
kiedy jednak wyjedzie zależeć będzie od zdrowia Anci którą byśmy
chcieli wyprawić także – Wkrótce się dowiemy (na [illegible] tam – [illegible]
J. zdaje mi się że chcę po trochu do was pisałam – Zdrowa Ciocia
Nagu napatrzeć – nie bardzo wprawdzie wesoła ale któż to się teraz
raduje na świecie chyba jacyś szaleńcy – Ciebie jakiś przesyłam [illegible]
u siebie napatrzywszy się na kilkotygodniowe chorowanie i na [illegible]
biednego starego naszego Madera który był do niej z [illegible]
Zachorował i Umarł – A ona go przez czas cierpienia jego jak [illegible]
doglądała (Do mnie na krótko przyjeżdżała bo się u siebie [illegible]
i Ciebie tego tata spodziewa – Musi się Oficyalni trochę [illegible]
karać i dzieci nie wracać aby ci miała gdzie mieszkać – [illegible]
przybranego syna z J. dobre z wsi – Nadzwyczaj mowa wy[illegible]
co mi tata nowiną nie na podobno wasz [illegible] – Kochani powiedz
Karolowi że z tamtąd i [illegible] coś dobrego wiem – [illegible]
kto zdrów – zdaje się dobry jak był – Mów mi się teraz dostać [illegible]
tego jaki dowód = (Powiedz Władysławowi że się Dyzia spodzi[illegible]
dziewamy w tych czasach – rozweseliła nam się mowa wasza =
Justynia ani nic co za taszy nam zrobiła niebawem spowiadamy się
pani Nunicy – bo Ojciec się był zachmurzył na nas – [illegible]
niedość przedtem napisały do Wauchauss – ani teraz nie [illegible]
chodzi pocieszający list – Otóż i do niej przyłączam tę kartkę
i z tej kartki do was fiołków nie posyłam – aby wy[illegible]
wrócić jej były na pewno jak zapytać Mamcia (Do zobaczenia [illegible]
drodzy mili – Wszystkich was błogosławię całuję – i niech będzie [illegible]
do was jak do Władzysyli

Nowa po [illegible] 44 Gwiazdko — Zakonnit Głos od was kochani i rodziców
ginie ku Wam — jak kwiatek do rosy czy jak [illegible] po latawcu czy
kraina co krwią płacze — wiecznie — wszystko razem — bo taka jest wasza
wasz podobna — dziś jakbym tylko co pożegnała się z wami widzę
wasze twarzy jakby widzę was tak jasno wyraźnie tak jak [illegible] wam
[illegible] od Boga i od ludzi — Czemu wy nas także widzieć nie możecie?
Kiedy ludzie chodzim tu wszystkiej Głosy i Szczęście — tęsknimy za sobą
powołaniem się wspólnie — od czasem bliższego jeszcze swojej ze szczęściem
przypominam o nim o sobie nie wiemy i kochamy jak w szczęściu — Jest
tam kocham Bóg dał słowo jak moc Czarnoksiężnika i widzimy się
i dla braci on sam nie wiemy szczęścia i święty bo Bóg nam się ze sam
świętą i ludziom którym dano było wyższe życia obraz Boga nie [illegible]
[illegible] w powszedniość jak w zagadkę Ale to jasnej prawdzie duchowej
[illegible] jak zaklęty w wiecznej samotności swojej drżąca tylko i płacze
łzy w niebo i w siebie w miłość i w boleść i wiecznie powtarza
zamienił. Ale otaczają go i ludzie i jak dzieci za matką słowa jego
[illegible] powtarzane [illegible] chociaż się nie ukończy ta męka nim Bóg kochany
[illegible] i tej przyjmujesz? Kiedy my na Ziemi i tylko poczniesz teraz
— bardzo trzeba kochać aby w świętobliwym Ojczyźnie szczęście
przecie jak ciebie szukają i łzy nie ziemne czerpie i dłonie ku
niebu wyciągnę — Czy z wątpisz o miłości — ach to nie przyjdzie
[illegible] z wierzących nie wyjdzie — Miła biała jak Chusta do ciebie [illegible]
wołanie i wiosna dla ciebie niema — przeszły nas kwiaty — chyba
[illegible] — ten wprawdzie nie wzejdzie i zwiędnie bo na Bożej stronie
spoczywał — nie żal się nie żal na matkę — Ono by z nieba przyjmujący
[illegible] — przyjść twej i tęsknej bo z Ziemi podniosą się nie może
[illegible] na Ziemi potem może ci być będzie — potem — sprawdź się [illegible]
Czerwca najmilszy jak dawno ta kartka zaczęta — Od tego
czasu przeszedł mi list do was krótki wprawdzie i w interesie tylko
dostateczny na uspokojenie was choć trochę — Więc przyjmijcie
nadzwyczajnego — który za Bóg nie został — Czemu kochani [illegible]

Em. przychodzą wieści że serce się wasze dzieje szczególniej o Józię ...
wspak wam pisałam o niej i o J. że zdrowie — tez i wszystko coby — ...
do powiedzenia bo się z nią przez lato prawie wcale nie widziałam — ...
Spodziewała się Matki u siebie i Ciotek trzeba więc było dom dla nich
trzeba oporządzić który się nie składał trochę pochylił — nie mogła ...
lata się zatem ze swego kątka — przebudowywała oficynę Warsz...
siała rozmyślała nad założeniem wielkiego sadu — o sprzedaniu tego ...
nie mówiła chyba by przynaglała jaka nadzwyczajna okoliczność ...
które jak teraz nie trudno — Zdaje się że tego roczne starania po Słobodzie
na nic się nie zdadzą bo staruszka podobno odkłada podział na rok się
przyszły — Józia więc przybyła do nas — razem po dawnemu ...
dźwigamy i staramy się jak najdłużej naszemu ciężar przedłużyć(?) ...
stałem tak mój przed śmiercią rozwikłać splątane nitki życia ...
trudno to nie razem zdaje, nam trudniej niż jej bo ... ...
spokojniejszym usposobieniem — przynajmniej zdobyliśmy się na ...
uznanie tej wielkiej prawdy która jako owoc wiary i długiego ży—
~~...~~ cia doświadczenia wyrobiła się w sercu ... i która po ...
wrodzonej żywości — i więcej nie żywości — z taką anielską słodyczą ...
zastosowana do życia — Najwyższa mądrość znosić cierpliwie ...
Niechaj — Czemu nie tylko oczy bliźnich ale nasze własne ...
nie zarówno do głębi ducha naszego sięgają — Czemu prawda ...
obcą nam została dopóki w wyobraźni jest tylko naszej albo ...
rozumie i naszą jest dopiero kiedy się z serca wyłoni? Czemu ...
żadnej prawdy nigdy wszczepić nie można tylko ją zasiać aby ona
sama w sobie wzrosła w duchu, bo inaczej jedno z nim nigdy ...
będzie tak i wzorowna(?) prawda jakkolwiek z niezawisłości(?) przyjęta —
nigdy w nas prawa obywatelstwa nie tyka i głosu u nas ...
nie zdarzyło się wam kiedy że rodzima prawda jak dojrzewający ...
w sercu naszym z ziarna Bożego i z tej, niby nowy nieznajomy ...
odkryć dar, oko w oko spotka się sama z sobą zamieszkała od ...
ciastko(?) w rozumie i dawno nie spowszedniała? Był to ...

x [illegible]

tylko słowo – Ciało które na ducha czekało więc się w nas wyrobi
– Otóż kochani stało się nam to samo z wyobrażeniem cierpli-
wości aby je zrozumieć trzeba było oblec ciałem i jasno widzieć
zebrać się całym sercem że nawet na chwilowe rozpaczy
nie ma już dla nas miejsca na ziemi – że o swobodę dobijać
się darmo bo nie ma już dla nas spoczynku na ziemi – A przyjść
tego przetłomaczenia trudno – Człowiek po tysiąc razy patrzy nań
razy oczy odwraca ich od niego – Niebo i ziemia nie wierzy –
swoboda ot czyż to dla nas tylko? Niechże własnemu szczęściu
na się wola – A koniec nie zupełnie nie – jest to tylko zbiory ciemne
ziemie wreszcie samolubstwa i pierwszy raz wolno na ziemi
spokojne – Ale ciało nasze – wszystkich życie – to nie jeszcze się
tylko życiem dla niego naszym i pragnieniem po ziemskim pokoju
wieki dawniej dla siebie – dla niego zapamiętale dobijamy się
nawet cobyśmy dla siebie ze wzgardą odrzucili – Otrzyj łez na
ten po ziemskim – Ai kiedy szczęsna bezrozumna namiętność
wiary z nieba o każde niepodobieństwo ich o [illegible]
nawet albo pięścią ratowy zapewnić czy nigdy noważe nie upor
nie przecie całej ludzkości i mijają nie używać od swego
człowieka – że jest cała ziemia i co tylko jest z niej – nie godnem
posłuszeństwa człowieka na obłok nawet chwilowy – kiedy ona
albo mi znowu z czoła otrzeć nie wolno i nie wolno mi [illegible]
bo szata na ciała na gody niebieskie która rada porzuć
– iżeby się ona oczyścić ustroni złota na nieszczęściu [illegible]
niesie ona i dla niej droga tylko pozostaje – Oczyścić – szczęście
ziemskiej pracy do ostatka tej ziemi nie stanie – A nie
niech go widzi bo w tej pracy od siebie zaczynać potrzeba
i zdobyć nie porusza – A kto sam z ziemskością się
widzi nie tylko ziemię i nie mieszkanie z niej
Ale wyrwać z niej co prędzej brać ją i zaprząc i zapewne
cicho nie niezmordowanie będzie równiać i głaz

wyzywać siebie aby łatwiej przeszli i nie wpadli w środku
rozmiłować się w tej pustyni, wszystko w niej stworzone w tych cu-
przyszłych wrażeniach które nam nabyć przez naszą — duchem
w niej na wieki zamieszkać jak bywamy innej obcej nie
to zdrada i czy się na własnej czy na wszystkich tworzyć [illegible]
zawsze zdrada w znaczeniu jakim temu słowu dał [illegible] w [illegible]
Uczuć pamiętam? Czemu go razem czytali — Otworzeni [illegible]
znajdziemy słowo w słowo odtworzenie myśli mojej — Mało [illegible]
wielu naszym mimowolnej tej zbrodni nie popełnił — Żyć
szczęśliwi po ziemsku w ludzkości dla której zdaje się nam
wszystko wolno — dla której się niektóry męczeństwo nawet za
tego poczytuje — bo skoro ona na miejscu staje za lat [illegible]
rzeczy stańczyła i bałwanami się naszym ciałem złotym [illegible]
obłęd zaburzył myśli nasze i wszystkie wyobrażenia [illegible]
i dobra potworni nam okazał — Samolubstwem nie jest [illegible]
miłość osoby własnej — jest to częściej upodobanie nasze w [illegible]
ludzi czy myśli jakiej — samolubstwem jest każde bał-
chwalstwo — każda krzywda Boga — Szanowiem się na [illegible]
każde szczęście dla ludzkości czy dla której się czasem — jak [illegible]
zdaje się i ono bezpośrednio w nasz jest nasze tylko przez [illegible]
nie pojęty przypadek schwycić go nie możem — dopiero [illegible]
teraz owdzie — krzewi się tylko żywo a gwałtownie a [illegible]
szczęście — jakie w cierpieniu [illegible] spokojniej kiedy przeszło
tem — mija w koło nas błyskawicą — kochani — gorzka [illegible]
godzina w której się człowiek zdarzy jak szczęście własne
i kochanych tak i szczęście wszystkich umrzeć potrzeba
go kiedyś na ziemi — i przez jakiś czas biedne serce [illegible]
robiły tak dumały tak żądały zabudzić [illegible]
bijąc się w bezkonecznej pustki — dopóki na wielkie ży-
stwór nie wejrzy i nie zbudzi ku zmartwychwstaniu
nie nakłonię — nie czas — tylko na pracę i miłość [illegible]

po Wodzeniu nie pozostaje — i Objawi nam co jest Cierpliwość i co
pokój — Cierpliwość nie bierność to ale czyn — pokój nie wydelikacenie to
ale praca — bo ciężko jak każdą cnotę wyrabiać go w sobie nasze—
Cierpliwość jest to wyrzec się z Ziemskości na ile tylko zdolnym jest tego
~~[illegible]~~ tak iż nie tylko własne cierpienie ale cierpienie czło-
wieka — wszystkich nawet nie oderwie bierze ego od wielkiej
prawdy — tarcza na której odbijają się wszystkie wpływy Ziemi
jak krople deszczu na skale — która wciąga go czyni ale zostawia
niezwyciężoną i Miłość potężną bo cierpliwość od cierpienia nie
broni — jest ona stanowczem zwycięstwem siebie zupełnym a tego
niewypowiedziana siła ale niedrżąca nie straszna ani nie zawistna
bo lekka i spokojna bo tak jak wszystko co jest nad doczesność wznoszą-
~~[illegible]~~ bo z wiary i do Nieba dąży, wiedzy ~~[illegible]~~ siąk
~~[illegible]~~ bo jeszcze na cierpieniu stworzona — na śmierci i na którą
~~[illegible]~~ się wiara. Ale ona niezłomności przechodzi wszystkie jak się
~~[illegible]~~ wypala z popiołów która zostawia z serc wygrzebie i ofiarę
~~[illegible]~~ na ołtarzu Pańskiem zapali — gdzie przejdzie ochłodę i pokój
zostawi — i przeczucie Królestwa Bożego — szczęścia ludzkiego na Ziemi
szczęścia w poddaniu pokornem Woli Bożej choćby na ostatni [illegible]—
gwałtownie nie wstrzymać nie będzie ani stanowczo cało siebie
zbierać i pracy się poświęcić nie dojrzy tylko ślady po sobie zostawi
Życia ~~[illegible]~~ cała twarda — zwarta i rozbita nic w niej nie znajdzie
się ciepła ni przyswoi cząstek ni ziarnka żadnego — a siedzi
błogosławieństwem jest Ziemi która bez niej na wieki martwą
by została — Dość nam ognia biednej Ziemi dość żądz straszliwych
dość gwałtu i cierpienia — Niech zakwitnie Królestwem Bożym
Miłością — Czem że Miłość jeśli nie Ofiarą a ostateczną zupełną
Ofiarą jest cierpliwość — bo nie chwilowa ale trwała jak Życie
bo nie w szczególnych tylko przypadkach ale ciągła i zawsze — bo
nie na zewnętrzne siły obraca ale i z wewnątrz na siebie — spo-
tarzam w myśli: Najdroższa Nadziejo Cierpliwość — Jezu

aźli nie tem samem słowami los podobnego nieszczęścia sobie [illegible]
dawniej bo spokojniejsza aż nie dawniej – biedna ona bez radości
swojej – czeka ona do powrotu dalekiego – wygląda niecierpliwie
tej pożądanej chwili powrotu tj. w tych czasach mało o nim
mieliśmy wiadomości chyba że nie są wszystkie zapisane – [illegible]
mówią bardzo – Ojczyzna będzie z niego pociecha bo są dobrzy
niech co się modlą za niego – A przecież to [illegible] wiary że [illegible]
wiedliwej prośby Bóg zawsze słucha a tak się zdaje że nie spełni
to tylko na lepsze zmienia – A co i gdzie dla nas lepsze – co i
gdzie dla nas miłosierdzie Ojca [illegible] – stań się więc nie [illegible]
kiedy wola jego święta –

22 Czerwca Moi wy moi bądźcie mi zdrowi – Jutro rano jadę
i z [illegible] wracam do siebie – Jak się przeszły te dwa miesiące
wiele tak czas mi przeszedł kiedyś – Co się po nich zostało – nie dopowiem
ciemi bo doprawdy oprócz tego co Bóg sam wie swoj obiecuje [illegible]
nie wiem – nie tęsknię bo nie nie płaczę – nie pokój bo z grzechu otrząść
się nie mogę – Patrzę na ogród jak tak drzewa i kwiaty co się nie zmienił
nic on cały tylko od czasu dzieciństwa mego jak by na pamiątkę
postaci ducha mego w pierwszej młodości i tak nie ona zmieniona
rodzina właśnie jak byłam za dziś obca sobie była – jakby to ja dzisiejsza
nie mną była – jak bym się z nim obcowała nie mogła – i niby mnie
Oko na mnie [illegible] szepcze znowu i ziemia na mnie patrzy a mnie pod
tem wzrokiem chmurzy się i mgli w sercu a wola zawsze to szczęście
[illegible] i mówi – Cicho – musisz być spokojna – chcę by ci serce [illegible]
Ale nie umierasz – Cicho – Cicho też zwykle – chcę się czasem
wszystko tak zbiory że aż zesmutnieje w oczach duchu – Cicho – i
znów niewzruszoność wraca i zawsze cicho – Albo nie czas – bo przez
lat niedawno minęło jak pokój się mnie – Oh nie nie tylko
to tylko tyle jak go nie ma – chyba Bóg wejrzy – czasem – czasu
tysiąc razy nie jam warta – Jam niczego nie godna prócz odtrącenia
i zapomnienia – [illegible] opieka nadarmo i nad mniemam [illegible]

[illegible] – Bóg [illegible] to są słowa – gorzkie w ciemnej nocy
towarzyszenia – Kochani – nie ustawajcie w modlitwie za mnie – bar-
dziej mi potrzeba – Mamcia święta teraz bardzo żal mi jej [illegible]
która sama jedna z Wami obecna w drogę bo wiem więcej że
nie wolno wyjeżdżać – Kasia się wybiera zapewne zimować być
w Berlinie – jeśli wynajdziemy [illegible] jaką rozsądną i poczciwą
osobę do towarzyszenia jej – bo nie łada trudno – w tak krótkim
czasie – Moi wy kochani Moi wy rodzeni – Czy obaczę was kiedy
nie? Czy nie odwykniecie wy zupełnie odemnie dziwacznej i [illegible]
świat mówi a jak jedno z was myśli – Musi to tak i być kiedy
tyle ludzi na to zgadza a tylko kilkoro inaczej mówi – to [illegible]
ani trochę nie dziwię jak kto do mnie nie [illegible] – Owszem [illegible]
nie znał kiedy się kto do mnie [illegible] – pewnie nic mnie [illegible]
mi nie pozostało – Jeśli tak Bóg przeznaczył obyście przestali
wspominać i odwrócili się odemnie – Obyście świat [illegible]
przenieśli się do duchowego [illegible] światła i pociech Bożych –
[illegible] nie od [illegible] myśli jak od Aniołów w każdej chwili
[illegible] nawiedzani – Niech wam słodki będzie rannej i wieczornej
[illegible] Niech się serce wasze rozdwoi Miłością Bożą a w
[illegible] i dla Boga Miłością bliźnich – Niech czym was każdy
[illegible] wam w sercu zostawi – a każde słowo wasze pokój w sercu
[illegible] – Niech [illegible] wam będzie w samotności waszej i Błogo-
sławieństwo przytomności zawsze czuła i zawsze [illegible]
[illegible] naszego – Błogosławieństwo na Was Kochani –
[illegible] z Wami – Bóg z Wami – wszyscy [illegible] was tu [illegible] ogarniamy
[illegible] – [illegible] na [illegible] – Niech czasem dobra myśl
[illegible] przed Bogiem padnie i na biedną [illegible] –
[illegible] tu jest z Wami od dość już dawna [illegible] – [illegible] myśli
[illegible] tylko o was – płacze [illegible] Wami [illegible] pełna
[illegible] Wam posła [illegible] od niej – Ale się biedaczka
z [illegible] [illegible] rozpisała [illegible] lepiej aby po [illegible]

[illegible] Wam Warszawa — A nie przeż jak ten się Wkrótce
[illegible] drugi na pogotowiu dla [illegible] — Wiedziai o tem
[illegible] — bo rozum i o szczęściu twoim prosze a prosze —
[illegible] w Niewiemieni [illegible] o co dobrego —
[illegible] Wam nie mowię bo go tu nie ma — Wrócił do domu
[illegible] Krakowa — Zawsze tez się zdaje ze [illegible] — i [illegible] się
[illegible] w boiaźni jak w Kościele Bożym —

[illegible] chodziły — Wspiatam cię [illegible] — Do zobaczenia
[illegible]
[illegible] Wyprawiający się [illegible] ale najpiękniej
[illegible] niecierpliwością na ten [illegible] — i cieszę się ze [illegible]
[illegible] — Szczęście do [illegible] [illegible]
[illegible] bieda [illegible] z tym [illegible]

Woły

75 93

[illegible]dzilam się więcej z tym sprawom na wystawie
[illegible] Ach nie — nie ten na Ziemi na świecie nie będzie (chyba
[illegible] wyrzekłszy spraw) — Ale wam na długo —
[illegible] i teraz iaki przez którego taty tak ciężko i żywot [illegible]?
[illegible] — trzeba dziękować Obrazu Boga z miłości
[illegible] aby wam tę Matki postać —
[illegible] nadziwić się nie mogę że mi się też chciało to wszystko
[illegible] tak obszernie rozwodzić — że mi się też chciało
[illegible] na świat cały przed sobą samą — A lekceważąc i gardząc
[illegible] od wszystkich ważniejszych spraw duchowych ich
[illegible] nas nie troszcząc i dobra ogółu nie pragnąc — A nie
[illegible] wielki tak trwający i światowy aby na nas przydatne
przyjdzie wielki szczery i mądry aby na nas nie
[illegible] kamieniem nie rzucił to i dobrze — Wartość
[illegible] przyjdą w mieszkania powierzona i cierpliwie — Obfity
[illegible] ziemią na Chleb — Uczuła pani
[illegible] długo tylko o tem — A teraz wyrosła bo nadto gorzko
[illegible] jest [illegible] bo niedokończony kawałek — Ale to
[illegible] przepisano — Ale ta mojej przepisywać na nowo nie
Może teraz mówiono bliżej się dłużej trzymać
[illegible] drobna która opowiadać trudno —
[illegible] w przeszłości niedostępnej na Ziemi — siedzieć tylko
[illegible] wyjechawszych w świat —
[illegible] pozwoly zupełnie — nie mogę
[illegible] pozwól że dam słowo pożegnania —
[illegible] Ciebie — drogiego tylko i tak niejedna. Ale nie
[illegible] są tylko przeszłości tak do przyjaciół których duszą
się tobie —

widzieć kochani – lepiej dotrzymuję słowa niżli [illegible]
z was coście na wodę puszczali obiecanie – i że nie [illegible] – i [illegible]
nigdy ani nawet kawałka w środku życia – Otóż [illegible]
bezgranicznie mnie – powiedziałam z niej wiele a [illegible] na
Dziwne mi sprawia wrażenie pokazanie jej [illegible] to
wstyd mi – bo z głowy mojej nie wyleciało [illegible] – a to [illegible]
bo tyle tysięcy razy powtarzam a [illegible] z wami
kochani – i rozumiem nie mam ani trochę – żadnej
słowy prawdy nie wyrzeczę nigdy a powiedziałabym
człowiek niewiernie wszystkie wasze starania [illegible]
wiernie powtarzam dawno znanych rzeczy – Jest
mi wyobrażenie że z mojej winy kilka lepszych godz[in]
więcej do przebycia w życiu będzie miało – Trzyma
nadzieja to że nie znajdzie sobie miejsca całe [illegible]
[illegible] do końca tej szczęśliwej podróży – [illegible] Ale
dobrej znajomej spodziewam się – ceremonii prosić na [illegible]
nie robię – Niech was od wszelkiego [illegible]
względzie nawet – Otóż wam daję wszystkie powo[dy]
Odstrzegania się zaraz na pierwszej kartce i chcę
pierwszej nie zaczynać – [illegible] słowa gdzie[?]
i zapomnieć na wieki wieków – Ja nie myślę że [illegible]
[illegible] zrobię – pamiętam was mocno – [illegible]
podziękuj Bogu że nam [illegible] od [illegible]
tak po [illegible] – Żadnym sposobem to [illegible]
was [illegible] – bo wedle was pewnie ani tak [illegible]
myśla ani rok ani kochać – A [illegible]
rozmaitość [illegible] – nawet i do [illegible]

[...]odobne – Nikt się na nie ani obejrzy a bez życia
[...] się – i Ondeen tajśli Bożej zdobywaia się aż na
[...]stwo nadziei zagrobowego pokoiu – Są ludzie cała
[...]i na pole które bez litości depce każdy bo się ani
[...]da że w prochu pod jego stopami los życia – Wreszcie
[...] trzeba odwagi – Czy nie dbania iem o wszystko –
[...] robaczkiem będąc do stóp się czysiek dobrowolnie zbli–

[...] Lipca 44

[...] Ale – Niewiem tam pana Jastowieckiego za mną
[...] na mamie – Jednak to ja nie zupełnie wyrodek
[...]kolwiek grzeszna –

Gwiazdka — powiastka Józia małego

[illegible]

Świat Boży około — biała czysta skrzydła swoje rozpościera
[illegible] ubrana biedniej głowa jego [illegible] od szczęścia
[illegible] wiecznego się [illegible] — Na [illegible] [illegible]
[illegible] tęskno która Boga o przebaczenie dla [illegible]
[illegible] grzeszników — Wszystko [illegible] wielkiego [illegible]
[illegible] a za [illegible] bo się Boga [illegible] przedobała przeciwnie
czasu — Zatrzymał się nad [illegible] Czysto [illegible]
[illegible] gdzie dziewięcioletnie dziecię [illegible] tej [illegible]
[illegible] — Zlitował się Anioł [illegible] nad dzieciną bolejącą
[illegible] na [illegible] i [illegible]
[illegible] wziął postać widzialną i przedstawił mu się [illegible]
[illegible] dziecię, że [illegible] tylko nie w [illegible].
Czysty [illegible] i dla tego [illegible] co [illegible]
[illegible] że [illegible] to dziecię twoja [illegible]
[illegible] skrzydełka na [illegible] i [illegible]
[illegible] do nieba — [illegible] co [illegible] Boga
[illegible] w twarz spojrzał, lecz za [illegible] ~~jego~~ najczystszej jego
[illegible], co za ~~sława~~ chwała wieczna [illegible] jego [illegible] — Anioł
[illegible] i z miłością poglądał na [illegible] — [illegible]
[illegible] do nieba wziął [illegible] z [illegible]
[illegible] dziecko [illegible]
Boga — [illegible] ojczyzna [illegible] ziemska [illegible]
[illegible] za [illegible] w [illegible]
[illegible] — dziecko czysta śpiewa [illegible] chwałę Bogu, na
[illegible] która [illegible] nad wszystko ziemskie.

Ojczyznę — Dokonam Ofiary przeznaczonej dla Ziemi — a teraz
kiedyś kiedy ten wiek dla niej skończę z tobą się wzniosę
góry — Lecz święty Anioł w dziele rad z Ofiary dziecka
które potrafi Czystość zachować pomimo tyle zepsucia
ciebie trzymać się będę odpowiedzieć Polakom a pewnie być
z błędu — Błogosławiony też ten święty Anioł na którego
leży myśl drogą bo będziesz aniołem Pana — Ale wtedy
a się z przeprowadzaj Narodowi twemu za Ojczyznę [illegible]
tyle ucierpiał i nad którą płakałeś patrząc od ciebie [illegible]
oczekiwanie — lecz w tedy tylko góry wszystkie za wielkie
jak potrzeby pokutować będą — i by Polakom [illegible]
chce zniszczony Ojczyzna będziesz i wewnętrznej będą się [illegible]
prawa duszy twej harmonia tejże bliższej będziesz [illegible]
w której do góry potęgi — za łzy [illegible] też od [illegible]
Anioł zniknął — Polakom za [illegible] powstał też w pewne — i
pamięci ego których wszystkim niebieskiego posłaniec —
I czuł że się z nim coś dziwnego stało — widział bowiem
wszystko co następne świata — Polaków [illegible] wstąpił ale
serce jego i zwrócił się na polana oblicze ku Ziemi [illegible]
i Dziękując Panu że go pomimo tyle na tak wiele [illegible]
wybrał dzieło — twoją mu się rozwiązała wołającej [illegible]
zielona nadzieja gdziekolwiek i w serce dziewczęcia była [illegible]
Wierzył mocno że powstanie Ojczyzna lecz razem [illegible]
i on tego widzieć nie będzie — bo jeszcze nie [illegible] był [illegible]
jeszcze pokutę naród do tego dzieła przygotować — [illegible]
nie się z tej przyczyny zrobiło i zdał się [illegible] to — [illegible]
Zdało mu się że za Ojczyznę [illegible] wyspowiadał [illegible]

– a leżał tyś te myśli i gorzko nie tylko się z nią rozstawać –
wzmagała się więcej w piersi Wołodzi – Młody z natury wrażliwy
drżącą na płacz i można by go na żebrzące wszystko
przystały nie uzyskał było i bez to chciał tym ... dziwnie
łzawie były się w przyszłości wypatrywały – I chodził i wołał na twój
... słowami prosił i porwanie grzech – pokutujący
... ale sam mnie postał by wam zwiastunem że ...
... bardzo go obraził tu gotów wam przebaczyć z oddać
... wróć się tylko do swego – czyż wam tak trudno
... tego co wam oto tyle dobrego świadczy? A Anioł
... stał za nim i nastrzegał nie słowa które mówił ... i
... się gotował serca słuchaczów – Wołodzia znał przeszłości
... wiedział całe jego Ojczyzny, nie czas wybawienia na-
... sprawy ... wiedział i cierpiał nad
serca – i im więcej się godziny kary przybliżały tym więcej ...
... – Serce mu się krajało trzy gorące spadały na policzki –
... wało mu się i często na klawiszach toczyły się przeciwko
... palcom, to znów i w śniegach Syberyi konał z rodziną
... to znów i w obcym kraju się tuła prosząc ...
... kilka boleści jego wierzeniami, nie umie pocieszyć
... z Ojczyzną – Duch jego zmęczonym był ten ...
... nie upadł i czystym pozostał bo Anioł czuwał nad
– Tak przeżył Wołodzia długie lata nim znów Anioł
... bliższy głęboki spoczął na niego – ...
... i rzekł: Wołodziu lęk był i trudno twoje powo-
... łanie wypełnił i czystym się zostałeś – Chodź teraz
... odebrać nagrodę – I Anioł wtorzył mu na

stanie wraca z radością którey Aniołki święte śpie-
wają i oto dziecię zabłysło szczęściem promieniami i wzno-
si się wraz z Aniołem na powietrze i głośniki drzewa iak
śpiewu płaszcz w powietrze wyrzuciły: Dzięki ci dzięki
Aniele za twą pieczę około duszy mojej – teraz spocz
Gwiazdka i promienie łaskawości Bożej która na
padała i opieką niemi będę wspierać na mój kraj
uleciało wszystko i dwa Aniołki święty i nadzieje
się zaczęła rozpościerać a Gwiazdka nowa łaska
Bożej promienie na Ojczyznę naszą zlewając zatop
w oddaleniu –

Lipca z domu 44 — Dziś cały ranek przewracałam dawne papiery —
[illegible]owrotu mego uprzednie się nie była widziała z temi skarbami mojemi — z
[illegible]mi listami od kochanych ucześnie z dzieciństwa i pozmyślanemi które sobie
[illegible] nie zawierają coby świadu pokazać trzeba składam i chowam starannie
[illegible]tele lata — Wyjeżdżając po naszemu zakopałam była w ziemi aby się im
[illegible] stało i dziś dopiero wydobyłam — Czytałam czytałam długo i wasze listy
[illegible]ych i zapłakało mi się serce — Moje mój Boże kochani cóż to długo przed
[illegible]cą wszystko opuszcza — Mówią że zarazki z dzieciństwa nie rozwijają się
— nieprawda — Niezdaniem mojej rodzaj szczęścia zaświeci każdy za swoim
[illegible] i nie zejdą się im nigdy — Mówią że tak przyczajemy liczyć umiemy
— współność przekonania stworzyła które wiele niedobrych lat przeży-
— i to nieprawda — przekonania zostaną tylko gdy życie wygaśnie —
[illegible] mi niczego nie potrzebni że przyjaciół to ciężar zawada nuda — tak
[illegible] miałam wybranych — i tych mi tylko ubyło — Nie których Marii których
[illegible] tkwię na świecie dziś się dla mnie jak dawniej — Moja Justysiu droga
[illegible] w Bogu słaba teraz jedna z tych trojga — Jedno nie rozerwało się z
[illegible]em ale rozwiązało — to może gorzej — Jedno wyjechało na długo i zro-
[illegible]śmieje Ostrowickim — drugie świat pokochało i dla niego o wszystkim
[illegible]omniało — Innego Oreniu w trzech i samotności zgasło — Czy się nic
[illegible] zwróciło — dawne jak popiół w pamięci zostało mi przecież —
[illegible] jak te zwierzęta dzikie o których w legendach mówią — Dopóki cierpią
w grocie pustelnika opatrzyć rany pozwalają i tulą się koło niego —
[illegible]e im — mniej boli — mniej samotne — i zdaje się im że kochają — [illegible]
rany przyjdą. Nic ich nie wstrzyma pójdą w świat i im nie wraca do
[illegible]ustelnika — to też pustelnik nie liczy na nich — tylko na Boga i
[illegible] — Czy nie zastanowi że mi Ostrowicka nie zrozumiała [illegible]
[illegible] nie [illegible] tylko mnie [illegible] więcej miłość — a [illegible] wszystko [illegible]
tyle nasze na miłość ego wpływa — [illegible] jak [illegible] nie podobny
sobie było kochać i mi nie kocha nie tylko dla biednego opuszczonego [illegible]
[illegible] ale na prawdę sam w sobie gorzej — Nie wyższe abym się starzeć chciała
[illegible] i teraz nieskończenie więcej mnie kochać nie jest warta — Zapła
[illegible]coś we mnie bo chciała czułam od dawna jak po siedzeniu ubywało mi
Nie widziałam tak wyraźnie jak to dawniej bywało — [illegible] życie gorzkie
[illegible] dziś prosi — Nie o mnie idzie kochanie [illegible] mnie sam [illegible]
[illegible] czy ludzie w życiu — smutny czy [illegible] — [illegible]

nie zazdroszcz ziemia nie zaszkodzi – dawno sierota – po wszelkiej pięknoś
błąkam się jakby po świecie i cierpię – cierpię – za siebie i drugich a Boga
wypraszam sobie nie mogę jeśli kto wynagrodzi przyczynić mi tylko bezpośre
Boga – Co mnie? Ale święto od święta za tych co kochali i żyjemy by
kochali nie mnie jedną nie mnie wybraną ale stałam na ich drodze i wy
bo obfita była i nie stała obszerne
się miłość jak na mnie jak na wola – wola i a teraz wyszła dla mnie
dla wszystkich – kocham – ciemnie niektórzy – bardzo mało grunta – a to
jestem nie nieszczęśliwy przyjmiemy błogosławieństwa – nie ma zapomina i
się nie mamy? Prawda – jam nie umarła – ale oni żyją – a mnie i oni
może dlatego miłości we mnie nikt nie rozumie i każdy prawie mówi – że
kocham – nikomu za złe nie mam bo mnie kochać przestał – bo chcę
to chłód świecie ciemną w uczuciu – okropnie kiedy upiór kocha – najdrożsi
milsi – wszyscy moi – moi – odstąpcie ode mnie bo daremno – daremno kocham
nie wrobiony pamięci nie przyjmują nikomu – Odstąpcie aby was chłód grobu
nie ścisnął – ale dlatego kochać nie przestawajcie – są nadzieje i jeszcze i dają
i piękniej chciałem jak Anioł stróża – Zgarnę się do was słowo miłości przez
drzwi nie kiedy was kochałam ale kiedy wy kochamy – Nie zamierzajcie do
Gdybyście widzieli jaką wy piękni kiedy kocham – Gdybyście widzieli co
kochać – jaką wy potrzebni będziecie ludziom – i biednej Gwardii – ja
ona zawsze i wiecznie tu wam i wola wszystkiej + na miłość jakiej
A co dać dam skarbem się wam stanie + życie wam da i piękność i bo
jak po niebowzięciu –

Kochacie kochani jakie teraz od was – padłam na kolana – niewinni
czy dziękuję – będzie więc ktoś co przygarnie sieroctwo twoje – co po
i pospieszy w każdej chwili życia – Wielki Bóg wielki – niemasz drug
tylko wam oto błogosławieństwo posyłam – błogosławieństwo niegodnej gr
Ale jakiego Bóg nie przyjmie – błogosławieństwo na ciebie i twoj
serca ze łzami błogosławieństwo –

– A więc o zamęściu kość nie jeszcze pewnego – Ale bo to sam
dzika – jeszcze mnie kartka wasza przyszła po pierwszej chwili
trochę niespokojna radości co to aż dech żeby ja pomyślałam sobie
Uwierzę aż się stanie – bo ona wie co to wolność rzeczy i nie
tylko od Boga – Z waszej kartki mieszka by jednej że jeszcze bo
bardzo daleko do tego – Ona zależy godzi kochana – jeden
~~[illegible]~~ dając się człowiek wielkiego stałem i pozwolić

rzeczy najmilszej Fryderyk Chopin z zupełnem rozumieniem tylko poetyczniej
szej drogą wybornie zresztą nam? Jak to ani troszkę ani odrobiny
nie było to już serca ani jednemu więcej nie ani drugiemu. Oj nie
nie wiesz. — Gdyby Zośka nie samej tylko spokojnej przyjaźni
była, ani by ci na myśl przyszło powstydzić się żadnego wol-
nego bo wszak i w braterskiej miłości się odzieśma — Ale to
uwaga osobliwsza którą chce nam w mowie że są [illegible]
[illegible] w sercu — Oj Zośka Zośka — ta zazdrosna — i nie spostrzegała
[illegible] to rzesza na ułomną godnie zasłony od świata — prośże
o zdanie — Otóż masz myśl wydobytą z taty jej 27 letniej
[illegible] tego światowy — Jeśli kochasz niewdzięcznej i [illegible]
długo przed Bogiem — podręczny lata, sił dziecka twego i [illegible]
jeśli to tylko zawiesić z rozwagą że dobrze by mnie przynosiła
czasu który by długo i prawdziwie powinności cierpliwie [illegible]
[illegible] Chociażem usposobieniem twoim rozpoznała — odezwy [illegible]
powiedział mowa przerzedzona, to długo trzeba patrzeć na przy-
towarzyszka długo długo — dopóki dzieła nie [illegible] się do
[illegible] powszechniejszym jak dziś justycjum — inaczej [illegible] —
miłość tylko raz wierzy, i jak promień troszkę rosy na wschodzie
[illegible] przemiła, równie otwarciem dochodzenia prawdy [illegible] =
[illegible] niedostatek twardy nadzieją spokojnie zastać [illegible]
[illegible] splamiły twarda ciemna zmyka, równie [illegible] sprawiedliwości
[illegible] sprawiedliwość tylko tam mieć, nasz wre przyznać
[illegible] być doskonałym aby nam nigdy z początku nie wytknąć
[illegible] by dawać by zapełniać [illegible] w [illegible], by jak
[illegible] wezbrana zatrzymać także i [illegible] nie tyży [illegible]
były tam nie kwitły wiedząc tylko ~~[illegible]~~ biały kolor [illegible]
[illegible] się w wierzchu napali jak by tam wody od [illegible] spłynęły —
kiedy nie by kochać być potrzebny uwagi — spalaj według
[illegible] coby nie w blasku miłości swej odżywiać, przystańże [illegible]
[illegible] bardzo nie jego skarbów czy złoto czy też czy [illegible]
[illegible] i czy ich starczy na życie całe bo swego zasobu nie
[illegible] a nadzwyczaj [illegible] mas — [illegible]
[illegible] zatrzymać i [illegible] tam [illegible]
[illegible] by się tylko mowie powierzono [illegible]

nierozwagi, najpiękniejszą lub dobrowolnej Ofiary nie przyjęli [illegible]
Czasy nie go Bóg zrzuca lekkiem ramieniem dać – W tej [illegible]
w wytrwaniu cierpliwość radość w tem nawet że się na siebie wolę Bożą
spełnia. Słodsze, piękniejsze zawsze budowniczej tej [illegible] która nie
wrażliwe podziwianie świata bo dla którego jest to wszystko nie
zagadką został tylko nie rozświeca z duszy tak wiernej jak do Zbaw
Cicy – Ale w nadziei tego świętego miłosierdzia obawiać się nad [illegible]
ust to to kusić Boga? Mówię to wszystko na przypadek gdyby
Ukochany Twoje przyszła rozpacza więcej znać się w tej przeszłości
na [illegible] i kosztowaniu zawsze na której po pełnie i [illegible]
ten nie [illegible] tego najpiękniejszą wszak u was nie gdzie [illegible]
Całym sercem tak drogie pragnę dla ciebie wysłuchania nie z
mocy i [illegible] tej wiernej twojej tęsknoty za przyjaciółką
Cioci wyrozumieniem za pewnością w każdej chwili że jest która
kochać nigdy nie pozna, że jest gdzie głowę złożyć i chciałby
[illegible] nie tylko na kochaniu posadzki kościelnej – [illegible]
biedni wy biedni kochani me – dla tego na pierwszą wieść o [illegible]
Zosi tak gorąco podziękowałam Bogu – Wy pewnie kochani całym
mało [illegible] na Ziemi Ale co potem? wy tego nie [illegible] i to
wy [illegible] tylko [illegible] w tem względzie – Jedno z was szczególnie
wiary w tych [illegible] kochała i ja nie się nie [illegible] bo i ja mam
skłonność do tej choroby serca – potrzebuję kochania by
[illegible] Cypyt [illegible] – tak to [illegible] [illegible] na wszyst
[illegible] tak się to nie spełniało tak z [illegible] biedna na serce
dziecię porzucone, samo siedzi w chacie przez matkę co [illegible]
poświęcenia pod bieżące oprawy – biedni wy biedni – [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] na [illegible]
na [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] – kiedy nie [illegible]
[illegible] i [illegible] odejdą dziecięctwa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
na [illegible] świat [illegible] [illegible] Twoje [illegible] Twoje – A [illegible] [illegible]
Anielka [illegible] Bóg w miłosierdziu swoim [illegible]
Cioci [illegible] od niego wy dobre i pobożne [illegible]
[illegible] – wyciągnięcie tylko [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] na Ziemi – [illegible]
[illegible] nie się [illegible] nie –

Czemu to moja Justynka droga cierpi na liści duszy —? Za grzechy? nie
daj Boże niech dziś by nikt tak nie myśla — Wszyscy wprawdzie grzeszym i św.
...ięty Piotr grzeszył pewnie także a jednak sprofesował Pan przyjaciel jego z
...nia która nie została brali za karę — Wszak kara większa lub mniejsza to
...z żalu i miłości Bożej — któż wiedzieć zdoła od kiedy i czy może Bóg odpuścił
...ko? A teraz może się tylko wije twój w granicy zasługi na przyszłe gody pańskie
...sze z duszą. Czy dumanie jest ono tęskna — Czy cierpienie jest kara za grzechy?
...kiersze pytanie — Jeżeli zawsze cierpieniu — bo kara za grzechy doczesna ta nie
...i nie oceniona jest tęskna — Oczyszczona tęskni uwolniona wrota niebios otwiera i
...y nie bezpieczna nie owa druga tęskna z którą ostrożnie trzeba jak z ogniem —
...wszystko dobre co z Bożej ręki ale co boli to najlepsze bo to szczególne przybranie
...szego znamię jego — Nieprawdaż Justynko? Otóż i zadanie rozwiązane — A pio-
...nka co znów ciekawsko a tak zniewaga grzecha? Śpiewka towarzyszka z którą
od dawna przeigrałam tyle milczących lat pożegnałam jest nie bez żalu to dopraw-
dy szczerze — O najmilsza kiedyś się nadzieje — Wszystkie się porwały się struny dla tego
...tura — A kiedyż to one na rozkaz twój brzmiały? Nieczekając ducha z wyższością
...zacie kiedy i gdzie chce ale nie dotyczą go może — Może i lubo nędzę gwarze
świat oddał się do świątyni twojej i czekam napatrzeć w którym bez pomocy
pieśni chwały wyrażenie nie umiesz? — W imię Ojca Syna i Ducha Świętego
...tajemnice mary znikomości która rzeczywistością twą będzie rozdmuchana się
wspomnienie prawdy Bożej, zaszczy wieczności — Niech się twoi rozwinie się
przestrzeni jak step nasz bez końca, niech poruszy miękka sierota rosa jesienna
...wczka nie spoczynku zmarłym — a pod nią zwiędłe potoki
...wszystkiego tego co walczyło i cierpiało niech śpią spokojnie czekając zmar-
twychwstania i liście niech padną jak wrotki na mogiły a nad
nimi jak przeciąga Duch niby lekki wiaterzyk i zaszumią wszystkie
...twoje — jak niegdyś — liście tylko liście — liście to po chwilowym zapomnieniu
...wyrzą świata opamiętani się że Duch jest i nie myśląc nie rozumiejąc z
samego przypomnienia tego wzbije się nad ziemią w krainę pieśni równą
wszystko jej w przeszłości niby po śmierci, na spotkanie Ducha — bo
...drogę mamy wrodzoną jakiemi drogami on wiem po szczytami — Tym których
ziemskie rozkosze i radości przerwie się pieśń kiedy zrywane ich na
...tych rozkoszy i radości cała ta budowa nasza nerwowa i życiowa — Ale
prawdy Bożej wierna jest jak Duch który ją śpiewał — Dawid nie w młodości
w szczęściu śpiewał ani nawet w pełnej sprawności swej — On śpiewał o
...jej w starości swojej syt wzgardy siebie i zniewagi od świata — tylko
prawdą Boża żyła i on ku niej miłością się wznosił — i śpiewał bo wierzył
...wa ... — Oh droga kochana — popatrz, no tylko jak Bóg was pocieszy
...śpiewasz mimowolnie jak mimowolnie promienni woda kiedy słońce na niej
...rzy —

Trzeba kartkę wysłać bądźcie mi zdrowi kochani — Bądźcie błogosławieni
...wszystkich lubię się bardzo mile
Wszystkim do Was liście odpowiedzi będzie dalsza na rozumie wasze pytania
...gwiazdka ... wam z tąd serdeczne pozdrowienie lutka wam biedna
...ciemnym ludzkich nerwów i przestrzenia tęsknota — bije się w niem nie raz
by mi wynurzyć się ze na światłość Bożą — Ale trudno — Bóg niech będzie
...i modlitwa wasza —

Dostałam 1 września po wapieniu Spocił się bardzo ten list — z drugiej
...niebędzie —

82 105

6 Ofra 44 Zdrowie Jakże mi się wszystko wydaje że jest
[illegible]stał dotychczasowy porządek — Zacznę teraz co wyszło od
[illegible]ech których się nie myśli — nie bardzo w tem mogę winna — Zapty
[illegible]ty przeszkody o których pisze Ewunia — Ale te[illegible] nie poleż[illegible]
[illegible]wie zaczynam niechcenie do was pisać * mój wy mój + Wa
[illegible]od Zaczynam wam rannieszą w [illegible] na przywitanie
[illegible] nie dawno nie tęskniłam się do was — Mój wy mój rodzeni +
[illegible]y wy wiedzcie nie będziemy ani wy ani ktokolwiek was więcej +
tylu [illegible] jak wy kochani — Aż się po smutnych [illegible]
[illegible]ie = wyprzedziłam się w tych czasach do pióra z obowiązku
[illegible]dem 9 — po smutnych wypadkach tego roku mało się
[illegible] wyjechał z domu i spotkał go nieszczęście — Aż przeczytała
Ewa' Genusja że przybył do niej z Żoną i wypisałam [illegible]
[illegible] niewdzięcznej drogi Zamiasz i [illegible] — Zasłużył go [illegible]
[illegible] bardzo — Zmieniał się [illegible] a [illegible] —
[illegible] na [illegible] został sam Zaraz na pierwszym [illegible]
[illegible] opowiadziałam dawniej [illegible] z Zofią o niego jak
[illegible] przedstawiałam [illegible] [illegible] jak [illegible]
[illegible] postać [illegible] przeprosić za niesprawiedliwą [illegible]
[illegible] przyjaciela — [illegible] tak bardzo [illegible]
[illegible] co było więcej przed tego rocznym wydarzeniem — [illegible]
[illegible] wydarzeniem [illegible] dwa [illegible] — potem [illegible]
[illegible] że [illegible] Obiecałam Zofii [illegible] pierwsza
[illegible] — A więc pan to tylko dla dotrzymania tej Obietnicy
[illegible]bytaś ? — Nie [illegible] więcej [illegible] potrze
[illegible] będziesz tego przyjacielskiego [illegible] świat [illegible] cały [illegible]
[illegible] — A więc i przez kogoś ? × — [illegible] tylko [illegible]
[illegible] którzy wyrozumiewają błąd jako rzecz ludzką a nie [illegible]
[illegible] o [illegible] jak [illegible] [illegible] nie pozwolono
[illegible] — [illegible] nie przyznać się do błędu [illegible]
[illegible] podług przekonania mego [illegible] — Te wywody to
nie [illegible] na [illegible] że [illegible] — [illegible]
[illegible] którzy [illegible] nie rozumieją jak do [illegible] bliźniego
[illegible] [illegible] i uważają się jak kto za [illegible] jakby [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] tego [illegible] za przyczyną [illegible]

i dla czego — ~~ta~~ Zacząłem tem samem co dawniej — wszystkie swoje
wyobrażenia broni do upadłego ani nawet przyznam aby go
kierowały zamysły kiedy do ich exagerowania — wszystko przyj-
na karb swego przekonania, bo na dnie w osadnikach wyjątko-
wych potrzebnych zasad widzi nas najczulniejszy cały wymia-
rem — bo i my cobyśmy chcieli w tak którychś wyobrażeniach
nawzajem się z nim chcieli, burzemy się w błędnym kole, burzymy się
rozmaitych drogach wiodących się ciągle ale nie spotkamy się
wszystko sobie a co gorsza nam jakiś szczęście osobliwsze w-
chowane konsekwentnie oparte na, on tak pacierzy i kościoła
na wierze martwej która się wiele nie rozlewa — on tak
szczery katolik na wierze protestanckiej surowości która nie
budzi do życia ale umarza w człowieku to tylko nie ciąży
rachowaniem rozumu — wszystko szczęście nie w wiedzy ale
w przedmiotach nie w uczuciu ale w rozumie w całej sile?
dziękowaniu chrześcijaninie czy judaistami ale pewnie nie chrześcijańskie.
Nie znam człowieka który by tak do wyobrażeń swoich nie
podobnym — to szczęście straszliwe nie ulegając jak samo
zamierzone nie zrachowane jak wierność dziwniejszego chło-
powskiego narzucić — Ziółko nam nie za złe tego sądu
sposobem nie chcemy — wolim ob tysiące razy wolim kiedy
wołając jeden stanęły nam przed oczyma jak widziadła i cały
rzeczywisty zakryty, spadł na oślep nie wiedząc w czem cały
koło mego przekonany za nie nim przez głupstwa — co do
tego iż uderzył się o niego w którego spełnieniu nie wierzył —
wypowiedzianie składa tego człowieka bo wielkiej pamięci
jego, jak mówią na siebie całą wiarę swego przyjaciół i żona
co jest mowi, opowiada jak nam przygarniał kiedy się ona tak
dosyć ciągle żył w stosunkach z ludźmi przeciwnego zdania
których od dziecka nauczył się być karbem, nie znaczenia ma-
lowały się jego wyobrażenia, przyznajmniej osobliwość nie
ale kiedy drugi taka przestrzegał wyłącznie z ludźmi swego
sobie wyłożenia (a nie takiego jak wyjątek bo on szukał sa-
wydzierania) ustala równowagę i postrzegał w przepaść nie-
częstowych konsekwencji swego systemata — Wracam go

wczoraj trudno – bo nie podniesiono się na niego za poruszeniem
nosi – Zbierała się burza przez kilka dni, w końcu
wyszła Wypłakana wyobraźnia i rozbudzona na rozwiązanie
duszy wszystkiego – Nie mogło stać się inaczej – W pierwszej
chwili dość stał wysoko – Głos o nas radził – najpiękniejszy
z pierwszych jednym głosem zaprotestowano przeciw twardo-
ściom i tyranom całej – Nie – spokoju nie – nie wiemy –
Przyjdzie lat kilka i minie wszystko – przypomina zasług
że praca wszystkich przypomniała za błąd swój gorzko prze-
cz nauczył i zwróci się ku nam nie wątpię – Bo jeśli Bóg
zwrócił pamiętnie mamy choćby dobrodziejstwo błogosławił
przy [illegible] by to cała kraina [illegible] [illegible] – Biedny
biedny – Albo to nie ludzka rzecz błądzić i nadto zawierzyć
? Kiedy Bóg sam kierować nie chce naszą nie raczy albo
nie zdarza się do usposobienia przedmiotu, nie to zastoso-
wanie mamy i drżymy go tylko? [illegible] Czasem na przeciw mającym
toż nawet nadzieje zdają nie zdarzą? biedny on który
zaledwie może teraz do powrotu [illegible] czyby
do tego chciał przyjść – Wypytywał mnie bardzo
szczegółowo o wszystkie szczegóły – Ale robi wrażenie że przed ludźmi
ka – potrzebuje koniecznie rodzinnego życia – [illegible]
[illegible] powierzyłam mu [illegible] – spełni się zapewne –
w parę tygodni gdzieś [illegible] Genui [illegible]
drugiej w nas – Między innymi rzeczami było i nieszczęśliwym
wydał bolesne wrażenie całego [illegible] kiedy w końcu po prze-
czytaniu kilku pism w tym domu, kiedy mnie pierw-
szy raz [illegible] wywołanie władzy [illegible]
podziwia w szczęściu [illegible]
Szybko [illegible] kiedy wyobrażenia [illegible]
pierwszej [illegible] – spotkał się z [illegible] który
[illegible] na tym [illegible] i odczytał [illegible]
dział za czasów przyjścia [illegible] – Nie można
Każde powstanie [illegible] wzbudza w [illegible] tak
boleśnie [illegible] przerażenia i politowania – Czy każda tak
i [illegible] jest [illegible] – Ale wypowiedzenie nie

nie mogę do całego stopnia, choć nieraz zdumiona nad nie mogę
by mówić — toteż wołam na wszystkie strony, rzeczy że nie ...
Nie pojmuję jak wierzyć można w Belgii, którzy żadnego ...
do rozumu nie przemawia bo żadnego rozbioru nie wytrzyma
ani do serca. Bo choć ścisłe a zresztą i wielości prawie ...
w sobie nie ma ani nieodpartej prawdy, ponieważ ~~go~~ towarzysz ... obiema
że godziwie uczuciu i dostępny Bóg nie ma ... za niedotrzymanie
Boże, nawet jako gra wyobraźni ofiara nie może być wo-
bec piękności jaką posiada jest tylko nowożytnym starym
tworzonym następowaniem obrazów jako przedstawienie ...
oraz przejście ze starego do nowego Zakonu — Życie ewan-
ta moralna którą nasz wiek przerobił go na dłu-
stałej teatralną — [illegible] że nie wyraża ducha swego
prawdziwie, nie dąży do wskazanej nam a zawsze niedostępnej
doskonałości chrześcijańskiej do której atoli człek każdy zbliżać
się, [illegible] nie czuje prawdziwych wrażeń aż w ostatnich
głębinach istności swojej, owych bólów i rozkoszy rozrzewniających
ducha który się i uszczęśliwia sobie sam ... czy rozp-
rzenia wedle Boskiego wzoru, który w nas konieczności ...
ta praca konieczna do zbawienia drogą, który wzór w tej ...
wości rzeczywistość czucia niewątpliwie tak głęboko zgwał-
ci lęk ... dziś wrażeń które umysł może i stworzona ...
chciwości ~~...~~ — Wiek nasz nie skrzeszył sobie w pokoju
dzieła nie wyrobiony w sobie powierzchowna wiedza pozostaje
w ostatku — Wrażeń wola wrażeń — Własnych osobistych ...
wiary które by pod pewnym względem zawsze nowe były
do nowej rzeczywistości zastosowana prawda umysł spokoj-
bić na zawiązywanie prawie które wcale wszystkie wyjada —
stawia wszę wyobraźnię porą w stosunku do wszystkiego ...
bo tego co jest w prawie tej nie czuje a co będzie ma do człowie-
~~...~~ należy — I lepszy się sama czy umysł obecna sobie nas
odbiciem jak by własnym życiem sam przed sobą komedię
wygrywa i na tyle tylko prawdziwie czuje na ile się ob-
na teatrze rolą swoją przeniknąć zdoła — A że łęzka do
wrażliwości w ciele obcego życia bujna wyobraźnia na

przedmiotu do przedmiotu przechodzić musi dla tego tak
to jest jednolitość w życiu pobożnem [illegible] – to jest Euro-
[illegible] bo u nas chwała Boga rzeczywistość [illegible] wsz-
ystko od tej pory = wyczerpawszy całą prawie przeszłość
[illegible] sztuki aż do czasu przyjęcia chrześcijańskiego – i trzeba
wyznać że wiele wybrano – Bo tego być musiało tym którzy
przyjęcie zbawienia Izraelitów ~~[illegible]~~ oczekiwali – Błogie [illegible]-
[illegible] tych którzy patrzali – błogi obraz Jana Śgo [illegible]
[illegible] i wskazującego na boskiego Młodzieńca – Ziemia-
[illegible] wszystkim całą przyjemną pobudką do czynnego życia
[illegible] zachwycenia – ~~[illegible]~~ dogadzała owa myśl [illegible]
[illegible] nad ludzką w całej przyrodzie pierwszych zwolenni-
[illegible] Zakonu i nie tyle odpowiadała pojęciom piękności
zadość czyniła temu czego wiele żąda od piękności – [illegible]-
[illegible] – [illegible] jest wszystko całe warunku konieczne-
[illegible] – wzruszenia wzruszenia i szczere wzruszenia – nie
[illegible] wiele o pewność czy ta piękność jest istotnie prawdziwa
[illegible] to jest czy istnieje rzeczywiście – na tyle ona rzeczywi-
[illegible] potrzeba nawet złudzenia w dekoracjach theatralnych
[illegible] całe drzewo kiedy grają w królach królowie – Gdy Rafael
[illegible] sam [illegible] jak [illegible] prawdę [illegible] jego utwór
[illegible] jego kopia z natury [illegible] – po ludzku [illegible]
[illegible] [illegible] wszystko na [illegible] jest tylko
[illegible] – [illegible] rzeczywistość, która by wstrząsła do głębi
[illegible] [illegible] [illegible] wywołała i [illegible]
[illegible] o prawdę – Oby Bóg dobry tego [illegible]
[illegible] na [illegible] – [illegible]
– [illegible] nie na [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] ludzki [illegible]

Obra. Chciałabym [illegible] przemieść [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] trochę [illegible] z Wami – Ale to [illegible]
[illegible] tak [illegible] prawie [illegible] że nie [illegible]
[illegible] – Dla [illegible] drogi a bardziej dla tego że [illegible] od-
[illegible] mało [illegible] i Was nie [illegible] prawie [illegible]
[illegible] do Was – [illegible] między Wami bo [illegible] [illegible] [illegible]

płakał – bardzo też wczoraj chorowała potem było lepiej – ...
chodzi zajmuje się jak zwykle bawi się i gawędzi z nami
piersi w bardzo złym stanie – a szczęściem lat – przyjdzie ...
[illegible] zamawiamy wody [illegible] środka [illegible] – Głowę ...
ten trochę ustąpi Chrystusa teraz i więcej przestanie ...
mama toby sama płakała – Gdyby mogła zazdrościć ...
– ale nie – niech się wszystkim – wszystko dobrze się – ...
Szanuj że go czyste Duch chwalić w swobodzie będzie bez trwogi
i boleści – Wiem ja że więcej zaszłego [illegible] było ważniejszego
tej na bezpieczeństwa drogi – upadek tak łatwy – ...
szczęśliwie – oh szczęśliwie – A za ten upadek i zapłaty ...
więcej nie będzie ani ~~xxx~~ mnie ani mojej – bo on nie ...
sługą – Ah dusza chora – Mamcia będzie na szczęśliwa ...
Czasem tęsknię jak bez władzy tej której się [illegible] potworny i ...
ze konieczna Boga chce tyrze – A potem jak nie mają ...
się do was i mów: Niechaj podbiegną młodzieńcze ...
pochwycą zawsze – Otóż mnie gorzej jak Mamie – ...
tęskna niepomna [illegible] podniosę bo nie podniosłam [illegible] –
Ukochaniem kocham w ręku moim i tylko płaczę jak nie było ...
wspomnieć – a [illegible] wyobrażenie [illegible] Oręż i głowę ...
bo wolny grzech mój – grzech mój – grzech wszystko
boję się ich do szaleństwa bo do szaleństwa słabość moja
Ojcze jak z tych moich [illegible] – Bóg [illegible] – [illegible] ...
Cała Nadzieja [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] – Radabym ...
Ojciec wspólnie [illegible] – Ale nie mogą najpierw – ...
przyszły też weselsze będzie – Radość wprost ...
Aby się obficie na was zlewał Niebios najświętszy – Bóg ...
na zawsze –

5 10bra Już wyjeżdża ta kartka – [illegible] ja ...
na słowie – Aby mnie ona przyjęła zawierzyła sobie –
żeby mi [illegible] widział i ~~xxx~~ zaniosła do was – ...
do was – raz tylko pocałować w tą kartkę spoglądając po ...
pokołyszę dziecko – i z Niem do domu – Na pracy – ...
Zdrowie i spokojnie [illegible] [illegible] z wami – ...
radzenia – Usza

15 Stycznia 48 – po naszemu – z domu – Najmilsi jedno z was prosiło o powiastkę moją – otóż
i mam – Upominając się o nią u pieszczoszki Brzeziny – przerwy w niej ogromne – nie zaczynając się
z Niechami – to nie ufność ale odwagi brak we mnie – Nikomu prawie nie pokazywałam aż cały i [illegible]
przed śmiercią – Są rzeczy o których mówić czy pisać tak aby myśl czyja dotknęła mnie – nie mogę – nie
mogę – Nie wiem czy poznam w powiastce co prawda a co nie – bo w mojej głowie nie było rozprawiać o sobie
i o niebie – przed kilku laty Ni: ogromnie grywał – Daj temu pokój mówiłam mu kiedyś – A on mi
powiedział dobrze – ale nie za nic – i grać przestanę [illegible] na zawsze – jeśli co napiszesz – chociaż po-
wiastkę – Obiecałam – i zaczęłam bazgrać bez planu układu na papier o czem przez dzień dumałam, niby
opowiadałam [illegible] tej osobie zasłyszanym dla tego nie racz [illegible] zabrania – Miała to być
powieść ~~od~~ wymarzona ale te wyobrażeń nie mam ni odrobinki po prostu patrzałam w siebie i to
co jaka bajka czasem umyślnie łatamca rzeczywistość aby na papierek nie wyszło – i ten zamiar dobry
zamiar nie wiem czy ~~by~~ mi się udał – Nadto niektórzy zostali podobni – pomimo umyślnego przesadzenia
dużo z przyczyn dla których tak obawiam się przestraszyłam kiedy mama zachciała się jedna raz
wykonać te bazgraniny – Ale Magdzisi odstąpiła od tej myśli – Z resztą Niechami – nie wiem jak –
[illegible] nazwisk – popisały się te kartki – Czasem zachodzę się od płaczu – czasem – Ale Niechami
[illegible] wam po kolei raz – Najmniejszej powinności nie mam czytania niedużych [illegible]
[illegible] do Niechcenia [illegible] pisanych [illegible] alla [illegible] – [illegible]
[illegible] wspaniałomyślności bo tego dzieła nie wart dzieła cały przeszłość – dość wam na moich
[illegible] listach – Najmilsi najdrożsi wy mnie znacie i wiecie że szczerze wam radzę – posłam
wam to coś co naraz nazwać trudno bo nie tak chciałam ale nie wymownie [illegible]
do mojej miłości ~~[illegible]~~ niedzielę cały [illegible] – Anim się domyślała całej biedy sobie [illegible] na moją
powiastkę – Mama teraz napędza a napędza do pisania czego – A mnie wstyd głęboki niby [illegible]
[illegible] ludzi kiedy sama nie nie umiem a powtarzać co wszyscy dobrze wiedzą wcale nie widzę potrzeby
[illegible] – nie mogę nic teraz nic – ni pisać ni mówić ni myśleć – Czemu? Bóg w niebie jeden to
wie – Martwo u mnie jak by i w przyrodzeniu było gdyby wichrom pod grzebieniem [illegible]
[illegible] – a jak przez deszcz pomimo zakazu przeleci czasem podawanie [illegible] się niebi-
[illegible] jak by przebłysku zostało – Do niczego teraz [illegible] nie [illegible] – Słowa [illegible]

Stycznia 1845

N° 1 – Mamcia
2 – Lesia
3 – Nisia

na krzesełku pod lic[...] stoi niedostępna nigdy [...] szkatułka × – odbywa się to na amarantowej kanapie w sali jadalnej w pewien późno późno wieczór kiedy się wszystkie powozi [...] sobie się porzucaną a [...] swoje wygodne kątaciki –

× w szkatułce spoczywają faworytki wstążki – ze wszystkich stron świata zewsząd z których nam się nigdy dostaje tylko brzydkie – a Mamcia mówi że my im do twarzy przyszyły –

Mamcia – Jak wy możecie myśleć o czem innym jak o odkryciach Astronomicznych –

A co czy podobne kubuttki? Wystawcie sobie że to mi potem – Mamcia ciągle woła dzieci idźcie spać a sama żadnym sposobem oderwać się nie może od pogo fiata którego nam nie kocha równie jak wszystkie na świecie dzienniki i gazety – druk drobny i niewyraźny a Mamci oczki zmrużone i spłakane – przynoszę więc rozmaitej wysokości świece stawiam rozmaitych stron i Mamcia poczyna rozumieć – tym czasem Nisia i Lesia siedzą gdzieś na niskiej sofeczce w kąciku i szepczą o rozmaitych a rozmaitych biedach o których Mamci jak można najmniej wspomina bo coś powie że się ona biedna dzieciom będzie – kiedy tak nam jedna też otarty i jak przyszła takiej coś takiej usta wymówić nie mogą to głowę jedna u drugiej na kolanach położyła i przemierzały długo aż się pocą wypłakała – potem któraś mówi trzeba się rozejść bo Mamcia jutro chora będzie ust się nie wywczasy i niby niczego wesoło idziemy się pospieszyć koło Mamci – a Mamcia mówi Nie prawda co utrzymywał Kopernik nasza ziemia nie ostatnia wcale ale pierwsza i dalej wszystkie – i słońce gwiazdy i gwiazdy się obracają bo one gorsze od niej – i nie tak to bardzo od nas daleko – A my się zapieszczyły zadumały o czem innem i nie odpowiadamy – Mamcia się niecierpliwi – Jak wy możecie myśleć o czem innem jak o odkryciach Astronomicznych – odrzuca gazetę wyciąga się na sofie i patrzy po nas – Ot znowu płakały – i czego? Jeszcze sobie pewnie jakieś grzechy powymyślały! A to nieszczęście mieć z temi osobliwszym nabożeństwem – Ale Mamcia ustąp trzeba twoje nabożeństwa wina – Jaż Jaż – Czy ja was nie znam – tak żyć skrupuły a potem płakać i – a potem blade chore że się lękamy wtarczyć może – Mamcia to Lesia a nie ja – Dobrałyście się – przyznajcie się – prawda że jest o grzechach mówiły? – Nie mamy zapierać bo gdzie bieda tam i grzech prawie zawsze trzeba ekać zdaleka ekać w tyś [...] czasie nadmienić o czem była mowa Mamci zamierzy się wspraniał po tylko przypomina sobie rozum [...] i im szybko daleko z myśli – Jedna płacze do siebie – wtedy kiedy koło niej siadamy, z początku o tem samem zgodnie rozmowę na obojętniejsze przedmioty sprowadzamy lecz Mamcia zawsze wraca do swego – tak im piszem jedna w worku druga w główce ze swoimi przebaczeniem jak [...] i o Bogu i o ludziach i o kochanych bliskich i dalekich aż biedaczka zmęczona zamruży oczki i tak do spania kiedyś wynosimy się każda do siebie pakę do ust przykładając i mówiąc sobie miała – Ostrożny [...] Nie zapłaczcie nigdy nigdy nigdy – chyba przed Bogiem –

[illegible] coby grzesznem nie było szukam i szukam w sercu i znaleźć nie mogę – nie wiem co [illegible] naświecie – O Niebie wiem wiele ale droga do niego ta przez ziemię zaciekła ani gdzie [illegible] – tylko błąkaniem rozumienie – Już nawet nie tęsknię ani płaczę jak dawniej – Zupełnie [illegible] serce – tylko czasem niby rozpalone żelazo przyłoży się do serca – rzucę się mimowolnie – bo [illegible] boli czas cały – potem znowu martwo jak wprzódy – tylko trudniej obudzić – A mamma [illegible] która by się zagryzła gdyby prawdę o mnie wiedziała ciągle powtarza – pisz – jakby to wskazać [illegible] – na szczęście wasze czasy składa to że nie się nie nie chce i martwię się – aby ją zaspokoić trzeba [illegible] znowu niby to coraz powiesz – nigdy nie wypowiem co to dla mnie za poświęcenie – Żegnam [illegible] siadając do stolika i gorąco proszę Matki Boskiej abym nic złego lub przeciwko wierze naszej [illegible] potrafiła czasem zapełnić całej parę kartek mamie na zabawkę wieczorną – bo zwykle była [illegible] się spać pyta czy jest ~~do~~ gotowego i ~~¶~~ nic takiego kiedy nie ma co przeczytać – tym sposobem [illegible] i bazgrzę coś bez treści bez związku – Cała moja nadzieja w tym jak jutrzenka w tym i jedna [illegible] do wiatru końca kiedy mogła odkładać aby nigdy do druku nie przyszło – daruj mi kochani że was [illegible] wielka bieda moja zajmie – Wyznam się poszczęszcze jest nie wam –

[illegible] Stycznia 45 – Gdyby o was więcej trochę wiedzieć nie to że żyjecie – Czy błogo wam czasem [illegible] samotności waszej – Czy natchnienie nawiedza – naraziem wy szczebla między niebem a ziemią [illegible] ja nie przyjdę jak Jakób na kamieniu chociaż nie mogę aby to dojrzeć – nie wiem dokładnie [illegible] pojąć aby was spotkać – Zawsze u Chrystusa prawda – Ale i tam rozumie się krainy bliżej i [illegible] – Jedni głosem na chwałę nie śpiewają, drudzy cicho oczki nie zganiają mnie zwolna [illegible] jego pobłogosławionymi stopami, innych nie słychać ani widać i milczeniem o nich tak to przed [illegible] padli milczą, rzuciwszy u Boga jego pomarłe dzieci swoje – Gdzie wy – gdzie wy rodzeni moi [illegible] serce mnie za wami i pośpieszyć się po was nie może jak się nigdy szczęście po niebie ~~[illegible]~~ [illegible] – i zapomnieć o was nie może jak szczerze nigdy nie nie zapominało – bo was [illegible] Stycznia u Chrystusa pragnie – pragnie bez końca – Ale pobiec do was do nazwania mu [illegible] żądać – bo wiele płacze i wiele błądzi – nie czas spoczywania – I ja płaczę i ja błądzę [illegible] dla mnie i dla innych litość Boża uprosiła także u pana – wszak tyle w życiu nadaremnie [illegible] śliznął –

[illegible] sprawiając 23 Stycznia 45 ponaszemu dziś kochani moi napisałam była dla was [illegible] [illegible] ważnej rzeczy z której chciałam się koniecznie abyście wiedzieli – Ale owa karta o której [illegible] [illegible] ze Sty Franciszek Sałery nawrat. Nie wiem co mi ona zrobiła ale jej nie takiej po- [illegible] – spłat razem – i zostały po niej popioły tylko – i czasem mi nie ma czasu pisać bo [illegible] dzień szarlowy – nie narzekam mi to – bo kochani drodzy – odbieram list z daleka – a wiem [illegible] – będzie wy bardzo – kochani własne rodzeni – Żal mi tego białego papieru który do was nie [illegible] pisany idzie – A byłoby go czem zapełnić – Zapełniam pocałunkami mamiczyne [illegible] – Widzicie jest dla każdej z osobna – Ostatni dla [illegible] [illegible] –

Bóg z wami Bóg z wami – pokój i radość jego – Jak ja was kocham moi moi rodzeni Eliza

po kilka dla każdej z was –

Madame Constance Rzewuska

née Iwanowska

par Varsovie

Posen — 7/7 22 3/7

à Berlin

Госпожѣ Ржевуской

чрезъ Варшаву - Позенъ - въ г. Берлинъ

28 Stycznia po Nabożeństwie — z domu 45. — Kochać — kochać — kocham
że wszystko nie ma co życie — coś w niej zabiła coś umarłego w sobie
ka — Uweseliłam się ale w krwi płynie gorzko rzecz w każdej chwili serca —
lękam — ale w sercu nawzajem boli a mało — ale głowę niby wciąż zapala
— bez na nie patrzeć nie mogę tylko w niej — wciąż płacz — Czemu prawda
i wiemy — nie prawda — nie prawda — dopóki kochamy nie prawda —
się kochamy sami nie wiemy bo to przepaść bez dna — Czy ta Mi-
łość rozgrzewa lecz mierzy aby ślepoty pozbyła? Czy też miłość
pokorna przyszłość uczuwa lecz najukochańszy? mniejsza gdyby ją
nie zrozumiał i podeptał byle nie posłuchał Ale czy mnie się zda
lecz na co? Czy jest tylko wszystkie i życie trwa wyższej darmo?
Czy prawda że tak zupełna niema nasza? Albo o Pana nie
proszę nie można? Wszak marzeń moich spełnienie nie oczekiwam
woli jego — między jego darami nie wybieram samowolnie — Wola —
rozumiemy moja skłopotała się dawno w Miłości ~~[illegible]~~ co wszystkie
nie zgarnia — Niech będzie dobro nie podług mnie ale podług Pana
bo On lepiej zna od nas czego nam potrzeba — Szczęściem pragnę naj-
ukochańszemu tak wzniosłej ale miłość moja głęboka — Czyż ja
tak niespokojny ale boleśnie uczucia niezgodności mej — Za pochod-
nią w Ojcu, i zapowiedziana przyszłość tam w Niebie i pokora tak wiele
że troska i ciemności było mi w życiu — bo kocham na prawdę prze-
ciw ta krótka chwilka choć dobra najukochańszemu — Ale na wieki
wiara nie marzenia ale rzeczywistość — pragnę — całą istnością
moją — Najukochańszego i gwiazdki mej w Niebie nie tylko na
ziemi —

Marzyć mówią przestać — Marzyć? i co marzyć? Jak
to w stepie spragniony zrównej wieloaczej [illegible] bez wyższej drzewa nie
o obłokach — Oręż marzyć przeciwko oparcia potrzeba obłokach [illegible]
[illegible] — Step światłobarwna droga — ta nam przechadzał się Gwia-
zda — I będzie człowieka serce namiętności ale światłobarwna droga
na nim przechadzał się Gwiazda i powypadał ślady [illegible]
[illegible] nie wypełniony — kiedy? Albo [illegible] w zbudzeniu zdaje się
[illegible] niby rozbudzeniem niby zniszczeniem naszym [illegible] że

wielu mają że ciężki płynie ołtarz dla wielkiego przeznaczenia a wie-
lu wichrami nie przeżyty zostanie — Gdzie łan — Step nie zasia-
nie rozbuja kłosem choć rosa co noc nań padnie tylko porośnie
Kwiaty i trawy różnobarwne różnowzore kwaśne i gorzkie powie-
jak fala — bez spracowania siewca błyszczą dni letkie i posilna a
chleba z wielu dziecięcej Bożym nie będzie — trawie pospłyną mu
przejrza się w wielu braci po trawie i same rozmiłuje i rozkoszuje w
sobie i dlatego całe dni ich przejdą prawdziwie chleba nie zostawią
po sobie i wszystkie ich w trawie powstałe stanie się całe zwiędła trawa
co tylko godna na ścielenie stopy — czy to błąd i wiemże jak
serce z którego płynie — boleść to matczyna nasza rodzinna, boleść
to my — nie potężniejsza rzecz od nas nic nie sprawi i nic nie zba-
dnie może nam drzewo — darmo — darmo — stary spowiednik nie pojmie
i nie policzy nie odpłaci a wiek bo one nie godne tylko zapomnie-
nia — I niespokojny tej wyższy ulitował się Bóg i zstąpił na
ziemię sam i zapłakał nie sobie ale ojcu w niebiosach i ludziom
ojca — zapłakał cały i szczerze przez człowieka serca wszystka trawa
i kwiaty aż skonał — i stał się cud — w rosnącym boleści postępie
człowieka zerwało ziarno i nam dana była korona czego aby nie wzro-
sły dawały = teraz każdemu z nas wiele potrzeba posiadamy czy da-
lesze czy nie — czy w obrzydzeniu złego polecenie czy nasze ziarno
wanie by wzrosło do nieba czy ziarno marnieje a trawa kąkole
bławatki i osty — szczere one nam w prawdzie i szczere nam pos
w nie wieku spsowy bo dzieła nasze a porwał one własne nasze —
Ale biada biada kto wśmie z wiele sobie wypleni kto dzikimi
ziemi stroni sobie [illegible] przysparz — biada kto w łaskę się nie o-
dzi a za rodzinnym ziarnem się chyli — biada kto sobie nie umar
kto [illegible] strzemię mięcze nie poświęcił na świeżenie jego biada k-
to nie a nie petać — marna boleść i daremna trzy ego — daremna
daremna — Boże Boże zmiłuj się nad nami —

8 marca 45 Wiedza ... ścięta tak długo — oko dozieta się
przeznaczenia swego i pójdzie do was — jeśli tak prosto ...

[oczeki]wanie listu i nie pojmowanie wszak nieraz chęci — co to
[cz]asu przeszło od tego czasu — co też się widziało ile się ich przeczuło —
[ra]zy zaczęło się jednym pióra całe listki papieru na ogniu ze wszystkiego —
[t]ym znać wszystko co pisane było ale dumać [illegible] się rozdar — Czasem
[u]kochana nie mogę pisać ich do wszystkich — z Wami ach to niby spowiedź
[w] której myśli w głąb siebie spojrzeć — A wiecie rzadko się tak odważam
[s]ię przetworzyć chęć zapałem — na teraz — do nieprzemożnie mocą [illegible] —
się — sama się sobie przypominam — Wiedziałam że przez Wrzesień pieś[ń]
[pi]sać więcej o nas mam że Wam [illegible] bardziej [illegible] na to Wam
[illegible] została bo na co Wam znać wszystkie drobiazgi [illegible] tego
[illegible] z życia mego codziennego miasta — Zdałaby bardzo drobiazgów [illegible] się
[illegible] i drzewy [illegible] — A jednak — tyle nas ach to i tych [illegible]
[illegible] — którzy między [illegible] w tysiącach życiem przyzwyczajeni do tego
[do]głego smutku codzień [illegible] spokojności na [illegible] zostawia — Wszak
[illegible] radzenia męże i boleści — dobrodziejstwa nieprzedziedzane, [illegible],
[illegible] chwile [illegible] — modlitwy przez [illegible] serca poddające
prawdy i bardzo tylko przechodzą niby [illegible] na sercu zostawia.
[illegible] najstarszy — i zawsze pokój — chyba jakaś [illegible] zawieje z [illegible]
przeszła, zamdli nad brzegiem [illegible] na zwierzchości i powsta[ń]
[illegible] zgryzota wpije się w pierś całe więc co nie umiera — potem spłacą
długo długo — zamdli się dusza i znów cicho — przyzwyczajeni do
[co]dziennego życia waszego na przestrzeni od lat tyle — Świadczą [illegible]
wspomnienia to nieustanne zajęcia nie w [illegible] bo [illegible]
z ludźmi — Zdaje mi się że nas którzy byli widzieliście zawsze między obcemi
[illegible] widzieli nie mogących siebie do tego przyzwyczaić w wyobrażaniu sobie
[na]rodowych naszych [illegible] — Zacisze [illegible] samotności [illegible] obcych
[illegible] takimi czasem nie widzimy ale znamy życiem — Miesiące mijają
[illegible] nie ma czasu więcej do siebie — tyle czasem do [illegible] ale
zbudzenia — tyle razy doświadczyłam prawdy w której dawniej wierzyłam
[illegible] chciałam że nic nie przyjdzie co wiemy człowiekowi dopóki to prawda
[illegible] też chwila do przeżycia kiedy i ona obecna — kiedy umrę
[illegible] i przez [illegible] daje myśl co się nad nami [illegible]
[illegible] daje [illegible] z serca [illegible] i [illegible] tylko samej

w sobie wypalać się każe do śmierci – nie wątpienia pozyszło by się
kwo gdyby nie nadzieja gdyby nie czuła ojcowska Opieka co wszystko
widziała na wszystko wieczném spokojem rozstawiła tabi – co wszystk
że wszystko w boskiej kochaniem pozyść można nawet myśląc bezczynnie
bo jak każdą nam myśl w Liczbie cierpliwości dać co panie możemy na
Wszystkiemu się poddaję – Marzyć nie można – bo kiedy kto długie lata
przyszł, długie lata myślował nad tem iak nie pod niebem myślować nie
tak że mistopie pojąć Bożą wolę niewoli i kończenia błogosławień
dzisiejszego wszystkim czasu? Bóg mu za karę nawet po usunięciu po
żeniem się z wolą jego święta tak by ona nie była w dzisiejszej
przyszłości nie objawia widokiem swoich Nadziei, tylko wiarą
prosi pozwala że ślepo za rozkazem jego iść musi rozumu nie
gdzie daży aby dowiódł w bezwarunkowo i nad wszystko go kocha
bez wiary = trudniej kochać po Bożemu niż po ludzku, trudniej
kochać w prawdzie niż w złudzeniu, trudniej w rzeczywistej Ziem
wiarą niż pewności o lutrze niż w sztucznej wierze w budowie
Wierność – trwanie do skończenia dni dane jest tylko Kościołowi
kto wiary z Kościołem i owoce dzieł nasycą wierności szczęścia
prawdziwie czystu bo gdy owoców tylko ~~czystu~~ pracuje, to
gdy li chwały Bożej i zbawienia bliźnich i sprawę jego sprawową
będzie chciał by ludzkiem okiem zdawać się mogło w ziemskiego
swego nie dopełnia – Ale kto w wieczności dzieła samego wierzy –
dzieła nie spodziewa się jest ten celem, czystu dzieło nie dla wszystkiej
przyczyny której powstało tem ze względu jedynie na szczęśliwość
własną pracy w tej szczęśliwości czystu, nie Boga i bliźniemu
w tej sferze, i wierność Nadziei jego objawić się musi – Nadzieja
Na co nam wiedzieć czy zejdzie zboże? dość że ziarno rzucono
kazano –

24 Marca 48 Malownice – Malownice niezbyt ...
Was kochanie – Własnie nadziei moi – tak one Was kochanie. czy
Uzdrowiłyście czy uspokoiłyście? Czy nadwyrężyły w panu ...
nawet odrodzenie – czy przebaczyłyście – Oh nie płaczcie

x tylko niezachwianą wiarą i nadzieją może tak kochać – Ale nie wolno – dla wszystko wola kiedy Boża – niech

...ie kochana — Mama za Ojca ani [illegible] — bo [illegible]

chyba ich ziarno posiane zawsze by kłosem się odrodzi — Nie

bo pan dobry wdów głos przyjmuje — Samotnicy pokutnicy —

...ci boleśne pokolenie wam droga otwarta do stóp Chrystusowych —

szczęśliwi że sobie równe i siostry boleści [illegible] gdy nad sobą

nie dali boleści gniotło nad błyskotki ziemskich obietnic prze-

kochanych dla Chrystusa opuścili — krzyżem — błogosławieni —

...ście za nas — Na krokach wszystkich pocałowania [illegible] —

w Chrystusie Siostra Wasza

...mina mej drogich pozdrawiam i polecam

się [illegible] i [illegible] pamięci i [illegible]

modlitwom. [illegible]

...ście że i ja [illegible] mniej [illegible] kochał — Ach [illegible] pamiątko

dobrodziejstwo — nie wszystko ale się rozkazuje w sercu [illegible]

...ego — tylko nad niego więcej wola Boża — Ach bo [illegible]

...więcej kocha nie ja — [illegible] Bóg —

RUSSIE.

Post Restante

Madame Constance [illegible]

par Varsovie

Posen à [illegible]

Baden Weiler

KRAKAU
8. JUNI

przepisany

4 Sierpnia 45 po napisaniu Gniazdka – Jak dzieci wyciągam do Was ramiona – trzeba mi Was trzeba – trzeba mi żeby wam ziemno pusto nie było – trzeba naszego stepu i wiosennego słońca i wiosennej trawki i wiosennych ptaszków i piór z któremi by wam ~~pusto~~ nie było samotnie – Ach na to wszystko głowa by pewno może potrzeba tylko – jednego innego Wam trzeba tego niemasz na ziemi – Wody z naszego źródła miłości w Chrystusie co wiedzę dam i uspokojenie – tego trzeba niewiem nie godna tego imienia nawet nieznam – Co przesłała strata wszystkich przeszłości widzeniu tego co jest z kochanemi dziećmi – dopiero się tak utraciłam i niewiem całe z ciałem i z duszą nie umieściłam się Was – Ktoż by pozbyć była kochani? jedna rasa przez okno wle ci ptaszek – Oh gdyby to gdyby z zieloną gałązką – A posłuchali byście głosu? nasypali piasecznia? Oj bolą bolą nad [illegible] trzy mi zostanie miłość nie pozbyciu –

28 Sbra Gniazdko – Długo długo nie pisałam i nie jest nawet tło marz tego – My wiem że nasza zawsze gotowa dzielić wszystko z dziećmi ale nie zawsze można – M. chorowała nam długo – dla mnie pora tonka nie wstawała – teraz Bogu dzięki zupełnie się dźwignęła – za dawnemi pracami umarnotrawiona każmi odzieża otrzeć nam – na ale wszystko to spędza ciepło i wygodnie w gniazdku boję długo często niewolno będzie narażać się na trudy i niepogody – pan Sery Amilkar ciągle przy niej – ale by rodzonej nie pilnował – Czy pamiętam wam kiedy o niem – wystawcie sobie że niemam lada nie by nie było dla niej – dalibo byś od siebie oczu odejść się starał żeby i dom dzień wszystko to spełzło na niem tak bez końca – żeby to jeden marszczek na łbie jeden włos by siwy – jedna myśl przykrego dostrzeżenia – wesoły niemowy wszędzie nam dobrze z trzydziestu dostatecznymi na ~~pałkach~~ dziecka bo większa część potrzeb wylania się z nieustannie swemi zasobami nie zaczerpnięcia wyobrażeń czy siły u drugich – Złe to zwykłe usposobienie bo odzwyczaja od ciągłego patrzenia na duch bliźniego – nie oznajamia się często lecz [illegible] z tej uniesionego z potrzeba i wartością zabezpieczenia we własnych dziele – Szczególnym udziałem przywilejem zdaje się że to usposobienie tu: moralnie nam nie szkodzi – dla licznych

zawsze otwarte ma serce — stwarzam ubogiej i chorej obl[illegible]
ego siedzibę — nie wiem tylko czy równie by ozarzył miłosierdziem
i dobrowolnych i niedostatki — Wyobrażenia niełatwej sprawie
dliwości starego Zakonu nad którym tyle dni i nocy przedumał
łagodził uczucia ~~[illegible]~~ poczęciem miłości w której od serca chrześcijańskiej
sprawiedliwość — ~~[illegible]~~ —
~~[illegible]~~ — niedoszłości rozumu dzikiego to sposobu
zdziałać kochać trzeba nienawidzić złości — szydzić nieraz i od tego
bo pragnie światła a Bóg dobrej woli błogosławi lecz tym czasem
kiedy kto zgrzeszy zdziałać może wielbić aby nie oderwać od niego
serca co nie jest sprawiedliwym a więc koniecznym — lecz nie wolno
od zaprzeczenia wiary — I tak dotąd powinno przede wszystkim tego
powinno zdrowości które sam oczami swemi po dziennikach czy
wierzysz niebu błędów Pawła — To być nie może — On go nie rozu
mie — na niego wszystko — chyba sam usłyszysz na ulicy — z
innych powodów takie uporczywe niewiary — Cóż sobie myśl
by ludzie ludzie — czy nie więcej aby w was miłości było gdybyście
zatrwożyli o kochanego pomimo za słowność ludzką i z tamtej strony
ku modły do Pana o światło postali jak to oto cieszycie się w sobie
siłę człowieczej a on gdzie bez pomocy modlitwy waszej = Uważa
kiedy jak to nieszczęście przyjmie szczęście się kochaniem — dopóki
Bóg zawodzi aby się [illegible] niedoskonałościach ludzkich nie opiera
Jedna miłość dla każdego dobrego kochanego co się rozwija [illegible]
życia a w całej pełności błyśnie dopiero po zmartwychwstaniu —
Miłość jak w widzeniu ust tego co będzie w pragnieniu w [illegible]
wiadomości — jak strzała w niebo wypuszczona bodzie w górę — Na
nie nie pragnie niczego się nie dziw niczego się nie [illegible] —
[illegible] własnemi rękami obłupiona obłupiona bo nie kiedyś
Anioła pod nim od którego — ok bo Bóg nasz dobry [illegible]
poda kiedy o chleb go proszą — i sama z siebie [illegible] obłupiona
obłupiona chociaż do żywego ciała przyrosła aby cała [illegible]
chwila przemienienia razem uwielbieni poczuli [illegible]
Pana [illegible] przez łaskę jego porządną ubielili dla niego szaty
skrzydła [illegible] jak w miłości ku niebu niby gorącego

o dzień biały gdzieś zatonęła i zniknęła miłość cała człowieka —
Jako się Wam powiedziałam w mojej pierwszej mowie: cała wilgo
rozrywki naszym łaskę ta jedna tylko mnie i jedną to wrosły
wyśpiewać tysiąc razy więcej — Ale nie śmiejcie się ze mnie ubogiej
tylko porównanie do drugiej miłości — bo one żywo w przeszłości
przyszłości obleka czarowniejszość — Złote szyłki wyobraźni te
[illegible] nad brzegiem i tak im w złudzeniu wiele się pozbywa się
o wielkie chwile [illegible] aż żal patrzeć na duchowe [illegible] cała
zachwycał tak niby światem odzwyczajał — A rozbija z czasem
raz twarda nie wyryta prawda, po gorzkim zawodzie każda
miłość pozostaje tak bo ta miłość spełniła szczęście które cała mnie
wszystkie nie wraca więcej w tem życiu — nie spełniła dobra którego
[illegible] tak [illegible] bez miary jest dla najgorętszej tęsknoty —
[illegible] jednak tak nieboszczyk bardziej chrześcijańsko przeznaczony
[illegible], tylko z doświadczeniem zmienia się wiele czarowniejszych
chwil i krótkie dały nie doskonałości postępu — Ciemno to zawsze
nawet krok ku pożądanej bolesnej chwili umysłu. Zmartwio-
ny, kamieniem ołowiu leży duszy — do żywego zaciera
potrzeba abyśmy umarli —

[illegible] Od kiedy ~~[illegible]~~ lepiej się chodzę się z podawaniem
gawędki — niebędąc z robotą [illegible] by nigdy nie
[illegible] wałkiem trudnej nie ma rodzaju na odpoczynek — Najgorszy
[illegible] pobory [illegible] w ogromnym złotym [illegible]
[illegible] twarz i pstry kwiat wyszywa — w koło niej różnego koloru
[illegible] i [illegible] w małych lichtarzykach
[illegible] promienie słońca — Wszystkie kwiaty [illegible] i sama gawędzi
[illegible] do gawędki pobudza — najskrytsze najprzyjemniejsze o-
[illegible] wydobywa i śmieje się z niej [illegible] wszystko rozumie
wszystko dowodzi, i tylko głową odwraca niby [illegible]
[illegible] kiedy [illegible] wtedy się rozumie — nie
[illegible] ubogą coby tak [illegible] w [illegible]
[illegible] — [illegible] w [illegible]
[illegible] z [illegible] włosami [illegible] przy oknie i [illegible]
[illegible] gawędzi a czasem [illegible]
[illegible] cała [illegible] całego, rozmawiam w ciemnym [illegible]

rodzaiu niby w sercu każdego z ludzi z osobna — na wskroś wyda-
wane przeczuwana spłakana sterana pogrzmiewała w tonie [illegible]
przysposobi się z Nieba czyli od tej [illegible] — i patrzy w [illegible]
czy czarne czy blade czy [illegible] i drży mimowolnie — Spoczy-
wa się wola twoja — Na przeciw przy drugiem stoliku [illegible]
siadły przyszła [illegible] i sama zdawszy czasu coś przyszło
Ale niech [illegible] Zasiedliśmy za obiadem, z niedowierzaniem patrzy
nasz trzy się cię w oczach więcej — czy się zawsze przedemną [illegible]
a który go [illegible] więcej nademnie — Na [illegible] go wyniosła wyłado-
z siostrą [illegible] własną swoją dziecię — Antosieu boi się [illegible] a która
by cię zwodzić czyż nie tobie wraz żebyście ci dobrowolnie
płakać dopuszczali — Może mnie się tak zdało — Stary [illegible]
biedna — przed nią Wszechwładnie [illegible] J: Am: i Jer: rozprawi-
ając w szczegóły się wpatruje nie raz się oderwać od niej i [illegible]
obcej nie mogę, takiego siła mi stało nadto bystra i nadto
zrozumiała pamięć — drugi zaś tak na [illegible] tylko [illegible]
że w [illegible] cichej nie [illegible] zupełnie i zapomniana [illegible]
że z [illegible] własnymi [illegible] się [illegible] — jeden żywo [illegible]
płasa sobie nad ziemią — drugi powolnie wznieść się niby z [illegible]
cały śpiew młodzieńczym słowem przemówi [illegible] jakby [illegible]
żył dawno nie umiał — do ich rozmowy Ojca [illegible]
[illegible] po pokoju chodzi [illegible]
D: niby słucha a nadto się po ciebie — J: [illegible]
czasem [illegible] wpadłem [illegible]
a [illegible]
ona [illegible] i posłucha i przeczyta a M: wola J: [illegible]
[illegible] na całe życie [illegible] potrzebne [illegible]
czasem [illegible] — W kąt pokoju dziecię zwarta przeglądać
obrazki — czasem zasiądzie [illegible] — [illegible] się [illegible]
dzieci się cała [illegible] zasłuchana ze [illegible]
[illegible] o [illegible] tylko nie [illegible] dziecka [illegible]
[illegible] świat dzieci opowiada [illegible]
bliźniego zabawić się może — to [illegible] się wyznać [illegible]
[illegible] dzieci wyprawia — [illegible] na zabawę
filozofii, cały [illegible] Boga z siebie [illegible]

uważa a inaczej znać nie chcą – Gdzie im jeden dowód cały
przyzwoitalizmu – Artystyczno – Lwiej stopie – Ale tak cała
– zasnęła modli się po cichu. Ostatniem dziełem się z [illegible] –
[illegible] o której u nas tak gwarno było przed kilkolaty wszystko
– Wielka część liczba głos przeciw wielkiem imieniem filozofii –
nie się bowiem dość wag do niej nie przykładać a zatem za barbarzyń-
stwo wschodu – Jeśli rozumowanie się dobrze nie pojmuję wszystko
co zało bardzo dla naszego [illegible] zrozumiałe [illegible]
[illegible] do życia sposobu miejsca – Tyś przestał prawie być literackim
[illegible] rozpoczęcia tylko wtedy Listopada z których opowiadał [illegible]
że nam w kartki [illegible] a za cała tak dwa trzy tomy cały
upływ nim do końca dobrnie – Zawiadomił nas niedawno o
tym [illegible] zdrowia poemacie ks. Szczęsnego [illegible] – Za powieść
wiersza że [illegible] będziemy wiersza [illegible] pierwsza prozą –
wielkiem by to było podziwieniem czytającej publiczności bo
się podobnego [illegible] po autorze tego [illegible] – Dziw
że poemat ten cały jest prawie na osnowie podań nie znajdzie
się wcale w Ewangelii – Obaczymy czy znowu powstaną ci co
tak obaczali na najprostsze obrazowanie zdarzeń podanych
w Ewangelii które w kilku słowach wymownie [illegible]
[illegible] rozwijać nie wspaniałe warunkach zewnętrznej rzeczy
się – Nie zawiera [illegible] pewnie się [illegible] Cz. że go nie którzy
[illegible] o [illegible] wyszła niegdyś pod pseudonymem [illegible]
wiersza z wydaniem [illegible] się już wyszła bo nikt nad niego
[illegible] ks. nie [illegible] – Czy się nie do serca przypomina
znajdzie w niej nie przeciwnego wiarze naszej i wspaniała
[illegible] wolność obrabiania świętych przedmiotów była by
dla [illegible] prawowiernego – Nawet [illegible] w ustalonych
[illegible] słowa które w Ewangelii się nie znajdują była by się
[illegible] w których [illegible] uważały za zdrożność [illegible]
bo się [illegible] nie za artystę wcale [illegible] pobieranie
[illegible] sobie po [illegible] każdy nie opisanej nawet chwili po
[illegible] pana naszego między nami – Według rozumienia [illegible]
jest tylko miejsce [illegible] cały [illegible] gdzie [illegible] dość
się [illegible] przykłady [illegible] – [illegible]

Najpierwszej panny Stworzenia, cieszy mię powód dnia i przedsię-
w tem razie mię od Stego Józefa przyjść by mogła którą z
ci nie posiada pełności wiary i taka łaska Boża Maryi ob
23 9bra 43' zdrowa Otóż znowu kiszę w sobie — Drabli
pokrapiały a dobre — doprawdy dobre — mnie Bóg wszystko
i następnie a swoim przyjęciu — dla mego miłosne dziś z
ziemi z płaczem kończenie — Szczęśliwa serca ku miary
nam dla tych co płaczą a dla siebie mnie jednego tylko
Gorąco — Uszczęśliwia — Aby cała przyszłość Godzina tej
niewyczerpanej powinnaty ca w Uwieszeniu Dziękczynienia
radości — Wielkie bo to wielkie szczęście mieć Krzyż Chrystus
i Wielka Chwała Oblec cała na szaty posiniałe i wie-
potęga cała na postępujących być do śmierci ten koronacji
ale korona z cierni — w pokorze na pospolitych świątkach
w rzeczach najwierniej i niech się od niech nie rozumie —
chrześcijan czasem do pana aby poblagosławił rzeczy dla których
mu kadzić na rozwinięcie do jego krzyżów nad Boga —
— Wyrzekałam parę razy zapomnianych odwiedzin — zmieniś-
się cała liczba zmarłych co raz Bóg bogaty do siebie powoła-
łby się ale nie samemu — Jakże ważna dana jest człowiekowi
tylko poznanie siebie z Boga i sposobność każdej porwy
Wszechmocnego Miłosierdzia, lecz często przyzwoicie
chce po części, trzeba brać swoje znać mieć mocą i
rzucać się z Nim miłością, ta że napewno nie dla korony
tylko krótkiego mieszkania naszego na ziemi lecz dla
w kamieniu z kamieniami w kościele którego budowa
a trwanie i chwała tam gdzie niebo usłuchany słyszy
Głos mówiący: oto przybytek Boży z ludźmi i będzie
mieszkał z niemi a oni będą ludem jego a sam Bóg z nimi
dzień Bogiem ich — Zrozumieli się nasze śmierci niezwy-
braciom i przyjaciół obecnie nie staje — czy im po śmierci
wstanie Chrystus wybranych swoich nie przekażą?
— W tych czasach spodziewam się przybycia M. Stas
A wiedziesz cała dotrzymujący słowa? Nie pamiętam czy
że rozmawiałam z nim dziś — i rozpisywałyśmy się

…to ta bieda kochani — Nie mogę i nie mogę nacieszyć się sztu-
ką dzieci — Zawsze coś niepotrzebnego nabazgrzę i potem drze ka-
mazę — Ah — módlmy się i dosyć — resztę pani spraw — Wal-
komentarz z robi przyłączonego obrazka — Jak obie troszkę
i często odbywamy się tego rodzaju wyprawy tylko trochę dalej
nieco do kapelli to do sadu — to po prostu w pole — Numer 6
to M. siedząca w wózeczku ostatecznym którego ciągną cie-
śliwych mężczyzn porozsadzanych i często ktoś z przytulnych —
dzieci się numerem 3 — przed nią idzie konia J. z drugą sio-
strą — a siostrą trzymającą obrazek i rozmawiającą Teodo-
rka — synek idzie powoli koło wózeczka — czyli to N 4 5 i 7 —
…rzakiem N 8 — wszystkim kapelusze z Ołtarzem — J…
na pierwszym planie = N 10 i 11 bawią się w kręgle kapli-
czowanych Metonceli w Ołtarzach prowadzi bardzo po-
…liany J: = N 12 Dzięki… niezwykłej … bliźniego
…lada zaszczyt pełny że tak dalej na przecinku przechodzą = N 13
15 — Nisza z klatką na pomniczkach bardzo powagi najpierw —
— drzewo czasem żeby do żadnego nie w pasce nie zaglądało —
na nim N 16 — cały rój dzieci = N — 17 — Artysta który po
…ład utrzymanie że to się dzieci co się kiedyś narodzi mają
…rdośną patrząc na tę wyprawę = była też to prześlicz-
…czesto bardzo wszystkiej razem stare i młode kobiety i mę-
…ci którym dzieciaki śpiewają — lub ścierem rozlegają się po
…lach lasach i wodach — drzewom całe chce kwiatki ....
…no nawet najszczęśliwsze przechodząc przez ogród — i nie tylko
…obie kiedy żeby wszystkie całe do domu przyniosę —
… a czasem i ptaszek na wyższej biegnie — wszystkie się nazwą
…dom po kawowej — A w samej jesieni prowadzą się na dziew-
czynę… nad starszych z długą biały co wiele widział
…pamiętała i różne ciekawe rzeczy opowiada — a potem
…wołać — a potem śpiewaj — hymn do pieśni — A
słońca zachodzi i niebo czyste jasne i ptaszki śpiewają i
…la cichość i przeźroczystość i pierwsza gwiazdka nie-
…nad lasem — niby raj — i prawdziwy raj — tak krótki
…jedna wioska dla tych co szczęśliwi będziemy żyją — i nie

zwaspali się jeszcze z Dziecinką Nadzieją — Wieczny dla ty-
ch co umarli szczęśliwie spoczynek a zmartwychwstali ut-
wierdzeni, którym wieczność przyspiesza postać który słuszny ku
nie zmienione patrzą tu i twórcy wiecznym wszystkiemu obdarza ich się
piękności i mądrości wszędzie gdzie stąd rzeki Bożej spoczy-
wają tylko co im nie życia jeszcze nie odżyli tylko i
w ich grobie chociaż porosłym kwieciem i trawką — niemi
ptaszki i dziatki śpiewają = Zmartwychwstanie ciała ...
ciała Anielskiemu potrzebne stanie się w jednej chwili bo stało
czysta moc Boża — Ale zmartwychwstanie ducha na ziemi
do którego potrzebny wpływ woli człowieczej jakże ciężkie
trudne pracowite długie — niemoc częstokroć i niechęć
niemoc każdej woli dopóki nie wraca nie skruszy —
— 28 9bra zdrowie — miałam wieść od Pani J. Wrona który
z pogodnej stóp mojej jesieni sad pozieleniał znacznie posta-
wił z naszych stron młodziutkich drzewek węgierek — Nie
czy ją w domu zastanę bo po śmierci zastępuje ze słoń-
cowych naszych (nie naszych) których bardzo i im pilnie
strzegła siostra — A ma podwójną zasługę bo ta młoda kobieta
tylko chora ale i smutna — i sama — J. i mnie sadzą a sadz-
ą najpierwej lepszych drzewek aby kiedyś nas ocienia cokolwiek
praca nie tada a jak wyrośnie może się okaże i koniec
zawadzi i w sobie wyrabia — Ile razy widzę że pracuję w t-
ogródku dziwnie przychodzi mi ... a zawsze jedno
i to samo — pewność że my tu nie długo a po nas — skąd się
nie mówi tego ani M. ani D. zapomnieliby się dawno
tylko marzeniem mojej chorej duszy — A mnie tak boleś-
nie patrzeć jak M. tak ... pracy swojej wespół nadzie-
jeszcze — zmartwieniem — jak w tem cały postęp dobrego ...
tyle starań w pocie czoła tak długo podejmowanych z wy-
trzymałością na wiatr pójdą i nic z nich korzystać nie b-
ędzie mówi mi często — Ja pracuję a tym się nie cieszę — A
się spieszę bo gdzie ona sadzi i sieje tam się ... —
widzę — nie dziejesz się aby to będzie jak się rozwija

po [illegible] — Ach to tam — to tam — Jak [illegible] pierwszy —
[illegible] w przyszłość — ~~[illegible]~~
[illegible] — nie — ale to tam — to tam — [illegible] koła —
[illegible] — byłaby [illegible] byłaby Ojciec mój niczego tam [illegible]
[illegible] trzeba — niczego z was [illegible] — Pisze to do was
[illegible] do ciebie J. i Teofile [illegible] to samo — [illegible] przy
[illegible] które się z trzech [illegible] zabawa i było sprawdzi
[illegible] dzieje się, Czemu mnie — Jeśli to [illegible]
[illegible] wszystko pierwszy raz [illegible]
[illegible] czy prawdziwie to w życiu — bo dotąd — [illegible] czy dobra tam
— nie spodziewane przyszło — Ale [illegible]
[illegible] w tata domu mego [illegible] — [illegible]
[illegible] — Najwięcej niestety — Czy umiem
[illegible] korzystać z tego że wy daleko i [illegible]
[illegible] aby wam [illegible] nie [illegible] bieda była — Przez
[illegible] to bieda — Ale będzie przez [illegible] — Ale Bóg da tam
dobrze — Niech [illegible] w zdrowiu [illegible] a szczególnie w [illegible]
[illegible] w ten moment [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] przepraszam przepraszam tysiąc razy za [illegible]
[illegible] — [illegible] gdyby [illegible] wesoła była [illegible]
[illegible] się z biedą — Ale [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] zabawki [illegible]
[illegible] zabawka [illegible] — [illegible] mój — [illegible]
[illegible] — a [illegible] dla [illegible]
i na [illegible] — dość [illegible] bo
[illegible] będzie [illegible] —
teraz trzeba was [illegible] w [illegible]
[illegible] do was [illegible] i pożegnać bo
[illegible] w domu [illegible] będzie a [illegible]
[illegible] trzeba — Wielki raz [illegible] do was [illegible]
[illegible] — Co robi [illegible] — Moi [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] wszystko [illegible]
[illegible] — [illegible] wszystko

życia — doprawdy nie mam — ale to nie ja ani nikt by [illegible]
Chrystus wszystkich którzy proszą i u Boga i u ludzi [illegible]
dzie nawet dla grzesznych — od niego by spieszyć całe [illegible]
ości nie od niego i nie przez niego — pozdrowienie dobry[illegible]
ch wszystkich kochanych ziemian — Stefana, braci [illegible]
dowi powiedzcie że dzień po dniu za szczególną łaską
odmawiamy za niego obiecaną modlitwę — wspominam [illegible]
niego usilnie [illegible] [illegible] o nawróceniu odpłatę — ale
doprawdy nie warto nagrody mej niegodnej modlitwy —
teraz nie mamy kłopotu całe te [illegible] wyposażenie —
Któż nie spadł lecz dwa tygodnie gorzej powiedzieć [illegible]
Czekam po łasce nie zasłużonej i będziem najszczęśliwsz[illegible]
[illegible] spod powietrza i miłości — przyciągnąć przyjaciel[illegible]
ale tak przyjaciel — chwała wam chwała i miłość [illegible]
Wiele i błogosławieństwo tym co pamiętali o mnie [illegible]
pośród pism — pozdrowienia wszystkim wam bracia — A[illegible]
[illegible] Jez. w Niebie — to najlepsze wam [illegible] od
Boga nasz dobry — do zobaczenia najmilsi — od całego
domu mego od [illegible] gorące [illegible] [illegible]
do was miłości szczerej — niech [illegible] dzieci [illegible]
[illegible] ojca, niech wszystkim dodadzą [illegible] siły [illegible]
góry o szczęściu radości — pokój wam [illegible]
i łaska na zawsze

[illegible]

powiedzcie powiedzcie że tych [illegible] [illegible]
wszystkim —

45 — 2 Dnia Najmilsi Najdrożsi — łaska wam i pokój Boży
w rozpoczętym Chrystusa dzieciątko — Wszyscy razem już dziś pokłońmy
się Ubogiemu — Otoczeni naszą grzechu ciężącemu w ciemnym stanie
złożyliśmy zimno a ciemno się gdzie przytuli naszemi drżącemi w
Tobie [illegible] — płaczący w opuszczeniu płaczącemu ko-
[illegible] przyszedł do swoich a swoi go nie przyjęli — podźmy do niego i upadnijmy
[illegible] na ziemi i głowy o żłobek jego oprzyjmy i zapłaczmy
[illegible] — Oto się nam narodził ten który nas kocha i nie będziemy
już sami — kochać będziem kochać kochać kochać — bez trwogi bez [illegible]
[illegible] się nieobłudnie wszystko zapomniawszy opuszczający się
[illegible] w tę przepaść będziemy na wieki — i przyjdzie czas w którym
[illegible] rozpamiętywać będzie cała ta powstała z [illegible] swego i [illegible] po
[illegible] naszej [illegible] i do pracy naszej liczby ludzkiej sam ręką przyłożył.
Usta swoje otworzył i nogi swoje [illegible] głos wydając zbawienia
[illegible] i [illegible] a wieczór cały przyszedł głowy swej nie miał
gdzie złożyć a nad resztą to ten [illegible] wyspowiadał się i [illegible] by
[illegible] nie zostali w drodze — i kazał im sam uzdrawiać i [illegible]
[illegible] i [illegible] do siebie wołał więcej od [illegible] i [illegible] — aż go do
[illegible] katowali biczowali cierniem umęczyli krzyż ciężki na
ramiona włożyli i na górę mu kazali — A my daj Boże daj Boże pójdziem
[illegible] — stąd w każdej krwawej stąd nogę do ziemi przypadając i całując
[illegible] nóg jego i [illegible] gorzko i boleśnie nasze [illegible] się nam rozkosze
pragnieniem jak więcej — i staniem z nim na górze i razem z nim ducha na-
szego oddamy Panu, i nie będziem go już [illegible] dziś naszym [illegible] w naszej [illegible]
[illegible] wola [illegible] będzie wola nasza i nie będziemy żyli tylko Chrystus
w nas będzie — i [illegible] nie potrzeba nam godzin [illegible]
[illegible] kochał [illegible] w [illegible] i dla [illegible] syna swego [illegible]-
[illegible] niebo i [illegible] [illegible] na [illegible] i [illegible] więcej
w [illegible] by [illegible] i [illegible] ten dzień [illegible] nadejdzie i [illegible]
w ciała [illegible] co niegdyś cierpiały, dziś [illegible] nalewać [illegible] —
— Daj wam tak Boże — daj sprawiedliwym i grzesznym — Ubogim
[illegible] tym [illegible] duchowym [illegible] tak bardzo [illegible] modlitwy
[illegible] — przyjaciołom i wrogom — daj wszystkim nalewać [illegible]
[illegible] jest — Co [illegible] w tem słowie który jest — on jest — pewnie jest —

Jest dziś jest wczora jest jutro — nigdy bez niego nie będziem — Jest — wszy-
prawda a więc sprawiedliwa a więc dobra a więc spójna jak z jednego
ziarna z jednego pnia tysiące konarów tysiące liści więc na nas spuszcza
Ile przymiotów objawionych tyle niby kwiatów ludzkich Coś kwiatem
Ano każdym tyle rozkoszy ... dzieli Ojciec — i kocha kocha kocha Nasze
dusze nawzajem by skończył bo niby z każdą rozumu i miłosierdzia i po-
i w zachwyceniu Orłem być szczęśliwość wyrobów i widzi że jedno tylko
trzeba jednego porządku — Chwała Boża — Ale najdziwniej jak by się do nieb
i kochanych i wszystkich do niego zwabi — Jak serca spokojny w tolerancji
kości zdaje się że ze sił ... będzie — jak błotko w którym się odbił promień
światła, nagle podnosi po kropelce [illegible] swej wody ku niebu — Niech
nie chwila takiej łaski się stanie, bo błotko na nic nie zdało by się
podle zostać — Ktoś ci takie błotko kochani na kolei wielkiej drogi go-
tam zebrało ze śniegów czy marcowych i ze słot jesiennych — Nie
z wędrujących stóp o nie potrącał i zadrżał od ręki chłodu — Niechaj
w niej się spieszyła choć płaczący o tem niewiedział a byli co się obawia
bo też ich przyjaźń świata — i [illegible] byliby woleli by na kam
padła i miała szczęśliwość — Wielu było którzy widzą jak ono czasem było
promieniem ze gwiazdy ku niebu — A ono nie nie było tylko błotko Orzeł
by i pan na ziemię radzący oszczędzić [illegible] przerabiać krzyczące sły-
Gdzie do siebie co nie dla ziemi — Bóg nieskończenie wielki mów który
na nieskończoną niebieskość mów bo dotąd w najdoskonalszych dusz między mówię
jak wiara nadziejka ze światem na czole dla żyjących dla wiecz-
ności pustka że się w niej ... nadzieję skoro jak najgorzej —
4.C. Styczeń Jest i pospołecznych najwięcej — przepędziliśmy w wdowę
nie w gwiazdkę bo D. dla ... interesów swoich i ludzi
Wydatać się nie mogł a samego na ten dzień naczyńko niebieskie
go zostawić — Zgromadziliśmy się wszyscy jak mogli najliczniej się
Grobem Krzyża i Zbawiciela; dawszy obyczajem odprawili W-
na śpiewie i chlebem podzielili się szczerze — potem ludzie przy-
szli Wsi — Nagadziliśmy długo a jak zwykle najpierwsze o bieda
małe spotrzyły na kłopot z chłopcami nie dorosłą na prac-
tedy że odda dziewczyna u chata za dziesięć chłopców — dziewczyna
przyniosła i dziobki dobitą a chłopcu ... ka kołacz —

dzień powszechny wielka była w domu fabryka — dzień kolędy przy
niemowlątkiem ze wsi — wszystkim [illegible] częste pieczenie ko-
łaczy z wszystkiemi i kwiatkami a na nowy rok powszechne [illegible]
wszystkich dzieciąt i ogólna biesiada — [illegible] częste
[illegible] w czasie [illegible] i radość niezmierna — Ale ponieważ w tej
[illegible] Wam do [illegible] i za [illegible]
[illegible] i rozeszły — Od tej pory u nas głucho — Z [illegible] przed
Wiadomość Wam udziela że tam wszyscy zdrowi — Ma: tej [illegible]
[illegible] zabroniono — przez ostrożność — Jedno dzieci [illegible]
było dość mamie — [illegible] na tydzień — teraz [illegible]
bezpieczeństwo [illegible] ale do niczego [illegible] się [illegible]
[illegible] potrzebny ciągle — Wszystkie w [illegible]
[illegible] w całej okolicy — [illegible] nie przychodzą [illegible] bo to [illegible]
— Czasem tylko z dalekiego bardzo dalekiego wschodu głos [illegible]
modlitwa — Czasem dziennie w sercu odezwie się [illegible] najukochańsi
[illegible] dali — [illegible] się [illegible] — ale serce [illegible] i
[illegible] — Oh najukochańszy najukochańszy — [illegible]
się [illegible] że patrzę [illegible] a [illegible] się czasem [illegible]
[illegible] — tylko lepiej twarzą na ziemię i [illegible]
[illegible] na te myśli — Są ludzie co myślą że na wszystko [illegible]
[illegible] i [illegible] podaną gotową [illegible]
[illegible] — Zaśpiewa [illegible] i pojedzie — [illegible] że całe [illegible]
[illegible] — Ten system nie ludzi [illegible] — bo system [illegible] sam
[illegible] całe głowy — [illegible] nie wiedząc o tem [illegible] tylko [illegible] —
[illegible] który [illegible] za statkiem [illegible] bije się z falami [illegible]
[illegible] w [illegible] i radzą w [illegible]
[illegible] się [illegible] by o własnych siłach [illegible] dopłynąć —
[illegible] ludzi z [illegible] — [illegible] z sercem — [illegible]
[illegible] być [illegible] — próby na żywym ciele na żywej duszy
— Wszelki [illegible] dla mądrości [illegible] dla filozofii [illegible]
[illegible] i cierpienia [illegible] Diabeł [illegible]
[illegible] i [illegible] w sercu [illegible] rozpaczy [illegible]
[illegible] i [illegible] własnych [illegible] i serca —
[illegible] — Wszystkim [illegible] trzeba [illegible] potrzebnych [illegible]

z Ojcem igrać kończeniem wczoraj nam przyniesione listy i kiedy
ale po ich zabawie pusto – Ach co tobie? iść do Senatora [illegible]
Ob. tak co ludzi – Nie przestraszajmy – lecz też i tak potrzeba
cóż mam u Boga zbierać – tylko modlitwy tak gorąco – Niech mnie [illegible]
Bóg stworzył ich dobrze Niech szczęścia cierpiący – Niech [illegible]
Naszej pomocy dzisiaj chrześcijaństwa – Kochanie – sam nie podziękowałam
Wam za te wszystkie usługi których nie pragnę pod żadnym względem
Was cierpiącym obu uwagom miłości wszystkiem błagam na [illegible]
od ciała wielkiego u Boga i u ludzi i bojaźliwość [illegible]
mi wzroku – Widzę więc prawdę – modlimy się modlimy – A [illegible]
przyjdzie czas na to szczęście –

25 Stycznia 46 wyglądam list niecierpliwie może mi coś powie
ale kiedy wszystko będzie – myśl o was myśl – Nasze serdeczne
na zawsze – Częściej wy duchem z nami nie [illegible] nieprawda
Niedawno mi ktoś mówił że Wincenty Wam bardzo [illegible]
niemo – posyłam więc dziś tę kartkę chociaż nie [illegible]
wrosła – prawda – lepiej częściej choć krótko – Odtąd może mi [illegible]
będę do jednej z was – która pierwsza odbierze do bardzo dalekiej [illegible]
prosić sobie na zazdrości – mój Boże – pocałowanie Wam posyłam
i pieszczotka – Zaczynam obie tak, Wam na szyję i przylegam
jak pieszczotka – obie byście jak mówili najdroższe wiele [illegible]
bo wy moi a ja wasza na wieki – Bóg z wami i szczęście [illegible]

Wasza

Przysyłam Wam białą wstążeczkę kokardkę posyłam co kiedy [illegible]
~~[illegible]~~ rozstrzygajcie – Za to całą mam obrazek – Ach [illegible]
pieszczotki –

przepisany 97 184

8 Lutego [illegible] – Zdomu – Czy prawda Najmilsi moi coście pisali
[...]ra że Justysia znowu chora była – Moja miła siostra bardzo kochana – Czemu
Wszystko ciemna Czemu Ziemia taka Wielka Czemu Człowiek jak wiecznie przy
[...]by – Jak Wam Ojcowie pusto zimno przeraźliwie Boże mój Boże – do Was droga
do Was tam daleka lecz szczęśliwy przecie tylko głaszcze tuli i pieści – Boże Boże
Was kochanych – i nie na chwilkę – Gdyby nie najukochańszy to i na zawsze
[...] Justynia Córa Zrobię żeby Ciebie nie bolało żeby ty mi nie leżała w łóż-
-ku – Gdyby bliżej Obrachowała tym wszystkim trochę Kochana tak bardzo gorąco
wszystko Żeby by się spełniło a tak to – dumam i dumam i płakać mi się chce i
[...] nic to nie pomaga – Ach. – Gdyby [illegible]
[...] zupełnie zmiętą – J. w Niespokojności. Obawie strasznej piszę a piszę drżą-
[...] się czy Wasze o Was wiem – Ale tak rzadko i [illegible] jak na [illegible] albo
[...] drzewo [illegible] szczebelkami – Gdyby przyjechać do Was – Widzieć Was ale tylko
[...] – Justynia szczerze nie pilna po chorobie siedzi trochę głowę na ręce
[...]ylita i Zdaje się jej że nie pamięta – Zosia chodzi po pokoju głowę
[...]rząsa bez Ojca i Zdaje się jej że nie płacze – A w pokoju ciemno
[...] na niebie i pusto bo od swoich daleko – tylko malowane rocz-
[...]przyjechali patrzą na Was i uśmiechają się – to na pocieszenie Nasz-
[...] że nie zawsze smutno będzie – Czemu się ciemne nie zwinął
[...] jak zasłona daleko daleko tam gdzie się niebo zbiegło i całe ziemie
[...]iedoleczna wam naszych gwiazdek wśród ciemnym na szczęście
[...] sobie wam nasze – ile to się [illegible] tuli w każdem i nie siedzą
spokojnie jak wróbelka w gniazdku Ale się lękają zwyczajna szczęścia przecież
[...] zarobku. Obrabia co nowe pierwszy wiatr [illegible] a
[...] – poruszona – Czasem trwoga – chwilkę nie wielki – Wyjrzeć
[...] do tego to i o wróbelku nie każdem a potem pokój – Ale wszędzie [...]
[...] – Mnóstwo gwiazdek zapełnia pana nieba [illegible]
[...] płaki jak sowy siedzą na drzew i z krzywemi dziobami – co nie
robią tylko ciemne płaszcze drzew i cedr – to spekulatory – Czy nie
[...] że nie rodzą potworny wyradza się i u nas – na naszej ziemi ku
[...] Magistrem [illegible] dumkami Wtenczas przerwany – Ale prawda
[...] pyszna i łakomstwo dwa straszne potwory niszczą tak zawsze – Gdyby
[...] [illegible] bieliło by się potem [illegible] pokolenie zaś pa-
-ła w pieśni – A postać potwory taka czy ma wszystko to [illegible]
[...] rozprawiają u nas o pracy – Niby kto by się jej na [illegible]
[...] i każdy szczęśliwy brać w [illegible] – Ale praca za ogromny
[...] to [illegible] spekulacja przemyślna jak najszczerszy [illegible]
[...]owane. – Dar Boży na szczęście Ojcu w [illegible] tylko [illegible]

dźwignęła Ziemi ku Niebu, oni ją na niewolnicę przerobili na wy-
dostatków dla pychy — Zniekształciła do ostatka w ich oczach całe
z nieba i zniekształconemu mniej co właściwie stanowiło jeszcze powie Oczaro-
Wiara objaśnia — Wiara uprzedmiotowy władzy [illegible]; działania
wszystkie na czyny przerabia nadaniem kierunku całej przyszło-
ściom powołaniu naszemu. Obdarza nas potęgą działającą po
wszystkie wieki na owe zbawienia — Jest ona jako źródło żywe
na górze bijące każdy strumień co z niego wypływa człowieka
wysoko podnieść może — bo nie która wiara uczuła nigdy [illegible]
jedności nie ogranicza ani na pewien zakres czasu ani na [illegible]
to tylko materyalnie chociaż w najwierzchniejszej części Ojca
trzyma jedności i w czasie działa i na potrzeby materyalne czł-
względem i pamięć wyrozumiała — nie ta nigdy oderwana, ni
nigdy w obłędzie lub niepewności nie zostawia nas w związku
Kościołem z całą prawdą objawioną i przywodzi zawsze do tego
światła z którego sama wyszła — dlatego ~~[illegible]~~ uznaniem się czło-
wiekiem i niesłychanie wielkim się stanie i wierzymy — Ale zapo-
mnimy o godności naszej dzieci Bożych, jak dzieci [illegible]
za coby które żałujesz może — jak dzieci nasze piosenki [illegible]
nie pojmujemy ich treści — Kochani — tak tworzy że czego jest tej
objawieniem potęgi a nie potęgą samą że w dziełach tu [illegible]
tkwi potęga i wielka jest w wiary [illegible] jego — bo jako dzia-
ło człowieka czysta niczym jest tylko i zdumieniem go pani przed obli-
czem jako wszystko inne co znamienia jego pięknego nie nosi — [illegible]
nam bieda — strasznie mało czasu mam na pisanie — Drugi raz
posyłam Wam ze skargą na czas — bo serce boli boli —

18 Lutego Nie pisałam Wam kochani jak uroczyście cały
dzień obchodziliśmy dzień N. P. gromnicznej — Wiecie Wy tor-
mowy pierwszej — Z rana domownicy służący goście dzieci zgromadzi-
li się wszyscy na ~~[illegible]~~ wspólną modlitwę — Ze czternastu ro-
ciu złożyła świeczki i prosiło za tym co zostało na Ziemi i za tą [illegible]
bo Matka w Niebiesiech — Może który głośno do stóp [illegible]
[illegible] — On że działki kochał i pieścił i błogosławił [illegible]
tość nie była bolesną [illegible] w wielkim gwarze [illegible] — Wie-
czorem bal — A że to zapusty wzięli przebieranie — [illegible]
[illegible] Mołdawianki Cyganki i [illegible] perspektywie
[illegible] — A nam niektóre dziewczęta prawie i zawsze
że im rady dać nie mogę — [illegible] się na [illegible]

w przyszłej — Jadwinia wyperswadowała że to nie dla dzie-
tanie i podobnemu nie bardzo do przekonania trafiła bo z
mniły a niektóre nawet i Marcin nie pamięta — Wesoło zacza-
bał jako na urodziny Marylki i podwieczorek — Na cały
cie pierwszego na samym wierzchu królował pączek ogromny
z M: R: wyobrażający osobę Marylki a konfitury na
bo figurę były [illegible] i kwiat jaki posiada* — Ale wy może nie
wie co to u nas znaczy bal — Może myślicie że jak pospolicie zwi-
ęcej gości — bynajmniej — tak ucieszeni w pilne i coś liczby
do wszystkich kiedy że obchodzimy się doskonale bez pełnych
ab pomocy — Zaczynało się od tego że przybierano się wszystkie w rozum-
ienku Mł przez D: i mnie — i tłumem przybiegało do drugiego ba-
lnego pokoju gdzie czekała Grzyma się w Mrówka albo Cimbałki
i jedną albo dwóch kampach — Ja grałam całą noc [illegible]
ry które się [illegible] w czterech kątach na stolikach stawiano —
śli przeszłością trafem nadjechał Żydek z pozytywką albo skrzy-
i jak to zwykle niesłychanemi okrzykami radości Oczywiście
bywa nam spokój na cały wieczór — cóż nie — ida [illegible]
lepszego i do dziesiątej jak padała waga wybijała [illegible] i [illegible]
dyś to nie łada paradami było bo razem skrzypce bębenki i gitara
a tę wielką okoliczność Jutka G: zaproszoną została bo ubli-
by staropolskiej gościnności taka harmonia zamyka się tylko
ają — Oczywiście przy tańcach figi rodzynki migdały śliwki na
kach ciasteczka herbata a woda na dwa [illegible]
wszystkie drzwi w domu na szybko pozamykano aby zgrzane na
dworze i do piątej siem nie wybiegały tak że jak było nadzie-
a katarem nie słychać kwadransa nie bolała do domu [illegible]
ięż jak było nie [illegible] od Tatarów obwarowali — Mój wy najmilej-
sza jak Wam tyle całów pobierać nie mogę i rozwydzona [illegible]
na przykład wśród naszego w [illegible] — Co tobie Theosiu? — Nasza
dość wieczoro tańcami — Druga z nowu zwalidem do Koziała wyciągać
~~[illegible] do Krawca~~ Olesia który w tejże [illegible] zakopiony w najulo-
[illegible] pielgrzymią — Daj mnie pokój — Ale chociaż pokój Graża-
y ja twoje obrazki patrzę — Mój Olesiu proszę cię — Niech cię
[illegible] — A Nina zrzuciła do Neba — Jakże można Olesiu bliźniaczy
[illegible] nie zrobić — jak nie pojedziesz Marysiu jeszcze będzie-
my mama tak przykro Pielgrzymia rzucać — to chwała Boga

*) D: mówi że przecież był bez pączków

z przyległa będzie i zasługa — I na odwagę [illegible] w białe koło-
ch kłopotach na pół smutny na pół przebłagany do Kozaka —
19 Lutego podziękowałam dopiero teraz kartki od was [illegible]
miły — co jest w słowach waszych dla wszystkich czy dla mnie
tylko jednej że gdyby jak dusza była daleko w świętej [illegible] gdzie
zamiesz w mnie wraz z dodowem do tej szczęsnej nikomu nie [illegible]
bo u każdego innej, pełnej przeczystego zachwytu i męż[illegible]
końca i pociechy w Aniołów [illegible] w której nadziei nawet
nie ma cierpienia jej kiedyś i szczęścia — Ach tak dziś pospie-
szybko mi niebo i światła pałąc i ciemność zawiodła. Została
milczenie i samotność a samotność walka że nie ma nawet
powiedzieć boli — ludzi nie pojmują dlaczego nadto stał w wie-
ścisłym do szczęścia kiedykolwiek trzeba mego szczęścia — od [illegible]
nie lat Nie pamiętam aby się kiedy całkiem odstąpiło [illegible]
przed tem — i zapewne nie odstąpi mi nigdy — Jest stopień
i usprawiedliwienia niczego wszystkiego na świecie, takiej niewiary
wszystko ludzkie, takiej bolesnej litości nad bliźnim zawod
tych co sięgają z tych do kwiatka mu myśl, a sięgają tylko
zerwało [illegible] w krótkim trawki, że mówić o tem nie powiem
nigdy tem co w osamotnieniu ducha swego sprawdziłam się
i gorzkie słowa króla mądrego, pieśni nad pieśniami mojej
mocą z nim cały — niech miłości o ziemi kto mi dość —
aby na niebo wskazać umiał — mocy mi zbawienia w w[iary]
czeniu i nadziei ale zatracenia w żalu i rozpaczy przyjm
Ja o niebie wiem ale go w sercu nie mam bom grzeszna
dziś — i na początku na niczym pobrać go nikomu [illegible]
nie umiem — słowo marny dziecko do serca nie przenika
nie wiesz tak we mnie na żadnej — mówić cały z was:
<u>stałam mówić niech te trzy grzeszne osobą raz na zawsze</u>
prawda — wiele wiele ich było grzesznych bo wspominając
się jak o zatrzymanie materyalnej o szczęściu którego nimasz
swoim nikomu a tem bardziej mnie grzesznej — Wszystk-
w szczęściu że jest na ziemi drzewo życia co karmi — bied
ziemia wszystko mi z ubóstwa swego zwróciła tak upraszę
a mnie się zawsze zdawało że ona mi coś winna i żal mi
do niej niesprawiedliwy — Miłość wszelka na niej płyta
młodość smutna i pięknie pospieszna — na niej tylko
ścieżka wszystkiego a teraz nie ma — chyba w tych

Boga jedynie kochaią i mnie Ojca pamiętam — Ale ci nie z Ziemi-
skiemi — dawno mi dawno ta Ziemia nie płacze i nie ma niej
uczuć — Ty wy mnie jeszcze nie znacie nie rozumiecie rodzaju
niebow mówił — Brzydko kiedy Bóg miłosierny dopuszczał aby
brzydkość i błoto w tak ludzi świat przybrała by się połowę
świata — Winna mora złe zrozumienie Wiary naszej — od dzieciństwa
mam niby się świętej z tej prawa przyjęłam tego na ziemi co
w Niebie być może — i nie spotkałam bo zdało mi się że
wszystko mi znam — Wystawiam sobie to zachwycenie wewnętrzne
ciągłe uspokojenie zupełne że mogłam otworzyć Niebo na
— kiedy dziecko zapomniało o grzechu dlatego tak
się — i pierwszy nawet się mnie Osobiście nie zupełnie
wyznanie [illegible] rozwiał Niebo na zawsze — i został
— straszny — to iak u tych dusz co niewiedzą, święta
zakonnica gdzie się znajduje i których cała osądzona
że nie pamiętała odtrącanego wyroku — Ale kochani
jeszcze iak ta zakonnica o innych desiach mówi
jeszcze do miłości ma ~~[illegible]~~ wszystkim — Wszak że w kochanych
dość świetna spała niewinność — Nasza rozdarta — się
tych drogich wspomnienia — i sama własna ci prawie że ma
znać przedwiecznej tej barwy — Oh wszak — i nie płakać?
może kochani nie można — Wyrok to niezrozumiały — Gdzie
twarda — oh i nie wiedza — Zna jeszcze ich mądrość bo
jeszcze przybywa Boże Boże zmiłuj się — Niby obraz
lęka się piersi — Ciebo tam jest Ciebo — Nierozumny
wiem — Nadzieja przeciw wszelkiej nadziei wola przywraca
powtarzaj — spokój pan mi wszyscy bo on cały żebym
wszystkim mowa — Głęboko upadły mnie w imieniu słowa
— W rozpamiętywaniu Wiszę dzieciom i pamiątek dawnych
których przeniosę się wszystko w świat lepszy szczęśliwszy
Wiata ma sobie chwiał osłada — prawda tak by być
— A tam bardzo mi jest! — Wszystko ludzi zamiast
mi w czasach tylko stworzenia szczęściem w którym [illegible]
wszystkie Niebem — to jest to Egoizm — A widzieć kochaną
zawsze zawód — Co by to było gdyby trzeba jeszcze
iak czasem spokojna przyjechała napisać — Żałośna
nie — i nie mogła być nawet — Gdyby nie rozum [illegible]

wstrzeń przeszłości a bardziej jeszcze duchowo których by-
łem obrazem że pierwszych lat co się w około mnie dzia-
ła ... tego świata przeniesiony – Na także jeszcze t-
szczęśliwych – Ale ja – nie potrafiłabym – Gwiazdko ma
kochana gdzie cała szczęśliwa nie tyle było zawsze kocha-
nia było wyjątkiem – Ogólnie – więcej – daleko więcej
niewolniczego widziałam rozpaczy niż nadziei w innych
więcej usłyszałam przeraźliwego krzyku w męce niż ciało
płacze – więcej wspomnienia gorzkich niż rzewnych w
tych więcej siły niż czułości w kochaniu dzisiaj tylko
raczej a szczęścia i pokoju nie – Wychowałam się w dzie-
ciństwie gwałtowności i szczerości – gdzie wszystkim powierzchow-
nie przywiązania za miano a przynajmniej że
przyzwoicie i szczerze ... tak że naprzykład matka×
wielkiemu zbudowaniu otaczających kobiet opowiadała że
gdy nie wyszła, nigdy dziecięcia swego nie pocałowała by
szczęścia; bo też matki młody i podwładny krzykacz z boku
miał prawo, choć by szczerze miał w wszystkich uprzedzeniach
musiał – a biada mu aż zbłądził – bo ... też
za nie się ... – A pieszczota? była to niby rozkosz
boska której ani oko nie widziało ani ucho nie słyszało
ani rozum ludzki pojmie – i tak przywykłam była do
płacz nawet dziecko długo bardzo stopień nie ...
zakamieniały boleści – bo na coś szkodzi? A boli? ...
rzecz ... a nie ... – to też kochanie wszystkie
prawie w tej epoce wychowanych kobiet z dzieciństwa ...
lata młodości – przeszło – i została tylko ...
wiedza – tak po prostu –

Gościu nadzieję ... przerwać a teraz ...
ma koniec bo na pocztę list oddać trzeba – tak ...
mojej grzesznej pamięci na której złe przylgnęło głębiej
niż dobrego – ... ...
Wam kiedyś pokaże cała Gwiazdko nasza ... nie ...
tylko – moi mili – żal was ... – będziem ...
zdrowia i pokoju – dobranoc – niech Wam Anioł ...

× tylko nie wyszło to mama nasza ... ...
... wszystkie nigdy do głowy nie przychodziły – z ...
... –

bala i błagam PP. – kto Wam pocałowanie moje przesłem
wszystkie – Aniołkowie poprosi nie prosi – A wietrzyk
wiatr – A potem bo tobie ziemny teraz – prosił wszystkim
i na czarną ziemię dmucha aż żal – każdy mówią
Boże wysłał i będzie niewiadomy – nie daj Panie – ile
tyle – Co wy tam robicie moi najmilsi – coto za bieda
świat nie przezroczysty – chciałbym do pierwszego lepszy ber-
ła przybyć abo przez szparkę do Was zajrzeć czasem
niewiadomie jak tam u Was i czemu czy zgadniecie i dlaczego
nareszcie odpada – Wiem ja o Was to wszystko wiedzą albo
nie wiele i wcale nie to coby się wiedzieć chciało – moi
– rodzice kochani Bóg z Wami ściskam czule tak jak
mnie należy (bo jestem za sprawiedliwszy) całuję całuję
tysiączny razy

Ny

Powiedzcie prawdę moi najmilsi czy ja bardzo gryzmolę?
czy i wyczytać mi można – Ja mniemam inaczej – do
nieprzyzwoitości doszło. J. ot takie ogromne
litery – może i Wam trzeba? co wy na mnie
zrobicie – w Tamtej jest słyszę do tego zaczynają
zwłaszcza St. przysyły mnie pociech niezwykłych wierszy ale sobie
zgadnie wzrosły tuż obok przyspieszy – twierdzą że mnie
mądrzejszych na elegantki – wiem to St. i nie bardzo pociesza a
wszystkie może i Arystokratki !! Wiem że jestem istotnie taki co
za dużo mistyfikacja – Ale za to pewnie zabolało nas tak
ważnego i żadnego względu nie to przyszło – Może Bóg da cięższa
który spotkamy do swoich na rozwiązanie zagadki – Niech
przyjaciel mój modlitwa za mnie bo jestem w tem to co tam
robię o tym czasie nie ma potrzeby – dobranoc
dobranoc –

BERLIN
4 4

Madame Constance [illegible]

per Brody

Breslau [illegible] 13[illegible]

a Dresde en Saxe

Графиню [illegible] [illegible]

AUS RUSSLAND
FRANCO

45

ST PEST [illegible] APR [illegible]

[illegible]
20 [illegible]

przepisany

101

171

[illegible] Listopada 46 z domu — Ze złożeniem rękami
nad kartką dumam mój dawno kochany w całej
[illegible] dość przecie dość tobie zrozumiała dość bez słów
[illegible] wielki błogosławieństwo to twoim z serca płynie
tylko [illegible] modlitwą się [illegible] — kochany — ty twoim
sadzony którego mi Bóg w nadmiarze łask swoich
jak żywe sadzenie zradło na [illegible] na [illegible]
się [illegible] twojej — ty do którego serca tyle się [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] na [illegible] [illegible]
[illegible] nie przyszło nam nie [illegible] miłość i [illegible]
[illegible] [illegible] miłość [illegible] — bo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] się spotkali nie tylko w zrozumieniu wspólnem
[illegible] — w miłości tego co nad nami — [illegible] w [illegible]
[illegible] widzenia [illegible] poznaliśmy się [illegible]
[illegible] jak przyszło [illegible] Jego się miłości i [illegible]
[illegible] od niego te [illegible] najukochańszemu [illegible]
kochany [illegible] — to szczęście o którem tyle dla nas [illegible]
[illegible] mieć [illegible] nawet [illegible] tyle na nas [illegible]
[illegible] teraz na [illegible] płynie — [illegible] miłość
[illegible] z [illegible] twoją i błogosławieństwo
[illegible] [illegible] na [illegible] wszystkich —
kochany — [illegible] teraz [illegible] przyszłość [illegible]
[illegible] bo [illegible] [illegible] [illegible] z nieba — [illegible]

w Niem Wiary Ni Żalu Ni Gniewu – Rozradujcie się [illegible]
Gniewu twoim – Mało bo mało trzeba [illegible]
Was [illegible] na Niebo przemienia – by [illegible] samie [illegible]
Niewiast bo to prawo kochania prawo pracy nabożnej – [illegible]
pracy codziennej bo to niedoskonałość każdej [illegible]
własnem z takiej rozkoszy [illegible] – Oby ci w tem [illegible]
Wspólna boleść zesłała sobie mnie jeszcze [illegible] pewnie [illegible]
[illegible] mnie – Niech ci to szczęście ma w [illegible]
Nie w [illegible] niespodziewanych dostarczało [illegible]
zawód – najbardziej gorzko z goryczy – Ale w [illegible]
[illegible] mało pociecha a [illegible] [illegible] [illegible]
i [illegible] w pewności Niczem Nie [illegible]
prędzej [illegible] [illegible] [illegible] Modlitwa [illegible] [illegible]
skarbów wszechmocności i wszystko [illegible] mnie
kochany – Powiedz wybranej twojej a [illegible] powodu
pewnie mówił już od dawna – że [illegible] [illegible]
kochana [illegible] [illegible] – przyjęła [illegible] [illegible] by [illegible]
[illegible] wśród [illegible] [illegible] [illegible] Modlitw
[illegible] błogosław – Oto [illegible] [illegible] [illegible] –
najgłówniej wszystkich [illegible] w imieniu [illegible]
naszego w imieniu [illegible] cały – Wszyscy [illegible]
się za was [illegible] – dzieci szczęścia waszego [illegible]
[illegible] to i wszystko [illegible] dla was – Boże was
błogosław – błogosław błogosław na [illegible]

dzy na wszystkiem co was kocha na wszystkich
was kochają na wszystkich i wszystkiem czego ko-
[illegible] — Niech błogosław błogosław na rodzinnych ziemiach
[illegible] waszego tych głębokich ran [illegible] o bło-
[illegible] Usta nie mówią — Bóg z wami Bóg z wami
życie i na wieczność — [illegible] przeżegnaj
kochaj za nas —

Bohdanowi –

[illegible] zdrowie [illegible] Najmilsi Najdrożsi – [illegible]
kochany – A widzicie Bóg dobry – [illegible] wy mnie [illegible] sobie troszeczkę-
[illegible] się wam trzeba [illegible] – Żałowałaś [illegible]
[illegible] Anioła [illegible], jak tysiący dowód [illegible] Niebo
[illegible] wam [illegible] Aby szczęście przyniosła – Nie [illegible] w prawdzie
[illegible] jak [illegible] zawsze [illegible] zostanie, [illegible]
dobrze [illegible] i odrobinka – [illegible] wy [illegible] czy do [illegible]
[illegible] w sercu bo i mnie dziś wesoły i [illegible] bardzo
[illegible] się mogę – dobrze żałowałaś drogą pierwszy raz piszę
[illegible] – Kochani Kochani czyście wy pamiętali że [illegible] się
[illegible] modlili? pamiętacie St. Andrea della Frate – czy jest
[illegible] moja Kochana Matka Boska w bocznym Ołtarzu [illegible]
z wielkiem moiem żalem na piękniejszy Obraz zamieniony
[illegible] Ale pewnie nie taki spokojny jasno w sercu patrzący cała
postać biała jaśniejąca spuszczająca się z Nieba z rękami
[illegible] [illegible] dla Was [illegible] – gdyby nie tyle dziadowy
[illegible] – nie tyle [illegible] wielkiej pracy [illegible] poleciała [illegible]
[illegible] się z Wami – [illegible] od [illegible] pokaż na [illegible] ale za-
[illegible] trzymana cała mogę i [illegible] dobrze że tam [illegible]
[illegible] powinność – Najmilsi odbędzie za Was pielgrzymkę – Za-
wsze od [illegible] i [illegible] [illegible] aż do kości-
[illegible] świętego Klemensa w którym nie byłam nawet tylko się
[illegible] [illegible] w sam dzień wyjazdu pomodliłam z
[illegible] do tego [illegible] naszego [illegible] nasze [illegible]
[illegible] Marzec(?) – Obejdzie wszystkie miejsca święte gdzie
[illegible] tyle – [illegible] wiele – Zda mi się że Was widzę ko-
[illegible] – Całuję Was i [illegible] jak się [illegible] po [illegible]
[illegible] Matkę najpierwszy do gawędzie, [illegible] myśla
[illegible] do wszystkich [illegible] [illegible]
[illegible] z Nieba [illegible] [illegible] [illegible] wyciągając i tyle
w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i tylko po [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] rozpieszczając – [illegible] Was [illegible]
[illegible] – do [illegible] wejdzie to do którego z domów Naszych to
[illegible] a takich [illegible] – to [illegible] [illegible]

radzinnego i lepsze dawno upłynione lata przypomni i nowe
powtarzała — Oj młodość młodość — nic dobrego — sama wsz
przemarzy starości nic nie zostawi — Wprawdzie zaradził
temu — dał starości bliskość nieba i opromienił białe jej wło
światłem które bije z nad pół otwartych drzwi podwoi — Czemu
nam tego dał zawsze za [illegible] naszym dzieciństwem? Co ma
młodość czego by jej starość zazdrościć mogła? starość szczę
prawdą nie młodość złudzeniem — potężniejsza wiedzą niż m
łość marzeniem ozdobniejsza bliznami niż młodość nie zryw
bowanym zapałem i nadziejami cudowniejsza bo wiele przed
Czemuż więc czemu za młodością tęsknić? — Młodość [illegible]
nie przyjmie ni obłudzie ni ocieni ni obroni — Darem jej jest
szybkość, i [illegible] bo nam jest przeznaczona przyszła
szczęśliwa w niebiesiech — tam ni próby ni pracy nie będzie
zabłyśnieniu wywalczoną [illegible] nie na pożytek coby
ku przypomniał nędze ale na szybkość i chwałę — tylko
ziemi kwiat i młodość na owe nędzne muszę — w niebios
przezroczu — z gorzkiego owocu życia niebieskiej wyśrodzał
cieszmy się wiekami — im dalej od przeszłości tem bliżej do wiecz
szczęśliwy kto młodości swojej pożałować może — ja mojej nie
tęż — [illegible] marzeń szczęśliwa nie się na ścierni drzewa
rzucać do koła szli ludzie za nimi krok w krok patrząc i
dziwiąc co widział bardzo prostego zwyczajnego było — Ale którzy
świat tak przywykli do [illegible] i fantastycznych marzeń i
rzeczywistych jako od trzeźwych ocen odrywać nie może — patrzało
długo aż szpaliło do ostatka i że zgasła ostatnia iskra rozb
się ludzie — wszyscy — niektórzy wracali z podziwem i za
przykładali samo ku wierzchu [illegible] poszli na ziemi — Ob
wiedzieli gdzie dotknąć — prawda głowa na ziemi
nie ni [illegible] i obłoki i widzenia gdzież źdźbły — samo na
z rzeczywistością jedna po drugiej przeglądam dawno zna
nych i rzeczy zapoznaję się z nimi na nowo od końca
błaha wieczna mego ani niewiarą i nowa [illegible]
ziemi i twarde jak rzeczywistość ziemia i twarda tyczy

który na mię z całem ~~[illegible]~~ patrzy – to zginę na przy-
tą porę – Serce bo nie tak było – Z Marcelinem nie rozumie
miłość tylko szczęście – Ale szczęście to rzecz podrzędna
u niego pokornie pospolicie przypisze moim nabożeństwom i
[illegible] niczego tak biednego co się nigdy niczego nie tknęły [illegible]
[illegible] niezmordowanie mogę tę głęboką rzeczywistość gorączkową
[illegible] zakończenia Ale wzrośnie nowa tęsknota w [illegible]
[illegible] Głośno pochwalona będzie pan – kochani – [illegible]
[illegible] dawniej – dawniej – u stóp – że [illegible] się [illegible] wszystko [illegible]
[illegible] ta sama – A [illegible] nie [illegible] mi nie [illegible] tego co
[illegible] na ziemi [illegible] w [illegible] nie może – Szczęście z [illegible]
[illegible] własnej i [illegible] – i z [illegible] szkoły świata[illegible] [illegible]
nad nie [illegible] – Stałam się kochana prostą [illegible] wyręb-
– Z zapomnieniem i tylko z tobą wszystkiego na [illegible]
a [illegible] [illegible] – [illegible] – bo [illegible] z niegodna
[illegible] świętość – świętość [illegible] [illegible] rozumie zostam
[illegible] tylko zapewne dla tobie – Jest szczęście [illegible] [illegible]
tylko Marcelina [illegible] że to [illegible] rzeczywistości
nie przyjaźni [illegible] tylko [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
zostaną nie tylko [illegible] ale i w przedniebnym [illegible] [illegible]
[illegible] szczęście nam [illegible] [illegible] w niebie a [illegible]
[illegible] Pan i miłość od nas niebędzie – I Bóg błogosławi
[illegible] – Wiele [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] obdarza – Wiele
[illegible] wszyst[illegible] – Modlimy się bardzo – [illegible] prawie [illegible]
[illegible] z Stycznia – pierwsze [illegible] tego roku – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] – [illegible] – [illegible]
[illegible] – [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – to
~~[illegible]~~
[illegible] na [illegible] – to [illegible] jagódka [illegible] – [illegible] [illegible] Z
[illegible] [illegible] żeby [illegible] [illegible] [illegible] lepiej [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] – to znowu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] to się [illegible] – [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] to [illegible] [illegible] – [illegible]
[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible] – patrz
[illegible] – [illegible] [illegible] – [illegible] – [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Jestem ma droga Kalcinka spokojna — Coraz bardziej blisko — p
w berli i czystem głowkę do niego przetknę — nie nie — Ale gdy
iego gębi — Ale mnie miłosierdzie bierze — by biedactwo ciało
ta nam w spadniecie biegaś — by naprzykrzyło z radem towarzysza
z prawiem — iż mi razu odezwaj morza — żeby ten brudnosz s-
dzieci iakiem za zastosowano kiedy na tym pomni będzie w lić
własnego brota stoczył się spadaniemiem i spadanie w liczboś
Ot. miało za swawolę kiedy czy może nie razem — może nie koszt
tylko że dusza leży żem w tym ciele że Was kochanie wszyscy
widzim nie szczęście a nawet wasem nie przyznam — to mi ta b:
wyrabia że nie piszę — widzę iak tapli do góry wznoś na
sprawiedliwość gdzie nie piszę ale nie piszę — nie piszę — nie dość
Niedobra nie milcza nie przeszkoszka bez" pastwienia — Jaka
Może żebym ia dotąd nie wiedziała czy ona szczęśliwa czy nie
i ocalić dziecko musiała darmo wypatrywać za nami — Gdy
przyjmiemy może iak Abraham dar domownikom Aniołowi
i postać do siebie — Ach iakiego byście Wam posłała najmilsze
iedna z tych codziennie przeciwieczną najserdeczny bliższy głos
pamiętacie? przyszła do Gwardii iako by się w niej urodził i
Was kocha kocha że na to słowo wiemy — Mówi że nikt ścien
Waszej nie wie kim iak on że nikt was na świecie nie wie i nie
znamy ieno my — bo od dziecka kochał ciebie i cierpiał nieboży
Niczego nie pragnę iak dobić się kiedyś do Was — pewny tego
radzonego przytuliwszy bo on kość z kości Waszej — i że mnie s
a Was ciebie i radością iako w radzonym Gwardii będzie — Gdy
go Wam kochani — Jeśli się kiedy spotkam na świecie szczy
iak swego pocałowaniem i tą — ~~[illegible]~~ b
bolał na wskróś a kochać nie zapomnieć — Jemu nieb b:
spowie = Do Gwardii niewiesta się teraz przetrzeć złotem i
wyłaskawsze i niedzielę: spieszy szybko racze biezy — Ale ona
dotąd ięsi nie czyta [illegible] takiego Tołemana jakby na
nikt w bawełnianym pobiera nie czekał że a. M: [illegible]
tam może to złotem [illegible] i spieszyć — [illegible]
z którym czytała sprawa to wszystkie — [illegible]

rowanie niby prawie przystępna do rzeczy — tych się ona
gorszy boi bo się od niej wyfiglować nie może strach ogarnia
bycia cierpiętników Chod. Małachowskich Ostoperzyków i Jll.
pisanie tego roku a roku ale ~~[illegible]~~ nie tak niewczesne i ona
jednej szczęśliwsza — dotąd nikt się jej oprzeć nie zamarzył i chwała
Bogu bo składa cię młodość — Jeszcze ona w ostatnie szczędziłaby nawet szpa
nas wszystkich nie wyrwie ale ~~[illegible]~~ nie prawdę szpara
oddalić od niej wszystkich dwu 19 czy 20 letnich roku — Gdyby
powziąć z nią ma gotową parę to by najlepiej było — trzeba by
się na świat wolno popatrzyła — Chciałabym Wam portrecik
przysłać ale o malarza u nas tak trudno — nie jeden z twarzy
oczy tyzamę płaczu wesołość w wyrazie ni trochę — Musi
ja świetna gęstka i coś bardzo szlachetnego w postawie —
Jeszcze nie nadto ogromnie wiele wiadomości ma swoją wiele nie zbyt
naukow pamięcią zebranych ale co do wyobrażeń które się w dzie
cinnej powagi lepszy ej duszy w dzieciu budują całość układa
jącą — Zdaje się że zwrócić na osobny aby wszystko przebaczyć —
Nie ma dalej bolesne nabędzie przez uszanowanie prawdy
ze względu na powinności życia które się w utworzeniu spełnić
spełniać nie dam nagą które się rzeczywistość [illegible]
nie ty dziecinny — Naturalnie — ile to bolesne przyjdzie przez to
wolę swoją nauczy się skruszyć dziecko które przyjdzie
by tej woli — na siebie — niby po szczęściu żyć się nauczy — ale
z pracą z łodzianującym wysileniem skrzętnie ważąc siłę swoją
była nie dalej należy i na pracy starczy nas — Mówię wam
mądrze ale od trzech miesięcy nikogo tam nie widziałam — Nawet
ku nie wiele — M: gości J: bawi około dni się pięknie to się
wyprawi sejmiki bo w Sudyczkach do po nowalii szła
dzi się kontraktowe interesa z którymi wracam na
pola a tegoroczne gorzej nie będą bo nie mamy drogi do
całej ogromnie na szczęście wystarcza — Ja tobie da cały
z sidi na gospodarstwa kobiet — od powrotu O: żywego dziecka
z tych nie widziałam ani nawet ciotki której ciągle mądrzy jest
aś: kotni — pięknie przez się dzielnie prosiła [illegible] —
ię po dniu równo ciebie całkiem przepisać — dawno nie tak

tak zupełnie osamotnieni nie bylibyśmy — Ale mnie tak lepiej — [illegible] obejść się — Nie tylko świat mnie nie zadowala — Krew [illegible] stała niewzięta rozumieniem świat acz ten dla mnie światłem [illegible] rozumu bom go w filozofii wyprzedziła daleko — tylko nie [illegible] patrzę na życie rozmarzona [illegible] się [illegible] przez [illegible] taki wszystko wydaje się mi wszystko [illegible] dla mnie — [illegible] ta tylko — samotnie mi z ludźmi bardzo i [illegible] [illegible] przemawiać do tych co [illegible] się z [illegible] — Czy [illegible] się złudzeń? Gorzko mi się zawód i ciemny wstyd mi się [illegible] Czy mowa wiary mojej? boleśnie się ostrze piersi i żal [illegible] się chwilki — i mimowolnie oko moje idzie dalej i dalej poza te po za te światła po za te gwary patrzy w zdala i wśród dali [illegible] głód i chłód i ciemność i przepych bolesny i [illegible] świata [illegible] na niebiosach których [illegible] i pokój tych którzy [illegible] i przyjęli sprawiedliwość — i zamykają się usta że [illegible] słowami odpowiadać mi [illegible] i [illegible] obca [illegible] że się dziwna przyglądała postać coś wśród nich [illegible] zabłąkała światła — tych samych ludzi [illegible] dziecka a teraz [illegible] się z [illegible] tylko [illegible] bliższemu obcy — ta [illegible] powinna prawdy życia swego — [illegible] sam przed sobą rolę [illegible] [illegible] wyobraźni [illegible] ~~[illegible]~~ się [illegible] i żal ma do tego [illegible] niewczesnym słowem z [illegible] ludzi — [illegible] Nie ostatecznym to [illegible] wiary — to [illegible] szczęścia w życiu tylko dla siebie i nie w szczęściu [illegible] szukać —

Przyjaciółka pośpiesz — przerywam [illegible] nadzieję pewną — Kochani bądźcie mi zdrowi — Spokojnej [illegible] błogosławieństwa — Ogarniam was sercem wszystkich — i [illegible] z dzieciństwa kochanych i nowo od Boga danych — przyjmijcie pobłogosławienia i mnie — Ciebie — was wszystkich każde z osobna Bóg z Wami Bóg z Wami

M

Stycznia 4 46 [illegible] Mój mój — własne [illegible] — jedyne
[illegible] przywieś — na złość czarnej liczbie brzydkiej dzień który
[illegible] nam rozpoczęła jakby umówiona żebyśmy się kochamy —
jak kochamy! jak się nie dało — mój wymów — cało dobrze
wasz Bóg stworzył — jak żeby rozłączeni z Wami — a jak to
serce będzie kiedy tak to nie pobudzi [illegible] — nie wytrzyma nie
[illegible] ale wolna będzie i tylko jak płaszcz — powiem mu: przed
kochającym — A one tej nie przez sprawy i przestrzeni
szły moja myśl — w mój do was — i nie pisze na zabój-
[illegible] nie się od owego czasu spieszy pisać [illegible] — ale to
przyda — Justynka kiedyś mi źle nie miała ale biegła była
swawoli — i [illegible] wielce okazywała zdolności ale biedna
kochana zaniedbała się w uczeniu — proszę nie karać
[illegible] się do roboty — przystać do tej na [illegible] i [illegible] —
[illegible] pracować na wynagrodzenie straconego czasu
aby kiedyś wstydu przed [illegible] nie było — jak [illegible]
[illegible] zaraz na przyszłość: żebyśmy się pięknie popisali —
tym czasem [illegible] [illegible] sprawozdanie z postępów —
to kartek nie chce [illegible] [illegible] zle godziny przyszłe —
[illegible] wielkich [illegible] literkami zapisanych [illegible]
[illegible] — jak mi bardzo tęskno zawsze to a [illegible]
[illegible] kochana — i zawsze jak pierwszy raz tylko [illegible] — i ja
[illegible] po dawnemu tego wszystko pisać będę — wszystko co mi
[illegible] boli — co kamieniem gdzieś w głąb mi zapada — żebyście
[illegible] w zwierciadle widzieli — dziś na przykład jak [illegible]
[illegible] powiedzieć jak w czasie [illegible] błękitnego [illegible] jak to
[illegible] — Ot: siedzi i pisze w długim [illegible] przed [illegible]
[illegible] i straszna ma [illegible] bo za [illegible] —
[illegible] płaszczów [illegible] z czerwonemi [illegible] w
[illegible] i różnych różnych przylatuje do samego [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] co tam [illegible] zawsze [illegible] —
[illegible] się w rozkosznym śniegu na [illegible] i swawoli —
ale jak swawoli — Ot i czasem straszy — taka wszystko [illegible]
[illegible] to nie nie pomaga — Ot: pewna a płaszcz pewna — i w drugim

nie większa ważność – z trzeciego powinna szukać całkiem przepa-
przyjąć chcąc D: wola a wola Cieleśnianie dzieci – i zarzutka się
tak dzieci że nie dzieci ale D: wyrzuci się cała nie szyszy – Albo
Osobliwszy jest tytułem: Generalnego Arcyspowiednika wszystkie
dzieci i Obowiązki ciężkie swego tak sumiennie spełnia że
rady krasić dać nie mogę – tu przy stole siedzi najdrobniejszy
maczku tak garstka – i zawsze jeśli pracuje – stawia się lepiej
trzyma w prawdzie ale to to chciała chcieć umysł na tym
trzeba widzieć jak się to wszystko na swej wyższości – do pewno
przestraszeni w zawody – na nieszczęście przyszło nie [illegible] bo
ręce lekko tego robią – Zato rzeczki na dzieciństwie płynną
których przepisywać można, po kładzie sama figle wyrab-
sprawia tylko pamiętaj w której to się tak dopisywało wprzęga
a teraz gdzieś w krajach na szybko teraz – Ale te pamiątki wielkie
tego z robią były pokusą i sprowadzenie tragicznego rozwiązania
wypadków ale pewnie te dzieci lepiej w Krakowie przepisane

Marzec Zdrowie Dawno nie dawno do Was nie pisałam – Ale Ich
J. bawi u Was dwa dni Musi więc Ci Wam powiedzieć o mnie –
Nie widziałam go tyle rok lat i znaczna w nim zmiana zwłaszcza
zdarzenia ubiegłego roku wielkie na nim wrażenie zostawiły –
smutny bardzo – Wielce wam powiedzieć jak mnie on żal
Oh skąd by nie pociechy – skąd by nie siły – Nam – Nasze
Gwoli Zdaje się często łaska Boża na ziemi nie tylko pociech
serca udziela nam potwierdzenia w Miłości – że w niej wszystko
nawet z Martwych się powstanie bo ona z Boga – Kiedy się spojrzę
na niego takiego smutnego a to wielu tyle przeszła z sob
spokojnie ku mnie Obfita boleść spotkania – Ale Co z niej
ona nie widzi w czem – Ogarnia go ale w tem źródła życia
Nie wzbudza bo chce większa do drzewa ego nie odczyta –
Widzi go dopiero mimo niego a będzie tylko urzędowe do
ziemskim przemawia – Jak płakiem zaszczepiam szczęściem
na pustym spadaj kubek ziemny wody – Ostrzyć nad nim
ciężki i który spojrzeć chce tak niedotarcza co w nim [illegible]
Ale trzymać będę spokojnie tak tak – aż się zaleci [illegible]

107

[p]rzebiera i wiele napisze – Dziecko – ten człowiek stworzony
dziecię którą kocha ten człowiek który żyje jedną myślą
i zupełnie poświęcił w osobistości jego zdała się zlewa i sama nie
wie co on a co myśl jego – ten człowiek czysty – czysty że
się nie rozumie w całym jej najściślejszym znaczeniu – On jak ten
któro Matki których naśladujesz dziecięcą najściślejszą Chrystusowych
czas zwolna nie umieli się dość jednak wszędzie poświęcała nie śmie-
li wyrozumienia – Wielkie być długo naszym na wpływ
[illegible] [illegible] jakiegoś drzewa który w [illegible] przeszłość
naszej i katolicyzmu najdziwaczniej zrozumianych, wspólnie
uczucia naszej poświęcenia serca i [illegible] wyobraźni przyszłością
wszystkich miłości i czucia odrzucona nie [illegible] od [illegible] obrazko-
wania i lubowania się w najświetniejszym theatralnym [illegible] wy-
obrażenia wywołanym sercem – Jednak wybór między myślą
myślą sięgając do pewnych wyobrażeń, zachwycenia się [illegible]
których i nadzieja szczęścia w niebie to jest podawania mi-
łości, i ci będą sami niebiosa nie mogli bo rozczłowieczają się
rozumienia [illegible] [illegible] najwyższego [illegible] niebo nie po-
trafi – Z wielkiej ich więc rozsądnej [illegible] mądrość wypełnia
[illegible] miłość – Ale krótko widziana [illegible] a gwałtowna w [illegible]
[illegible] [illegible] i myśl swoją główkę w [illegible] [illegible] – Obiera
się więc najczystszej [illegible] i [illegible] – bo zapomniał iż
miłość nie samolubstwem była – [illegible] i szczęścia nie na-
szpilkowana niewolę przyjęła trzeba naprzód aby wypłacił własny
[illegible] Chrystusa a przyjęła myśl Boga w [illegible] [illegible] za
[illegible] swój a wolę Bożą za serca swoje i dopiero [illegible] nie jak
człowiek kocha tak jak Chrystus kocha – bo nie my ale Chrystus
w nas [illegible] i Chrystus w nas kocha i Chrystus w nas wypo-
wiedziane w [illegible] potrzeba i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] do nich przemawiać i [illegible] modlitwa za nich modlić
[illegible] [illegible] za nich [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] nie oddać
siebie – to nie tylko [illegible] [illegible] – to [illegible] wypracowania
[illegible] [illegible] i praca życia całego której [illegible] [illegible]
[illegible] Chrystusa trzeba – Ale [illegible] co [illegible] [illegible]

Co znaczy to zniszczenie? Nie o Szpitalu donosisz mi o Szpi-
tala tem osobno mówiono – nie odrazu przybrać czy może ledwie
a let – O Szczęśliwy Bóg ma wielu, nie tylko ten jeden co zna-
czał nam wszystkim – Wiemy że Szpital spalił się przez spad-
Wpływem tego katolickiego protestantyzmu – Znaczy z szczę-
radzenia ludzie nie spalą w tym rozumowym to ale za którym
tylko dziecińska tylko i prosta nauka wiedzy – Trzeba czasu
Uważnie z upodobaniem, trzeba długo cale umysłu o miłości
mówi – O tej miłości Bożej która się nabliżej zostania i nie
widziana świat przelewana – A potem żeby sobie to przypomi-
mówi: Nam rozsądku potrzeba – Kiedyś słyszałam żeby cale
prawdziwy rozsądek uznawał jedynie to najwyższe sło-
Umiłowaniu i wyrzeczenia – być się z imienia własnej szczęśliwy
Ale na wiarę i nieszczęście – to powoli wszystkie siły zatrzyma
i w pokorze i siebie rozeznanie kiedy szczęśliwa idealnie pościelą
będziemy wiele nasz katwachewatery rozumienia – Więcej do
wielkiego działa odradzenia potrzeba nie przybliżenia i nie dość
to wszystko zawsze odpuszcza i kiedy się mówi nie znana –
Kochany mój bądź spokojny – nie zabraknie braku wszystkiego
– Wczoraj rano byłam w K: Wszystko widziałam znaczonego
wszystko układamy czy się nie niby z krwawi na k los wszystkim to
i myślałam sobie także też to zawsze kiedyś będzie? Czy przyszły
dzisiaj to to zdanie a któraż z nas nie będzie – Ale Bóg wielki i
tajemnica przed nas – tak mało czasu potrzeba – jednego
tylko poważniejszego tylko przytomniejszego wyrazu na świat
jednej chwilki nie – na rozbudzenie człowieka w bezsilnej i
– Słyszałam Liszta – cudowna potęga jego muzyki – On tak
gra, że nie mówię nikt Boże aby dziecię miał z niego coś
jego! Ale on gra jak dopiero myśli musiał wprzód o sobie
nich chwilach życia swego – Wiedza boleść przeszłe i ...
uczuwanie wydarcia się z siebie, z tego spad i niby wrzenia
kochania – Za nieskończoność jednak całą dom jasne nie
ma gwiazd – ani nawet na ziemi – Szalone jest życie w
którym prócz mnie nas tylko i nuda prowadzi cale

obowiązkiem a obejść się bez niego może by nie trudno –
Ale na czego Doniesiem nigdy nie miał – dzisiaj powiedziało że
to geniusz który dobry jest i prawda – dobrze to Greuli podstawa
tego drzewa – który by wysoko był pośród gdyby ale raz był przy-
powiedział że świat lepszy nie w ogóle prawdopodobieństwa ale to
prawdzie rzeczywistej jak miłość i mitość – Rozmawialiśmy nie raz
o tego – Ale nigdy nie mogłam przebić spaniedza jakowegoś – dobrze
bi też nie ostania – bo świat boli – widział pewnie go takiego bo
serce i gra a samowiedzeniu myśli miała –
5 Kwietnia Wszedowa Ale Kochani uchtowania nie opowiem co to się
nas przed kilku dniami działo – przyszło razem do dziewczyny listów
W. przeczytali – a wiele wieść że P. przyjechał do niej tygodniej
tylko że od trzech tygodni żyje w pokoju że była lepiej na zdrowiu
że nawet wychodzić trochę na powietrze zaczyna – że odżyła pewnie
ciesząc w nieboszczce tego który ledwo łyżeczce nie przestanie –
wiele serca Kochani – że kobiecie pewnie tydzień W: mówiła tak
radości zadrżała – Cieszyła się od was – od wszystkich – i do W: – wyznie
pamiętam może ile to lat minęło od takiego szczęścia – od kiedy to
W: jest trochę szczęśliwszy słowo od was – to zawsze do naszej całej
dzieli – a W. tak pokazana nie się stały nie poprawiła – zarazem szczęśliwą
spokojną jej było – Aż ten głośny wasze do W: doprawdy do W: – i wiele
słodkie jak w sercu rozpłacze – obiad zawsze nad was – W ten cały dzień
obiegł się do W: – dzieci i wiele ichstowała – i dni prosząc grzeczne
niedziela w tej ... całkiem J: się przyjęła i w oczki zagląda – a W: nie –
żeby nie słyszy – pierwszy sama wszystkie a wszystkie słowa do serca
wybierała – wszystkie a wszystkie literki i kropki i kreseczki pokochała
spojrzała także co i przyjemność Edalska prosto z pod waszych rączek
wypisane było dla takiego rozdała – błogosławieństwa całe kochanego
rączki ... w liście słowa z pod serca – J: nie to was tak
czeka nasza potrafimy że wyrwie się z ciała i poleci do was jak ptaszyna
jego jak brała Orebani – W: przeżyła to się wszystko innym okiem
to odrobinkę o tej Bożej na was – i zrobiło się cicho między nami –
wszystko – W trzech dniach od was powiedziało się Gorzko dzięki...
wszystko – i cały ten dzień było jakby w wielkie święto –

Wy bo kochani nie wiem coto za strumień miłości płynie od Was
co pociesza z dala i mówisz ten gdzieś my modlitwą i dążeniem
zawsze za życia razem — Was posłuchać to zdaje się że przewodzą
tak(?) przyszłość i że bardziej po wiedzeniu [illegible] się [illegible] z [illegible]
nie [illegible] — Jedna tylko Zosia moja — Zosia młodsza — Obie piszą
bardzo — Ale mnie się to wymówić — niech posłuszna [illegible] — my [illegible]
[illegible] w życiu nie nasyciły Zosię — chociaż wszystko bliższe — bliżej
[illegible] tobą mnie niech się obejmie przyszłość — podziękuj tobie za
Zosię że by dalszy pocieszeniem uchowaniem — tedy [illegible] Ducha
twego błogosławisz jej i błogosławiona będzie po wszystkiemu [illegible]
i od tego chowania i takiej pana naszego [illegible] — dziękuję tobie za
mój na tobie się oparł i [illegible] — dziękuję tobie za mnie takie — że
by mnie na wiarę dobrego [illegible] twego od razu przyjęła za [illegible]
Chociaż jak Ciebie kochaum na wiele nie tak jak kocham ci [illegible] —
Oni mnie widzą przez miłość [illegible] i przez [illegible] jak przez [illegible]
[illegible] światło — i w tym blasku wydaję się im czystsza [illegible] —
Ale nie wiem tenu Zosiu — Bóg jeden widzi [illegible] pod tą
[illegible] powłoką — i dlatego tak bolesno mnie [illegible] dla dobra
Ducha [illegible] — Niech [illegible] Ducha [illegible]
i Grzechu na siłę [illegible] — dlatego [illegible] Zosiu [illegible]
jak [illegible] — Nie przez [illegible] ale w prawdzie i [illegible]
Zosiu [illegible] nie [illegible] i nie [illegible] nigdy tak o mnie — i tobie
powiem coto N: — N: w prawdzie Ducha — i [illegible] Ducha — i [illegible]
[illegible] bo [illegible] Bóg [illegible] ale że przy[illegible]
[illegible] wiele wiele Grzechami [illegible] — [illegible]
[illegible] — Nie nigdy [illegible] dobra[illegible] przyjmuję to nie [illegible] to
mnie — i [illegible] Grosika [illegible] w [illegible], [illegible]
[illegible] ale [illegible] nie dam nic jednego — Oto [illegible] Zosiu [illegible] moja
przyszła [illegible] życia [illegible] — [illegible] — [illegible]
[illegible] się [illegible] wiara — z [illegible] — z [illegible]
[illegible] co będzie i [illegible] że pracy na gwałt potrzeba —
i drugiego [illegible] [illegible] Zmarnowałaś młodość — [illegible]
[illegible] że czasu bo go nie [illegible] — Nie dość [illegible]
i praca moja [illegible] jest błogosławieństwa Bożego [illegible]

udzkiej ale że tej pracy wiele potrzebne — lepsza w tem — co sam
dawał Bóg mi w pokarm powszedni Zamiani — A na mnie bierz
szczery i przebaczający w miłosierdziu swoim — Czy dobrze Zosiu?
Prawda żeby mi nigdy sprawiedliwość Boża nie była głową
[illegible] nie zasłużona pochwała mi wyrzucasz? Nie — nie nigdy — bo
[illegible] Gromadki doznawszy przewyżki Kochać mnie będziesz —
zawsze — Nie gniewaj się na mnie i niech żal tobie nie będzie — lepiej
wiedzieć prawdę choć zła nie odczarowywać się kiedyś na tym czy na
tamtym świecie — Niech tobie tamta Zosia przypomina swoich że
na tym świecie nie wszystko przybliża ale się [illegible] zatłucze —
M: nie [illegible] — ale może kiedyś jeśli się Bóg [illegible] będzie [illegible]
w [illegible] — Kiedy się wszyscy wszystkie [illegible]
Zosia [illegible] na [illegible] nowo: gdyby to bardzo — bardzo [illegible]
[illegible] to tylko [illegible] — Czy wierzysz że D: od [illegible]
[illegible] w [illegible] stronę a M: [illegible]
[illegible] bo nie może — nie może [illegible] Kochać — nie
może wszystkiego [illegible] kiedy ni: i wszyscy bliżej [illegible] — bo
[illegible] że M: nadobrze się wybiera — Atoli tym czasem drwin i [illegible]
[illegible] będzie? Ale jeśli Bóg zdrowie da tym Gdzie byśmy do was
[illegible] nie [illegible] się kiedyś — Wszak wy nadziei — [illegible]
was nigdy w [illegible] oglądała — [illegible] wam by [illegible]
[illegible] pod [illegible] przydomkiem Justysi — Co wy [illegible] [illegible]
was mówi że Bóg pokorna i [illegible] dobrego [illegible] błogosław
Wszak Justysia przy was — Matka [illegible] [illegible] pokorna [illegible] wy [illegible]
[illegible] gotowością na wszelkie Ofiary — Justynie moja — kochana twoi
[illegible] Całuję na twoim [illegible] — [illegible] i nie [illegible] [illegible] się za mnie
[illegible] bo ja wiem że nie [illegible] kochana [illegible] i [illegible] —
[illegible] twoi dzieci [illegible] by się [illegible] nie [illegible] — [illegible]
[illegible] i zawsze [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] —
Wszak wiesz że w Niebie [illegible] Bóg nad sierotą a na ziemi dobra
[illegible] i [illegible] nie [illegible] [illegible] — Gdyby i [illegible] tyle [illegible]
[illegible] tobie wystawiać nie robił by i przed nami [illegible] —
[illegible] w pracy — wiesz — [illegible] się [illegible] — [illegible]
[illegible] i [illegible] nie zabierając [illegible] nie [illegible]

mi wiele go może narzeczona wszystkiego zostawić — Z tej wiary
zachował z dzieciństwa prostą szczerą i pokorną to uzbrojenie przeciw
i skarby (co mu daje jedna wiara) spoglądał wówczas — a Boga pewnego
miał się szczęściem o łaskę — Bóg wielki —

Dzięki Wam za ważne i słuszne uwagi — posiadam wiedzę że
aby z [illegible] Ze szacunek do prawdy szczerego i [illegible]
niech ma w tej tylko — dość rozumu aby uczucie wszystkiego przenikać
poznał w Obu wszystko Bożego — Wszystko? Wszakże on dość wie-
dzieć aby w pokorze ducha uznał nad sobą prostoty i szczęśliwość
dość poczciwym aby w niej wytrwał? Czemuż by nie? mimo szcze-
rego teraz — Oby nauczaniu jego oświecił to tylko którym Bóg
szczęścia przyczynić — A czyż ich wiele — bardzo wiele — Ogół nawet
jego czuł nie przyjąć [illegible] mało kto wierzył i by na [illegible]
tę głosił — Ale szczęśliwym domowym swój nowy który liczy w
[illegible] bliżej pokornym sercy [illegible] prosto
wiary — dotąd najlepszy [illegible] złota — [illegible]
nie szczęścia głosu [illegible] i [illegible] sobie [illegible]
i [illegible] — nie których pokoju [illegible] — była więc nadzieja
nadzieja — Najlepszy ogół wierzący który jedna wiary do tego
nie stosował nie widział że źle czynił i takie pokorą [illegible]
była więc i na niebie nadzieja — teraz [illegible] się [illegible]
niby dobrym być [illegible] a spokojnym sumieniem przez [illegible]
nawet przestawać na szacunek [illegible] nawet jego dowolnie, to
wyjaśnia że niby to czyść przedstawiać i więcej — Wierzyć co [illegible]
[illegible] spodziewać się czego on nazwa nie Obiecany [illegible]
[illegible] szczęścia [illegible] daru [illegible] nie jego [illegible]
Oświeciły [illegible] że mogą być [illegible] pokory i szczęścia
Gdyż żadnej nie Wielkim rzeczom [illegible] wszystkie, i dziecka
matki [illegible] wolno i tylko [illegible]
ale gorliwszej — Spokojnie bezpiecznie oddychając się przed własnym
sumieniem [illegible] jedności uczucia i jedności wyrazu
[illegible] dogmatów, rozsypali się w tłumaczeniu [illegible]
[illegible] i tak z obrazą Boga przybyć nam [illegible] nowy
żywot rozprzężenia — Jak dziwnego — prawdziwie jest tylko

dano edukacyą w drzewie – dlatego Kościół nasz jeden walczy [illegible]
ziemskiej – kompletną ofiarą edukacyą = który nie edukacyi bo z Niego jest
Kościoła tak głęboko aż by cały naród przez nią zawsze spadać się-
ły wiara słowa bliźniego nie otrzyma nigdy człowiek od czło-
wieka choćby się i natchnionym mienił – bo ta pokora to dar na-
szego Boga – jedynie Boga zachowywana w Kościele od wszelkich
zdrożności tak ludzi i wszelkiego omylenia – Nieomylnego nie-
ma nad sobą prawa którym mistrz ego nie chce się zwiążący
Nie dlatego uznaniem tylko spojrzeć słowa Jego posłanego – przyznanie,
że w ~~[illegible]~~ prawem równości z Mistrzem który posłanie całe
swoje tylko sam w sobie zamyka zostaje w krótkim swoim
[illegible] – i stanie się co dopiero tyle sam rozwiązał tyle dzierży na
wsze strony ~~[illegible]~~ rozstrzelonych – i z narodu – wołać = wiarę
przez nią ufność a przez nią życia i siły i przyszłość na ziemi i
Niebie daje tylko Bóg przez Kościół – który na każdego wyzy-
wać [illegible] się [illegible] wiecznie trwającemu ludowi przystoi – i
[illegible] rzecz żadna na świecie która z takiem zapałem rozsiewa
[illegible] swoich – Kochani moi – Oni serca mają przecie – Niech
[illegible] ich oświeci – jeśli nie widzą niech przeczują te strasznego
[illegible] które z zabijają ... [illegible] – bo nie
[illegible] do Kościoła należy – biada tej pokusie rzeczy która
go otłumi, biada sprawie ziemskiej dla której ~~[illegible]~~
[illegible] się go oświeci – słowo Boże to nie igraszka ludzkiej woli-
to nie [illegible] ~~[illegible]~~ ziemskiej chwały ani ziemskiego
[illegible] – to szczęście dane będzie nadzwyczajne – ale tylko nadzwyczajnie
[illegible] w sobie [illegible], wierząc na całe tego szczęścia i wszelkiego
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] – ale to nadzwyczajnie [illegible]
to nie szczęście dane ale zbrodnia i przebłędów = Wybaczcie to
[illegible] – bo iż boleścią patrząc [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] w
[illegible] życia i prawdy – Kochani – i zawsze to samo mówię
[illegible] jest otworzyć zapewne [illegible] słowa [illegible]
będzie – bo Kochani – [illegible] tylko [illegible] – [illegible] że
przyszedł czas modlitwy –
K. to by [illegible] cały [illegible] wszelkie

mnie pletarstwo prosto — do filozofowania — żadnego wyjścia [illegible]
rasza — sporo sądzi. Wszystko rozum swój wznosi nad wiarę, a
czy ten rozum w tem przemieniał tylko wyobraźnię czy każąca się
w sobie znaczenie jego jedno — przedsięwzięcia — i tworzą jedno —
rozproszenie — Wielki Marki ś: nie przyjął — Kiedy tylko
stawię się katolicką spotkać w niej usprawiedliwienia do własnej
wiary — bo dziś to święte rzeczy poszanowania wszystko i puszcza
na ośle w obszary wyobraźni i namiętności —

6 Kwietnia. M. powiedziała temu dni kilka — a z nią A: malowała
co tak spodziewam bieżbam kołatował po całym domu — J: cały
cały ogród nalazł — znowu nas cało — i tylko więcej podrze—
szego — przypiedziana do J: C: gdzie z ogródka wybiega do ko—
chanych gości i całuje i pyta i z wielką radością wszystkie raz
przebiera — że jednak rozumieć się nagą — w pokoikach po dom—
nimi tylko się ten starości bardzo pochylili — kawoszę przyjeż
i świetlistych z ogrodowych kwiatkami — tym czasem te M:
po podróży musi być zmęczona na odpoczynek po jednej zawsze
ej spadnie — to ej własne to znów te co pod [illegible]
zawsze w koszyku gdzie powoli niewidome [illegible] / bo się [illegible]
[illegible] do sakramentalnej liczby siedmiu — dobrze M: się
spostrzega i niecierpliwi się strasznie bo one tylko w [illegible]
porze [illegible] mają prawo obcować — [illegible] robim — nie mogą
nie lubię nie lubię — Zabierzcie przędzę — wyniosę wszystko [illegible]
i M: nadwerężała [illegible] się do zewnętrznej [illegible] nie zawsze
nawet mocno prosta / wyciąga się i mówi: podajcie szkatułkę —
Otwierając — rozwinęła listy — [illegible] — i gawędka gawędka —
dudka kicia moja M: — Czemuż tam nie wszystkie razem [illegible]
Dawno mówi że Niebo wielka Róża biała wyprowadził nad którą
niezgłębiona [illegible] — Bóg — Czy spada wyraźnie [illegible] tam
wszystkie pamiątki ziemskie [illegible] i spoczną pod [illegible] w [illegible]
Miłości przybyłej Boga? dzień każdy opada jeden listek
spalony bo dzień skończony [illegible] pylinka a życie potęgą wiecznej
jednak radością pamiątka zmartwychwstania więcej nam każdy —

bo mamy Niebieskiego [illegible] dali — trzeba by serca
prawdziwego który chce w zapasach boleści — skończone wytrzyma-
łaby by zasłużyć — Ziemia odchodzi mowi Wszystko nasze zbrana
miłością zasiana była połową — nie przyjęcie w kraju na
słońcu w pokorze ducha wielkiej męki i wielkiej miłości
by ta Ziemia kiedyś — kiedy zasmucona zasmucona płacze
wzrośnie nam Pan na Niebie — ze wszystkiemi skarbami pierwsi na
rzyła w ogniu pożarta zostanie? Oh nie — to skończone skończy
się — i zespolenie i szczęśliwość — A co miłości było i szczęścia pojedn-
naniu — bo z Boga przecie było i do Boga wraca mieć — Wszystkie
nasze kropelki która [illegible] wracając dźwigały w górę zostały
strzegły pojedynczo więc z Nami do Nieba — Każda pieśń Pana zaśpiewa-
na się miłości a jedna pieśń własna do żadnej innej nie podobna —
bo miłość inna pracą objawiona inna boleścią stwierdzona — Aby
Panu ni jednej chwały nam ni jednego szczęścia nie brakło — i wszystko
ale gwiazdy wdzięcznie biały w blasku miłości Bożej zatonie —
Wstępuję — to stworzenie radości do Ciebie — na Ołtarzu trzy które się
nie do Boga cisnęła —

7. Kwietnia trzeba mi wyprawiać Lekarzy będzie nie zdrowy kochanie
kiedy miał idzie pospieszyła — naprzód Zosia — ona najmłodsza pierwsza
z wszystkiem — Zosiu Zosiu czy się nie gniewasz kochanie? czy wierzysz
Niebie M: Kocha? czy wierz że M: tak bardzo bardzo trzeba żeby był
tebala — bo ażeby ta mogła jednym ogniem w własnym najserdecz-
niejszym oddawana być od Kochanych? Zacząć by to było [illegible]
Nowe Łono — i niech sama straszna cała Ziemia — [illegible] idź przez-
pierwsza moja miła Ciebie Bóg pobłogosław wszelką szczęśliwością i wszelką
miłością — aby starsza Zosia chodź — Naprzód Ciebie Ciemna w krótko a potem
Niebo; Nie wolno się tobie obawiać — nie wolno drżeć lękać nic
ca, nie wolno na kraj nie chce się patrzeć — nie wolno z ludźmi
mówić choć Ona czasem mówi i sobie zabawiała kochania — Nie
wolno żadnym sposobem Chorować — bo tobie Bóg drogą łaskę dał
[illegible] dzieło na pustyni dom nie będzie kiedy cały pustyni [illegible]
[illegible] naprzyszło prawie i nie widział nigdy a [illegible] łaskę [illegible]
[illegible] i wcześnie Ciebie za wszystko — i co z tego będzie? Boże [illegible]
[illegible] upadli łagodny cała mi D: paskowa śmierci pamięci — żeby
nie [illegible] raz — nie [illegible] — A Zosia tobie potrzeba [illegible]
[illegible] w ogrodzie spoczywać cała się śmierci robi [illegible] z Zosią —

...ni: Was całuję i błogosławię pisząc długo do Was [illegible] ale trudno
...zostać — Ci zdrowi i pocieszeni jak zawsze — Co się dzieje że St. lepiej
na zdrowiu? [illegible] się na [illegible] [illegible] [illegible]
...rzy a nie przez żadne osobiste względy bo nie mam innego z [illegible]
imienia — Ale mało wymyślić gdzieby sam gdzie [illegible] Czyż
...[illegible] na takie drobnostki patrzy? Dopóki nie zatracił do [illegible] grzechem [illegible]
[illegible] [illegible] jego patrzy aby to robił dla chwały Bożej robił —
...[illegible] na wszystkich pod którymi papiery [illegible] [illegible] Salvator — ta [illegible]
...[illegible] całkowicie a nie boję się oblizenia i Niniwy — Ciemno zawsze +

...by skromną i wdzięczną całą Twojej Wsi — teraz po kazaniu
prowadzonym [illegible] trzeba pomilczeć — A teraz pierwsze szczęśliwe
...[illegible] — Dobrodziejstw [illegible] U: przypada i tak się do niego — dzię-
kuję za miłość dziękuję za modlitwę i módlcie także za mnie —
Niech zgarnie was wszystkich pod skrzydła Swoje tam gdzie szczęśliwy
...[illegible] imienia — Bóg z Wami — troskliwy [illegible] — Niech Was [illegible]
Błogosławieństwo Jego [illegible] [illegible]

i nie wszystkim tak zamiary widzieć — Wiem wszak przyszłoć — to daleko
większe zgorszenie mały. Jam Maryi dar dziecko — tak mi się zdaje —
z reszty nazywającą tam spraktyką wiary i drużynę do powiedzia — przytem
że na wyższy radziej pisania przykład wymowy i sumienia — potem
pism Chrystusa któreby z prochu wyniesionego mogła — poprawie tobie się zdaje
zmiany miłością otoczone Boża tak wielka iż by pokusy wszystkie
i świat cały przemogła — A teraz Miłość zaczerpnięta z dojrzałego
słowa które zdaje się naczynie chrześcijańskiej strony wypełniać aby
uspokoiły i zranione boleści — Wiem ja że w dobrym ... tobie trzeba
i bólu sam nad złem które stworzy — wdowa powinna być powinna w
przyjaźni mi w tobie być tylko powinna ale i w przykładzie że nam złości-
wości trzeba za Boga naszego walczyć nie wolno — za Boga naszego
który przebaczył mi przed nim ... umarł za całe przymiot — po ...
że go za ... pańskiego poznać jeśli zmiany miłość że swojego
starte — Mówię to bo odbiera ten sposób nauczania i żal mi wiary mego gorą-
cej i daru Bożego i dobrej chęci — z bardzo mi płaskiej gliny stworzony — mi

poprawić nas nigdy ni drwina ni taiemna — ieno lekarstwa nie ma [illegible] —
przedewszystkiem go w serdecznym ~~[illegible]~~ wsparciu ego nasze i dzieci —
~~[illegible]~~ Czy macie czasem słyszeli z J: Wuja że się trzyma — to prawdziwie
Pana Boga — prosicie pokornie Ciebie aby wytrwali — Obawiam się dzien co-
dzień — Do: wedle woli waszej przeczytanie listu całego — przyjmuje to
drozka i przykra nie waszemu słuchu — Bądź nie zdrowi [illegible]
[illegible] — [illegible] nie się trzeba [illegible] ktory [illegible] nie mogę — i [illegible]
Błogosławię — Bóg z Wami — i Waszemi wszystkiemi — nie mam
w tej radzie [illegible] — Bóg z Wami —

mam drodzy [illegible] powiedzieć prawdę — czy nie bardzo [illegible] — może
by wyczytać nie możecie — to się poprawię —

112 ~~190~~

3 Czerwca 47 Żadnej z liad prze dalszego szczęścia:
iszcze ten spokojnie zdrowo cała wracam i cała wracam o biednej Zonie
nie stygałam i nadto jest tak dobrze – bliżej niby do nieba teraz szczęście
uściech w przelataniu nie dojrzysz – dawno starym nie jest nie zmienił tylko
wszystko falki spotkania oddzieliła sierocka, dały się za nią ogromne do doli
– i tam oczerzyła – Z niej te często emigrowały wszystkie kwiatki na
dworze a na ich miejsce kwarystowe ze słońca widziałam doskonale te dostała
się się Wisła w promieniach różnych i szczerszych – tu jej lepiej – Zimno tutaj
to wszystko w sercu – A dosyć już dosyć i gorąca to teraz pierwsze szczęście przyszło –
nie jej Bóg zagwarantuje mi wczesne? pracować nie warto – Otóż najmilsza
spoczywam ten od dni kilku przy naszej kochanej C. – dobrej jak zawsze była –
wszystko miłosierny – Już od dwóch lat zamknęła się tu i prawie nieznana –
nie aby jak mówi się jeszcze o niej pamiętali – Żywego ducha z całowanego
nie nie widzi, za to cały boży dzień na polu w ogrodzie po chatach – szpitali
kilka tego roku o tyle pracy przybyło – sama pisuje szanik robi. Ale
najmilsza sprawa zaprowadzenie szkoły przy każdej chacie to coś [illegible]
w dwojnasób bo sad teraz to prawie lepiej niż pole – Ach dobra ona dobra szczęśliwa
jej dopomóc – Zdrowa pogoda, straszne smutki dawniej się ustąpiły przed
tworzona praca dla bliźnich – praca bo po modlitwie tylko od szaleństwa obrona
jedna od nieszczęścia zwraca bodaj dusze ku niebu wszak się nie waga
zeszły nie dłużej niż rano – Ale niech nie podbiega młodzieńcza niech nie pęd –
za zarazem bo młodzieńcze nieszczęście nie zna chce tylko szczęścia od [illegible]
[illegible] – W prawdzie z marzeniem życie żadnej nie z nieszczęścia i wasza –
[illegible] – bo kropla miodu nabrzega [illegible] – Żal mi tylko [illegible]
by wśród drzewiny co szczebiota nabrzeg morza wybrzeża [illegible]
[illegible] kiedy na wiem że on dawno – dawno nie szczęście nadziei [illegible]
nie innej – dawno [illegible] na ziemi – bo chce jest szczęście [illegible]
[illegible] – Uważałaś dziwną rzecz szczęście że szczęście [illegible]
[illegible] – kiedy błyszcze przelotem to jak dospieszy na [illegible]
[illegible] tylko [illegible] – [illegible] nie szczęście – [illegible] – [illegible]
[illegible] nie tak niech nie [illegible] – dość nie dość wszystkiego –
[illegible] tylko pracy i cichszej modlitwy dla kochanych za kochanych
[illegible] od kochanych daleko – bo zbliska tam jest w miłość a [illegible]
[illegible] wolno – a [illegible] nie [illegible] praca

22 8bra z domu Od C. – wróciłam do domu – pogospodarowałam
[illegible], potem przez stepy wzdłuż [illegible] i [illegible] do [illegible]
[illegible] – Ale nam złej woli teraźniejszej – i tam Bóg [illegible] [illegible] –

biedny mój D: pożegnał się w tamtym zawsze szczęśliwym miejscu
ziemi i tam zasnął — cały przez tygodni z fantazmem na sz[...]
Niemczech — Ale ja teraz trochę za pomocą łaski wprawdzie
świadczy pewno stąpa do mnie — Szukam miłości jak wtedy z drogiego mi
po całych mych dniach w ego pokoju miłościwy zaciszy [...]
rozmyśl — i myśli i smutnej i trochę niewesołości i trochę
obowiązków — ale nudnych nie było — bo to grzech nieść biedy
nudzi — Nikt nadziei nie zaczyna, tylko jakoś Sama choć [...]
nie wierzył — tego roku większość była smutnych jak niegdyś za
i na pewno nie domowo — nie wiem i często serca mi było — [...]
przypominałam Ci mówiąc bardzo zdrowia — Mój Mój — Wielkiego się
dziewczę nie trochę robiąc to Tomi pierwszym najlepszym [...]
naszym życia, który od urodzenia tę samą stronę tę samą świata
ten sam sens błyszczący to samo o tej samej godzinie mówił
do mnie, którzy pierwsza też pierwsza w zaniedbaniu w co
i trudne życia te same były w czasie — Czasem mi się zdaje że
więcej ja niż ja — bo się od owych dziecinnych naszych naszych
mi po ogromnych czasów dzieciństwa daleko mniej zmian[...]
odmiennie — lepiej ja pamiętam — kiedy jak o zaczarowanym krainę
opowiadamy razem że się powoli też pani zapominana jak w dzień
ś[...] budzi i przesuwa powoli przed myślą tak zupełnie wszystko
po prawie co mi nie czyni tylko patrzy jak po pamięci — straszn[...]
[struck] straszne bo przeszłe to co już od mego dzieci — Nikt mi
to mnie pochłonęła — Szczerze tak zgadzamy obie że prawdziwy
młodszy naszej nigdy wspomnień jednego razu trzymać sobie
znam nie wyświadczała Nikomu — bo się oczarowana która
zgorszenia przyjęła, tak ja ludzie trudno ku ubliżenia ludzi
bliźniego pojęcia, o których mój pod grzechem milczenia na
i litość tylko Bóg przez usta spowiednika powierzył —
szło mnie powoli do tego dziwnego stanu który sobie tylko mi
dopowiadamy zupełnie trudno potrafi, a nie wierzyła w ni[...]
prawie w obiecanie prawdy wiary — Wielkiego Nam nic
tylko na wpływ Boży nalega — dalej prawdopodobnie się
ludzkie nie istnieją — Ani mnie na myśl przychodzi zawsze
po ludzku jakimi kochanków nazwać odsuwa się najczęściej
kochanki mężowie — Wszystko jest jakby nie było bo się tak
nie przewidzianej chwili zmieni wszystko — Najpotężniejszego
zwalczy wnuk — Najsmutniejsza straszna przyjdzie godzina

…ni – i na siebie liczyć nie można – jak dowiedzą tak i my sami
przeznaczy siebie – i Was także mieda wszystkiego – nawet miłość –
no tylko nasze co się mam nie odejmie chyba ~~[illegible]~~ umyślnie spadnę,
na zamorzenie w sobie – głos – wszystko do Nieba – a Boga
by go sam wzbudził bo i głos to pierwszy raz, odpowie
wiecznie Ducha światłości w ten odwet boleści w pręcze – wewnę=
trzny świat mowy tam którem świat w obcym niebezpieczny przed
względny pewności i większego trwania, na szczęście w tym
nie dana miłość Wiary aby rozkoszami nie było w wyrzeczeniu
…ych a na nim – da modlitwy – rozpędził co światem rządzi nada
wiem przez – i jak po niedzieli na nie liczyć nie można tak po
zmianie nie nie podobnie nie jest – ogromne pole działania roz-
pasię przez ciemny lata od pierwszych obiektów do podróży ma-
łych, jest pamięta na karta, boleść nadzieja na karta zbrodni –
ludzi dziwną się pracy i te wrażeń tak gorzko można niedobrych
niebezpiecznych – biedni – ani prawdziwej miłości nie znają –
wyszedłem to lat kilkanaście obcym zatrze koło którego wrażeń
łatwości u mnie W. i te chcę troche pogodzić się z ludźmi po
…tka – Nie – gdzie raz przejdzie zwątpienie tam nie po-
jawi nadzieja – Obraz ostra nabywa i przenika głębi jedno
stronność – Mania W. droga zmieniła się mało schudła
tylko zmarniała i dobrana się podobna zrobiła – dobra
P. Stanley dobry i pokój między nimi – A ten nie rad – że O.
zabawili kilkadni tylko i od kilku tygodni gospodaruje nie
siebie – Radzim wyjechali obie z P. na strome … do O.
teraz u niej się należy – nazajutrz się na Wielką – Ona nie
sprawie rozgościła się ~~[illegible]~~ u siebie – posiągała te sprawki
dziesięciu dziecięt dawniej przyjętych co nawet nie brało bo to
pierwsze gospodarstwo i teraz mają się szczęśliwie urządzać pani
…dzi – Niewyszła dlatego że zdrowa – tak jak przyszłość
…w trzy dni trzy – Ale można i teraz pracować – jest
talent bez którego trzy części życia przepracowały by prawie
wszystkie zaczęły od nie: bo co jest fizycznych tylko ale nad
trzeba żeby nie umrzeć – Jasiowi ułaś trzeba – nie dziw – prze-
byłyśmy tyle – Ale P. Matuszewska zdrowa zdaje się nie ma nie
…kiem a od wiatru się chowa – Od powrotu swego przyznajemy
że chorowała W. choć pod te utracała się bardzo – Nie bladła
…jeśli po dawnemu swoją główką i nazbiera po dawnemu …
…na po dawnemu … – Jak … wszystko …

Opowiadała Opowiadała o was długo — ale nie dość — i zapomnia-
łaś ty. bo obrazka dość nie przypomniała — Jakąż sobie tak szcze-
gółowo wymalowałam w myśli iak żywą — a teraz niewiem czy pa-
mięć co ią naprawdę obaczę? nie wiem — Ale do was do was
Opowiadała — Zdaleka stoi — taka sroga — i mnie czy —
niełaskawie dwa spoziery tego roku, niechno się spłoszy z ręki [illegible]
wdzięczna, dzieciątka mało niechno z ręki [illegible] a wyrzeczy [illegible]
chadzie [illegible] na którym miejscu — Najpiękniejszy [illegible]
[illegible] [illegible] nie na [illegible] wybrała — niechno się z ręki
[illegible] niechno się go z ręki [illegible] — Oj najpiękniej
[illegible] się być tego tak z [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] i [illegible] patrzeć — ale
sobie [illegible] postąpić — pierwszy krok do [illegible]
[illegible] [illegible] nie padać i z [illegible] teraz [illegible] —
zgadać [illegible] [illegible] — Ale czy potrzeba — [illegible] wiel-
[illegible] z drugiej [illegible] i [illegible] — a [illegible] iak źle
[illegible] nie wiem — cicho cicho — bo nie wiem — nie [illegible]
aby nie [illegible] — Dobrej [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] — A potem [illegible] [illegible] się [illegible]
[illegible], [illegible] i [illegible] — [illegible] — Zapewne [illegible] bo po
[illegible] — Zapomnieli tylko że w fizycznym [illegible] w moral-
[illegible] [illegible] — [illegible] — A [illegible]
[illegible] — Zapomnieli że [illegible] to nie [illegible] — Za-
pomnieli [illegible] i że nie mają [illegible] dobrego [illegible]
że najstraszniejsza [illegible] [illegible] nie [illegible] z [illegible]
[illegible] ale [illegible] w [illegible] [illegible] Zapewne [illegible] [illegible]
[illegible] aż [illegible] i [illegible] nie tylko [illegible] i [illegible] w [illegible]
[illegible] — Ale [illegible] się — Bądź dobry —

10 Lutego z Dźwina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible]

Czytam i [illegible] ostatnie wasze [illegible] — czy wy sami
[illegible] dobrze to wy [illegible] — Czy wy [illegible]
Czy wam się [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] i [illegible]
[illegible] wszystkie boleści [illegible] zawody wahania [illegible] — wsz-
[illegible] najcięższe — moje i wasze — i [illegible] wszystkich — [illegible]
[illegible]: teraz [illegible] spokojnie bo [illegible] miłosierdzia [illegible]
[illegible] bo wy byli iak by i Aniołowie Stróże Zapomnieli [illegible]
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~: była ofiara — ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ była zasługa przed Bogiem — [illegible] — Od tej [illegible]

114 1[illegible]

[illegible] się za nie tak dawniej – dziś mi serce – i w piersi [illegible] głośna że się
[illegible] nie ma obijać musi – bo przed Ojcem Ś. [illegible] pokorni
[illegible] najlepszych – przyszła do Gorzycy stary nasz [illegible] żelan [illegible]
że może – porozpisywałam do wielu lepszą się lepszą [illegible]
Bóg dobry – bo wątpienie to tylko w mnie z naszej strony trzeba
[illegible] aby się do pomodlenia przyczynić i [illegible] się na prawie strasznie
[illegible] Ktokolwiek w radzie – najbliższe nasze sposobili [illegible] co to na
(i z naszej chaty) [illegible] a gorsze nie uwagi – Coś się nam najwięcej dane [illegible]
[illegible] od serc – Kto to wiele teraz chodzi będziemy z taką miłością
[illegible] by człowieczego serca nie umieli żeby się pozyskać nie dali –
[illegible] całe trudno to przyjdzie – pozwalali na filozofii nie
[illegible] a teraz całe to straszny nastrój na wszystko – jak serce
[illegible] i wszelkie sposobności [illegible] – Nie pozostawiamy [illegible] nasza
[illegible] trzeba nam modlitwy trzeba nam błogosławieństwa
[illegible] by się uspokoiło przed Bogiem do tego dobrego uczynku
[illegible] siła – sprawiam nam to – bo się w prawdzie choć nie nadziei
[illegible] na to źdźbło strony na to Nic ale mów więcej
[illegible] stwarza może z Nic bo inaczej nie była by taka – proszę
[illegible] modlitwy i błogosławieństwa aby zachował nam [illegible] aby [illegible]
[illegible] mało widzący nie błądzili – Grzeszni naprawdę [illegible]
[illegible] naprowadzili i razem się z Niemi zbawili – prosząc szczególnie
[illegible] naszego Kochanego Ś. którego że tak miłość
[illegible] do Bóg zesłał nam – ego Bóg pewnie wysłucha –
[illegible] tylko dobre że mój [illegible] z pobożnym [illegible]
[illegible] Grzeszni [illegible] i Niebieskiej i [illegible] Boga [illegible]
[illegible] – bo jeśli modlitwa i błogosławieństwo była na prawdziwa
[illegible] Może to nie przyjdzie na nas – [illegible]
[illegible] zgody pewnie Mój najukochańszy – Nie mam [illegible]
[illegible] do pola [illegible] nieustającej [illegible] – bo to gorzałka
~~[illegible]~~ 48 [illegible] – Co to [illegible] naszego Ś. [illegible]
[illegible] i niby [illegible] od [illegible] – wychowanie się wspólne
[illegible] modlitwa [illegible] i Bóg żeby się błogosławić [illegible]
[illegible] godziną obchodzący [illegible] – Niewysłanie [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] się [illegible] – Wszak [illegible]
[illegible] Jezu Wolno – [illegible] strona od [illegible]

i przyjaciół — tuszcza — Zesłana z Nieba szczę- Wy-
Nabiły mamy teraz rzeczą tysięczną pracę — Z Kłaczka siedząc się
napłakała ale szczera w całym Zrozumieniu tego słowa gdyż ale
bo łatwie mu tylko rozmawiających Ojców — Robimy mu teraz
Sukienkę do której mam rad słowik tkaniela ale się miały tu
na drzewach — wyszłyśmy z Genewy przeszły przez [illegible]
Szczęśliwą na szkło bo żadna z nas dość wielka nie jest
tyszkla aby się na rzęsach Obrazów całych tworzyła i te
Niebieską stłuczkę kolorować się będą Olejno — Ogromna
robota do całego Kościółka ale z pomocą Boża można
podołać — Gdyby też Ojcowie Wasi mogli w nasze zabawki —
to radością wszystkich tyle niemal mało pracy życia — pa-
w niebo i bijąc się na nielicha — Niewesoło nam uderzał
pan Konrad żyć i pracować to życiem i pracowaniem, ale
pracowaniem dobrze kiedy z nas ktoś? i szczęśliwa nam — ależ to
sam Wojny tego wspomnienia bo to się go trzeba aż do [illegible]
Głębi istności swojej że się tak wolał rozradować mosi [illegible]
się nabrzegu czas przepaści — Czy Wam się nie zdarzało roz-
radować tak jedyni z obecności Jego na Ołtarzu? Wszyscy
będących ciemnych niemocnych ręką swoją prowadzić
i idziemy śmiało — śmielej wiesz i prędzej niż by się po nas
spodziewać można — pamiętam mam z wiary s: rozum [illegible]
wielki i nadzwyczajny jasny w szczęściu — wszędzie na spot nie [illegible]
bo kwiadaleszcz tery znowu się ich wyrazami i szczęścia — [illegible]
Chorowało bardzo Zimna a na Dwóch ileemaga [illegible] dosy-
Osiemnasto bo nie aż strasznie — starannie się kosztem Godłowej
wyleczę Zdrowotność — będzie z niej sługa poczciwa —
— 21 Stycznia ten rocz prawda kochanie rozwaga Bóg pobło-
tawił, że gość nowy przybywa kochany czyszczy dar Boży —
Ob szczęśliwa więcej o nim niech będzie modlitwą błaga-
bracia mej drogi — patrz czy Bóg dobry i czy o swoich pamięta
czy też czego komu trzeba — Modlimy modlimy wszyscy
(Maryja niech opieka nas swoją otoczy) —
— 23 Stycznia bardzo te kwiatki mamy zalane wszy —
aż nadeszły ból — Nie wiedzą czy Obrazu a [illegible]

115 ~~193~~

... mi być z Wami gawędzić ażeby nie szczęście — i opo-
wiadać się mu nie da — [illegible] sobie [illegible] — zapraszam was
[illegible] — dojdąż do nas? dowiesz się wam wiersza [illegible]?
[illegible] to za czasów N: [illegible] — Największy — czy wy
wspomnienie to czy to się [illegible] zbierała w sercu — i [illegible] zapo-
mina o Was i Marysi — [illegible] [illegible] [illegible] tego nie —
pomnienie — od kiedy wy [illegible] [illegible] nie [illegible] [illegible]
[illegible] to [illegible] — Jak Bogu podziękowała za szczę-
ścienko — [illegible] [illegible] [illegible] całuję [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] na liście na [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] całuję [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

M

[illegible]: kochaniemu wybierasz się w świat — to wspomnij o mnie to
córka — niech kiedyś muszę wyprawić tylko na
mego [illegible] — [illegible]: w [illegible] spokojniejsza i zdrowsza
[illegible] o niej [illegible] niedawno — [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tego roku przerabiać musiała — silna [illegible]
[illegible] — i zdrowa [illegible] dawno nie była — [illegible] [illegible]
[illegible] — zawsze mówi że szczęście w życiu miała tylko
[illegible] i do mego [illegible] [illegible] żeby [illegible]
[illegible] gdzieś polecić [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] by to było [illegible] potrzeba to się [illegible] — to
[illegible] do tego roku nie mogę nie mogę [illegible] — na
[illegible] się tyle — i [illegible] radaby [illegible] [illegible]
[illegible] — ale się to nie składa — Z [illegible]: [illegible] [illegible] nie —
[illegible] [illegible] — nie mogłyś i nie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] o [illegible] [illegible] u nas — ale [illegible] o [illegible] po-
[illegible] — dość że u mego spokojnie w domu nie tylko w
[illegible] [illegible] — przyjemniej [illegible] być [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] usposobienia — Dla [illegible]
[illegible] [illegible] zawsze [illegible] by go nie było tak [illegible] tego [illegible]
[illegible] — Nie odwiedzili się [illegible] od [illegible] [illegible] [illegible] po
[illegible] [illegible] mało [illegible] [illegible] [illegible] — i to [illegible]

Od dawna Utrzymywana Opinij — Upewniały mnie one tylko
listy twoje Bardzo — i sprawiły iż Stamtąd lekarz lepszy [illegible]
[illegible] — Wielka to konsekwencja — ale nie trzeba Nowinny tego
do nadobra — Wszakże dopust Boży [illegible] pospracuj i [illegible]
[illegible] — Co się dzieje z Was — czy Zwracają uwagę? [illegible]
lepiej i [illegible] na nie twierdzenia — Czy może spełni-
-enie ich Oczy — [illegible] Czasy — Jeszcze mam sporo
tylko mnie — czy mnie [illegible] — Tak Żądam na wielki —

Madame Sophie —

się [illegible] żył niesprawiedliwego — bo lekarz całą wasz ejo
nie Mówi albo Narzeczy o Niespodziewana — pamiętasz
Siostre Naszą? przeczuwałam całą straszną Katastrofę bo [illegible]
[illegible] na oślep świat — Jednak z obyś Nie były go obwiniana
[illegible] — drogi obrad Elż — Ojcze Elż — mówią Żądam Nawet
pozwolenia — ale Od [illegible] Miał Nerwowy i dobry — Może i
bo zdało mi się z Elżbietą [illegible] że nie dobrze Znał Położenia
[illegible] — Ważniejsze — Zawsze się Zdaje Zapotrzebowano Zo

Germain Kiss -

Trojlistek przyjmie Władysława jak swego - bo on rodzony po miłości po świątkach i po dobrej woli -

Czasem też i kaprysi po kaprysem -

Troslistbeeni

118 194

Lutego 1850

Serce kochanie ptaszę ptaszę Wodziu – Jakżebym was przygarnęła przytuliła do tego obrazu – wy jesteście daleko tacy smutni sami że cieszę się chce bo mnie wy-
[illegible] Siedzącej więcej dano będzie rozkoszy dla was i dla Wuja – kochanie – czy
by mnie dzisiaj chce trochę kochanie – wiem się zdaje że mi nic – bo nie wiem mi
wszystko od miłości dla was chce ona tak wzrosła w sercu że jej nie ustawałam i było
serce. Myśli moje tako was krótko – od kiedy mi la [illegible] przyszła żeby o mnie
[illegible] to cóż D. – bo nie mam tego przeczucia o[illegible]. Ona mnie [illegible]
[illegible] każde uderzenie serca i wie o mnie wszystko – Otóż od kiedy mi taki
przyszła podobieństwa wiem pisać do was – to zaczęłam używam się bo wiedzę jak prze-
[illegible] serca smutne [illegible] i wiem mówić tylko patrzyłam jakby dusza – kochanie
Wodziu – wiem mam nie zaczęła – bierz się z [illegible] wie ode mnie – to mam tej –
wszystkiego ciężko wypowiedzieć pokój który mi czasem nadziei [illegible] serce ubolałam i ta
największe jedyne dobro moje oddała bym za was kochanie – i oddam Boga jeśli mnie da
[illegible] ostatnią trochę obejść mnie – trzy mi teraz przypomniało tam co ciężyło od
[illegible] – teraz odważnie przyjadę do was na gwiazdkę – dawno już nie było – od ostatniej
[illegible] się na pozór mnie nie zmieniło że gdyby o tem tylko mówić co każdy wiedział nie
[illegible] to by wam to dziwne – Wuja uspokoiło [illegible] które się teraz gwałtownie
[illegible] w przyszłość wyglądające ku temu przybywającego Królestwa Bożego tak
[illegible] tak ziemskiego zrozumianego upadła na niepewność i jak by nie znała dokąd
[illegible] – obraz z nami zaś [illegible] się na ziemię zdaje się nie ziemia opu-
[illegible] tak [illegible] – niby stop nasz w czasie [illegible] przyjaciel w [illegible]
drogi w [illegible] nagrobek, grzeba i niewolstająca chmura zdaje się że od Boga
[illegible] – Ale dobra Człowiekowi boleść – to [illegible] to wzmianka nawet stary
[illegible] który chce na ten raz przyjaciela prawdy nie przestoczy w [illegible] –
[illegible] była nadto wyobraźnia nasza cała [illegible] w [illegible] – Za
[illegible] w świat jakby w [illegible] z pogardą prawdy życia
i której się tylko [illegible] w prochu [illegible] – dla nich ta prawda tak [illegible]
[illegible] dobrej woli tylko trochę potrzeba i taśma Bożej nie zbywa [illegible]
[illegible] że tylko serce [illegible] o [illegible] się [illegible]
[illegible] nas [illegible] tak obietnica Boga że tylko na ziemi o [illegible]
[illegible] o lepszym tylko ~~[illegible]~~ w przyszłości a [illegible] sprawiedliwość i [illegible]
[illegible] – dla nas usprawiedliwienie [illegible] i spełnia się czasy,
[illegible] jak [illegible] ~~[illegible]~~ widok Bożej chwały tak mi w rozpamiętywaniu własnej
[illegible] i [illegible] – Otóż prawdziwie w [illegible] naszej pysze [illegible]
to [illegible] – bo trzeba by się z tą ziemią rozstać czego żadnego

sposobem nie chcemy ale to wygodniej spuszczenia się na boską łaskę nam i abyśmy czyści byli i szczerzy — I kiedy tak w Niebyło jak dzieci bawiemy się naszym [illegible] wiarzeniu ze obrażeniem dzieci zapominając w bluźnierczym szaleństwie naszym przebłagania na fałszywych prorokow czas biegu naprzód — nadyszy [illegible] — Badajby Bóg nasz chciał na przebudzenie posłuszyt — badajbyśmy chcieli na [illegible] świat i na siebie spojrzeli i porzuciwszy wydrwała pobożność w Bogu z ręką sługa przyłożył Ciebie za siebie nie obracając — Wielka plaga wieku naszego przepaść przed nami otwarta to nie racjonalizm ale mistycyzm — jeśliby racjonalizm serca nie skaził i spragnionemu przedaj czy porzucił szukać nowej źródła żywej wody — Mistycyzm to wada ale zakrzała — Gasi pragnienie ale nasz co najpiękniejszego w człowieku wiary nadziei miłości nie [illegible] od tego Boskiego ich lekko odwraca — Racjonalizm odzierał człowieka ze wszystkiego wola i piękność rzucał go ziemi na pastwę niby machinę do nastania z [illegible] tylko ale bez woli; Mistycyzm rzucając go w cały jego potęgi krasie w tej pięknie i używa najrzadszych darów Bożych tak że nie opamiętać go nie może, ani bram otworzyć — Chybaby z łaski Bożej — prawdziwie Wiedza którego [illegible] być mogło i wybrany dali by się wiary — Wiedzę Kochani wiedzę dzień i noc Nieba ten sądem strasznym jak by Antychrysta zwiastun oddali się od biednej Ukrainy naszej — przychodzi niby pobożny [illegible] [illegible] z Niebieskich [illegible] dziedziną na ostatek kładzie rękę na kamień [illegible] i rozdziera głębokość że by [illegible] bieg całej otwarte krwawemu na świecie [illegible] — Znane nowe tłumaczenie Modlitwy Pańskiej? Odpowie przed Bogiem którego słowo [illegible] kusi użył jak Kamień przeciw temu — Kto w prośbie własnej Jego przyjdź Królestwo twoje wiary i prosimy ~~[illegible]~~ o królestwo nie jego bo królestwo świata i prorocka przyjęła się od ziemi nie do Nieba aby ona w jakim kolwiek czasie przestała być ziemią wygnania i przez [illegible] Wieków Niewiedział Chrystus ale prosił i dotąd Chrystus ten Ducha Świętego [illegible] by Cud [illegible] obiecany jest i [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] być może że ten dopiero spełniają się czasy — Ostrożnie — Z kąd to wiesz że się spełniają? Z kąd wiesz czego Chrystus jak niewiesz nie [illegible]? Kto [illegible] sprzeciwko tobie i tobie podobnym czasie w Ewangelii ostrzegam — Chciej by i cuda robił nie dowierzaj [illegible] bo [illegible] [illegible] tylko [illegible] bo i Antychrysta cuda niby czynić będzie — Kochani — [illegible] o [illegible] człowieku i [illegible] a najbardziej o [illegible] —

Z drugiej [illegible] Twój dziś Kochany — daleko od Chrystusa w [illegible] Ksiądz który się dziś od parafii oddala [illegible] wzorowo [illegible]

prosiłyśmy go sobie i wiesz, że mieli a dziś całym dniem za Ciebie i ~~[illegible]~~
wiele no się pospieszeli i tych co tu z tobą pracują i mnie posyłaliśmy wiele
całą miłość do Matki Boskiej do podziwienia Matki naszej bo czy pozwoly-
łbie co błogosławieństwo postać mej Kochanej? pokój tobie – pokój z
Bogiem – pokój w twoich – Niech serce twego nie żałuje nie przebita
miecza, przedtem wielki to cały kamień odebylony grobu zapadł na zawsze –
Bóg mówi czego strzegł na ziemi i nie dziwnego nie dziś nie było twojej
woli Zięby na piersi twojej spotkały i miałaś tam wszystko wiesz cały
bez pozostawieniu nas powiem Niech głosi dzieciątko Katolicka co czyni
i boli – Niech ten ciasna będzie między tobą a Bogiem – Kochany drogi
dzieciątkiem po trochu dopóki boleć i chmurzy? przypomnij nie przy-
wracaj dlatego nie przeżyli – dlatego spieszą całej wiary której przebudziło
pozostawić dlatego się zżyło dla mądrości nabyło grubej liczby co cały naga-
rodzenia od dziecka od ludzi dlaczego pamiętam przedewszystkiem na tych wyżywiało gdzie
gdzie nie stoi prawo Boga i koniec z pragnieniem Miłosierdzia – tez
kłamie nie kochany – nie mądrość i wiele więcej i szczęść i pewien spra-
wa – dla nas nie wiemy nic Zmar~~twy~~chwstanie – jak nas w każdym
miejscu i często na ziemi a Niebo który przemieniam bo wierzę od tej – tak
jako dzisiaj zawsze w około pokój mam który w sercu pogadaliście bo czy
w wierze nawiązaniu – przeznaczenie do walki miłości i pieśni można cały
Cherubinowie z Niebem w której czyści będziemy pełni łaski i czystości
bo czy mnie nie pamiętasz? Czy Miłości miłujesz dla siebie? i pragnę
pragnienia dla siebie? Czy garnęłaś się nie czasie że tymi czasowi i czy
nie zamierzałaś całą czystości z wiarą za wszystko oddacie?
Boże nam bądź litościwo cały każdy wracam do Ciebie i daj abyśmy i
wiele wiele do godowej twej sali przywiedli a dopóki na ziemi boro-
wiliśmy twoim daj nam = Czytasz z Uwagą i czyste sobie chwalenia
nowe: do walki miłości i pieśni aby to każdej Nas śpiewać można –
każdy kochany – Kto kocha ten zawsze przestrzegania śpiewa, niegdyś słysza
tylko Aniołowie a drugich i ludzie – Nie odnalazł ten pieśni – wiem a z Mar-
nowaniem dziecka twoja z Naszej czystości cała z roszy Kropelek w których
się światło mądrości Bożej odbija – nie z kamienia serca tak było –
12 lutego dwa tygodnie prawie nie wróciłam do każdego listu i nie mogąc
chcieć na to co napisano zapamiętam się że po latach długim milczeniu przeczyta-
prawie ~~Zwierzałem~~ co nie się sprzeciwiła nam wydało to sługa na wszystkiem –

Dziwne to tylko na pozór w istocie bardzo proste i Naturalne — Co pierwsza i os[…]
Wyższa nasza cel Chwała Boża? Co jedynym dobrem chwalonych znanych
Niezbawionych jest nie Zbawienie? Co najgorszą nędzą jest nie widzieć w Bogu […]
Ziemi i Stworzeniu w Bogu w Niebiosach? Najbliższa krewna wszystkich jest wszę[…]
pierwsza — Mów wy mi czy się tam nam Ziemia to że nas przybyło nie do
Nieba na od Ciebie nas niewidziałam — tron pierwszych tak Ukochano na ostrosz —
Nie mam nas sobie teraz wyobrazić — Gdyby to wy dobrzy byli a wszystkie […]
Was trzymających Zrozumienia nasza — Zrozumiałam ci tracił z włosów przy
stanych nie nie wszystkiem — Oto włosy — Zosia Zosia tak ją Kochamy ko[…]
krótka z Nieba — nie by wiedziała także listu i korona takich włosów Wyższe
nie ma — dobrze że nasz Czarna i Otrzymała a na […] […]
Zabrałam od K. do tego potarzała to co mnie najmilsze zawsze mam i […]
się dziś i nie wejdzie nie zostanie — K: i nie za swoje ale ich nie oddam — i […]
skrupułu żadnego bo mam Ciebie pewnie nie zawadzi że ona mnie i dziecka
mnie i Zosia mnie i wy mnie — wszyscy mnie — mnie mnie — mnie — i nikt nie nas
Niezadbani bo nie Was Bóg dał — […] — powtarzam to sobie i Bogu że […]
bo pisało nie było długo trzeba nie się zdawało że wy się nie oddali —
teraz Wam trochę o nas powiem — Oczy tak była z Mamą J: która tak […]
z [Petersb.] wraca i teraz jest w Cierpieniu — często mamy o niej wiadomości i […]
Bogu wiele nie […] — zaraz spokojnie wstrząs […] były potrzebny by
ustały […] — Wzięła się Ogólne Zbliżenie się do swoich dobry wpływ […]
warto — Matki jego od […] niejedny nie widziałam — Wiem […] że […]
Gospodarnie […] — Cieszyła wszystkich pięści w […] a sama […]
nie przy synu do pól […] nie szczęśliwy ale się to tego roku nie udało […]
Ogólnie trudno było interesujące Kontraktach — W Od. tak gromadna była
tego tak bo oprócz J. milszymi M: z J: — nie poznali byście mamy tak tedy […]
od pięciu lat — Więcej nabyły […] wszystkie trzy razem — to się jednak nie
zmarły żeby były ich posiadała to zwykle […] — daleko do tego […] […]
na Biarda pracy swojej […] […] się […] […] […]
to drugi w miejscu Ale za to […] […] […]
nie biorę się z […] ale z potrzeby bliźnich — W […] […]
rozumowania […] […] […] na wszystko to […] to Otóż to
była wszę M: z J: która nie […] […] i […] wybranych
od ręcznych a wiernych ale […] […] […] […]
[…] Boża jest […] — […]
tak […] tak bardzo […] […] — […] […] […] […]

...muszą sprzeciwiać się ej nie będą – Wszakże z gry zostało – mniej przez
...ko nam bo niedy nie zgadnę w tem i gdzie szczęście czyje, ale na biednych
...ów których jedno słowo spozumowania nawet nie ma tego – Bóg mów
...i przeznaczono żeby ej i nasza myśla okupiła nie nawrócenie to miała dzie-
...i wspomnieniu o tem Nikodemie – Nikodem bo wszystko – Z drugiej strony
...nie powinni zmartwienie ale T. Józef wielki – Z: gra i gratuluje ciągle, tak
...waży w interesach że straci wszystko prawie – w pozycji uderzała taśma Bora
...sem dolad – która się, Boże aby T. czasu przyjaźniejszymi dzieli – i cięli J. Sama
...dzie tak myśli posag oddać jej natychmiast – i szczęściem bo niby posiadać
...zdało i według tego przed Bogiem i sobą samym zaciągnęła na obowiązki
...iedy do śmierci Ojcem rozporządzić nie mając to stokroć lepiej nie ma nic
przyjaźniejszy szczerze spokojnie, serce mnie boli że chce się na [illegible]
...ać nie może – bo teraz to pół biedy dopóki nas wyrówniały i chce z tego
...lo czasem całą osobowość ale nie tworzy wzgląd na potrzeby dziecka [illegible]
i ubrania – Nie dość że T. przeniosła się teraz do Z. bo A. do szkół oddawać
...trebuj – otwarte swoi matce dziecko dorosła nam – wystawisz sobie
...przy – wracamy w czasie z Odessy – [illegible] wiatrem błoto – [illegible]
...ny się do domu i zastanie T. która ~~[illegible]~~ dwa tygodnie czeka z [illegible]
...rej dwa miesięcznym dzieciątkiem ale takim śliczny – nie tylko nasza
...włosa równie wielka – i [illegible] ono u mnie – nie ma tak potrzeba – D. [illegible]
...że aż radość patrzeć – Córka mój [illegible] całem sercu [illegible] – Dyrem
Boże? Gdzie szczęście? Najtrudniej [illegible] – tylko proszę nie myśleć że
Patryarcha Jakób [illegible] ręce kładł między dziećmi – Wszystko to Bóg
Kochani i Ona wiedzą że cięli D. więcej [illegible] do tylko dlatego że nie-
...ądko to niby aniołek – Jest takich [illegible] dwóch w domu –
...nie może Wanerka a druga obce – [illegible] ale [illegible] a mój [illegible]
...ko swój ku nim, nie może tego żeby nie się krzywda działa – [illegible]
...[illegible] to zapas szczęścia nalało życia – Niech nie zastąpi i nie z ej [illegible]
...ty nie pomyśl – Ze starszych [illegible] tego roku [illegible] nie wyjeżdża – Napo-
...i córka młodsza wyszła za sąsiada naszego [illegible] brata L. – Najlepszy
...wroty – On poczciwy przywiązany [illegible] wybaczająca [illegible] była [illegible]
...się że błogosławieństwo z nim – trzeba widzieć z takim szczęściem [illegible]
...yna – We dwa tygodnie po ślubie [illegible] wszystko urządziła [illegible] podzieliła
...do [illegible] powyprowadzała z [illegible] się zapoznała panie [illegible]

zaprowadziła iak by od wieków gospodarowała — On cały dzień na pracy a wiecz
siadała u komienka z starą iego matką pończochę i czytała gazety, układała cał
życie bez pożytku bliźniemu nie przeszło — I cóż dziwnego — Oni nie wyobrażam
ale sercem kochała — przypomniałam sobie w ten moment iak pomiędzy na
[illegible] kładli zawsze na początku listów do Kochańskiego Sercem Kochany bra
dzień i zawsze nie się to trzeba dziwacznem zdawało — Oni stałem przyszł
rozumu i wiedzy że mądrze kochali — pomyliłam się niechcący — mało
pisali prawda i jedno i drugie i mądrze kochali i mądrze pisali — bo tylko
kochanie dobre prawdziwe i szczęście przynosi — a iest drugie wyobrażen
szczer powszedniejsze lecz poetyczniejsze a z którego bież tylko strasznych
czytelna wybrana się — Nie wyrozumiałe wymagające zawsze w tragicznym
sposobieniu w wymówkach albo łzach chodzi iak ofiara bo nigdy osobie
nie może — Boże odpuść nie wiem takiej miłości — U mnie pierwszy dowód m
nie dręczyć — chcę by i najszczęśliwszych pobudek — pierwsze znamię prawd
miłości pokój w sercu bo miłość to siła — Wracam do dzieci — drugie ta
ostatni — że najlepszą cząstkę obrało — chce być oficerem i tak zdaje się wyp
powołani z takiem szczęściem wygląda jakby mu świat otwarł że szczę
nie się byłoby grzechem — nie zawszystkiemi tyle pociechy — ale Bóg wspie
takiem i zarazem się — Zaczęłam starszych których mieszkać kazano z dzieci na s
prawie wychowała niewinna bywało to nie ja wychowałam tylko żywa
Jak z którymi rady dać nie mogłam prosiłam Matki Boskiej i ona ka
lowała — Matka Boska i mnie pewnie pomoże bo ona wie że ja mam
robotnika i że będzie iak swoją głową robić będę — Ufam jej we wszys
Ona wszystko wie i rozumie ona nie tylko w ważnych wypadkach ale
najmniejszych niedostępna słabościom naszym potrzebom — Was polecam
gołemi bo dzieci wasze Ona pewnie bardzo bardzo kocha i dla nich i d
cierpieć wszystkich ostrości Was opieka swoja — Kochani drodzy najmilsi
Mój — mój — Czemu ja Was nie widzę — D. mnie zawsze obiecała że z Ukra
nigdy wyjechać nie chce — niedyż bo nie może — co Bóg powinny dziękowa
dopatrować wszem — Gdybyż to do Was wprost wracam — (a taki niedobry
mi czasem mówi: to niechcesz do nich?) kilka miesięcy zwlekałabym wło
ale z tym niczem D. nie może bo mnie czasy tej przyrody sprobyłem
a wszystkich przez starych niemców podwinda a mnie w szynanie
nie wiecz sześć tygodni się przygotuj a tylko do zaczął pobiegam
chciej objąłem [illegible] kilka dni zabierze a drugie całe w Verviers

121 ~~197~~

Europie warto jedną rzecz na potężnej przepaści & & bo i pan tak mnie

tak z domu oddalać się nie mogę – do prawdy nie mogę – i dla Rodziców dla

i dla wielu wielu obowiązków – gdyby można było się wyrwać na chwilę

koniecznie bym przywiozła Wam M. pobłogosławiłaby i was i dziatki i

widziała by z Wami

Tylko dziś powinszowanie Wam byłoby najmilsze bo list się wyprawi

...ila wcześniej bo z nim i dusza moja razem leci się cieszyć

...– pokój Boży niech i zgoda z Wami tak się wszystkim – z serca

...rzbi Apostołowie obietnicę za mnie Wasza M.

Napiszcie mi słowo na przeszłość na uwagę – i od Wiem ... Wasza

...e wy dobrzy –

...e się dzieje z Pawłem i Zygmuntem?

122 ~~198~~

Ale Kochani – czy do prawdy tylko jedno z was przyjedzie
też w Rzymie – Zlitujcie się ...
bo temu który przyjedzie wszyst...
x Tym który został pieszczot...

27 Stycznia 53 Rzym

...chani Kochani Kochani – my tu już w Rzymie po
...ej nad spodziewanie podróży – w ogólny wszystkich
...ojczyźnie gdzie mi dziecię tak temu Bóg dał miesz-
...nia szczęście oglądania was dwóch – Tenże Bóg wielki i
...szczodry sprawił od tej pory że was nie dwóch nie tylko
...mam szczęście – wiem że Zenia mała [illegible]
...średnio ze Kaspra na krótki czas który tu zabawi
...y – ale czy i z szczęścia chcę jedno do Was nie przyjedzie
...tak mi bardzo tak bardzo do was tęskno – i to jedno
...który by do waszego grona z Darenem i Nescia razem
...ffi do wiosny nie też nadzwyczajnego nie stanie chciany
...komunii w waszym gniazdku odwiedzić – Ach tak
...tak bardzo chcę do was – chcę najpierw oglądać
...na tej ziemi; odnowić z wami przymierze aby w całej
...zasadzić Królestwo Boże bo Królestwo Boże blisko
...mówił Chrystus a ktoś wie jak bardzo blisko jest
...nas – wszyscy my starzy – Anioł który udzielma serca
...liczy wie że swoimi Madezaterna tak przeszyli i mnie
...krótko powie o tem Bogu – Kto wie? – Chcę jedno – chcę jedno
...do was przyjedzie – Nescia bardzo bardzo prosi i od Was
...listy będzie – Pokój wam Boży moi moi kochani razem –
...nimi z osobna pocałowanie i pogłaskanie i przeżegnanie x serdeczne
Nescia

Przepisany

200

2 Marca 53 z Rzymu

Zosieńko moja — Siostro — Błogosławimy cię
za Ciebie że ty mi na chwilkę dałaś miłą naj-
większego na świecie — Jaka ty dobra — Rozumiem
i czuję całą twoją Ofiarę — lepiej tu twojemu ko-
chaniu lepiej tu twojemu słusznym prześlicznym
uczuciem — Z początku bał się [illegible] abyśmy tu
[illegible] poznali dobrze i wiesz moje przejście do woli —
[illegible] ty z Bohdana zrobiła Zosiu — którego pozna[illegible]
pogodny czasy na sercu bo pokochała sierotę
dała mu tu wdowiemu niedoświadczenie Boga —
[illegible] przez Ciebie tego Boga [illegible] błogosław-
ionego Józefa którego ty przybrała Zosieńko
[illegible] starość mi taka lepsza — to sam [illegible]
serca dla Ciebie ty tego nie wiesz — Chrystus [illegible]
którego Bóg [illegible] naszej krewnej teraz nie-
[illegible] moja modlitwa — Nie zatrzymam ci na
[illegible] nic droższego dla mnie [illegible] zabawi miał
[illegible] Mama [illegible] — pokochała mowa prawość —
[illegible] w tych tygodni pewnej wszystkich
[illegible] — Czekamy tu obiema rękami — czemu pani
pani a Bóg niech [illegible] abyśmy zawsze przez
[illegible] cała siedmio byli w niebie — twoja M.

Orzeszkowy

125 ~~238~~

5 maia 53 Rzym

...o się tam z wami dzieje moi najmilsi najdroż-
...dzy wy tam wszyscy? A Dyzeniu bezko?
...najpierwsze czy bardzo kołatanie? A Józiulka czy
...pominała wszystkich? A Sylwek ze mną? A Zośka
...pod skrzydłami tuli te wszystkie pisklęta
...rzeczo się wam cieszy? A mnie czy bardzo od-
...mnie że nie zatrzymałam was w dniu jednego
...prawdzie obiecałam była – Ale dotrzymać trudno
...ciebie Józef wiarogodny zaświadczy czy szep-
...tałam naraz słowo – Ani mrumru – Zato
...Boga nadzieja że się wam często nieśpe-
...e pusto było bez was – Zwięzło się serce
...tkich zwarzony, tylko łzy w oczach niema
...serce ma, popatrzało w świat inny
...dzie znowu was ujrzało – Ale to moje serce
...e w prosie: Czarne bezy miało czarnemi
...patrzało bo innych nie miało – Ach po zmar-
...wychwstaniu pewnie mnie Bóg da błękitne –
...że czarne tak czarno widzą – Kochani –
...się nie pogody – nie dla mnie tylko dla
Kochanych – i wyniesę się nie mogę – Czasem

dobra chwilka przyjdzie ni z tąd ni z owąd
jak promyk wschodzący z pod której chmury
Ale rozsądnie rozumiem, na wyrachowanie
duszy nie mogę tak sobie rzeczy ustawić,
Stanowisko światowe takie niczem wymyś
aby patrząc na tę ziemię była mi pogoda
nie darmo Chrystus nie uśmiechnął się
na niej ni razu — rozumiem pokój bo on
jest tylko zgodzeniem się z wolą Bożą —
pogoda chyba w zapomnieniu — A ca łob
zapomnieć nie chcę — niech boli do śmierci
Bogu mimo na ofiarę bliźnim na pomoc
— Szkoda żeście się tu beatyfikacyi nie do
czekali, nie widzieli jak się kościół cieszy
kiedy wie że który z dzieci Jego do Ojczyzny
dobiegło, jak się korzy cały przed tym
gości co był z ziemskiej i życie zabrać
przemodlił — Dziś zadekretowano beaty
kacyę naszego Męczennika Andrzeja — Jak
by nam zły duch dziś psuć chciał radość
rozeszły się wieści że krzyż nasz tam w
Krakowie który się na nas stoczył — Ale
dopóki swego — naprzód może kłamie —

potem chciałby i prawdę mówił — Chwała
Bogu naszemu, piękniejszy tam wieniec
dla w wieczności — co wam powiem
więcej — módlcie się módlcie i częściej się módlcie
ust siły i pilności w Świętych Zakonach
dzisiejszy wątkowaj obłok — co mnie — Zdaje
mi się nie robimy — to czas wypełniania
kilka miesięcy wrócimy do pracy — Dziękuję
wam za kartkę z Marsylii — Ani wy naj-
lepsi — A widzisz Wołu jak to się uściśnie
wyśpiewać można — tak o niebie trzeci, pie-
śni zaległa w piersi wyrywa się ku pustyni
gdzie Bóg tylko umiłka — kochany — co za-
śpiewasz Bogu usłyszy tylko drobna garstka
wybranych i liczko będzie o tobie na ziemi —
więcej to niby zaśpiewał świata i posły-
szeli potępieńcy i gwar uczynili wielki a
niebo głucho by było o tobie — Ach nie —
dopóki pamięci nie ma na ziemi — dopóki tyra
tylko będzie szaleńcy — Do zobaczenia Ko-
chani Wy. zdrowy przejazd, pozdrów Karolka
prędko bo mi pora i posłałem Jana aby
go od niego odbierał — do zobaczenia — Bóg z
wami — pokój Jego i błogosławieństwo

Panu Bohdanowi Zaleskiemu

Fontainebleau près Paris

W dzień Stego Stanisława
z Krzyżem
8 Maja 1853

[illegible] Wolnemu Zosieńko troskliwemu
i roztropny — Wieczną wiosnę mam tako świeża
pogodna [illegible] — posyłam wam [illegible]
[illegible] rodzina abyście [illegible] życie
[illegible] chwilki która z wami przejdzie [illegible]
[illegible] — Dobre dziecko — pobożne — i chore — Jedną
zabawcie wyrażeniem udawania się porady ko-
[illegible] do tego innego jak do Ciebie bo mi sobie
zaszkodził bardzo [illegible] a teraz nie wie-
rzych do jakiego stopnia na silnego [illegible]
Gdyby wola Boża tak była chciała aby [illegible]
Słodkiego drogiego Chrystusa kochał zawsze —
Czy jeszcze [illegible] — co dalej robimy ani wiem — Dar
[illegible] jak zwykle mi mówi w którą stronę się obró-
ci [illegible] na samem wsiadaniu — Czy ten czy
[illegible] — co mi potem — co mi potem — i tak
przybyłem pod namiotem — Ni mogło rodziców
Starych ni mojej [illegible] ni mojej pracy ni
mego krzyża — Utkwiony w ziemię [illegible] — [illegible]
[illegible] nie leży tylko serce krwawi —
[illegible] za [illegible] — [illegible] życie pełne
niepokoju ze mną [illegible] — Do krzyża — do
Krzyża mego — na wschód — gdzie [illegible]
na mojej wieczorze — tylko pewnie gdyby was
wszystkich jeszcze choć raz — Może Bóg da — [illegible]
[illegible] Kochani — A teraz do zobaczenia kochani
[illegible] co bądź zawsze do zobaczenia — Opiece
Matki Boskiej polecamy was wszystkich i ko-
chamy i pieścimy — Nie[illegible]

Posyłamy wam Kopię papier który mnie Cho-
lecie i Medale na pamiątkę ogłoszenia dogm-
szukaliśmy po całym Rzymie srebrnego
Łacińskiem napisem — Ale nie ma — Jeśli
były kiedy (dla publiczności) to się wam ni-
ani jeden nie dostał — bo te które rozkazał
zrobić bito Ojciec Sty sam zabrał na rozdanie
między tych którzy udział mieli w ogłoszeniu
i inne Katedry — Medal nawet czy nie chcą
Owieczki inne między nie Pasterze — Owieczkami
są we Francji, mogli byście tego może mieć i z
Paryża ale czego w Paryżu nie dostanie to Bło-
sławieństwa Ojca Stego z odpustem zupełnym
w godzinę śmierci i innemi [illegible] —

Nie godziło by się aby ta Kartka poszła i nam
Ciocia [illegible] [illegible] nie zamiast
[illegible] nas wszystkich dobrze i dobra
[illegible] tobie wielkie dzięki [illegible]
[illegible] chce kiedyś wypłacić — [illegible]
wiesz że pamiętam [illegible] i [illegible]
przed Bogiem Ciocia [illegible] słowami się
wypłacać — Jeszcze raz całuję Kochanych
i błogosławię wam od najstarszych
aż młodszego — nawet tych co kiedyś mo-
może będą za taką [illegible] —

Ma[illegible]

128 462

Monsieur Joseph Zaleski
Fontainebleau près Paris
Rue de France No 120

8 Czerwca 53 z Rzymu

Ściskam Was za wasze kartki moi wy serdeczni — kochani — Bo mam wasze literki drobne [illegible] nasuwa się w sercu — Nie odpisałam zaraz bo wiem że Ta-[illegible] długo poczciwy nasz Dudulek chorował nim go Bóg do siebie powołał — Daremnie i my go pilnowałyśmy. [illegible] nie potrzebna przeniosłam się była do niego na Monte [illegible] aby być bliżej niego w każdej chwili co się dzieje [illegible] przyjmujemy ponadto z Rzymu — tak umierał Kochany przytomny serca nie miał [illegible] się i żałował [illegible] [illegible] błogość i przychodziło na [illegible] dziękujemy temu Bogu dobremu który tyle pociechy dał Stworzeniu temu [illegible] aż do ukończenia krwi do serca nagle przychodziły [illegible] 28 Kwietnia był w kościele, wieczorem gorączka [illegible] rzuciło się do [illegible] Sakramenty opatrzony Sakra-mentami konał prawie — trudno było patrzeć — [illegible] [illegible], taka choroba nie [illegible] stał bo serce ani [illegible] [illegible] podtrzymywany przez [illegible] wyprężał się z bólu a na twarzy zawsze tak spokojnej promieniało szczęście tak wielkie że zdawało się dusza [illegible] go zamknąć w sobie nie mogła i ponieważ wy-rwało się na zewnątrz — Je suis heureuse très heureuse [que] la volonté de Dieu s'accomplisse en moi envers [illegible] [illegible], je n'ai jamais eu autant de paix et de bonheur qu'aujourd'hui — Ah si fait — une fois pendant ma [illegible] de moi — Dwa tygodnie całe męczarnia trwała przez-[illegible] [illegible] powtarzając Bogu czasem: Je ne veux [illegible] d'adoucissement à mes maux mon Dieu, je ne veux que l'accomplissement de ta volonté sur moi — prawdziwie taki [illegible] tak Święci, przepędził te [illegible], w świętym

posłuszeństwie Kosmolowi; na ostatek ubogich mi Pan
Chrystusa nad wszystko i wszystko mu poruczając ku
niego że z umierającym radosny poszedł naprzeciw Pana sw
Zofia przecierpiała bardzo ale swoim szczęściem nie pła
bo mówi trzy tylko zagrzechy — Teraz wszystko po daw
wróciliśmy na naszą siedzibę Palazzo Lazzaro — ale z tym
moim przeznaczeniem zawsze i wszędzie być zawada
Sam dzień Bożego Ciała poszedłem po skończeniu Obo
tina ~~[illegible]~~ najpiękniej była pora zajmowana tu mi
i zdrowiutenka powiadliwszy się rozmawiałam z Je
trzy jedną razą nadto mi to zrobiło i przeszła
tej krew ustami do mnie — Od tej pory lepiej ma
znacznie ale mówić mi trudno i dla szkody nie pi
sać mi nawet do Kossuta — Dlatego mnie my złe
bo musiałam porobić tam moj Kuberndowej, nam przed
mogą nic trzydzieste od drugich bo i nie znalazły ta
kurali — Jeśli i nie przez X Hipolita postać mu b
mogła to sama przyjmuję — Z domu Bogu dzięki
dobrze — I mama zdaje się spokojna, dzieci bodaj
wołeb swoj korzeń kurałki sam — Kostusia pisał
do mnie na samym wyjeździe do Petersburga, przy
słuszną nową poezję Panny Z. pod tytułem Kamienne
Jak pięknie taki duch teraz samo dawniej — ta
klejski i im — Szkodziej — Nakoniec Szkubi ku
i prawdę, a Bóg święty obradzbie ich zbliżenie zrównane
pomieszanie, Karze niczym dam sprofanowanego —
Zaczyna śpiewać Kłaś i dar ich ledwie blaskiem i samem
potem z boli chce mi prawdę Wiesz i dedar omdlew
nicz ich Niema cały — Za swoich naszej przestrzeni
się czy mali myśli że wyobraźni wolno wierzyć w
sercu niewolno — Jeśli rozszerzy rozdwoi istotę twarzy
zgubi ją —

130 172

o Serdeczni jak się mam teraz jak się madziakowa, czy
na kaszlu — pęknąstego marca miałem przyjemność
którym mi pomaga — W Rzymie szaro dżdżysto ani się
wyjść z Czwarcu — włóczemy się po Kole Lubomirska —
na Karska Odrzechowska i na obiadowy własnej nie stoła
cy na porę nie Katownicznemu ciepło czy zimna —
adzenia się bo mnie ciągle coś od wczoraj — miała na
syje — razem raz się przypomina i po swoim mieni:
dzięki — Zdusze żeby tobie pracowite i bardzo na Świe-
potrzebna odpowiada: Potrzeb się więcej trochę — Od-
wieństwo — Lubomirska Odrzechowska Matki dziecina
ze ich to potrzebna ale Józia i ja całowany na starem
ybo do prawdy cała umarła mała Józefka czasami
na Matki Na krzyżu — Jeśli nas Bóg więcej trzyma
tylko dlatego żeby matki nie płakały po nas choćby
wielkiewach = Wołam wyznawca że zamordowany
z Galeryi & nie rzeczowy — Wszystko było
y ~~potrzeba~~ a cz. mnie na każdy pracze — A potem —
kolem — Człowiek nie stoi na miejscu — tam tam — lecz
wego że się słownik jego z wyobrażeniami twórczemi
ieniają — co mi wczoraj pomocą było dziś przeszkadza
wczoraj zebraniem dzieła dziś rozproszeniem — Sądu
zeb tiebo Szydłowany na którym co cały prostemi
mi [illegible] myśl Chrześcijańska [illegible] i prawdę
ka do Madonny powinni a rozbieganie nie do boku
est prawie bez materyalnych środków zapomina ludzi
ka czarnych krzeseł wyraża oderwana od wszelkiej
rzeczywistości ziemskiej światowej — Obrazy mistrzów
raż bardzo mi licznych wyjątków przeciwnie — Mistrz
wcza myśl z zaświatu, w światową szatę stroją i wśród
rzeczywistości światowej aż do złudzenia naśladowany

...owana — Jeśli duch mój zna świat niebieski
w drogę szlaki — Im mniej przedmiotów ziemskich trzyma
myśli tem łatwiej tem prędzej rozwinie skrzydła
popędzi duch w Niebo — Niemyślcie kochani że przysz
do zupełnego zastosowania tej prawdy — daleko mi jeszcze
do tego — dał mi Bóg dopiero głęboko mi ją uczuć i bez
uczynienia czegokolwiek mi przeciwnego — to tylko ostr
walczę ludzkiego burzy się i buntuje przeciw mu, wł
dziane i wcześnie niedoszczesnie mi niby przebłagać i
łatwości na siebie narazić mam mocy — Cierpiącem
Anathema — Niech wszyscy i dzisiaj cały świat mi
ciszy ale Chrystus — Rozumiecie teraz Kochani czem
nie zarzekam się wprawdzie zupełnie gotowym ale
nie bardzo do niej tęsknię i raczej mi spokojniej
myśl moja jak biała karta przed Panem z której wol
skarto prawie słowa Jego —
Do zobaczenia najmilsi mi da Bóg w krótce — Józefin
wiernej poczciwej Zosieńko kochana droga — aniołku
pieszczotka wam i błogosławieństwo niech Bóg z nie na was
zeszle — do zobaczenia całe grono kochane — Dawno
was pozdrawia szczerym przywiązaniem serca —
Łaska Boża z wami

M

Czy odebraliście kartkę przez Czarnego posłaną —

131 242

16 Lipca 53 Cauterets

...świ najmilsi – dziś dzień Najświętszej Panny w któ-
...m dzień Jej dziękujemy za dobrodziejstwa w które nas oble-
...– Wspólnem rozweseleniem wracamy z domu Bożego
...Syn Najczystszego przyjmował nas Sam – wśród
wchodziem każdy gość do gospody tyła wybiegł
przeciw Nas ramiona rozłożył i odpuszczając
błogosławiąc każdego z nas z osobna do Serca przy-
...cisnął – i nic nie pomnę – Chybaśmy sami wyrzekli
się z Objęć, bo nasze nie pojmie, ramion którymi nas
...rzucił nie rozpłomień, tak i do Siebie nadzwyczaj
...ście i trzeba na wszystko bodziec – Chwała Jemu –
...cześć Jemu – Ach to mało – gdyby w nim i dla niego
...mogę – Szczęście nad szczęścia Najdroższe – Wysoko
...wieża nasz wzgórz w którym pieśń i Szczęście przeliczony
...ch, wśród tego jest najpiękniejsza Wieżka tak że z
...y Strony Okna domowe wychodzą na miasteczko z
...ej na której i bujnie zarosło – Nad nami wysoko
...gdy na pół dzikiem na pół chabatem śnieżnem – Tro-
...ja Ubierz [illegible] tak się w nim dobrze
...lic – Powietrze zimne ale Morze / Zdrowie – Wczoraj
...po Siedmiu trochę mamy deszczu – burzy mnóstwo ale
...szybko mijają i jesteśmy nas czworo całkiem na pus-
...ci – Dopiero się zagospodarowaliśmy i dotąd odpoczy-
...my po podróży która nocami odbyła wszystkich
...zmęczyła – Nikt z nas jeszcze nad nią pojąć się
...– po całych dniach na tym na kanapie siedzimy
...i posiadamy / bo nic to zbytkiem w Cauterets
...grzeszy / obok siedzą i Jamięcka w kątku nam –
...Darco pracowity wziął się nic do całego [illegible]

16 lipca 53

pisania — Ojciec Hieronim dopiero zamierza, jeżeli
nie nie mówi tylko po swojemu nie chwalę się i sta-
raby nie zważając wszystko za nas robi — a ja tak-
mam głęboko przekonanie żem do wierzenia że Panu
postanowienia żadnego (oprócz nie grzeszenia) nie pr-
szłości nie mam — Obecnie co dzień przynosi, z poe-
nowych wiadomości bitka między Francuzami i R-
nami których się [illegible] domów — Ojciec Hieronim
jednego dnia sam się znalazł i z Warszawy dziesięc-
wiadał — Oto wszystko o nas najważniejsze — więcej d-
można że duszy się cała w ojczyźnie twojej unosiła,
niby woda niby mgła zawsze coś unosi, więc
czasem płaszcze cienowy bez grzmotów i błyskawic
a wszystkom tutejsi słowacza że zawsze tak w gór-
żeby to nasza ukraińska natura zmajstrowała pięk-
i mitygować to nie — bo nie albo burza albo mróz albo
upał że na wzgórzach po suchej trawie ślizgać się
można całe po ładzie, ciskować przez czas co jest
zimno czy gorąco ale ta pora wyjaka to chyba dobre
dla drzewszy — cierpliwości ucz — Wiedzy ten pokój
to biorę w słońcu — On biedny ale bez niego nie byt
jest — Ciesz pokoju choć nigdy [illegible] nie b-
ptaku czyjedy cały [illegible] pieśnią [illegible]
słońcem [illegible] i [illegible] — Jan
twardszy być ty czystszy i piosnka twoja dźwię-
niejsza, bo na ziemi — tylko pięknie co na którym
tylko wielkie i szlachetne co pokorne którzy zna
nie dla ziemi ale w Miłości Swemu Bogu — Nacz
piszesz często — Niech ja wiem że my blisko —
Mój chrzestny synku — całuję ciebie w czoło 9[illegible]
czy i piszę i dają tobie polecenia — pójdź czasem d[illegible]

mamy albo do ojca podaj się cała kiecia a potem po-
ś: napiszesz napiszesz do twoi Nisi — Jeszcze drugie
mami pocałuj od twoi siostrzyczki i braciszkow
bo Karolka bardzo ostrożnie żeby mu co złego nie
było — do zobaczenia moi kochani wszyscy — sadzie —
wszystkich was Bogu Zwami

Pani Dyrecrowej że tak strzemy kwiatki zbiera-
my — dostałam już też wiadomość jak cała gradka
ipanow w niej obierwał — tworze bardzo ładnie be-
rzerie tapki —

Monsieur Bohdan Zaleski
Fontainebleau près Paris

12. Sierpnia 53 Cauterets

Dotąd jeszcze nie podziękowałam wam za kartki wasze
[m]oi Najmilsi bo czekałam od Ojca Hieronima zadane
[?]asem – robotę do ukończenia w niej – kiedym wy-
kradłam od niej chwilkę na list do Was aby ją nie
[?]kroj o Was nie dręczył, zresztą cały czas który na
[?]iemocy żeby się udało wiernie być na nią
[?]browany dziś dopiero kiedy wszystkie szpargały w
[o]gromnej kopercie zawarte w świat daleki wyruszyły
[mo]gę pogawędzić z wami. Już to prawdę mówiąc była
[?]ym mogła i wczora – Ale – Ale – Skwitolos – Jakiś
[t]raktat świętej Katarzyny Sieneńskiej tak ludowo
[p]iękny – gdyby tym promieniem z Nieba oczyma,
[?]wesela padnąć będzie dusza tam nasze takie smut
[?] i zmiękczenie – nie probować tłomaczyć – zaraz –
[?] ten moment – szepcę coś w sercu: Kochani czekacie
[?]dzie – nic – niby się nie słyszy i tłomaczy się dalej
[Ż]adna kara na tej ziemi nie czyni zadość choćby za
[n]ajmniejszą winę bo nie jest nieskończona – Wszak
[n]iespokojni – nie bo Józef pisze – Ale kara połączona
[z] żalem i miłością zadość czyni – zostaje skarży-
[?]ostaje niesprawiedliwa – bo żal i miłość są nieskoń-
[cz]one – wszakże i ciebie tłomaczyć można – [illegible]! –
[J]ak w którą stronę myśl pójdzie takiej zawsze
[?]urocze – Brat Iwanowski mówi Dario – Wiem
[?]a że to źle bardzo bo to nieumartwionemi dzieła, widzą
[?] tysiącznych niedoskonałości z których poprawić się
[po]trzeba – i tak przez dzień cały pomimo cośli nie zasp-
[?]cie takiej przyjemnej tego rodzaju rozprawy nie wiem
[?]ie czy z sumieniem które nieraz wymuszało czy z miłości

ku wam — dziś już ochłonęłam z zapalczywości bo p-
zrobiłam i trochę ze wstydem przychodzę was prze-
sić — prawda że wy się na mnie nie gniewacie? Jeszcze
wam z kartki waszej dzisiejszej chcę nie długie (nie wy-
więcej) i chcę nie takie słowa zawierające całe by o-
mnie wyrzekać rada — Kochani Kochani co się wam w-
szak zamgliło, czemu jedno i drugie skarży na pora-
nie pracą kłopota, powiada wiem i jak z niewoli
by się z niej wyrwać — A cóż jest na ziemi coby w s-
skończonym a więc równie lichym nie było jak naj-
nejsze księgi drukowa — Ale też cóż jest tak niskiem
podłym ażeby oczyszczone miłością i dla Boga czynione
nie podniosło się do nieskończoności — I do pracy tam
stosować się może Chrystusowe słowo że kto się uni-
wyższy uniżonym będzie — prace najpospolitsze zwykłe
najpoważniejsze i najpiękniejsze bo służące do zasp-
ienia nie zbytecznych z niebaczności ~~[illegible]~~ a
istotnych potrzeb, wchodzą ~~[illegible]~~ w obręb przeznacz-
nia naszego — piękniej jest szlachetniej i wznioślej chle-
b nieść własnemi rękami niż bogate jedwabne szem-
wszywać, bo jedno, spełniające konieczny warunek
życia służy duszy, drugie z najlepszej nawet strony
służy jako piękność zewnętrzna tylko — by
zwycięstwa a mogłoby tak łatwo służyć pysze — a
Zosiu czemu by się skarżyć — czyż nie tak pię-
cóż by przy Jordanie wymarzyła cudniejszego n-
szczęścia nie tylko służenia ~~[illegible]~~ Chrystusowi w cz-
łonkach Jego ale hodowanie mu chwalców nowych, roz-
mnożenia jednej pieśni serca tego w chór cały pi-
eśni niewiniątek jutro może żołnierzy Jego i męż-
ników — Wiem ja to — może poniesie — lecz wysoki aby

-ki a tym czasem praca moja przykra i pozorna -
Zosiu - tak też właśnie dla tego i przykra że mnie
przykra bo może miała byś zabawki sobie nie ofiarą
-wad miłości Boga. A mnie się nie wzdrygaj - Bóg
-m nie pogardził uczynić dzień stworzenia swego cał-
świata dusze Jego stworzył na obraz i podobieństwo
-wo i abko świata wiedział że ten świat całem się stanie
-na Jego Jednorodzonego - dziś ten świat królem na
-rańcy ojca - Jeśli mnie zaś ogarnia miłością
-la niebo samego dla doczesności i pomocy, o pew-
zgrzeszym - i sercem wyrwani z koła wieczności
-ieniem, ale jeśli z pragnienia chwały Bożej wyra-
-bamy go w sobie i w drugich na wiele przysłuży, to
-s nie wahajmy się zaczynać w to co teraz jest bladem
w ostatni dzień stanie się jako słońce - przypom-
sobie jak bardzo lubili sobie święci wszystkie po-
-wne zatrudnienia bo nie tam z Chrystusem wy-
-ższonym nie będzie co pierwej na ziemi prze-
-cierpieni Jego nie przeszło - Nie żałuj Zosiu godzin
-narzenia bo rzadkie są któreby się pożyczy przed
Bogiem nie opłakały - Kto ma szczęście z siebie
nie wyrzekł - Kto sobie nie zamarł a Bogu ~~[illegible]~~
tylko i bliźniemu żyje, nie ma czasu tylko modli i czyn-
modli ~~[illegible]~~ myśla cały praca cierpieniem wszystka
-tworzą swoją - Mówisz że czasu na modlitwę nie
-masz - wszak nam zawsze modlić kazano, każdy czy
-nas na modlitwę dobry - Kłębek i wszystkie wło-
-kie drobka od zewnętrznego świata odwołać i zagnać
w jednym tylko uczuciu obecności Boga możesz ład-
-ni chwilkę rano i wieczór, za to dzień cały modlisz
trudem i posłuszeństwem - a wieczór i noc cała
żyła by tylko ta przytomność Boża / której się

dać pociechę nawet wśród życia czynnego jakto i
sercu jeszcze nie umiesz. Święta jak Gerarda zaw
i wszędzie, byleby jej Jezus Chrystusowe skarbów
tak żeby często za każdym wyrazem co się dzie
nie, modlisz się — Nie trzeba być świętym aby o
i oglądając na wszystko i nie widzieć nic i nie s
we wszystkim nic Chrystusa, dać tę łaskę Boż
niedoskonałym i grzesznym była bowiem i prze
bo komuż on dobra skąpi? Naprzykład powi
dzieciątko a serce twoje mówi: Panie nie dlatego
one mnie ale żeś na obraz i podobieństwo twoje,
tego żeś i ty był dzieciątkiem — Stworzenie, nie
ale tobie i stwórcę twego — Oto kocham ciebie i
pragnę ciebie i dusze ciebie i płacz twój kocię — i da
czasem w nagrodę choć nie zawsze zaś się tak ucz
tomu że się aż rozrzewnisz — Szum i gwar wokół
ciebie że upadasz ze znużenia — przypomnij ...
w koło Chrystusa a staniesz obok niego jako niema
niewiast co chodziły za nim i nie żebrzesz usunąć
od przykrości która on znosi — Robisz ty tak zaw
zapewne ale kiedy robisz nie stawaj ani przed sob
sama jak byś poratowała dwoje miłości bo
dla zasługi i łask Chrystusa — Kochana — ...
nie radości z wszystkiego ochotą i pokojem — ...
on nie wszystko nasze = Kochani moi jest ...
jedna prawda o której zapominamy i dlatego zys
się nam zdaje tak ciężkim i trudnym — Chrystus
tu na ziemi nie dla jednego tylko pokolenia ale
wszystkich — jako człowiek potrzebował postu
zdolnym być świętym i pomocy, jako Bóg, w
serca i myśli wszystkich którzy byli i być mia

początku aż do końca świata, żył więc w styczności
towarzyskiej ze wszystkiemi — Obcował ze wszyst-
kiemi, obległ czy obojętność każdego człowieka który
żył czy miał kiedyś istnieć krwawiły mu serce
miłości każdego pociechę mu przynosiła, dlatego
każdy czas osobisty ma z nim stosunek nietylko
bo z Bogiem w chwale niebieskiej, nietylko jako
Bogiem-Człowiekiem niewidzialnym ukrytym także w
Przenajświętszym Sakramencie, ale i szczególnie rzeczy-
wiście i prawdziwie z Chrystusem żyjącym na ziemi
mi naszym, czującym potrzeby duszy i ciała
wszystkie boleści nasze — każdy z nas przyłożył się
wbrew woli do ciosów który go kochał i nigdy go
nie opuszczał stąd w stąd zamiast chodząc i stwarza
albo do tych którzy jeśli go nieznieważali przy-
najmniej o nim nie myśleli i za tyle miłości nawet
podziękowania nie dali — dziś jak byśmy w ów czas
Chrystusowi pomoc przynieść możemy raz na
zawsze albo mu ich przymnożyć — dowiedzioną jest
prawdą że grzech każdy raz mu zadany, bo gdyby
popełniony nie był, Chrystus który za każdy ponosić
cierpień o tyle mniej by był cierpiał — to samo co do
pociechy i ulgi Serca Jego, dziś jeszcze ona w mocy
jest naszej, myśleć więc o Nim kochać go szczerze
nie jest czczą igraszką wyobraźni ale prawdą —
Kochajmy Go więc a przynajmniej u stóp też Jego po-
łóżmy słowa Jego słuchając i miłując. Jaka by
szczęśliwa dola że pracować możesz — praca to do-
wód miłości, a ja biedna czem jej dowodzić? Słowa
słowa i zawsze słowa — gdyby nie owa droga praca
sobie i na sobie każdemu dana — nie było by czego
żyć na świecie — a i ta droga u mnie tak cierniowa...

Owa postać żywa która w sobie wykształtować trze-
wola, niby dłutem ręką Bożą prowadzonym, nie
czy się i nie kończy. bo dłuto ciernym narzędziem
się obiecnie zawsze a nigdy nie dotrzymanie — Bo
i Bóg sam naprzykład wyrabia nim obo[illegible]
zwraca w pewnej mierze wyjmuje ego na włas
stworzenia upadłego istotę aby samo znać się ma
w tym zapomina dłuto że ciernem być powinno
w myśl ręki Bożą cało zatem — Grasp — zewszy.
przewrócone oko — tak że wprawdzie siebie wid.
jak mikroskop z najstraszliwszą dokładnością
plami i szkarad swego [illegible] ale tylko siebie —
w górę ku Panu Miłosiernemu spojrzeć nie mo
biedny człek sam w sieroctwie swoim a szatan
pokusę rozpaczy przesuwa przed nim powoli
Stąd trzeba modlitwy i pracy nie [illegible] bole
dłuto woli cało w ogniu przetopić zahartować
narzędzie posłuszne i Bogu w ręką oddać — Bóg dobry
zawsze bierze i zawsze zaczyna aż [illegible] w najpewniejszym
szym miejscu dłuto woli — owo zahartowanie w
mieniu i wadzie pryska w kawałki — i [illegible]
niema czem pracować — cały człowiek do niczego
miękki wrażliwy [illegible] przeszczy się na ziemię a
Świat i szatan kłada na niem znamiona jak
swoim — stąd zawsze pracy trzeba i modlitwy i za
darmo danej aby nie tylko narzędzie — dłuto
ale całego człowieka przetopić — A czas ucieka —
[illegible] drogi przedemną niewiele a stanąć trzeba
czysta jak łza, na każdy podmuch Bożej woli po
wiewna jak lekki [illegible] — a promienną cała Serafi
Oh ja chcę więcej gorzej niż Serafin bo Serafe

lko Stworzony i Uwielbiony a za nas Krwi Przy
oga popłynęły —
oi Serdeczni — gdyby wy wiedzieli jak tu w tym
teraz dobrze — ciasno gwarno i niewygodnie — ale
tylko teraz — widoma cicho spokojnie samotni
terem sydoi Szczęśliwie jak w raju — Kiedy nas na
pora całejkiej zupełnie osobno nawet Korytarzem
ciemnych przedzielona — Zbieramy się na modlitwę
wspólnie na przechadzki obiad i Herbatę, z czego
dy u siebie prawie Zwłaszcza Ojciec Hieronim
ktory niby na odpoczynek z nami tu przybył nie
wiąże sobie nic da. Za to jak się zejdziem gwarno
wesoło jak by dziesięciu Studentów ze Szkoły
puszczono razem — Każda ma niezmierną ochotę
ry do opowiadania i śmiejem się czasem jak za
dawnych czasów. Nie poczciwy jeszcze spotwarzany Lud
świecie te słowa nic ale to po wszystkim na
— Nawet wiadomo jak bardzo zła jak tu ktorym
rot ona trochę w prawdzie niby gdzieś blisko czysta
zbiegła / nie błoto piękne bo czysta i przy
pła/ ciepła i szczera jednak można się z nią
być. Za to gdy potoki zielone Kwiatki nie do
pisania piękne — Zupełnie wieś — Za kilka dni
rozpoczniem wam od godziny do godziny tu robić zwykle
teraz do Zobaczenia Kochani — Niech Bóg błogosławi
opiekuje nad wami — Obiecuję przeszłego dzieciątka
do Zobaczenia cięższe — Wasza radosna
Z

Ale ale — Zosiu — widzę że rozpoczynacie sama
pierwsza listy do Marianka — A wszak to zawsze więcej
publiczny — Czy nam potem rozpoczęto wszystko —
szyi tyś nie wiesz że pieczątka to grunt —

Monsieur Bohdan Zaleski
Fontainebleau près Paris
Rue de France No 120

25

à Fontainebleau

[3. X.]

137 ~~503~~

Niedziela

[C]iocia żadnym sposobem Chłopca
[n]ie puszcza — Zostaw serce prawda
[że] ty też za to nie gniewasz? Jutro
[p]ierwszym pociągiem ci wróci —
[D]aszyńce te karty na wsiadającym do
[V]ersailles gdzie wody dziś grają —
Kostusia przyjechała i pozdrawia
[w]as obie serdecznie Wanny bez
[K]arylla z Klapkiem — do wieczora
[w]szystko — Uściskam tobie i po-
[ca]łowanie

Nisse

Całuję was ani mogłem się Daszyńskiemu dziś
wymówić, nie bój się o Chłopca, ubrałem go w swój
płaszcz będzie mu ciepło — jutro rano przyjadę
z Infantem. Daj Bóg zdrowo. Józef

Madame Sophie

Zaleska

a Fontainebleau

rue de France 120 –

138 463

Odpisany

7 9bra 53 Rzym

Kilka słówek wam tylko Kochani na
przyjeżdżaym do Rzymu aby was uspokoić
i powinszować po głosce — Niby też z wami
przyjechać bo iak u stóp Chrystusowych tak
u Progów Apostolskich my duchem zawsze
[...]osim — my tu razem — Oto tu na papierku
[...]całowanie dla każdego z was osobna —
[...]okoy wam i błogosławieństw = To bierzy
[...]ełkiej a potem całym udaym dzień Niezwy
[...]sney pory przybyliśmy zdrowi do Civita
[...]ecchia, a teraz do Rzymu — Dzięki z wielkiej
[...]dości pierwszej nocy usnąć nie mogł — Sto-
[...]ey na Capo le Case 79. i wszystkie drzwiczy
[...]zymu dźwięk i noc słyszymy — [illegible]
[...]igdzie prawie nie byli nawet Sługa Piotra
[...]ię nie poskarżyli — tylko u Sługi Klaudiusza
[...]skarżył się chodziłam do Ojca o wszystko
[...] prosić kilka dni nabrałam — Ojciec Ber:
[...]piej Bogu dzięki na zdrowiu = oddaię
[...]i kartkę twoią mój najlepszy Józefie a
[...]przy mej listy do Dzieci i do Generała

Dzięki tobie żeś mi swoje kochane litery
dał obaczyć zaraz na wstępie – brzydki
Bohus żeby ten jeden dodał – Zosieczy
biednej nie wymawiam bo ona zawsze
zajętaś załkłopotana że nie mam serca
Drogiemu Józefie módl się rok żądasz i
tu szczęście duszę poproszę aby się modlił
Ufaj – bo chciałbyś nawet na tej ziemi dla
prośby mi widział to mi znaczy że mi
Stwierdzona – Niezgłębiona przepaść miło
dzia Bożego = Jakiż byś dobry Józefie że
mojemi dzięki twojej – by niewypo
sałej której zwątpiłaś bo drugi raz może
znajdę – może trochę z tej drogi ustęp
tem bardziej że to za niego wprzód mi siebie
brać muszę – a jeśli mi – mniejsza z tem –
i Józefinie zaraz aby było mi podziękujesz
trzymaj u siebie aż do powrotu mego do
Ciebie się ma przez cało dziesięć miesięcy –
bo franków u Rothszylda odbierzesz dla
mego Doręczo gdzie słowy – przyjmujesz
się uda aby do niego napisał bo tej wieś [illegible]
nie łatwo. A innej drogi nie znam aby [illegible]

464

139

muszę odesłać — wielki teraz z niego
Jarcia — chyba się w Brzezinie poprawi —
Do zobaczenia najmilsi — Łaska Boża z
Wami — Niech [illegible] dzieciątka wszystkie
Anioł Stróż obd[illegible] sieroty, która wam
[illegible] Niego pos[illegible]

Dz[illegible]

Ani z domu [illegible] listów nie
[illegible]

Monsieur Joseph Zaleski

~~[illegible]~~ – Cour de Vechia – Mars

a Fontainebleau près Paris

Rue de France 120.

10

21 9bra 33. z Rzymu

[illegible] ja tobie mogę mieć za złe przesyłanie tobie
nie mój Józefem drogi – Jeśli by co podrażniło to
było to że przepraszasz – jakby mój sobie obcy był
[illegible] tobie nie wiele więcej – do prawdy więcej
sobie samej – Własne co postać miałam twardsze
[illegible] poprawy Jest. A chciałaby tylko Niechże Pan
[illegible] to był mi wielebyło i obowiązywało do szczę-
ścia spokojniejszego przy niestałemy
[illegible] modlitwie polegania na Miłosierdziu Bożym
[illegible] Józefem obaczysz wyjrzy Bóg na Niebie – prze
[illegible] cierpliwie a nie odejdziesz z przeraźną ręką
jak by [illegible] do Nieba Zwiastowania Słowo w
[illegible] objawieniach Sły Bryggitty Iż twardego kamyka
[illegible] może iskry. Iż wraz bezpieczna – Woli
Syna mój w Człowieczeństwie swoim nie nawrócił
Judei ani Apostołowi całego Pogaństwa odrazu ale
[illegible] potrzeba czasu na dokonanie Dzieła Bożego.
[illegible] Matka Chrystusowa do Oblubienicy Syna
[illegible] wszystkich Pogaństw nie od razu lecz
[illegible] Bożyszcze po Bożyszczu i powol-
[illegible] na kamieniu aby [illegible]
[illegible] a potem Ofiara której [illegible]
[illegible] sama dobrowolnie [illegible]
[illegible] płomień który ją [illegible]
Józefem i względem nas samych [illegible]
[illegible] i względem [illegible]
Bóg chwała [illegible]
Józefem co myślę o Zamiarach [illegible]

kiedy zapytam nie znam ani Ojca ani Córki ani Ma
tkiego [illegible] — Ja od kiedy się te rzeczy na
dawca, zoty nie widziałam — z której strony nic wie
kować może — Jeśli się przytrafi postaram się po
i napiszę ci najszczerszej co mi się zdawać będzie — Ale
Józefem który przyszłość przewidzi — Wiesz się ostro
wszelkie rozważa się i rozumiem aby Pana Boga nie
zawiedbywaniem [illegible] sprawiedliwie zapewniam [illegible]
nam nie tylko szczęścia [illegible] ale i pokoj
dzy — A opatrzność z wysoka czuwa i po [illegible]
Nie zdarzyło ci się widzieć że te małżeństwa najle
pszy o których ludzie wątpili — bo Łaska Boża
według darów przyrodzonych dana bywa ale Duch [illegible]
gdzie chce — Jedno więc i to samo słowo na przy
każdej myśli każdej troski — Módlmy się — A ma
się powtarzanie *Bądź wola twoja* — bo w woli Boż
według wszelkie dobro — Gdzie indziej nie ma, [illegible]
go ani krzyż — Niektóre listy z ostatnich [illegible]
listów twoich wypisz i poślij — O Mamie wiem
Bogu dzięki lepiej jest na zdrowiu — Kartka [illegible]
mi teraz przysłał [illegible] nie jest dawna [illegible]
Świerszcza — niby z pożegnaniem od twojej Józ
i Józia O. na samym wyjeździe [illegible] to [illegible]
dowód że Mamie do zdrowia wraca — bo [illegible]
odwiedzali by ją chorą — Józia mi donosi że [illegible]
Józia z synem [illegible] na całą zimę [illegible]
Mamie — Zresztą nic nowego — Kartka [illegible]
pisana — Nam się Józefem dostawało — by
gdyby [illegible] trzeba mógł [illegible]
Czas i przestrzeń nie [illegible] — [illegible]
[illegible] w [illegible] czasu [illegible] — [illegible]
Bóg [illegible] całą [illegible] Rodzinę — [illegible]

[illegible] kamieniczkami, w dniu [illegible] się Szczęścia
[illegible] trzeciej świecy — Ale też i mnie nie starszej Józefa
wyjechałam [illegible] z pobytu w Rzymie i Samotności
[illegible] — Nacieszył się Pan mój kaplicami i [illegible]
[illegible] po Chrześcijańsku — Cięższe — okropne w sercu i [illegible]
[illegible] ból — Tyle przez życie wycierpiałam dla siebie
wypłakałam łez z których [illegible] — Jednak nauczyła
[illegible] się godnie cierpieć i [illegible] dzięki Boże
tylko nie doleci aż do dnia [illegible] Pańskiego w którym
[illegible] za siebie i za [illegible] — [illegible]
[illegible] do brzegu nigdy zbliżyła — Jak bliska dotąd tak przy-
[illegible] Pan dobre aby po [illegible] w głowie się
zaczęło i nie [illegible] przez ostrożności zawody —
że bez odpoczynku więcej — umierał. Boże Boże daj
wytrwania we wszelkiej cierpliwości i miłości
[illegible] — Z naszych stron nikt dotąd nie p[illegible]
oprócz [illegible] której często widziałam
nie zapewne o nieszczęściu Chłapowskich — Stra-
[illegible] córkę starszą która była za [illegible] — Oto i
Chrześcijańskie cierpienia — Ani jednego dnia [illegible]
[illegible] nad sobą nie dali — Pod nieprzewidzianym
[illegible] głowy w pokoju i w pokoju zaczęli
modlić — tego samego wieczora odbyli [illegible]
[illegible], zaczęli mówić [illegible] z przyjaciół-
[illegible] o Bogu i o dzieciach które zapewne pomocy
potrzebują nie o sobie — Z [illegible]
[illegible] z sobą [illegible] Staruszka o [illegible]
[illegible] jakby ona sama żadnej nie miała świecy
[illegible] — Wczoraj przyjechał tu sam Ojciec
nieszczęsny [illegible] tydzień i wraca do [illegible]
[illegible] Hieronim odprowadza go do Loretu — [illegible]
[illegible] wyjechała do Florencji na parę miesięcy z synem

mają czy w pięknej lata na górze Śnieżce?
tej pobożnego roku przybudowywać będzie
tej popisuje w tekście Piosenka – Skłodze
nie tam znana bo dosłownie ... kawałek
wiać, tak bo tej w ... sam dawna na przyjęcie
Dobrenne Józefem – Wraz z Wami wszystkimi – dz.
na pociechy i pobłażliwości – twoja Władzia

Monsieur Joseph Zaleski
par Cirzla Wielka Mar...
à Fontainebleau près Paris France
Rue de France 120

racie by ... Józefem wraz posyłam ...
... albo też Rosę ma – Ucałuj za ...
Serdecznie – Serdecznie sobie ... – Co
robi – Czy pracuje czy próżnuje? Czy też

1. Stycznia 54. z Brzynu

Kochani moi jak się Wam bieduni pisało?
i cie odczyty troche — a Zosieńka co za wszyst
cierpi boć wszystkich dzieci i Was zwodzi jak
na jej dolę? Modlim za Was sercem drugiemu
ny wiadomości jaką było mi z Paryża ale zawsze
Niebo i Niepokój wraca —
Nowy rok witam — jaką modlitwą jakiem błogo-
sławieństwem go zacząć aby wszystko złe zaklęciem
szedło i Niebo się ku Wam nachyliło — Powiedziano
układy Oczy moje poglądające ku górze — na błagani
mi Starszy, tyle bowiem jest znaczenia
czyli — u każdego bolesne tyle a kto we gnie i w
Zosieńce Pańskiej — to też powtarzam. Stań się
to twoja, nie cało słowo wyrzeczone tu, ale cało
zbę gorącą w której Wszystko — w Bożej woli tylko
ko — gdzie szukaj go nie ma — a więc Stań się — Stań się
która znam tylko z łez ale znam drogi i środ
ty wszechdobra wszech potężna a której oddał
m los mój przed Oblicze nie raz tak strasznie i kto
się przed tobą wiele tego prochu nabyłaś —
wny i przerażliwy jest dla mnie dzisiejszy dzień
nowego roku — Niebo niby wesołe ogólnie a na dnie
na troska — jeden drugiemu życzy pomyślności wy
o boleściach których czekają — Czemu by rok nowy nie
zynał z kościołem pierwszy niedzieli adwentu —
który zawsze wstęp prawdy widzi w przyszłości
tylko — tak wielkie to wszystko mnie poczynania —

1 Stycznia 54 r. Rzym

Sąd Ostateczny – czy więc w pokorze prosi, przed Sw[illegible]
namodliwszy się Zygmuś bijąc się w piersi woła Zbaw[illegible]
I Zbawiciel przychodzi jako rosa z Obłoków i [illegible]
Ubożuchny Człowiek, zmartwychwstanie szybko pierw[illegible]
między umarłemi – Kochani – ten obłoki mnie[illegible]
jak dziś – pierwszy tak od kiedy żyję. Wszak Chrys[illegible]
wzmocnił i dotykał ale niewiele obłoki – obło-
może odłączy prędko i na chleb twardy na ziemi [illegible]
prosi sama – gorzej niż na chleb i na ziemię – na [illegible]
na brzydkość na ziemi na bok – byle posłuchała Serca
Strzeż upadku i zwątpienia o Miłosierdziu. A [illegible]
upieram – upieram troszkę pokuty, na której [illegible]
na pozór będzie – także się przynajmniej żądam i [illegible]
przekupiam mego Pana i mówię mu że to dla mego [illegible]
koniecznie potrzebne. Przyrzeknij mi Panie mocno
Siebie abym to uczyniła nie zawsze czuła – ale [illegible]
jak zarazem jak lepiej jak [illegible] w [illegible] jak [illegible]
Miłości twojej w mnie kiedy znowu przyjdę sama [illegible]
zaprzęgany z grzechem czy nieszczęściem choroba czy [illegible]
bo [illegible] Panie upadnę, padam – a jak upadnę – [illegible]
na Siebie najgorsze [illegible] jak bardzo smutno [illegible]
A jeśli mnie obleczesz Sobą będzie Serce [illegible]
i będzie Chwała tobie [illegible]. Pan mój wie że [illegible]
mówię. bo należy i [illegible] i [illegible] i [illegible]
i Aniołowie i Matka Najświętsza i cała czystość [illegible]
twoi i całe Stworzenie [illegible] aby
rozradował – Kochani – wiem wy co to niebo? [illegible]
Wielki Chrystusa. Czy wystawiacie wy to sobie [illegible]
ten który tak [illegible] został [illegible]
woła [illegible], który [illegible] Chwale [illegible]

obrazem twarzy twojej Najświętszej zostawił tak
mary Świętej że tylko się w nie wpatrzy nie pocieszy
nie na tym świecie tak się on tu nie pocieszył w końcu,
którego uśmiechu nigdy ziemia nie widziała – Bła
godny i rozradowany – Błogosławiony Ogień boleś
ny i łzy który wszelkie skazy wypala, i błogosła
wiona Śmierć która w prochu rozkrusza wszelką grzy
-chy i zuchwałość, i błogosławiony Ogień czyszczący który
-li do ostatniej śnieżnej białości bo w obec takiej
czystości Ofiarnej że godowej szaty potrzeba –
Dziękuję wam kochani za listy wasze, nie odpisałam
wam trochę dla braku czasu bo wystygła wiele go za
brała i nabożeństwa po kościołach i znajomych, tro-
-che dla niemocy – mniej czułam się dobrze. Miałam dzi-
-siaj chwile spokojne Bogu dzięki ale tak mnie i tez
że oprócz krótkich kartek posłanych do mamy
tylko do was nie pisałam – Ale wyznaj Panu moi
wczoraj [illegible]. Oby wszystko złe przeszłe przyjął
kamieniem i pierwszy twoja położył na mnie [illegible]
y nie powstało aż w ostatni dzień na świadectwo na
sercem które się zaczęło jako by nigdy nie było
[illegible] – mów się stanie = od mamy żadnej wiadomości
listy – Wiem jednak że zdrowa że J. i J. do końca
sercem z tej zabawy. Cieszy się Fra. bo widzi w niej
zmysłowa poprawę w niczem wszystkich i rada by
z wami tą radością podzielić – Kochana [illegible]
Miałam od niej [illegible] kartki – Ale o tem nie [illegible]
[illegible] bardzo – Pan Horwla od dawna [illegible]
[illegible] gdzie się stało – czy nie z dzieckiem jakie nie
[illegible] Boże. Zdrowie niewiem czego [illegible]
listy, [illegible] tam Bóg zrządza – czy mam święci

czy daleka bardzo i długa gdzieś podróż przeznaczona [illegible]
kiem którzy po [illegible] mówią mi Zbędziem nas pobło-
woli Bóg mówi lepsze zdrowienia Obmyśla. Do
umarło – wdowa Zamęt wychodzi – wdowa najmniej spod-
wanej najwięcej prawdzie podobnej zdarzało się sobie osob-
miejsce w Obolney. Zimnem drżeniem dawne sił-
ki rozwiązania się powoli. Co Pan mój Wiernego przez
że tyle obowiązków z [illegible] z dziejami? Czy dzień
[illegible] się [illegible] a teraz chwila odłączenia [illegible]
czerwca mi zamknę się powrotu? O Smierci [illegible]
twojej wiedziałam mi – długo po niej pusto będzie w
[illegible] – Wielu osieroci – [illegible] rodzina w
osiadła żyła [illegible] rada i pomoc – A najgorszy żal mi
biednej Antosi – i tobie po niej [illegible] pusto
[illegible] jej prawie [illegible] mój Wołodami – [illegible]
[illegible] po drugich bo czas lepszy [illegible] – i [illegible]
więcej dni [illegible] nie [illegible] przed nami – Zbieg-
się mi prędko wszyscy jak dzieci do Ojca na [illegible]

3 Stycznia. Nie poszedł list na pocztę i cieszę się [illegible]
wam [illegible] postać kochani – [illegible] z osob-
[illegible] od [illegible] – D. [illegible] z uszanowaniem
[illegible] także Generał S. który w [illegible]
[illegible] Obaj pozdrawiają was serdecz-
Pokój wam i pociecha – [illegible] Stróże
[illegible] dziecięta – do zobaczenia kochani

M

Józefowi [illegible] – dziękowała [illegible] dla tego
[illegible] następnie [illegible] – [illegible]
[illegible] za wszystkie i Księżkowi Magazynowi [illegible]
Ubogim zapłacę co [illegible] Gazetę [illegible] – a na

[54] ~~przepisany~~ 144 ~~506~~

~~Ważność ojczyzny jest sprawiedliwością, całe z Boga za tem pochodz-~~
~~nie od Boga być winna, bo wszystko bez prawości jest samolubstwem, dla chwały~~
~~Boga i wiecznego zbawienia ludzi przez wcielenie wyobrażeń dobra, nie~~
~~zaś dla korzyści materyalnych lub korzyści przeciw lichej z niepodległości~~
~~osobistej doczesnej~~ — bo Narodowość jest to prawda Boża w stosunku do jednego
z szczątków skończoności — prawda nikomu nie jest dana jako skarb martwy
zakopania lecz jako ziarno z którego choćby kosztem krwi ostatniej i
łzy kropli ostatniej dobro wychodować się powinno to jest prawda wielka
powinna w czynie i życiem rozwijać się do ostatniej swej wyrazistości —
Narodowość jest to więc piastunnictwo słowa Bożego na pewnych drogach
przeszłości, na których tem tylko tam zwycięstwo wywalczy im zdoła
którzy w usposobieniu wewnętrznym od zawiązku swego na tonie wieków
zaszli lecz temu odebrał — Narodowość z bojem to Apostolstwo ~~[illegible]~~ ma przeznaczenie
[illegible]ości — Że ludzie co marzą o jakiejś polsce oderwanej od przeszłości jak
gdyby mogła być skutkiem bez przyczyny owoc bez drzewa jak by rzeczywistość
tego narodu na wymyślonym przez głowę ludzką systematach opierać
się mogła jak by systemata nie były rzeczą martwą boć z wyrachowania
tylko powstały a wiedzem przecie rzeczywiście z faktów iż od początku
świata czegoś więcej człowiekowi trzeba nie wyrachowania — człowiek
sobie ni bliźniemu wymyślić czy wybrać nie może przeznaczenia, celu dla
którego zesłanym był na ziemię cóż dopiero narodowi całemu. Nie
na potęgę marzeń człowieczych dana jest Narodom siła postępu
drogi która od wielkiego celu swego każdy z nich dąży nikt z nich ich
siłą nie potrafi, chyba nadużyciem woli to jest zeszpeceniem skierować
przeszłość w śmierć — Jedyna bowiem moc która posiada samowola
człowieka to jest wola jego oderwana od woli Bożej a tem samem na
stronę złego skłonna, jest to moc zniszczenia, x ~~[illegible]~~ zniszczenia

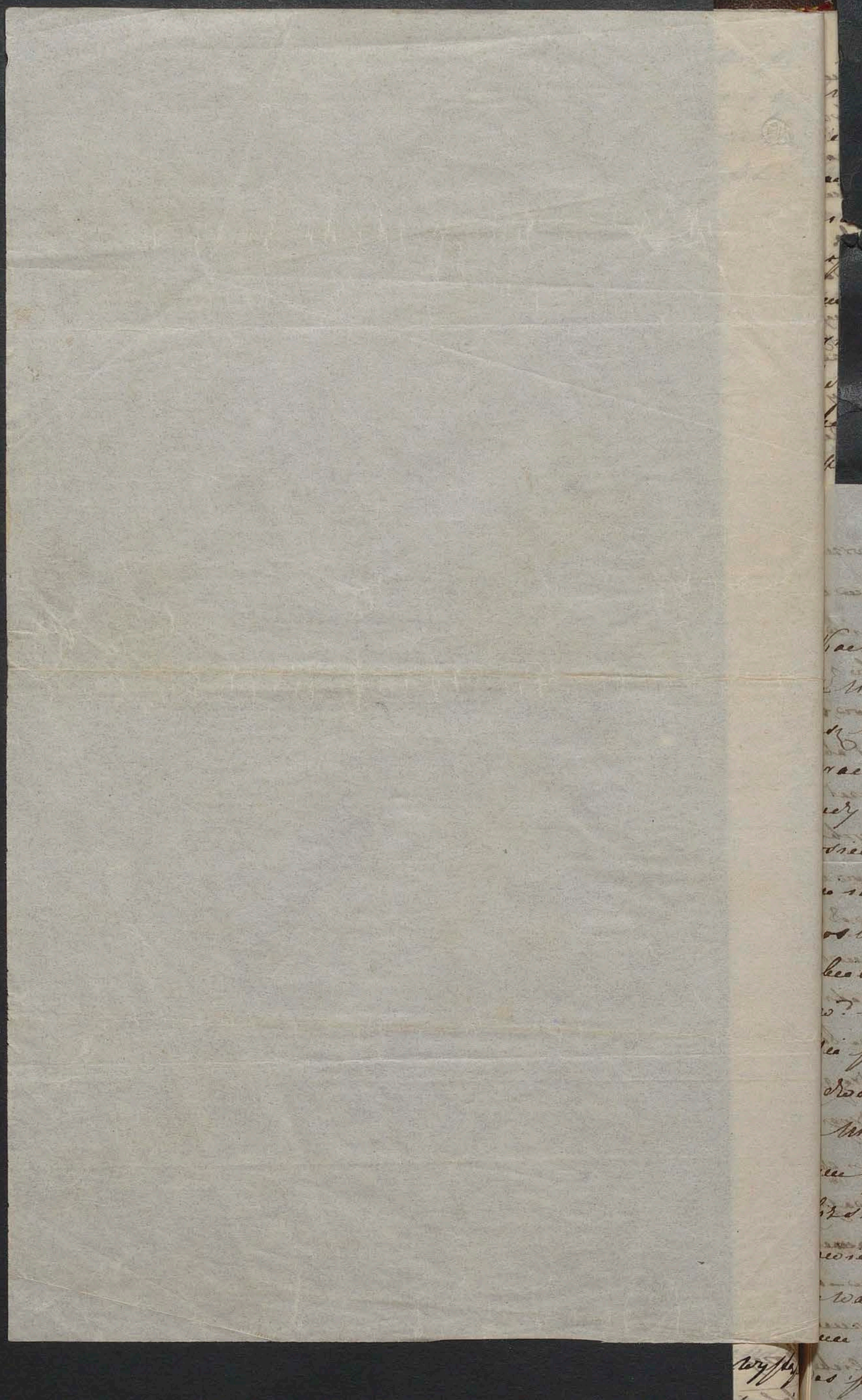
zespoleniem podłości brzydotą błotem — Wolą Bożą co do powołania i
celów dążności Narodów ‡ oprócz w myśli żyjącej ludu szukać trzeba
w dziejach przeszłości jego zdrowych światłem Objawienia Chrześcijań-
skiego — powiedzą nam one, że nie ubiegł w przeznaczeniach swoich
naszym stopniem stoi i w którą stronę dalej kierować się ma, i żeby
w pewnym przeznaczeniu pewnem został i był — utworzony na począ-
dla pewnego celu, ukształcony był oświecony uzbrojony, czuciem
natchniony według potrzeb dążności do tego celu, to jest myśl prawa
który wiedzie Naród stanowi, rozwinięta się nie w życiu, wcielona w
kształty; kształty te bowiem według odpowiednio zatem celowi da-
nego ich rozwinięcia się narodowości uosobieniem, stanowią indywi-
dualność jego różną od wszelkich innych indywidualności w ludzkości
i odjęcie rozdwojenie się tych kształtów śmiercią jest Narodu —
Naród więc który przestał ~~dą~~ ~~przestał~~ od przeznaczonego celu dą-
żyć nie istnieje, bo życiem Narodu jest to zebranie się w wolą i
ruch, pchnięcie się ciągłe ku celowi, ku doskonałości naszej się
tylko zgodzie może ze światem naszym materyalnym z doczesn-
‡ Cel Absolutny nie może być jak tylko dobro — One bowiem tylko
jest rzeczywistością, istnością — Wszak Wiary i Złe jest zaprze-
czeniem próżnią, w Organizacji życia wchodzić tylko może
jako ograniczenie się, doczesność; ograniczeniem tylko tworzy
kształty — Gdyby złe świat ducha zupełnie zajęło nie byłoby
prawdy bo prawda dobrem jest, a zatem istności, tylko zastąpi
nicość — piekło byłoby nicością w całym znaczeniu tego sło-
Gdyby nie sprawiedliwość Boża w wiecznem cierpieniu Złego
które wola szatańska czy ludzka z dziedzin swej rodzimej wy-
wieczora nie obróciło się na dobro — piekło więc nawet istnieje

Obrazem sprawiedliwości Boga — bo złe jest to samo mnoś-
trzeby Naród żył trzeba mu życia to jest dobra — Dobrem jest wola Boża
powiem Bóg jest istnością, źródłem życia — Doskonałość w
absolutnym znaczeniu tego słowa jedność jest nieograniczona — Jeden też
jest tylko Bóg — W stworzeniu doskonałość jest to odbicie przymiotów
Bożych w skończoności które nazywamy duchem życiem darem — i w
ograniczeniu swoim byłoby także na wzór Stwórzyciela całością w
sobie gdyby nie poddanie się Człowieka pierwszym upadkiem pod
wpływ złego pokusy — postawienie się między dwoma sprzecznemi
stanami, z których wolnego pierwotnym grzechem od jedności z
dobrem oderwana całkowita i chwilka żywota ciągle [jedna] obierać musi
nieustannie nigdy obierania, ten nigdy nieustający nigdy ob[illegible]-
walka jest jego pracą i cierpieniem — Obiera nie raz zło, bo oder-
wanym od dobra duchem jego światło prawdy zamierzcha często — Kor-
zenia się wciąż w nim jedność doskonałości obrazu Boga i tę jedność z
Bożą najcięższym wypłaceniem kosztem najboleśniejszych ofiar ciągle
zywalczać w sobie musi jako koniecznym warunkiem życia — I nigdy
dokonuje jej nigdy zupełnie; duchowego sposobu wyższemu materyalnym
światem złożonym doczesnym jedności swej i wieczność uzyskać
zupełnie nie może chyba w nadprzyrodzonych zdarzeniach łaski
Bożej — doskonałości swej rodzimej znaczy ich przeznaczeniem w
całości ich nie pojmujemy — Rozdrabia się nam ona wedle jednostronności
skończoności zdarzeń tego zewnątrz otaczającego świata materyalnego
Każda chwila życia różna jest od innych, a żadna z nich całej
doskonałości nie ogarnia w sobie, tylko cząstkę której jej całość twor-
zenia wedle potrzeb swoich — jak materyalne przedmioty
promienia nie po cząstce światła w jedności jego przyjmują w
siebie ale rozdwajają na barwy — Ale barwy te, doczesne
w stworzeniu doskonałość jest co nazywamy powołaniem prze-
znaczeniem — Wszystkie odcienie [illegible] zlewać się w jedności.

powinny aby kiedyś doskonałe światło Królestwa Bożego
utworzyć mogły — i w przeciwieniu świat do szkoły jednego ode-
najdrobniejszego drabować będzie do doskonałości światła — Ja-
kość żadna wiarę nie może nie wymienić materyalna przeciw
bo istniejąca z tego doskonałości ludzie — to jest wiedza, dążeniem
przeznaczeniem szczęśliwością (Żyjąc tylko może w rozprzężeniu moralnem
szczęściem! — Najciemniejsi ludzie we względzie duchowym rzeczy
niedowiarki nawet z urzędu mają zawsze nieżenną nadzieję jaką
i ~~[illegible]~~ niebyłoby zwycięstwo to tylko świętość się należy
Jest więc to bardzo znaczny część umiejscowiona w sprawach narodowych
jeśli nie którzy czasem nie prawemi środkami kierować zamyślali)
czasu ostatniej Rewolucji (świadczenie dla tego iż świętość jej niezmienna
mianowicie — Wiele przyczyniło się na pamięć jak prowadzona własnego
losu ludy które porzuciły z przestrzeni ziemskiej, a niezważając
iż żadnej ziemi broń obca zniszczyła narodowości wszystkiej w
stanie nie narodem nie były bo narodowość jak wszelka świętość
w ludzkości, czynem własnej woli tylko, samobójstwem to jest zginąć
jeśli może — A gdzie jedno przekonanie, jedno życie cza-
sprawiedliwości najsłabsza sfera narodowości została, choćby pod
waga materyalnej siły zgubiona, wiekami pod gruzami dawnej
swej potęgi zagrzebana zniknęła nawet z pamięci nawiedników —
patrzenia w dzień — prochy swe pokolenie przebiła kiedyś, wystą-
piła z grobów i panowała jak niegdyś najświetniej tylko czasem
nieubłaganej — byli tacy co nie poznawali mary, co gnieżdż się
czem mierzy, w nią niewierzyli — I nie dziw — żyjący ludzie by-
i przodkowie inaczej jak w grobie jej pamiętali — Rok rewolucji
lepszy wszystkie wszystkie materyalne środki zwycięstwa, oba doskona-
duchów w ogólności nie była w równowadze z potrzebą ofiar, dla
tego upadliśmy — Bo nam dla którego słowo świętość sprawy by-
tylko patryotyczno poetycznem bez właściwego znaczenia wy-
krzyknikiem, wziąć się nie mógł do zrozumienia całego

[illegible]dzia Ofiary potrzeba – Oddawaliśmy tylko życie i mienie ale
nie było poświęcenia namiętności w niebezpieczeństwach osobistych których
żadna okoliczność odzywały, poświęcenia przezorności a może
bierności w wahaniu się. Czy zapłatą wolności i posiadania ziemi od
[illegible]ze ludowi Litewskiemu i Ukraińskiemu zapewnić można, w
[illegible] takiej niepewności nie świat[illegible] w wszystkich kiedy szło o zrze-
czenie się wiecznie przywilejów, nie było poświęcenia względów ludz-
kich kiedy szło o [illegible] wyznanie i uszanowanie Wiary Ojców –
Wstydzono się Wiary w Boga i Kościół jego i Kościelnym skarbem
[illegible] zbrodni wyssała w sercach Wiara w sprawiedliwość i Ofiarę
na Ziemi – Rozumowali wyrachowywali wszystko i rozsądnie
szli do przekonania że Polska zmartwychwstać nie może własnemi
siłami i broń nadaremnie porwała i nadaremnie przelewa
życie i jej krew – Wiara została tylko u ludu i żołnierzy, a tylko
w owczas
wówczas była w Narodzie, u jej też ludzie, ostatnie bohaterskie karty
dziejów naszych wznieśmy – Naczelnicy sami ją przyznają i dla
[illegible] tylko raz zaczętą sprawę popierali – Narodowość życie
[illegible] głównie u ludu wieśniaczego u szlachty ubogiej, która się [illegible]
[illegible] z wieśniaczym ludem prostotą i Wiarą zrównała, bo skarb
[illegible] prostota tylko i Wiara zachować potrafią – Odwieczny wróg
[illegible] nie usymbolizował lud w słowa teoryi lecz w duszą jest jego
[illegible] – ludzkości Narodowości nie zrobił. Ale Ziemię swoją kocha
[illegible] głęboko na poszanowaniu tako ~~kości~~ prach kości Ojców – Jak
[illegible] nie nadał Gorzko nie rad się z niej wydalać o powinnościach
[illegible] trwania nie rozprawia, [illegible] tylko [illegible]
[illegible] ojców, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] w [illegible]
[illegible] Oczy [illegible] nie mówi o sprawiedliwości Bożej w
[illegible] swoim [illegible] na pewne – i na pierwszy okrzyk
nadłużej [illegible] i [illegible]
[illegible] czy przedstawiona Hetmańszczyzna [illegible] nie zebrało –
[illegible] zapałem [illegible] wyobraźni, ale ta sama

która swoią niezłomną nie pożyta wiarą, przed którą nic się
Ofiar bo iako na pewno ona bez wyjątku wszystko naraża i wsz
poświęca — A kto nie wierzy na tym świecie potęga w wierze i
tylko Ofiar — A kiedy nie serce żywy przestało Nadzieia latło
przyjść maią —

3 Marca 54. z Brzynia

[K]ochani moi — Wczoraj odebrałam kartkę Józefa z wesołą wieścią
[że] Nowy Sługa Boży Aniołeczek w trzecim dniu powity został na
[na]sz biedny padół pomagać nam chwalby i pracy — Oby chwalił
[p]racował długo ucząc się na zasługę sobie na zbawienie bliźnich
[kie]dy my wszyscy spoczywać będziemy w Panu. Powiedzcie
[…]ście od nas też kiedyś Siostry będzie orędowniczką w niebie — Wy
[…] jabłko rumianki będzie o tej Siostrze ~~[?]~~ powiedzieć a w[…]
[…]osobie: Obchodzona Rozanie — [?] Archaniołów w prawdzie ale
[…]ami? Czerwonemi czy białemi? Muszę [?]kowo czy wyjmo-
[…]w? — Bóg to jeden wie —
[Nie] pisałam na tamtej święto Bożego Narodzenia ale za to obchodziłam
dwa razy u Komunii Świętej — w dzień Nawrócenia Świętego Pawła
[i] Matki Boskiej Gromnicznej — chociaż prawdę mówiąc kiedy je
[…]m sposobem obchodzę którym godnie wasze też słoty z[…]
[…]rzeczne mówię u drzwi przybytku serca mego kiedy go Pan mój
[nawie]dza. Rzucam was wszystkich pod Stopy Jego najświętsze aby
[…] wam się nachylił ogarnął i przytulił. to się nie zmieni że my
[…]m za to kochać mam bo to prawie mimowolne. Bóg któremu
[w]as polecam wiem że oddali i w Miłosierdziu mi przysłał
[…]oczeku tęsknotę samego polecam tam głęboko. Wiem […]
[…] aby też zmiłował mi dla mnie ani dla prośby mojej ale dla
[Je]go Samego dla chwały Jego Miłosierdzia — Ty mi się tak
[…]szczerze spowiadasz że widzisz Ducha Bożego Kochanie — […]
[…]ebie tak dobrze rozumienie — Uciekasz mi mocy przez którą
[…]byczaj mi przeszła — Znam wszystkie obłędy [?] — Wiem
[…]twoim — Rozum są dary i powołania dla Bożych Kochanie
[…]bo rozmaite zajęcia stanowiska w służbie Bożej która się nie
[…]stanowi od pracy jedną wielką wielkością modlitwą, Ofiarowa-
[…] twoją nadzieję Ofiarę bezkrwawą tam na Ołtarzach a pośród-

niebo Syna Bożego tam w Niebie — Wszystko rozumiem Stwórz
zawołał Pan z Niczego — na modlitwę — i mało tylko tych życiem
że się modli i na wieczność nam ma Skarbi prawie modlitwy — i w
Wieczności pokona ego — modlitwa. Ale modlitwy są różne bo z
wszech głosów jedność pieśni się składa, i dlatego różności głosów,
Bóg jak Arfy nastroił rozmaicie i nie tylko Serca nastroił ale
głosom ich w przestrzeniach różne a różne drogi powyznaczał
Jeden strzałą w prostą ku Niebu i błogo Sercom z których
bo prędzej im wolno ani chłodu Ziemi nie czują ani wichrów
znają i najmniej Sieroty bo im do Ojca najbliżej — drugi nim do
Góry się wzniosą muszą pierwej o Ziemię się odbić, drogą im
żmudniejsza pełna zawad i zgryzot i sideł i złud — i świad
tam to prószą to straszą. Nam śpiewają nie Boga, prawdziwi ba
listkai ciemna droga nim się w czystości swej całej przedrą
do Boga — Ale Sercom z których ich spokojnie bo swej drogi
znają, choć widzą nie pojmują dobrze w ich przeznaczeniu i
Boga prawie szkolna — są jeszcze Serca inne — Czy od początku nadwagą
nastrojone, czy może głos ich jeden a tylko z wyższej przeznaczenia
mądrej dla własnej jakiejś winy wydziedziczony — niewiem —
czy go w tę pieśnią czy w tamtą niepokój nie jakby przeznacz
swego nie dopełniły — Odbija go o Ziemię to strzępki po liche
szkoda Czasu szkoda daru — darmo głosem dźwięczy o głazy
które głuche nieruchome a tam wysoko śmigą prosto jak my
o Bogu jasna jak miłość co przed nadzieją szła — Albo nie czu
że to głosu twego droga rodzinna — piszę go po niej — modlę się i
poskarży się Panu że są głazy twarde ziemi a Pan może Serce
zdziałało to by nie wróć — cuda — kiedy by znać tylko prawa
I Sercom nie pokój i Sercom tęsknota, i głos się ich nie
i modlitwa Panu nie ma nas bo się o głazy odbija martwo —
Skonały wszystko i nadzieja — Aż nim mama prawie aż wolny
szczęśliwy strzałą polecie w przestrzeń — to Sercom zna

ś szczęście po Ciebie. W szczęściu mistrzowie i szczęściu Maryi Panno
szczęściu i wolności wieczności będzie cała — Panie który po ziemi stąpał
łeś, w ziemi cierpiał — czy ci w których kwiatów policzył ców
murach klasztornych zagrzebali ciała aby duchem wieczność uprze-
dzili i zanieśli Panu pieśń co się nie skończy? Jam wyżej i znam
stworzenie — postawiony na padole twoim pociechą i bół-
skarb którego zazdroszczą Cherubiny — cuda Panu czyni śpiewa-
jąca stworzy — biada robotnikowi który nie ziemi bo nie użą-
niczem — I sercom nie pokój i sercom tęsknota i głos nie ule-
gnie i modlitwa Panu nic nie ma bo owładły opadają nikłemu-
naj Bohdanie — i ty i ja i wiele z naszych same od stępu
niejszy tum ostatnim — Achczyż Bóg tak rozdzieli się dać
nym sercom że się nie nigdy same z sobą nie zjednoczą. Nie
Bohdanie — co do chwały przeznaczone prędzej czy później do
świętości i doskonałości przyjść musi — Jam dusze nasze Bóg
tak stworzył że tym wnętrzem zawsze w nas będzie przemaga-
nie — ten świat ducha w którym się od ducha tyle uniżowało
tyle walki przetrwała tyle mąk wycierpiało w obliczu tylko Boga
i śpiewać darmo — Człowiek nie stworzy to wiem piersi dru-
giego człowieka chyba kiedyś — kiedy się wszystko odsłoni — ten
świat ducha tę świątynię w każdym czas na przybytek Boży
przeznaczoną możemy czemu naszemu rzeczy ziemskich zapełnić
można zniewagą ale zniszczyć nie można, w niej stoi Jakubowa
drabina po której aż do Nieba sięgnąć mamy, w niej Duch Św
mieszka do niej Chrystus Pan gościem przybywa. Biada to gos-
poda której my strażnikami, w której mieszka i skarb nasza
sieni nasz, jeśli ją rzucim choćby dla najświętszych obowiązków
zewnętrznych będzie nam tęsknie bo my ze stworzenia naszej
ości — Wszystko zewnętrzne spełniać trzeba nie wydalając się
świątyni to jest w zebraniu ducha przed Bogiem a modlitwa
nasza podwójna i abyby dwoma głosami chwalić będzie Pana
naszej pokoju nam nie będzie — bo i zewnętrzne obowiązki ku

Ciągłej wewnętrznej modlitwy będą nam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]albo

pływać i przed Bogiem bez zasługi i wewnętrzna modlitwa z żados[illegible]

banem zewnętrznych obowiązków, czemu wszystkim, którą szatan [illegible]

a na chwałę Boga. Przypomnij sobie Stą Katarzynę Sieneńską [illegible]

sobie w ~~swem~~ komórkę w sercu wybudowała na samotność żyjąc [illegible]

wśród zgiełku [illegible]. Dopóki ta komórka nie zbudowana [illegible]

daremne wszystkie usiłowania poprawy, bo na poprawę [illegible]

trzeba nad sobą a takie [illegible] może jeśli nie ma zebrania i [illegible]

Szczęścia — Bohdanie mój kochany — wiesz ty czemu tobie jeszcze [illegible]

trudno idei i [illegible] i [illegible] w duszy jeszcze tyle? Bo że [illegible]

wyniesienia do [illegible] — Zaparłeś się i pychy ludzkiej i [illegible]

i zdałeś się wszystkiego co dziełu Bożemu nie przystoi ale to [illegible]

Ale to dopiero mniejsza połowa — Jest boleśniejsza ofiara której [illegible]

nie trzeba — Wyrzec się pociech ducha — to jest przyjmować [illegible]

czy wiemy jeśli ci Bóg dał ale też za niemi nie oglądać nie [illegible]

nie ani ich czekać — Skarżysz się że słabo też — Może właśnie [illegible]

słabo dlatego że błogi stan rozrzewnienia i [illegible] miłości [illegible]

bierzesz za dowody normalny Chrześcijanina — Bóg cię w błędzie [illegible]

utrzymywać nie chce. Może się nudzisz, smucisz i drżysz, niecierpliwisz [illegible]

i zawieszasz życie twoje duchowne dopóki nie wróci. [illegible]

[illegible] Bohdanie czasem tylko na pokrzepienie zesłane z [illegible]

jeszcze [illegible] trzeba [illegible] trzeba [illegible] i gdyby [illegible]

ciągła gdzie by zasługa była? Chwile w których Bóg [illegible]

na to chwile przygotowania postanowienia. Chrystus [illegible]

[illegible] wziął krzyż nasz a my tym czasem u stóp Jego [illegible]

iemy pragniemy prosimy obiecujemy — Cóż dziwnego że ta [illegible]

chwila zawsze trwać nie może? Nigdy by owocu nie było [illegible]

kwiat nie opadł — Chrystus wziął oddał nam krzyż nasz aby [illegible]

obietnice spełniać zaczęli z nim w życiu przeszli, a [illegible]

Uchyla się sercom naszym bo nam powiedział w osobie [illegible]

[illegible] że pożyteczno jest aby odszedł od nas — próba największa [illegible]

wszystkich na tym świecie ale bez niej coż by wszelkie były cier-
pienia? Racum nie mylę – W czasie więc pociechy duchowej postano-
wić trzeba jak sobie postępować będziem jak nam od żadnej chwili
jaka przyjdzie suchość i nuda, roztargnienie myśli i pokusa nie-
cierpliwości, do wewnętrznej świątyni Złemu duchowi wejść też nie
damy ani pokoju zakłócić ani ciągłej modlitwy zagasić, że jeśli
przemoże na chwilę, nie ustraszym się ani zniechęcim ani czeka-
dziem aby się podnieść na powrót chwil pociechy ale się zerwiem
skoro poczujem żeśmy upadli i wszystko w świątyni naprawiem
pokorą nakażem wolą i modlitwą rozpalim na nowo czy nam smu-
tno i przykro czy nie bo tu wcale przyjemność nasza nie idzie
jedno aby przybytek Pana zniewazonym nie był i nie ustał
z żadnej chwały Jemu. Nie bój się – Milszy mi będzie chęć szcze-
gólna twoja w walce twej przerywanej – Milszy mi gdybyś nie
ustawał w zachwytach rozkoszy – Kochany – Nie pragnij za-
chwytów – bo to miękkość ducha – Nasza droga ducha ostra
wędrowny czystej wiary, miłości w woli i czynie, nie w uczuciu
Uczucia nie od nas zależą, modlitwy nieustannej ale mo-
dlitwy w pocie czoła nie modlitwy łatwej i rzewnej bo łagodny
pokarm to mleko niemowląt a nie chleb dorosłych – Dany
z upadkiem z nas lemiesz ziarno i miecz – Chleb dzierż i broń do po-
stawaj – A jako Anioł gdziekolwiek postawmy obecność
to mogąc nie traci i nieba swego nie rzuca tak ty pracując czy
cierpiąc stój także w obecności Jego i przybytku ducha
twego w którym mieszka nie rzucaj – Powiesz może że trudno
– prawda bo usiłujesz sam a sam nic nie możesz –
oddaj się zawsze jako nakazano a dźwigaj jak dziecko i klęknij
imieniem Chrystusowem – O Kochany – Zatem ćwiczmy się nawzaj-
jemnej zadrzyj i zadrżyj aż do głębi ducha bierz siebie i mnie
przykro bo to stąd że w tym oto miejscu w tej oto chwili
zrób naszej drodze – Nie przyjdź zniecierpliwiony ale się

zatrzymaj Ochotnie pełen nadziei, zaboszłej z dziękczynieniem

pracy i myśli i wieczór pomyśl radośnie że dzień twój mi sł

Kochany — pomóż tylko że to teraz trzeba pokory i pokuty m

Ubłagam miłosierdzia Pańskiego nie tylko dla siebie i blizkich

ale dla Narodu dla Kościoła dla świata całego — Czyż się z każda

Kropla goryczy targować będziemy. A prawdziwa ta tylko która

Spiewa i nie świetna, o której albo świat nie wie albo się od niej

z odrazą odwraca — Niech wszystko — wszystko — służy się ta

na przebłaganie — powoli — długo — wygryzające w sercu wszy

co ziemskie — do ostatniej — A niech Pana będzie dowód z

darów Jego ale Jego Samego pragniemy

Kochani — znam wy tę modlitwę do Naj Świętszej Panny wzię

objawienia Sty Bryggitty. Tyś płomień gorący i nasz

zapałasz światła pogasłe — Przez miłość Twoją którą Bó

dosięgła i pochwyciła go ku tobie o Maryo. Niech żywi i

Marli, odzyską żyjącem życiem miłości Jego nieskończonej

Kochani — ile ich u nas i pomarłych tyle — Boże Boże d

życia — wskrzesz —

4. Marca Dziś dopiero idzie ten list na pocztę — Jak się ta

Łosieńka biedna — Józefina tej poczciwej tej najdroższej d

pióra nie zostawiaj nadto wiadomości o niej — Jak się t

nazywał Nowy Aniołek? Napisz też co się w który czas d

czy dużo z naszych w świat wyruszyło? Bodajby n

w naszym kątku wszystko po dawnemu — Modlim

Modlim — i usilnie Modlim — Za tych co się nie modlą — N

mamy nic innego kolwiek wiedzieć — Za parę miesięcy c

zrobim? Albo my wiemy! Co wiele to dziś niczy za

Jeśli nic nadzwyczajnego nie nastąpi wrócim do góry

na pieczeniale przeszłego lata — A potem — siedzimy tut

pasiem się aż kalendarzem Morze Zimowe na

Ziemi — świat w gwiazdkach rodzinnym odrosły Skrzyd

trzeba spróbować czy a wielkiej nie pomoże — do zobaczenia
…oi moi najmilsi najdrożsi — moi własni — moi radości —
Matka najświętsza niech was otuli — pozdrówcie wszystkich
naszych odemnie w szczególności Ojca Karol: i Ojca Aleksandra.
J. gdzieś po których posiekał dla tego nic osobnego Wam nie
piszę — list Ojcu Hier. przeczytacie — jeszcze do zobaczenia
Łaska Boża z Wami

A.

Daj Józefowi polecenie uroczyste — aby każde z dzieci
dopisało z osobna od siebie —

Monsieur Bohdan Zaleski

par Marseille à Fontainebleau près Paris

Rue de France 126

10

Przepisany

152 ~~464~~

29. 7bre 54 Francfort

Mój Józefie kochany — żadnym sposobem dawno wra-
cać do kraju nie mogę nie chcę — W jego nieprzełomnej wo-
li mnie wola Boża — a więc niech się stanie — chociaż — jes-
tem sama do wielu pisklątek odwagi nie mam tak bezsilna
jestem — tylko was kochani ufam że mi Bóg da na po-
ciechę mego smutnego przeznaczenia — bo przeznaczenie okropne
Kochani — pracy tu nie mam żadnej — tylko modlitwa
moja liczyć się za los nie może — namiot [illegible] odziać
Bóg widzeni grzechów i rozpaczy ludzkich — niby się prze-
pasze nad którą ciężarz przyjmuje i [illegible] błogosławiona
modlitwa tylko przez [illegible] — grzechów szaro i szeroko
w około siebie napełnia — żadna ode mnie grzeszny tu
wędrować świętej na ziemi chwała Pana grożnemu — szukam
wiele między niemi — szuka liczy tych którzybym mógł
szczęścia po liczbie Pana — miłości miłości — O mój drogi
ten ojciec tak potrzeba — jeszcze trochę a przepaść otworzy
się zawsze przedemną — wiele przeżyłam i boleść idzie Pan
na okup — niech się ta kropelka łzy z morzem ciężkiej
wszystkich boleści — Kochani — których bezdenny nasz
stanęliście przedemną wszystko twoje — i tak jasno was
przyjmowałam — mogłabym was wam samym całą na
obrazku pokazać ale tego nie zrobię nigdy bo są tajemnice
naszej ludzkiej które na scenie życia doczesnego nigdy wyjaw-
nić nie powinny — Ale muszę wam powiedzieć niektóre prak-
tyczne wnioski które mi z przejścia wynikły —
Kochani — czytajcie wiele — niech z was który obiecanie
mamy i w wysokich sferach bogomyślności nie mając
szczęścia duchowego sam żyć nie może — was na wiecznie
strażnicy Bóg prawdy swojej święcie powierzono — pro

biciem starszych sobie wzbudzając tada czemu wzruszeni
w duszy kiedy głód czuci — ale wzruszeni nie nasyca —
pomnisz tylko chwilkę o głodzie, a jak się wiszy wyczu
czemu wzbudza, i szukamy sposobu czemby się wzrusz
i coraz nam trudniej i nakoniec ledwie drgnie w sercu
bo niemasz coraz wzbudza i wzruszeń — Uważ tę rzecz
wiem z przyrodzonej strony — Myśl nurzy się w ciągłym
chęć drobnych rzeczy — musi czasem spocząć na myśli
ludzkiej — Uważałeś to dziwne zjawisko jak czytające do
trzy godziny wciąż, nasza osobistość zupełnie usypia
dusza staje się jakby nieruchoma, myśli cudze odbija
się w niej jak na zwierciadle czucia żadnego nie budzą
tylko nie znikają jak na zwierciadle ale zostają i dopi
po złożeniu książki kiedy do zwykłego życia wraca
czemu gdzie myśl która nagadała — Mój kochany
wiem z doświadczenia że stan takiego niebłogiego
potrzebuje koniecznie i to nawet potrzebuje go często
i regularnie, inaczej szukać niesmaku które przychodzą
ze zmęczenia stawa się fizycznym rozdrażnieniem to
rego skutki mogą być złe — bardzo złe — Powiesz mi
Ale co czytać? Jeśli zawsze szukać będziesz rzeczy
którejby w nieszczęściu wprawiały bez wątpienia do
braknie ci wszystko (o pismach świętych wcale nie mówię
bo one nie rzeczy na rozmyślanie i modlitwę nie na
czytanie) czytaj wszystko o czem słyszałeś powie
dzieć można że złem nie jest, znajdziesz nieraz perłę
wśród piasku i Bóg pobłogosławi pokorę twoją
że nie zawsze szukasz orłów do towarzystwa ale
z ptaszętami przystajesz chętnie — Przecież nieraz z pod
obaczysz jak czasem z odświeżonym umysłem wstaniesz
nasz od ladajakiej książki bo ci nadała — Zapomnie
Usuwać dzisiaj —

Józiu kotku — Siostra dobra — tobie na świętem stronie
twego godnego trzeba pokoju i pogody — Aby mi powiedziano
było kiedyś że praca twoja tak wielka tak ścisła, nie-
pokojna była ale chętna i radosna jak dziecka które trze-
śliwego że Ojca Stwórcy i trudu mu swego nie żałuje — Józiu
twoje miejsce na ziemi miejsce dziecka ukochanego wy-
branego między wielu — rzadko o rzadko dane ono komu —
i na grzech nie patrzysz — Zwyczajna dzienna praca wszy-
stkich spokojna o swoich i przez swe serce trwająca ...
nie — Gniew Pański ... nie stoi co przed oczyma
nie chodzisz zgięta pod ciężarem win wielu — wielu Ocie-
niała ostępiała długa łaska zebrana ludu — Rozrządził
się Pan który cię pogładził i dał cześć jasną i piękną
Józefiu myślisz że tobie nic nie mam powiedzieć? Owszem
Józefiu mam — i to czego się najmniej spodziewasz —
Gdzie o spełnieniu obowiązku nie idzie Józefiu szczęśliwy ...
... — bo człowiek jedno tylko ma w którym Boga
swego wolnym wyborem pochwalić może i skutecznie zasłu-
żyć — A przecież Chrystus Pan do siebie? — Pod którym
radośnie, aż dopóki nie wola uszczerbkiem nawiedzonej
... każda chwila nie ma sobie dobrowolnie — Bóg czyni wszystko
pod liczbą miarą i wagą tego nas Pismo Św. uczy — policzone
są dni nasze i ani jednego nie masz danego bez celu bez
którego droga nasza obejść by się była mogła — Kto wie czy
dni kilka które sobie skracasz dobrowolnie tymi-
czasem nie były nam koniecznie do oczyszczenia z grzechów
potrzebne — Józefiu mój drogi serdeczny — Nie chorujesz ty-
lko ciebie będzie póki mnie biednej — ... sobie kiedyś
razem pójdziemy — Jakeś mnie Panu na chrzcie świętym
poświęcił i na drodze Chrystusowej dziecięctwem postawił
tak po skończonej wędrówce sam oddasz mnie Panu, prze-
praszając że brzydko i biednie twoja owieczka obrała się

bodziaczków w wiele po Nanowiecie biegała Zalicka pasz
tego Świata Ale Pan ich Szebu Nowi ią ... i wybiela
Moi wy Najmilsi – Jacy wy dobrzy że pozwalam wszys-
wam pleść co do głowy – gdzie tam do głowy – co do serca
przychodzi – że się żalić nie gniewam nawet kiedy ca-
łym sprawiedliwie powinny – radabym być inszą ob...
się mi nie udaje – Ja siebie znam i wiem że jestem trochę
to co nazywają postrzelona – najzupełniej niedołęż-
do wszystkiego na świecie – macie mnie też – macie b...
i płeć – a wy miłościwi słuchacie – Niech miłość
wasza wróci na was błogosławieństwem –
Kochani moi – Zadzi Killea wyruszamy na Zie...
Genewy do Włoch – Adresujcie listy wasze do Fran-
do poki tej gdzie nie osiedlimy bo i nam Rotschild
odsyłać będzie gdziekolwiek będziemy – Z kraju dzięki
nie złe wiadomości – J. obrano nagrzymowym ter...
bem to bardzo się dobrze stało bo będzie miał trochę
cichego a skromniejszego życia pod okiem Mam... –
Józia ma córeczkę której chrzest mają imieniem
Marys – To i wszystko – Do zobaczenia Kochani
Najmilsi – całą duszą Józefem ściskam pieszczotka
a mego Marianka najrodzeńszego podrożmi i potrzymaj
pokochaj – Bóg z Wami Najmilsi – Kochani – Wasza
Z

154 467

Bezpowrotny

25. Sierpnia 54. [illegible]

Zgadł Bolus — Nie zastała nas ni kartka wasza
drzemała i aż dzisiaj doszła — Bogu dzięki że się nie dostała
wasza ta dzisiejsza opatrznościowo dopiero [illegible] dojrzała
przecie — A wielka miłością stałam się przed nią głę-
boko i serdeczną wodą którą radości wiecznej — co wy-
cierpiała co zastrzegła tego nie [illegible] odejmie to nie
drogi i zapieczętowany skarb w wieczności który [illegible]
[illegible] pod Chrystusową strażą — Czy zupełnie [illegible]
czy też [illegible] koło [illegible] — nie wiem
czy wszystko od dawnego stanu [illegible] i nie umiem nas
obie wypełnić — Czego bardzo mi trzeba — nie wyrażę
obrazem gronka waszego — to jest w szczęściu bo [illegible]
[illegible] szczęścia [illegible] wasze — Widzę was [illegible]
źródło żywe wśród suchej pustyni — widzę w głębi twarde
ostre kamienie po których czysta fala płynie i szemrze aż
ogłusza — widzę niebo całe jak się w niem odbija — i słońce
w południe jak patrzy z góry i tęskno mi do źródła —
nie wytrwało czekać aż zaczęło się wieczność — Dziś
[illegible] i posłuchajcie źródła — i źródło stało się strumieniem
[illegible] — bo to ziemia i czas — i tyle nie wybrane, [illegible]
[illegible] rozlała [illegible] podróżna pomyśli [illegible]
miłości [illegible] kamienie — serdeczne — prawda
że tak? I dla nas niegodnych Bóg dobry jak zwykle — w
ubogim Kościółku przyjmie i tuli — [illegible]
[illegible] kilka tygodni — mało było [illegible], [illegible]
[illegible] szczęścia z domu — nie pojmiesz co to
[illegible] — Serce drży [illegible] powstania [illegible]
[illegible] wola [illegible] we wszystkiem — [illegible] dalej
[illegible] w której stronie się [illegible]

25. Sierpnia 54. [illegible]

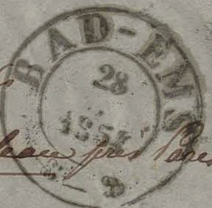
przydzieleni paszeportu przyszło na koniec — wolno [illegible]
jeszcze rok udać się za Zakładzie przeszedł — rzekło — [illegible]
trzy się godz. Znowóż się zanosiła wojna między [illegible]
[illegible] — Jeżeli bo między nimi a [illegible] — [illegible]
[illegible] i za chcemy do Krzyżanie a potem jeszcze do was — [illegible]
[illegible] na was popatrzeć — Zdążymy za i pewny [illegible]
[illegible] będziemy przepasać Świętków i boleść co się [illegible]
[illegible] — Kto zwycięży nie wiem — Ale trzeba — trze[illegible]
wracać — Co że się serce [illegible] rozrywa z [illegible]
chcę być tam — Nie można — nie można — trze[illegible]
wracać — Bóg i z tamtąd modlitwę usłyszy — [illegible]
[illegible] ostatecznie Stanie [illegible] wam w krótce [illegible]
Dziękuję Józefowi za staranie o moich książkach —
podziękuj też i ojcu Aleksandrowi i powiedz że za [illegible]
i mnie na świecie przed Bogiem bo dla wielu głów [illegible]
dziełem pokarmu przygotował — Papież Józefowi [illegible]
za książki pakowanie wyprawienie & wiele jestem [illegible]
i z tąd jeszcze dzieł moj odesłać mogła bo przed [illegible]
przyszłego miesiąca pewnie tam nie opuszczę —
Do zobaczenia Józefowi do zobaczenia Kochani — [illegible]
wszystkich was ogarniam pieszczę — Bogu [illegible]
Matce Jego najświętszej oddaję

[illegible]

I pewnie by Wołodomir że się tak Boży rozgrzewał [illegible]
nad światem. Patrz czy to wołanie tego świata [illegible]
się tylko nie wraca —
Zygmunt Zamoyski w Heidelbergu — [illegible]
o [illegible] — posłałem wam [illegible] Głosy [illegible]
Teresy — tak cierpiał że do tąd dokończyć nie mógł —

155 468

Monsieur Joseph Zaleski
par Strasbourg à Fontainebleau près Paris
Rue de France 120

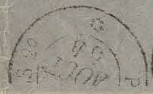

15 Marca 58 z Rzymu

Pewnie kochani wy jesteś blisko Nieba bo jakby tedy
od was przyszła rozradowana się i rozweselam duszy jakby
wśród Ziemi Wyższego Stwórcy wzniesieniu — Niech Chrys-
tusowi Panu naszemu chwała będzie i błogosławieństwo
na wieki, niech go Święci Jego kochają i Aniołowie wszyscy
Zato że On was ukochał że was wybrał przyjmując
stworzeń pierwszej niż jeszcze byli, że wam na okup dał wszyst-
ką krew swoją pierwej niż jeszcze zgrzeszyli, że was dzie-
ciątka ludowi narodom Chrztem Swym wziął sam na swe-
je ręce swoje, że za wami gonił że za wami wołał kiedyś-
cie uciekali od niego że w ciemnościach przepaściach was
szukał aż znalazł uradowany i teraz w każdej komunii
jeszcze jak swoich radosnych do piersi i mów niedawniej
ile niedawno bo i mi wiem — jestem ja ustam tam chce aby-
ście byli — Powiecie: wszak to samo i dla siebie uczynił —
Prawda — ale ci uczynił jeszcze i dla każdego z kochanych
swoich, żadnego w ciemni samego nie porzucił, a tych nawet
którzy mu się opierają nadmiernie ludów swoich zostawił
Ojciec Miłosierniejszy — cóż jest miłość nasza która
tej my kiedy wspólnie kochamy — i najgorętsza w porównaniu
tej miłości — w niej tylko pokój — bo w nieskończonych
obawach troskach o tych co daleko co w boleściach co w
pokusach jeszcze by teraz był trwoga gdyby nie myśl:
Chrystus lepiej kocha jednym niewstawanym trwoga i wszyst-
kiemu zaradzi bo w zasługach nieb. Jego niedostatków
niema — Może mało komu istnieniu lżejsze było kryzysem
wskazówki — teraz niech się teraz spokojnie u stóp
wszechmocy modlę się i wszystko rzucam w pogardę
szeroką ranę teraz Chrystusowi — Jaki ten Chrystus
dobry że w gniazdku tam wszystkim spokojnie, że

piękną wasze Świętego wesoło że jest chwila wytchnie-
nia między krzyżem a krzyżem niby z stąpieniem w zacisznej
dolinkę w cieniu deszczy po blasku, na ukrzepieniu między
chwałą a chwałą — bo krzyż a chwała — chwała a trze-
ciego dla duszy człowieczej — I my kochani wypoczywa-
liśmy sercem — Oszczędza Bóg wielkich wstrząśnień, położył
dłoń swoją na dawnych ranach aby choć otwarte były
nie krwawiły — Wszy tak kochać Chrystusa tak się w
niego wpatrywać że kiedyś jak dłoń odejmie i znowu
krwawić na nowo rozdzierane zacznie, myśl się już do
nich nie zwracała jak by ich nie było — kiedy już w
dzień z siebie tak szeptem się i wiedzie nie będziem
czy cierpieniem czy nie — kiedy już kiedy. Oby długo od-
począć śmierci aby długo służyć Chrystusowi Panu
wolną wolą naszą nie zaś tem konieczności ob-
gostawionych — Najdroższa — Nie piszemy często bo
ciągle to jedno z nas to drugie niedomaga chociaż bar-
dzo długo nie chorujem, nawet D. zdarza się po kilka
dni leżeć na swoje bardzo nogi które czasem nie słu-
chają mnie po wschodach krokiem — Oprócz niemocy
jest druga ważniejsza przyczyna której nie wiem czy
wierzyć będziem a jednak prawdziwa — tak krótko
że nawet do Mamy już nie książeczki podawanemu
tylko kartki idą — od rana do wieczora nachodzą za-
równo siedzą i gawędzą, jak się od nich godzinką wy-
kradniem trzeba ją dać Bogu którem by z innej za-
ny strony ogromna krzywda się dzieje — bo im więcej
ludzi razem (nie habitowych) tem mniej czasu na
modlitwę i czytanie a co gorsza tem mniej zebrania
ducha — Wiem że nie ludzi i zatrudnień zewnętrznych
w tem wina bo Nazareniani i święte niewiasty i wsz-
ystkiem tylko na Chrystusa patrzali — Życie nie na po-

wszelkich zamysłów tylko w głębi Serca — bo [kiedy] ta Grób cało-
ściego rzeczami stworzonemi zapełniona była za dni lada
chwilki świata każdy widzieć ich w pamięci i wstaje
nieskończenie straszno to rzeczy to tylko próżni i dzi-
wna zalegająca świątynia Pańska wichrem burzliwa szumna
czasem się rozlegająca i męża — i Pan który w pokorze tylko
mieszka ustępuje — i po niem sieroctwo aż widzę upadła
Serca pozostanie że Pana swojego Józefowi nie dało że
którzy swoi nie znał jego w niem stworzyć i poszedł
każdy bo nikt go nie przytulił = Gorzko potem ko-
chani — aż wraz i upadam się przed niem płacząc ręka-
mi nakrywam i Stopy Jego Najświętsze w obu ramionach
obejmę — Oh co mówię — co mówię aby od Pana nigdy
nie odejść = N. stoi z nami. L. Z. L. i mamy na prze-
ciw nas i żyjem zupełnie po ukraińsku — wszyscy my
żyjem w posiadaniu jak swojej własnej — i tak — od
czasu do czasu zgromadza się jeden w każdym typie-
rego pokoju cały wielki Sanhedryn / do którego bywy-
wszy nigdy płeć brzydka przypuszczona nie bywa /
radzi po cichutku z godzinę zupełnie jakby w Dubi...
albo Step: Czasem mniej tajemnicze obrady odbywają
się z większą ilością członków / chociaż zawsze bardzo
ograniczoną i zwykle tylko mierzoną / po przeciągu
rokie zmartwychwstały — postępuje się chwilka, wej-
dawszy w drukie pomocy Matki Boskiej, posunie się
droga — i każda w swoją stronę na robotę — C. jako
najstarsza ma wydział Szpitalu — i badaj czy i h. w
pomoc jej nie pójdzie bo nie wiele nauczenia się
tato co my mamy dobrego rozdania — i badaj czy w ca-
łym że zacznijmy tych nie zaprowadzi się przez C.
nasz ukraiński sposób mówienia kobiecinom opowia-
daniem — Tygodnie całe zabierają nam czasem nas

własnej chorzy – prawdziwie zgromadzenie Łazarzów – ni
nigdy osada nadra w Brzeżanie ani tak ogólnie cierpiąca
tak ogólnie modląca nie była – Jedni leżąc się w sercu Chr
tuszeniu tak kochając tak modlą że zapomnieli że cierpią
i że życia patrząc na niego – Drudzy rzec Jego łatwo [illegible]
nie w bliźnich a są niegodni ani chwały Bożej
nosić ani szczęścia pracowania dla Pana mego – też
u stóp Jego nic nie robię i czekając zmiłowania – i
skruszenia – Jeśli nie skonam – niech da przynajmniej
nie ruszyć się od końca od stóp swoich – i umrzeć bo
gając za siebie i braci grzeszników – Wszyscy wyp
tawamy niewiem czy po przeszłości czy na przyszło
listy z domu rzadko i krótko – Skarżą się że nasze
nie dochodzą i po parę tygodni nic od nas nie mają
Józefina się niby wybiera za granicę ale czy wyjedzie
nie ma pewności bo dotąd paszport jej męża nie pr
szedł a ona go na kilka miesięcy za nic nie prze
my jeszcze o siedrze nie wiemy – proszę tylko
li Boskiej aby się z Wami jeszcze gdzie obaczyć i
pomodlić dała – Józefina za trzy dni twego patrona
święto – i twego i W. i tyle naszych – Gdyby to się
nam tego dnia nawet chwilkę oczy ducha otworzy
Gdybyśmy się wszyscy u Chrystusa ujrzeli tak
przy nim będziemy istotnie – Niech da Bóg tego bo
wyglądamy jedni z drugimi i skończ z wiecznością –
Tyle dla Was pragnę i błogosławieństw – dla was
dla waszych wszystkich – tego nikt nie wypowie
i jeden Bóg tylko pojmie bo jeden z drugich zgromadz
zdrowiem przyjąć i w wieczności – Do zobaczenia ko
chani – najdrożsi – trojeńko co pięć pacierzy [illegible]
nych wciąż – Bóg z Wami pokój Jego i rado

Wasza dawna w[...]
zawsze ta sama Nina –

wasze listy poddawaliśmy wczoraj — Kościelski zdaje się rozgniewał się naprawdę — czy można pisać do niego Szanowny — proszę nie ma kogo szanować — Aż zerwał się z krzesełka w złości — Ja wszakże żeby mnie nie szanowali — i owszem żeby mnie szacowali — tylko chcę żeby mnie kochali = Pocieszcież go najdroższa [illegible] komenda nic nie pomogła — i ma się za ukrzywdzonego — bardzo to — z Kościeszami pocieszony [illegible] Szczerze do was przywiązany —

Co tobie od Józefina przepraszać za komisja — [illegible] tylko mają wadę to że mała — od niepamiętnych czasów byłby pozostał gdyby było przez kogo je posłać — ale [illegible] na też nikt ze znajomych do Francji nie jechał — może teraz na wiosnę ktoś się tam wybierze i przyniesie wam medaliki i przesłał papier —

Monsieur Joseph Zaleski

Fontainebleau près Paris <u>France</u>

Rue de France 120 —

47 159

przepisany

25. Maja 53. z Paryża

Przyniósł mi Darcio dwa listy od Skibniewskiego mój Józefie
i kazał Kochanemu dziś na pocztę pod twoim adresem wypra-
wić a to mi prawie płacz — bazgrzę więc prędko prędko te słówka
na pożegnanie was wszystkich i pierwszy — bo po ślubie wieczorem
wielka mało mi prawda? Rozstaliśmy się tej mi wiele — Kicia
pojechała do Neapolu patrzeć jak Wezuwiusz bucha ogniem
ku do nas wróci — Ciocia mi zupełnie wyruszyła na miesiąc do
Szumy a potem do Spezij — Żal mi po niej i pusto — Niech i to
Chwali Pana — My tu czekamy do Bożego Ciała a potem — Albo ja
wiem? Gdzie wola Boża powiedz Nabożniemu Darciowi — bo
wszystkie listy mu czytam ani długo — Józicia wciąż chorem na za-
palenia piersi siedzi mimo długo wraca — Gdyby choć u was
zdrowo było i wesoło — Módlcie się modlim za Ukrainę — Aby Mi-
chał Archanioł wygnał złe Duchy z niej Niemawianie i morderców
Ufności w Panu — Chrystus zwycięży —
Do zobaczenia Kochani — lubię was wszystkich Miłością
która się nie skończy bo z Boga jest — do zobaczenia

Dz

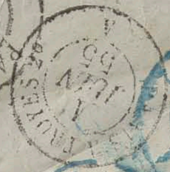
Monsieur Joseph Zaleski
Fontainebleau près Paris
Rue de France 120

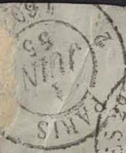

160 240

Oryginały

12. Lipca 55. Florencya

Moje gniazdko śliczne kochane gdzie teraz
Wasze Szczęście? Czy w Fontainebleau czy gdzie-
[illegible] mi Józef pisał — tak mi dawno nie
was nie widzę — Czy się zdrowie przyczynia? mnie
ciepło letnie pomoże by Maryi i Zosi i
Józefowi — tylko to zdrowie nie tylko od
zdania zależy od wpływów zewnętrznych —
Papę kochany co się u was dzieje — Nasze
zamiary rozwiały się wszystkie dla przyczyn
których się po części domyślisz — Myśleliśmy
jechać do C. potem do Was — Ale mnie podróż
tak męczy że się mój poczciwy D. [illegible]
niedawno i pozwolił nie sprowadzam wody
ku Villi między [illegible] przez Eugenię
Przenosimy się do niej zaraz po [illegible] — To i nas
drożej — ale to daleko od miasta, będziemy
przez kilka tygodni zupełnie sami z Bo-
giem — z Chrystusem bo mamy tam ka-
plicę i Przenajświętszy Sakrament będzie
z nami ciągle — [illegible] i ciocia ze swoim
Mamą i Emilką pojechały na [illegible]

morskie do Spezii – weźmy też tam z sobą
z Jutka – Wiadomo tobie że list od mamy
powiada że Gorżeń z mężem nie wyjechali
bo do 9tego Czerwca (po naszemu) że chcą
do Ems że z drogi mieli się do nas zgłosić
ale dotąd o wszystko nie pewni muszę ci
bardzo – może gdzieś chora w drodze – pisz
i do Frankfortu i do Ems – może też odpowiedź
przyjdzie – bardzo a bardzo chora wyjeżdża
biedna mama – możemi sobie wystawić co
ej w sercu – stara się znowu o paszport –
ktoś wie czy jej go dadzą – mnie nie będzie
cieszę się mają swego Spodziewa z siostrą
siostrzeńcem – to dziwna że się tak wszy
powoli ku południowi składamy – musza
dusza ciepła i światła potrzebować – Spo
czynku – ale pokoju – mnie jak zwykle
strasznie w przyszłości spojrzeć – aż drżę
pomyślę o jutrze – ale to wiemy tak bo
wrodzone przeciw cierpieniu, które Bóg
pieszcza może nato tylko aby i łaska Jego
gra – bo z Bogiem mamy dom jeśli nie wolę
moją naprzeciw zrównoważeni z Jego wolą – Niema

ciwe jeno wolę — mieć że nie słuszy i mówi
rzecze: Kielich który mi dał Ojciec pić go
nie będę? — Kochać kochać — gdyby też prze-
rzec przez ciemnicy i Gwoździe i twarz Chrys-
tusa choć raz obaczyć — Wszystko by potem
lekkim było — Nie — lepiej Chrystus obaczy-
ć — lepiej spojrzeć wtenczas kiedy mi gorzko
nie będzie — A teraz czekać i kochać — gdyby
kać usłyszeć od niego że prawda że jasnego
kochaniem — to by też potem czekało o każdym
kochającym to samo usłyszeć — a kochających
było mnie jakże wiele — krąg za kręgiem to
dalej a dalej a zawsze kochać — i gdyby
nie z tych kości zostać do tego jednym by-
ć by też przepłakało = Jeo ciebie wymyślaj
zawsze na płaczu słowa tych — bo to Ziemia =
tylko że dzieci Chrystusowe płacza z lasami
nie bo jej wola Pana zawsze wiele bo Nie-
by też modła **wiara** że otrzymać i stać się
— Niby mi dość Ufamy dlatego nie prędko
kiedyś prośby mamy — Wiem jak robił
Apostoła którego to kanonizować mogła? Na-
przód prosił usilnie a pokornie, a potem
zaraz nie wstając z kolan dziękował jak

6

Monsieur Bohdan Zaleski

par Livourne Marseille

à Fontainebleau près Paris

Rue de France 120

17 8bra 55 Villa Dante

Czemużeście dla mnie tacy dobrzy mój wy najmilsi — Gdybyście mogli zajrzeć do duszy mojej i obaczyć jaką ze mnie niedobrą tobyście zdumieli nad tajemnicą Miłosierdzia Bożego które mnie nawet ku takiemu lichemu stworzeniu nakłania serca dobrych ludzi — Dziękuję wam za życzenia i modlitwy — Ale czyż być może aby wam <u>naprawdę</u> smutno było bez listów ode mnie — Nie chwalę ci się — broń mnie czarnych ani prostych w Warszawie, bo z waszej strony wierzymy się w duchu, nawykłam jako do rzeczy naj- prostszych do wszelkich cudów miłości waszej — tylko jak spojrzę na własnego ducha którymi myśli ziemskie tak często niebo za- słaniają i niskie szare więzienie sklepią, myślę sobie z bądź mnie za słowo tego czasem promieni? — i dostaję — Adamem idzie czarnej ziemi ale waszym duchem gorąco przyjęte własnym waszym od- bitym światłem wam promieni — to idzie mój słowo uczczony — Boś ty purpurą miłości obłóczył będziesz Mocarz — Królu ziemi wdzięczny, rozgrom smutki, ciemną myśli rozszerz, pokój jak cisza wieczorna niech padnie na serca i niech zabrzmi modlitwa — Panie dziękujemy Tobie żeś ty *Jest* — Objaw się nam w sercu, niech my ciebie ujrzym nie kiedyś na sąd ale teraz na miłość — Bodajem by nie kiedyś pisał zadumaj nad tatami co zbiegły — Żal się Boże ko- chany — Wyjazd z Egiptu — piękniejsze niebo niż nasza młodość piękniejszy Chrystus niż sny nasze — Zapłać za wszystko bo niebyły o nim który kochał i czekał, podziękuj że umarły i tych dni których cierpiał na ziemi — patrz w niego — patrz — patrz do pół ramionę ku tobie niewyciągnie i powiedz się twoim na zawsze Kocha go mój braciszek i módl się — tylko ma szparka do nieba przez którą mi wiem czy często zaglądam a do tej szparki z której światło i dziś nie połykam, żyjmy świat cały przygarnąć bym chciała a cóż dopiero was kochać? Musiałam mi kiedy do was o tem pisać, uśmiechnijcie się że jako dziwię rozpowiadam to co wszyscy wiedzą — cóż chcesz? dla mnie to co dzień nowe cudo — Niech

że o nim narodość mówi — Chrystus kiedy żył na ziemi, ponieważ
był Bogiem nie tylko Człowiekiem, prócz otaczających go współczes[nych]
ludzi, widział oczyma wszystkich którzy od początku świata żyli i
będą do końca — Nieprawdaż? Wszyscy byli mu przytomni jakby
istnieli z nim razem w tym życiu doczesnym, wszystkich wid[ział]
usposobienia i myśli i według nich radował się lub bolał — dano w[ięc]
nam wszystkim uczestniczyć nie wyobrażeniem tylko ale najrzeczy[wiściej]
w[e] ziemskim doczesnym życiu Chrystusowym na ziemi, być mu pow[odem]
smutku czy pociechy — Jeśli na przykład opuszczonemu w ogrojcu
towarzyszyła myśl nasza, współ z nim boleść konania jego cierpiąc, wi[]
dział nas w owczas, i wierna miłość nasza była mu w owczas po
ciechą, jak znów niedbanie nasze i zapomnienie dzisiejsze było m[u]
w owczas boleścią — Jeśli w nim każde wspomnienie nasze każda myśl
miłości była mu przyjacielem podłaskawienia przeszłoty w n[aj]
głębszych jego mi pociech cierpieniach ciała i duszy, czemuż by
śmy mu tego przyjacielstwa tej pociechy skąpili? Skoro nie poczu
wanie nasze w życiu swoim przeszłym na ziemi, czemu na własne
serce, jakże byśmy go nie całowali? Każda łączna myśl o nim [illegible]
rozlargumieniu dziennym jest mu miła, im częstsza, tem częściej
się prawie ciągłą stanie tem milsza — Ale to nie dość — tem co się
cały dał, chce chwili w dniu dać się trzebaładyjm — Mamy godzinę
wolną, pół godziny — kwadrans nawet, zamiast innych modlitw
zbierzmy ducha na osobności — jak Apostołowie mówili kiedyś
Otośmy wszystko dla ciebie opuścili tak i my w duchu opuśćmy ws[zyst]
ko — dom rodzinny kraj — wyrzeknijmy się ze wszystkiego i wezwawszy
pomocy Ducha Ś[więte]go i Najświętszej Panny, wolni pójdźmy za nim
w jakiejkolwiek chcemy chwili Jego życia — dajmy na to kiedy stą[pa]
po fali morskiej i uczniom nie bójcie się to ja — zapomniaw
szy o wszystkich troskach naszych i pragnieniach jakby osobistość
nasza nie istniała żyjmy Jego życiem w Jego czasie, patrzmy w
niego, słuchajmy się każdego słowa i ruchu Jego każde drgnienie serca
Jego aż do głębi rozumiejąc i niem jak gdybyśmy obok niego stali
jeden z uczniów na łodzi, bo się też nam nie raz naaby li mi
łosiernie i tekmi odpowiedź — A jeśli rozmyślanie nasze będzie przed

Przenajświętszym Sakramentem, nie tylko my w nim Jego Bóstwa
będziem w przeszłości Człowieczeństwa Jego przytomni, ale w nim
drugiego ludu, Jego Boga-Człowieczeństwo nam będzie przytomne —
rzeczywiście — i stanie się całym początkiem Wieczności w której
wszystkie czasy są współczesne — i niczego już nam potrzeba nie
będzie oprócz widzenia Zasłony i Oglądania Pana Naszego twarzą
w twarz — W tych chwilach prosimy też — ale nie prosimy dla
własnego czy kochanych szczęścia tylko dla Jego poznania i chwały
niech świat cały i kraj i kochani i my sami w drugim słowie
rzędem jak gwiazdy w obec Słońca które są przed nim, tylko że za
blaskiem światła ich nie widzim — Kto myśli że to nie podobne
niech sam spróbować — to świat nowy nam którego nie wyobrażenia
dać nie mogę, do którego nikt z głębszą pokorą przystępuje, bliżej
się z Panem swoim poznaje i Miłość Jego widzi tak nie pojmie wielką
że nam wszystko w obec niej małem i nikczem i tylko Pana swego
kocha. Kocha i mówi mu Panie co chcesz abym czynił i potem
wstaje idzie i czyni co mu Pan Jego do serca podał — Nie myślmy że
my ludzie ziemscy dalibyśmy i niemyśleli, bo takimi tylko ludźmi
nie świat stoi — rzadko słowo jak prośby więcej niż Jego wagi. Nie
długie modlitwy tych co klęczą nawet przed Nim o sobie tylko myśląc
Była na świecie jedna święta dusza, wiecznie w Panu zatopiona
wiecznie Jego życiem żyjąca, Jego cierpieniem bolejąca Jego spra-
wami zatrudniona; Jemu się do niej niebaczny proszę o wstawie-
nie w rozmaitych potrzebach, ona chętnie i z wielką miłością obie-
cywała, ale zawsze zatrudniona myśli, dusza jej spoiła się z Panem
zapominała — po niejakim czasie wracała ... ale już dzię-
kując każdy za otrzymane łaski — Zdziwiona mówi Panu czemu mi
... dziękuje kiedy ty wiesz żem ciebie za niemi nie prosiła — A Pan
jej odpowiada ponieważ zawsze pragniesz wolę moją pełnić, i ja
twoją spełniam nawet kiedy o niej zapomnisz — Zapomnij siebie
i swoich dla Pana — poświęć ich, na tem nigdy nie stracim ani
my ani kochani — bo błogosławieństwa których my nie wyprosiemy
dla nich w miarę Miłości naszej ziemskiej ku nim, ale w miarę
Miłości naszej ku Panu — Jeśli proszę o łaski dla nich, nie dla

niech w ostatecznym celu a dla uczczenia palącego pragnienia
Chrystusowego na krzyżu, jeśli w niej dla Chrystusa miłosierd-
wołamy aby krew Jego marnie się nie lała – Stworzy Bóg słowem i d-
stokroć tysiąc kroć milionkroć więcej niżeśmy się spodziewali –
potrzeby synowi swemu Ojciec da bez miary – Chrystus tylko go-
rzeje od wezbrania miłości – cierpi i pragnie – sam opuszczony
wygląda ulgi – mąż boleści – kto się nad nim zlituje i pojdzie
ofiarą żebrząc zebrać miłosierdzia dla niego, temu z łaską obfitością
jako wszystkich się sam kochaniem jego i znaczeniem i nieznacznie p-
pełnieni zostaną, i nadziei nie zliczy aż na ostatecznym sądzie p-
skarby jako rozsiał – a kto przyjdzie z zimnym sercem bo się ty-
o siebie troszczy w sobie i w stworzeniu, darmo wołać będzie – Wszak
grzesznik i bliżej niego grzeszni – jakże by na niebie pani mogła my-
śleć miłości tego który święty święty święty – Na grzesznych
Pan tylko przez Chrystusa spojrzeć może – przez niewinność Chrys-
tusa o winach naszych zapomni, przez miłość dla Chrystusa i
ubóstwa przez uwielbienie Chrystusa nas ubłogosławi – Wszys-
tko w kochaniu Chrystusa – bo kto miłości jemu w miłowaniu
i jednoczym się z nim stan – miłujmy, miłujmy – i jemu – aby
nie my nie żyli ale Chrystus w nas żył – Kochani – przepraszam
was za ten list – Ale jeśli nie o Panu o czem mówić będę – od wielu
lat – tych ostatnich więcej niż kiedy oderwał Bóg oderwał powoli
od wszystkiego i w siebie tylko patrzeć każe – dlatego buntowała
się wciąż na zewnątrz krzątania mego ducha i zrozumieć nie mogła
czy nie chciała woli Bożej – teraz w samotności naszej willi zdaje
się pojęła trochę niektóre prawdy – twardą mam głowę do nadzwycza-
Bożej jak wiecznych Izraelici – Nie daj Panie abym jak oni zawsze
błądziła sercem – Chciałam bym o nas wam co powiedziała – kiedy
nie mało kochani – Na wsi niby na skraju ciche i samotnie –
walki bolesne czy potrzeby, rzadko kiedy z zewnątrz, zwykle powsta-
z głębi ducha w którym jak w zwierciadle przeszłość teraźniej-
szość się odbija – kaplicę mamy w domu i Przenajświętszy Sakra-
ment ciągle – X. modli się nieustannie – Nabożeństwa nawet
duchownych tak wielki widziałam dar modlitwy – Mało własnem

w stanowi tło życia kontemplacyjnego, z dzikości utrzymania się
w przytomności bożej i nieprzerwanej modlitwie w duchu przy za-
trudnieniach dziennych i obcowaniu z ludźmi — moi najmilsi —
bardzo się człowiek wysoko będzie w niebie — Udało mi zapewne w
kole naszej samotności — Cieszyliśmy Józi z mężem Kostki która
budarzka dla rabinów batalionu z Mamoną która sumy się wy-
prawić umie, tak na wyjęcia cierpieniu w Paryżu aby przyszła
sucuba mająca się uwolnić — D. mówi że w niej z pewnością że ona
dzieci tylko się kiedy zważeni nie umie — co to dla kobiety
była by najmniejszy interes pierwszy — Już to dowiedziono że
by komórki w głowie w której mieszka rozum mamonowy Pan
Bóg nam nie dał — a niektórych tylko naznaczył aby stopień
którym miejsce gdzie być miało — a nieszczęsny i tego nawet nie ma —
Bardzo pragniemy wieści z kraju bo po owym wielkim ruchu o
którym kolędami pisał bodaj czy jeszcze coś nie było — Naszemu kraju
nie po sercu podróż Pawła w tamte strony — Jeśli po swoim obrzę-
dzie będzie i uradzi się nowości i na widowni świata dziwactwa swoi
wywołuje, oprócz krzywdy chrześcijańskiej i niedokonanej szkody
tylu osób, doskonały pochadowca zewnętrzny zawsze i wszędzie szalony
i niebezpieczny a zatem niebezpieczny dla europejskiej rzeczypospolitej
wszystkim którzy by nas radzi ziemią przysypać na wieki —
Nie wyszedłem jak ci ten człowiek straszny — Boże odwróć —
Boże odwróć — Wiem że biedny nasz Józiowski się ubogi — po kilku
tygodniowej gorączce skończył w Monachium — Wiem to tylko przy
dzień a zatem bez szczegółów — Czytywaliśmy musiał jeden list
mamy gdzieś z gminy bo w jednym mówi o jego chorobie — a w poz-
niejszych o wszystkich rzeczach nie wspominałem nawet o śmier-
ci. Był to bardzo będzie dla nas strata — Wszak to osiemnasty
lat dwunasty przyjaciel — pusto i smutno będzie mi teraz — Jeszcze
od tego pierwszy raz wszystkie dzieci za krajem — Wybiera się
do Rzymu i ma podobno że paszport otrzyma — Cieszę z
Julka w Genewie — Gdzie się na zimę zagnieździ jeszcze nie wie-
my — w Rzymie — co by dla mnie nie bardzo było wesoło — We

Monsieur Joseph Żaleski
par Marseille
à Fontainebleau près Paris
Rue de France – 120

20 OTT 1855

6

[illegible]

[illegible]

Kiedy wy do pomagania mieliście to pomagania
do Was idę, — Stadnie dla Józefa a bigosik dla Wojciecha —
Józefie [illegible] ja z tobą [illegible] do [illegible]
Nie porady to [illegible] [illegible] [illegible] mam z sobą do
niego — Dobra [illegible] wam [illegible] mój [illegible] szczę-
śliwy Bóg i pokój niech z Wami — Do zobaczenia
[illegible] Ludwika Dyszew

57 Corso na 2gim piętrze

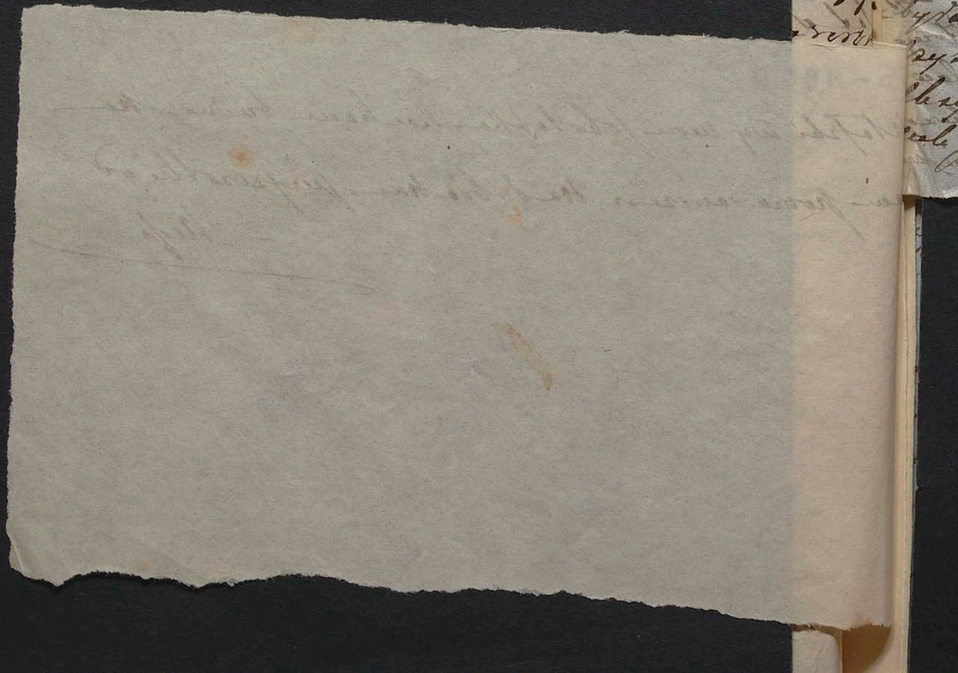
Ciechanowski

[1855-1860]

166

ptaszki wy moje sobotaszka kochane bardzo na Wam pomarańcze i na dobranoc przesyłam od

Kisi

3. Maja 56 z [illegible]

Bohdanie mój drogi kochany — Chcę z tobą pomówić o rzeczy ważnej, ale też dlatego do pisania przykładać się muszę zaczynam więcej od niej, wszystko inne odkładając na bok — Mówił mi Józef że drugi raz z Poznania prosi go Działyński przez [illegible] o przepisanie dla nich mowy twojej mowy na pogrzebie A. — Jeśli tę mowę z całą wyp[illegible] cią konkluzją, chcesz czy nie chcesz wydrukowaną zostanie bez wątpienia, a to prawdziwym nie było by nieszczęściem i dla ciebie i dla kraju — bo są trudne i ciężkie chwile w których tylko cichy płacz i cicha modlitwa przystoi a zamilknie przed światem nad to pochwalić [illegible] — Kochany Bohdanie mój — dwadzieścia mi lat [illegible] za tobą [illegible] i wzniesienie twoje a słowa twoja drogie mi pewnie od dzieciństwa — dla tego ci szczerze serce otworzę, całą prawdę powiem i ufam temu od którego wszelka łaska światło siła że zrozumiesz serce sercem duszę duszą — Strzeż się — mnie się zdaje że ty w pokorze twojej zapomniałeś żeś widział przez lat tak wysoko między tajemnicy między nami — jak nadzwyczaj ważne jest każde słowo twoje, jak nie wyrachowane przez wielu innych z drugich wynikające skutki. Sprawić może to być wprowadzonego, uprowadzonemu będzie dla milionów, kto zamyślonego dobrem, dobrem będzie dla milionów, tylko co z ciebie może być chwilowem wybuchem uczucia któreby skarby wiary i powinności nie ma[illegible] gdyby do czynu przyszło dla milionów będzie wskazówką działania, zasadą wiary i powinności — bo na nieszczęście najwyższemu [illegible] się czasem nie wiara i powinnością — a też dopiero czasem usprawiedliwia się jako usprawiedliwia powaga wieszcza — Bohdanie mój — w twem przepisanej mowie zasady A. i tem samem stawiasz go jako przykład na pokolenia — w widoku ojczyzny nie prawdzi? Albo nie widzisz że ta historia własnym grzeszył bo nie był wedle Boga — Wielu jest którzy ze świętej historii ojczyzny czynią bałwochwalstwo, którzy w Polsce drugiego Chrystusa widzą i twierdzą o niej co tylko o Chrystusie i bez całe Jego twierdzić się godzi — pokolenia całe kochały ją nie

iako Sługi Boga a tyle godnej istnienia i ile ów który w po-
święceniu Jego najświętszemu prawu, ale absolutnie, dla
samej i są w przekonaniu że dla przywrócenia politycznego
jej bytu wszystko jest godziwe nawet zdrada, i że chcą
ocenić i żądają wszystko poświęcić nawet wiarę i
[illegible] Narodów i Apostazja Stwórcy dla was Ojciec
Stwórca, światy się swoim sobie okazująca bronią władc-
twa i poświęcenia — Zamiast że z góry we łzach pokuto-
wać i lękać straszne słowo potępiające miłosierdzia mod-
litwą wewnętrzną wystawy, słyszysz tylko że wszelkie stro-
nie dla wieki wsparcie — Wszak dla miłości Polski
krzyżował Chrystusa sobie jej nie przebaczył? Nawet
wytłumaczył i usprawiedliwił? Nawet żądać jej nie przysto-
je, następnym pokoleniom na podział uwielbienia i
wdzięczności nie podać, z tym przed nimi nie uderzył i
swoboda na wszystkie wieki nie utworzył — I tak świę-
tokradzka miłość przyjęła z wdzięcznością i poklaskiem
części Greckie Kitlandzie[illegible] które wciąż są na [illegible]
przebaczenia — Nie podniesie Bóg Polski ale straszy do
reszty bo w poniżeniu swoim jeszcze stawi się zauf[illegible]
bezpieczeniu, bo woli siebie nie Jego prawdę i cześć, bo za
miast uznać się Chrystusa i potworną miłość odrzucić
od siebie bez wdzięczności wołanie Boskiego Dziewiczego Syna
[illegible] Krzyżu — Wołanie — więcej do tego straszliwego
z tego stron teraz nie pomaga — Ale miłość pewnie by
że przyjaźń ziemska wzięła górę nad pieczą o sprawie Bo-
przyjmującej Verba Volant, drukowane prawdziwym
stałoby się zgorszeniem — Ad. Najgłośniejszym był Edy-
który miłował Ojczyznę iak się Chrześcijaninowi miłować
godzi — Za młodu ciężył w Valtemrode że wszelkich spo-
sobów się wolno na jej zbawienie nawet zdrady, w takich dy-
latych przeszedł chrzest Boski Stwórca, bo nie tylko
zdradzał ale Boga — połyga geniuszu swego po[illegible]
stronnictwo Antychrystusowe aby wśród Kościoła Ch-
rystusowego wznieść kościół inny, obcy Chrystusowi, do który
by Chrystusowi dla tego, to by jeszcze stałoby nieb do da-
nych terminologii i wyobrażeń miał się iak który zaleca
trwoży a który by wisiał samowoli człowieka na miejs-

prawa Bożego postawił — wszystko ma swoją kolej, tak ewangeli-
stom po świecie przez lata wytężał aby dusze które Chrystus
tu swoją krwią od niesłychanego ciała Jego odrywał z po-
święconych rąk Jego na potępienie wydzierał — Wszystko
dla Polski — Cierpliwy w trosce a co wieczorem pielęgnuje
to z tych którzy by tak Polskę stanowili a którzy by się do
nieba dostali — O takim człowieku mówię z pochwałą że
jedno tylko zawsze miał na myśli Boga, oczyszczenie prawie
[illegible]czeństwem, do takiego człowieka i do takiej mądrości
[illegible] prowadzenie Chrystusowe Magdalenie że wielki jej od-
puszczono bo wiele miłowała nad naukę słowa Bożego
[illegible] tym słowem najświętszym, którego grzech-
nie wiedzącego odpuszczono Magdalenie że wiele grzeszeniem mi-
łowała stworzenie, że właśnie więc jej stanowiło nie na
odpuszczenie następowało, ale że oderwaniem się od grzesznego
miłowania stworzenia dowiodła iż wiele miłowała Boga =
Nawet stając ad przed światłem nie przyszło nam się także
do chluby — Większe owszem zawstydzenie narodów za
tak wielkie dary przeciw darowany się obraziły i przywiodły [illegible]
[illegible] plamę, ~~[illegible]~~ której ~~[illegible]~~ się nie mieć dotąd, plamę wo-
[illegible]go kacerstwa — Bogdaj — Nie mówmy że za czasu wiele
złe powiększano — W sumieniu twoim wiesz że prawdę
mówię — Kościół żadnych ~~[illegible]~~ ogólnych wyroków nie wydał
[illegible] dlatego że Bóg żeby rozszerzyć się nie dał aby się
[illegible] — potępił więc co dziełem ~~[illegible]~~ się objawiło a
zresztą czeka czy samo nie zgaśnie — ale że to złe było
[illegible] to wiesz i porozumienie z pierwszym kościołem nie [illegible]
[illegible] ponieważ błędów nie odwołał publicznie albo publicznie
stawał — Ufamy także tego miłosiernego Chrystusa który
się za krzyżowników świętych modlił że go nawiedził darem
najdroższym przyjaźni [illegible] w skonaniu, darem żalu — Módl-
my się więc za niego, ale zresztą jeśli nie mamy odwagi za
prawdą głos podnieść, przyznajmy milczmy — Abyśmy
gorszego przykładu na kraj nie ściągnęli, abyśmy dla
[illegible] kwiatami [illegible] budowali sobie naszym
[illegible] pokoju nie mieli, abyśmy niewczesnej zgody, mi-
łosierdzia tam w czystym grzesznikom nie wskrzeszali —

Boże zmiłuj się nad Nim zmiłuj się nad nami — Dotąd by-
z Ojczyzny Adama, same jedne prawie zostały wiążący Boga
z tobą jedynym tego bliskiem można było powiedzieć: Jeśli
kocha Ojczyznę — czemu Bóg darował mu [illegible], w którym za
za nim nie poszedł — Stoi przy Panu i mnie opuszczonym
przez tylu — teraz modlitwa twoja zadałaby prawie kłam całemu
przeszłemu życiu twemu — Strumieni Towiańskiego [illegible]
się zadowolić jest nam lub od niego dalej jak się dotąd żądaniem
i kraj tamten świadczą wiary bo w uroczystej chwili ten
raz Chrześcijanin tylko był za Adama Boga przeprasza-
jąc umierając był pochwalił wiarą zasługi jego po ko[illegible]
ku wdzięczności podał i który jak by przypadkiem słowo
rzucił że w jego miłości wiele grzeszył po ~~Kato~~ pewnie
wiele by mi poszedł że o heretyckim mowa bo do kogo
nawet z doskonalszych sług Bożych zastosować by się nie
dało — Miłosiernym ojcem Adam był — i tylko po tem mie-
[illegible] mógł wyrazić sądzić że w złej sprawie męczennikiem
nie mógł — Zaledwie skonał czy mnie obdarzył aby mnie
świadectwo zasługi i znaczenia przed Chrystusem zasługi
własnej dotychczasowej ~~[illegible]~~ wierności? Nie ojcze Bohdanie
by przed narodem nie uporządkuj słowami pochwalnymi
myśli i działań tego człowieka — jedną potęgą złamania bę-
dzie Bóg ukrócił bo szkodliwemi były by nie zwłaszcza
na słabych błędów, przydłużacze skutki się grzechu
czynności przez jakąś słabość? [illegible]
się, żeby nie może na samem odrzuceniu złego słowa tu
widzi w kochanym — O Bohdanie — kto ojca lub Matkę
kocha więcej niż Chrystusa nie jest Chrystusa godzien
Bohdanie — On był twoim kochanym — nie się przypadło
nie dzień — Wszystko miłosierdzie przewidziało i ukrzyż-
przed nieb; kto nie czysta miłością nie przeznaczony [illegible]
~~[illegible]~~ wyjednana nie [illegible] odpuszczenia, czy nie wygląda od [illegible]
w gorącem pragnieniem on który dziś prawdę widzi, spoczy-
nia i naprawienia złego za które cierpi — Jeśli go kochałeś [illegible]
stąd w stąd za nim [illegible] chwały które zaznał i [illegible]
prawdę tam gdzie umarł błąd, idź wieszcze w pokorze za [illegible]
co zgrzeszył pychą, za grzechami [illegible], za [illegible], i [illegible]

bole uznania twe kochanego na okup bałwochwalstwa jego
miłości — a rozbroisz nad nim Sprawiedliwość Bożą i zatrzymasz
może miecz Jego straszny nad narodem całym — Kochanie
Bóg ci dał mnie o której sam nie wiesz jak wielka — każda kropla
łzów twoich gdzie padnie zostawi ślad — nawet milczeniem twoim jest
życiem — Patrz że to Chrystus który nas miłość miłością
wierną i ważną słowa. Milczeniem aby mi było świadectwo—
m niebie z tobą Chrystus rozradowany Kochanie — Gdyby go świat
cały uznawał i kochał a ty jeden przekładał stworzenia nad
niego, świat cały by mu miłości twojej nie zastąpił, brakłoby
byś mu i smutny by był o ciebie w tajemnicach życia
swego nakoniec tego życia co wszystkie czasy
ogarnęło wszystkie stworzenia umiłowało i za wszystkie
przebolało — Smutny by był o ciebie bo każdej Jego duszy jest
ma jedynym i jako jedyną miłuje i jako od jedynego miłości
pragnie — pragnieniem nienasyconem — Kochanie mój
rodzony pociesz Pana mego — pokochaj go więcej niż mnie — wy-
kup mu duszę Adama za którą tyle wycierpiał, daj mu po-
wód zmiłowania nad narodem, bo jak się my za sprawą Jego
ujmiemy kochaniem tego co nam miłe, i On ujmie się za naszą —
A ciebie przytuli kiedyś w godzinie śmierci jak matka dzie-
cięcko do łona i zrozumiesz co niebo — twoja

170 ~~215~~

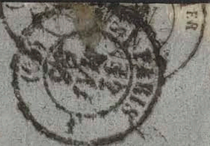

France

Monsieur Bohdan Zaleski

par Marseille

à Fontainebleau près Paris

Rue de France 120.

Przepisany

171 ~~478~~

3. Czerwca z Rzymu 56

Zosia zdrowsza i już nie leży — A widzisz Józefino
czyż prawda? Widzisz że cię Bóg zamiłował — Od
niemowlęctwa od początku było przeznaczone Miłosierdzie —
Wiedz że ten Bóg dobry błogosławiony będzie i nam
zsyłał łaski bez liczby i miary — Dziękujemy to-
bie wszyscy Mamcia najdroższa za kartkę na przyjście
Rzymu napisaną i przypominamy obietnicę dłu-
giego listu — Nas nie rozdzieli Bóg prawie
wszystkich po szerokim świecie — Aleksandrowska
[illegible] nie był w Paryżu Lubomirscy w Marsylii
[illegible] w Bostonie [illegible] Lol i Andrze-
jowski w [illegible] && — Zostaniemy ostatni i do-
kąd nie wiemy w którą stronę powiniemy — Księża
każdego nie [illegible] najczęściej w kościele albo u siebie
w domu — Mamusia poczciwa ale strasznej bie-
dzy [illegible] połączyć się z [illegible] wodząc z kos-
cioła do kościoła bo tu wielka święta a same patron-
[illegible] a same [illegible] a dalej i
[illegible] kościołów tylko, mała [illegible] dziś [illegible]
[illegible] Morza — biedna Mamcia wraca [illegible]
[illegible] Mamie torbę i spi resztę dnia — Dawno
jak wiesz nie [illegible] [illegible] — Więc do twojej listo
[illegible] Usłyszysz siebie — i także też Pa-
nna przypomina w tym liście [illegible]

blask przez oglądanie — Obiecuję i Ciebie także na
bo też Stęp — Dusza tylko podnieś a wzrok twój i
serce twoje pełne — pełne w niebieskości — Jak
kiedy my wszyscy razem będziemy w Niebie —
Jaki z tego Pobożnego miłość że się od Mamy p
dawnemu podpisać Bohun — patrzałam patrz
Na to ego kochana tako Zuzanna liście i płaka
się obu — Latam Latem tak się zachowuję Za
tak Czegoś drogiego w oknie że jak gdyby pisane
Słówko wymowne Niby się uśmiecha Niby z
swawoli ta jak by naraz wszystko zmartwych-
wstało i wiosna w sercu jak owej — bo i prze
była wiosna ona krótka — Ale dobrze że sobie
przeszła bo była ziemska a ta chce Niebieskie
kochać — Kiedy my już będziemy razem? ...
zostałam wczoraj Pawły ... w Klasztorze
Szukała i biała czysta lilijka — Aż mnie ...
wzięła do Nieba — Kiedyż my o Boże my kiedy
Kiedy my z Mamą pocałowali się wyjedzie taka
Śliczna sobie i śpiewa ku ... Panu w
wysokiem Niebie — Józefinie — Czy Bohun na
się nie gniewa? Za ... ostatni długo czeka
bo w porę przyszedł? Niech się nie gniewa —
wiem że wszystkie bardzo liczne i że się go nie pa
kiedy ciężko od Boga nie od ludzi — Do zobaczenia
Kochani — Miłosierdzie Boże niech będzie nad wami
kiedy i gdzie ... pisze — Wasza Ur

Józefie Józefie jak smutno bez ciebie u nas.
który pokochał [illegible] —

Monsieur Joseph Zaleski

par Marseille

a Fontainebleau près Paris

Rue de France 120

173 48

7. Lipca 58. z Florencii

Siedząc przy Lotci chorującej teraz mi w Rzymie Bogu dzięki ale na kanapie w kwiatkowym pokoju teraz, korzystam z tej chwilki słówek przesłać prędko do ciebie Józefie mój drogi z osobliwszym interesem — Okazała się potrzeba otrzymania tej Książki Syzmatyckiej która się nazywa Trebnik, według której Popi chrzczą i wszystkie Obrzędy swoje sprawiają — czy nie można by jakim sposobem dostać jej w Paryżu jeśli nie podobna, poproś tego który tam musi być teraz aby mi z Kraju przysłał przez Księgarza, adresując mi jednak tylko do Księgarza Merle Piazza Colonna a Roma Ja ją już sobie od niego dostanę. Mój Józefie mój dobry przepraszam ciebie za ten nudny kommisję, w nagrodę za kłopot powiem tobie że Mamma która bardzo chorowała zapaleniem piersi jest znacznie lepiej — dziś mieliśmy Telegraf od niej — Stara się o paszport nadzieja w Bogu że przed zimą i ona

Ojcu była w Brzyni — A o twoim siedzeniu
sobie tam wreszcie? Na Wniebowstąpienie Pa
Na modlitwie szczerej i gorącej pewnie mnie
zbędzie — Pokochaj odemnie Oleszka Bohusza
Zosię i dziatwę — Nabrałbym się tyle do ciebie
tyle tyle na gawędkę się zebrało — do Zoba
Oczenia — przyszli rozcię Suchi i mnię ber.
Łaska Boża z wami kochani — kochani!

Dy

174 ~~482~~

Monsieur Joseph Zaleski
par Marseille à Fontainebleau
Rue de France — 120

175 484

7. Sierpnia 58. Liworno

Tyleś napłakał przed Bogiem o twego Je-
dynaka Józefcia mój drogi — niechże się
dziś serce twoje rozraduje — Odebrałam list
od Mamy w którym mówi: Jest to naj-
prawdziwszym Cudem Bożym, dzięki Ojca
i modlitwą i napominaniem, zeszła mo-
cy Bogobojnej Maryi Miłości tak nie na
dobre zmieniony że poznać go nie można
się dość nadziwić. W stosunkach takiej czynny
rozsądny serdeczny — przeznoszę pycha gdzieś
naskrzy postęp — oby Bóg dał wytrwanie.
A widzisz a widzisz Józefciaku Bóg dobry
Ogólnie mówią Duch Sty powraca na kraj
nasz — Trzeba spadać zaczyna z ocu wielu
i po wszystkich zakątkach ich iskierki
świecić zaczynają ~~[illegible]~~ iskierki z miłości
Bożej pochodzące — Niewstawajmy w mo-
dlitwie

dzień i noc wołający Emitte Spiritum tuum
et Creabuntur et renovabis faciem terrae –
Jak będziemy krzyczeć do Niego a krzyczeć
przyjdzie pewnie – i stańmy się jak pło-
mień żywy i gorący i wciąż do góry idący
Ach jak ja pragnę kochani aby Polska cała
Święta – cała jako jeden Rycerz – Dusza
Serce – każda kropla krwi kropelka drży
i pragnie = Pisemka [illegible] o których mi
mówisz Józefie nie znam – Jest mnóstwo
z tych których potrzebuje aby Matka Naj-
świętsza powiedziała o mile Synowi: Świat
nie mają. Chcesz mi dobra – jest wiąż na
mego [illegible] – bo się tylko aby go było
zaostrza Odpowiedzią mi żywą.
Co mój Bohuś porabia – Czy już zamilkł
dla braci na zawsze? Czy mi przysyłać
do Ciebie – co ołów wracać – każ mi mi zdrow
lepiej Chrystusowi Panu Coś w samo Serce
powiem – Wasza Dy

176

~~485~~

A teraz wracam ale nie do was tylko do Zosi i do dziatek na pokochanie i popieszczenie – Czy ja was obaczę kiedy?

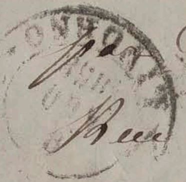

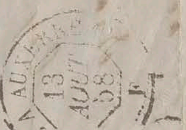
Monsieur Joseph Zaleski

Marseille à Fontainebleau

Rue de France 120.

6

177 ~~480~~

28. Sierpnia 59.

Viareggio

Wszystkiego co trzeba drogi mój kochany
Józefie – Niech cię Bóg w świętości dziecka
Jego do spełnienia wszystkich pragnień
twoich i twojej siostry – Niech nada sło-
wem miłości jakiego i nie pojmujemy, my
starzy grzesznicy aby kochać Pana za
wszystko i [illegible] tarcza chroniąc od spra-
wiedliwej pomsty. Surowego Stworzenia
Pana nie znam – Czemu? czy za sobą przy-
wiódł? Mój Józefie, daj Bóg pomoc z
jednej strony ale bez krzyża zostawać nie
chce – Smutno mi też serca na twoje choroby
twego chrzestnego – Nie trzeba też [illegible], może
ona dość długo potrwać – Jak mnie was
żal kochanie i Zosi i Wolodzia [illegible]
mój Józefie który go jak rodzonego ko-

czasz – Pracuj rownie jak choroba strasz-
nie lubi; zmieniając się nie pozwalając na
zanadto gwałtowne bo dzieci zawsze delikatne
były – Szczęśliwie mam poczciwego Gałę-
zowskiego który zdanie swoje zawsze szczerze
powie i ostrzeże gdyby próby robić chcia-
ły. My się wszyscy zgromadzamy od sześciu
tygodni; Rodzice i my z Adasiem w jednym
domu, po innych kątach z dziećmi; Ba-
bulisiowa z rodziną, August, dwaj Zapolscy
Seminarzyści Brzescy – Odpoczywamy
trochę w lesie i swobodzie na pół wiejskiej
(Ławne piasek) – dzieci wykąpać się wy-
biegać mogą do woli – my wymodlić w
kościele też obok – Czemuś mi do was
strasznie tęskno kochani – obudziła się
do was potrzeba serca żywsza też kiedy
czemu wy do serca zajrzeć mi mowie –

Ręce twoje całuję Józefie mój Wujciu
mój Chrzestny — i kolana i nogi — mój
dobry kochany — i modlitwom się twoim
polecam

M

Koszta wesela muszą być wielkie —
w tych dniach wyprawi nam Daniel
na nie dwa tysiące franków —

W końcu mam dotąd dwie córki — Obawiam
co dalej będzie — bezwstydne intrygi Francuzów
trwają zawsze — Nie przeszłego roku spo
sób takim ludzie zabiera — do bezbronnych
wieśt poprzez kiedy w biały dzień, przysyła
urzędników którzy w ręce ... biorą
a jeśli innych Francja odwołać musi
przysyła drugich, potem Oficerów Stam

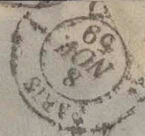
który organizuje wojsko – i z Toskanii
która od dawna jest niby prowincja ~~Pie~~-
Piemoncka sprowadza broń – potem mie-
szkańcom każe wotować na króla Emanuela
ale włościanów nie przymuszają do gło-
sowania bo trudniej by ich przymusić –
a oni ze stanu swego kontenci – Jednym
słowem, bezczelnie korzystanie z bezbron-
ności sąsiada – i zabieranie sobie cudzej
własności – Obaczymy na czem się to
skończy –

Опрошен!

179 ~~188~~

3. 9bra 59. Sienna

Na samym wyjeździe z Rzymu odebrała Mamcia list w którym mi donosisz o Nieszczęściu Bohdanowskiego a więc i twoim Józefie mój kochany. i dziś na pierwszym noclegu w drodze wyprawiam te kilka słów nie pociechy bo ta jest tylko w Mocy Bożej ale współczucia w waszej boleści współdziała za wszystkim Światem – Chciał Bóg sam Stróżem być waszego Skarbu sam podjął się kołysać dziecinkę i kiedyś, tam gdzie wszyscy Młodzi i wszyscy Święci i dziś Niezawodnie wyszli naprzeciw wam promiennego Młodziana i otrzeć łzy wasze na wieki – Tem czasem Serca bolą bolą – Niech je słodka dłoń Chrystusowa dotknie i ukoi pamięcią Szczęścia które dziecina krwią Swoją okupiła – Czy Zosia jeszcze w Paryżu? A Bohdan ze swej biednej? Sam Serce zachodzi myśląc o nich – Wszystkich was na Sercu Matki Najświętszej Składam, Niech wam przyśle i pociechy wam wymodli. Nie

6

Monsieur Joseph Zaleski
par Livourne Marseille
à Fontainebleau près Paris
Rue de France 120.
France

